Digitales Brandenburg

hosted by Universitätsbibliothek Potsdam

Ṿe-natata el Ḥoshen ha-mishpaṭ et ha-Urim ṿe-et ha-Tumim

saviv le-Shulḥan ʿarukh ... Yeshuʿa Ṿalḳ z.ts.l. baʿal sefer Meʾirat ʿenayim ... Shabetai Kohen z.ts.l. baʿal Śifte Kohen ... ṿe-nilṿeh la-hem ... Daṿid ha-Leṿi z.ts.l. ... Ṭure zahav ... ito meḥubar ... Tsevi ha-niḳra be-fi kol Ḥakham Tsevi ... be-hagahotaṿ ... aśinu zar ... la-shulḥan ... ...

Ḳaro, Yosef
יסוי ,וראק

Homburg vor der Höhe, [5]502 [1741/1742]

האיצמו הריבא תוכלה

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-11244

Visual Library

דסמיך לגי' יוכן דכתב • ומ"ש ע"ד אינו ר"ל מיד מחמת אנס לאחוקי אנס תאחר דלא היה כוונתו לתקנותו אנס לאחר מיתה והכ"י כתב בפנים אל"ל השור דכוונתו כשיגיע הפשר לידו יקנינהו לאפרע תפצת הקנין ולא מוך פי' כן ע"ם ודוק : ה אין אומרים זמנו של שור מוכיח כו' השור כתב בסם הרמ"ה מילתא בטעמא ול"ל דבשלמא הכותב בכסיו לאחר מותו כיון שהמיתה תברות הזמן הה צריך לכתו' שום זמן בשור על כרחך להקנות לו מקותו זמן קמכוון אבל היכא דצריך לכתוב הזמן בשור כדי לברר מתמיתו מתילקן הל' יוס אין לומר זמנו של שור מוכיח עליו עכ"ל והכ"י הקשה אדברי הרמ"ה לא ישרך לכתו' זמן דהמ"ל לחכתב בכסי כתוב לך ליום פלוני והיה נ"ל זמן הכתיבה מבורר עכ"ל • ומ"ה נראה שפשיטא המקבר דברי הרמ"ה הללו כאן בש"ל אבל בדרישה כתבתי לקין זה קומי' בעיכו דאף דבלשה היה כתוב כך לא היה צריך לכתוב זמן מ"מ אין הוכחה שדלא כ"ב דכוונתו הי' לתקנותו מהיום הראשון ולא אמר לא כתבו כבסי כתוב' לך מהיום ולאחר ל' יום (וכן דעלין בנו אדם לבעמים לכתוב) ואז הוצרך לכתוב נ"כ זמן כדי לברר מתמיתו יתקילו ומכלקה דמה"ט כתבם מור"ל ז"ל ולא כע"ם שפשיטים נ"כ : ן אנס בע"ם מתי הזמן מוכיח פי' היכא שנות הכותן לעניים לזכות הזמן דוקא לא עדיף בע"ם מכתיב הזמן כשטר הבשיכן שיכות עליו הכותן לכתבו וכמ"ם מור"ם לפני זה :

רנט א הרואה אבידת ישראל חייב כו' עד שלאחר השב תשיבם • כן הוא נ"כ לשון הטור ובפרישה כתבתי לכראה דקאי הרואה ל"ד קאחר דסא מסיק בטור והמחבר הוא מהגמרא דאם המתין ולא כשלה עד אחר יום וכש"ל לעלמו אינו עובר אנא מצוה לא תוכל להתעלם מהם דהשב תשיבם כו' דקרא נקט דשם בפ' כי תצא כתיב לא תראה את שור אחיך או את שיו נדחים והתעלמת מהם השב תשיבם לאחיך כו' עד וכן תעשה לכל אבידת אחיך אשר תאבד ממנו ומצאת לא תוכל להתעלם ובקרא נוסי' אתיא לא תראה מהם דמיך ליה והתעלמת דלרשיכן לא תראה להתעלם ולאו דלהעלמה עובר מכו' ארוכה ומעלים עיניו ממנו מלישלם ולהשיב אבל אינו עובר על השב תשיבם עד לאחת לידו וזה כרמ"ם בקרא בית"ם וכן תעשה לכל אבידת אחיך אשר תאבד ממנו ומצאתה ודרשו בגמרא בריש פ"ק דב"מ ומצאתה לאחת לידו משמע ע"ש • ת"ל כפ"ב דבבא הטור וכרינו בש"ם שנא' השב תשיב' ריש דקרא נקטו וכוונתו לסוסו אבל לא תוכל להתעלם דהוא אזהרה משמע לאחת לידו וכמ"ש ודוק : ב כבר עבר על לא תוכל להתעלם ל' נמרא אינו אלא דעבריר ומאי דהדרי מתכ' בעלמא הוא דיהיב ליה ומפרשי כ"ו ע"ב שם אתו' דהיינו אם לא הדרא עד אחר יום לכבר עבר על לא תוכל להתעלם דאזהרה דמתכא אנס ועלמים עיניו מלהחזיר לבעלי' • פירש"י דלא תנזול לא הנזילה • ומאי לא תו אינו עובר נ"כ על השב תשיבם אבל אם אחזיר אם אתיא גם אלו אינו עובר אינ"ג דכוונתו היה מתחלה להחזיקו לבעלמו וכן הוא בהדיא שם אתו' דף כ"ו) ובאשר"י שם ולא • כע"ם שכתב בשעת נשואה דמיד שביון לנזלה עבר עליו ואי אפשר לתקנו ע"ש : ג בל"ל במקום אחר אינו כו' עד סוף הסימן כן הוא לשון הטור ואתבאר כמו ונזול לא בסימני לבמינו ובפרישה כתבתי מראה מקום דכל ז' מהן ע"ש : ד ושתקא בעינן שמוכח כו' מיהו לא"ע שמוכח ס"ל במקום מראה לאסתפק בה שהיה אבידה דלא"ב אחת ויאמר מחנה בשעה שלבלה וכמ"ש בס"ג ועל"ל פי' רס"ב : ה אנס אתיאשו הבעלים המצוי ב שם הטעם שיהשב הבעל אינו יאמלנה ישראל ואינו זכה לו : ו במקום שרוב העובדים שם ישראל אבל אם רבעי שרוב העובדים שם יהיו ישראל דכיון דרובא עכו"ם אחריכן דבתיאשם אסתמא אם לא שרוב העובדים שם ישראל ולא פני מחלה ג כפי' התוס' על מחלה וכ"ש בסיפא כשאלה בעיר שרוב שרוב העובדים שם עכו"ם וגם שם בפרישה כתבתי טעם שם דאינו לא לאם לא אחריכן לומר שבא לשם מקום אחר ובכזה מסתבר לומר שהתגלגלו לבא לשם מרוב בני העיר וק"ל : ז וכגון כו' מקרי נתקע שידע מיד בהפילתו דקי"ל אינו אנס מדעת לא הוה ייאוש כיון דבאיכורא בא לידו דהמוכלו הכרי לא ידעו מהפילתו בשעה שבא לעשה בכדאית' בשילהי מוצין

דף קח"א ע"א ותיקן בהשבה גם תיקון השב תשיבם אנס על לאו דלא תוכל להתעלם שעבר אנס מחזיר קודם יאוש ד שם סעיף ד' ומוכח הדין ואתבאר כ"ל ולאחר בסעיפים הבאים כל ל' במקומו ה שם ס"ם מבריאתא דרשב"ל שם ד' כ"ד ע"ל ובדפסא לה נמר' מחלוקת ע"ב מחלוקת דרב אחי מנת וכ"ל הרי"ף כיון דרב אחי אבר לאחיה ברוב עכו"ם ולא ברוב ישראל קי"ל הלכתא כוותיה וכ"כ הרא"ש וכ"כ הרמב"ם בפי"ח מה"ג ואחריה דין ו' ד' מהלכה ח' פ"ב דאבידה ומציאה בפ"ב דבבא מציעא דף כ"ד ע"ל ז וכ"כ הרמב"ם שם מעובדא דהוה לאבא מרבא דזוי סיירא בפרינא וכולי וכדאמרי שם בגמרא שם ע"ב ח מבריאתא המוכלו מעות בכתי כבסיות וכולי וכדאמרא שם דף כ"ד ע"ל ט מסק דרבא דהוה אקיל ואזיל בתריה דרב נחמן וכולי

ולדאמר ליה רב נחמן שם ע"ב

מי' ת"כ : (ב) לאחר שלשים יום • אחכם הש"ם פ' מי שאקוו ד וכיאר שם סוחר דין זה ומוכח שם דגם בכותן אכלן ועל י"ב מקום מחבי הטעם דכיון דזמן כסמת תוך י"ב מקום ובכ"ח ויבא דעת הרמ"ה אלכן בדברי הרמ"ם לא בוכל לומר דתרוצו של הכ"ם ודוק ע"ע ובעיון מן לריך קמ"ל ס"ב מוכח להדיא דלא לכתוב שום כהרמ"ם (הגה"ה ושיון בספרו זמן בשטר בייאוב דברי הרמ"ה) : (ג) ע"כ לתקנות וה"ה לכותן כו' עיין בכ"ת ועיין לו מקותו זמן כתוב' ל"ש כהן ס"ג סי' ז' : מה שאין כן בשאתב לו המתנה בכתם וכתב בה זמן לאחר שלשים יום וכולי ה ו"ל שם לפי' שכו אמרי' דזמן הכתוב בשטר מהני לתנאי שבע"ד והוי מיוצעת דזמנו כמו שמקבל בהדיא בשטר שמקבל מהיום ולאח"מ כך מוכח בס"ם פ' מ"ם (דף ע"ב ע"ב) ע"ם בשטרא בפירש"י ופי' תנאי בגע הוא דמהיום חייל בע"ם ע"ם וכן הוא דעת הרן אלא אפילו ע"ם ומסמע לא כתיב לעומק' בתנאים בזה ופי' פי' זר גם דברו כ"ע המתנה על לדון ועיין בת"ע פי' קמ"ד תמלא פה כי הכא מפורש כן להדיא ע"ש : (הרי זה נישך אסר אלא אתי מכאן תוכל להתעלם כו' והרמב"ם פי"ח מהלכו' מלוה ועד י"ב חודש דין ו' ומסמ"ג לאוין קנ"ט כתבו וכולי) מוכח דאכו' אם בחזירה לאחר יאוש המתנה הוא זו וכבר עבר על דמהיום חייל הקימוני וכן העלה הרמב"ן ע"כ אבל דין הזמן כמלאתי ס' אלו מלאות לע"ם שהחזירה עובר בכולן בעל פה לא וכן מסמע פשט לשון הלכות גדולות והרי"ף ובומ' ס"ם דילן ע"ש : (ב) רוב העיר עכו"ם כו' ואסמ"ע כתב פירוש היכא שהוה המתן לעדים לזכות הזמן דוקא לא עדיף בע"ם מכתיב' הזמן בשטר וכולי ע"כ ולענ"ד עדיין פ"ע

רנט

א הרואה אבידת ישראל חייב להחזיר ה שלא נתיאשו הבעלים ו ואפי' העיר מחצה עכ"ום ומחצה ישראל או ז אפילו רובה עכ"ום והוא מצאה ו במקום שרוב העובדים שם ישראל חייב אבל אם (ב) רוב העיר עכ"ום או ח אפי' רובה ישראל ומצאה במקום שרוב העובדים שם עכ"ום אינו חייב אפילו ט אם ידע שמישראל נפלה ויש בה סי' שוראי נתיאשו הבעלים ז וכגון שהוא מרבריס שוש לתלות שידע מיד בנפילתו וכאן שיתבאר : הגה

ד שבשלמא אם אבדה בכסי כתוב לך מהיום ולאחר ל' יום (וכן דעלין בנו אדם לבעמים לכתוב) ואז הוצרך לכתוב נ"כ זמן כדי לברר מתמיתו יתקילו ומכלקה דמה"ט כתבם מור"ל ז"ל ולא כע"ם שפשיטים נ"כ : ן אנס בע"ם מתי הזמן מוכיח פי' היכא שנות הכותן לעניים לזכות הזמן דוקא לא עדיף בע"ם מכתיב' הזמן בשטר הבשיכן שיכות עליו הכותן לכתבו וכמ"ם מור"ם לפני זה :

רנט א הרואה אבידת ישראל חייב כו' עד שלאחר השב תשיבם • כן הוא נ"כ לשון הטור ובפרישה כתבתי לכראה דקאי הרואה ל"ד קאחר דסא מסיק בטור והמחבר הוא מהגמרא דאם המתין ולא כשלה עד אחר יום וכש"ל לעלמו אינו עובר אנא מצוה לא תוכל להתעלם מהם דהשב תשיבם כו' דקרא נקט דשם בפ' כי תצא כתיב לא תראה את שור אחיך או את שיו נדחים והתעלמת מהם השב תשיבם לאחיך כו' עד וכן תעשה לכל אבידת אחיך אשר תאבד ממנו ומצאת לא תוכל להתעלם ובקרא נוסי' אתיא לא תראה מהם דמיך ליה והתעלמת דלרשיכן לא תראה להתעלם ולאו דלהעלמה עובר מכו' ארוכה ומעלים עיניו ממנו מלישלם ולהשיב אבל אינו עובר על השב תשיבם עד לאחת לידו וזה כרמ"ם בקרא בית"ם וכן תעשה לכל אבידת אחיך אשר תאבד ממנו ומצאתה ודרשו בגמרא בריש פ"ק דב"מ ומצאתה לאחת לידו משמע ע"ש • ת"ל כפ"ב דבבא הטור וכרינו בש"ם שנא' השב תשיב' ריש דקרא נקטו וכוונתו לסוסו אבל לא תוכל להתעלם דהוא אזהרה משמע לאחת לידו וכמ"ש ודוק : ב כבר עבר על לא תוכל להתעלם ל' נמרא אינו אלא דעבריר ומאי דהדרי מתכ' בעלמא הוא דיהיב ליה ומפרשי כ"ו ע"ב שם אתו' דהיינו אם לא הדרא עד אחר יום לכבר עבר על לא תוכל להתעלם דאזהרה דמתכא אנס ועלמים עיניו מלהחזיר לבעלי' • פירש"י דלא תנזול לא הנזילה • ומאי לא תו אינו עובר נ"כ על השב תשיבם אבל אם אחזיר אם אתיא גם אלו אינו עובר אינ"ג דכוונתו היה מתחלה להחזיקו לבעלמו וכן הוא בהדיא שם אתו' דף כ"ו) ובאשר"י שם ולא • כע"ם שכתב בשעת נשואה דמיד שביון לנזלה עבר עליו ואי אפשר לתקנו ע"ש : ג בל"ל במקום אחר אינו כו' עד סוף הסימן כן הוא לשון הטור ואתבאר כמו ונזול לא בסימני לבמינו ובפרישה כתבתי מראה מקום דכל ז' מהן ע"ש : ד ושתקא בעינן שמוכח כו' מיהו לא"ע שמוכח ס"ל במקום מראה לאסתפק בה שהיה אבידה דלא"ב אחת ויאמר מחנה בשעה שלבלה וכמ"ש בס"ג ועל"ל פי' רס"ב : ה אנס אתיאשו הבעלים המצוי ב שם הטעם שיהשב הבעל אינו יאמלנה ישראל ואינו זכה לו : ו במקום שרוב העובדים שם ישראל אבל אם רבעי שרוב העובדים שם יהיו ישראל דכיון דרובא עכו"ם אחריכן דבתיאשם אסתמא אם לא שרוב העובדים שם ישראל ולא פני מחלה ג כפי' התוס' על מחלה וכ"ש בסיפא כשאלה בעיר שרוב שרוב העובדים שם עכו"ם וגם שם בפרישה כתבתי טעם שם דאינו לא לאם לא אחריכן לומר שבא לשם מקום אחר ובכזה מסתבר לומר שהתגלגלו לבא לשם מרוב בני העיר וק"ל : ז וכגון כו' מקרי נתקע שידע מיד בהפילתו דקי"ל אינו אנס מדעת לא הוה ייאוש כיון דבאיכורא בא לידו דהמוכלו הכרי לא ידעו מהפילתו בשעה שבא לעשה בכדאית' בשילהי מוצין

ר"ם פעיף ג' המיומרת לדב לקדי שם ב כ"כ הרב המגיד שם ל"מ בשם הרשב"ם שהכריע דנסתיים כדי לתתיר בשתוי' וכו' כיון דהוה מלוה לשם לתיתת לעבוד"ם בגע תמלי הדר ובתיים הוה ליה כבולשות לחבריו בתוחו' מוחרו' מבוח' כי"ל בסימן קכ"ד ל"ם בעיף ו' מהל' דרב ובקום בקיל דרב אמרי' מהל' דהוה בקיל בתרים דמר שמואל וכו' מ"ם פי"ל מהל' דר' מנוכל סכל גדו שחוש וכו' ובלתמר רבא שם ג' מעובדא דהחוא ליו דשקיל בשלא וכו' ם שם פי' ב' ברוחת דדשב"ל שם ע"ל ובמסכת ע"א דף מ"ג ע"ב ע"כן כתב הרל"ם שם דהתי מתרלגים דקתני שם קלי לסרשיל ופלטיל ורבים מלוים שם לבל חיך תפילו עומד ולוות בעשה כלות על בוחו שבל ם שם בב"מ דף כ"ד ע"ב לחלל דהחות נגרל לתשבח ל' וחי לבייר בסיבי ובדו בנגר בוקן וכו' ופירש"י מבשלות לבנים ומתיחת נדר שעוסין לדנים ב' לחל הוכחה שהן אלהם ותיבים מתייחסין ומתזירין לחם שור וכ"כ התוספות שם רים דף כ"ב ומבואר בסעי' ם' כלעד"ל בבל דבר איבול לבטל וכו' וכן הוא בתו' ובתרלבו ומיימו שם תע"פ איבולי' לבטל לחר כך על ידי הדחק כיון שבשעת שעשם היו יכולים לבטל בלא דוחק והקמ"א הביה בעינן לחר ותתעיין ובחר ולין כהן מקום לחתרך ר' פי' שלא ידעו לם היו בעלים שם והיו יכולים לבטל מיד לו לא

ליהו וכמ"ם נבי' רס"ב : ח לחם לבד ספרים כו' דלין מדרך לקנותם לבלא ישראל ולינו מייחם מהן הסבר שיכרת ישראל הקונה ולתן כהן סימן וכ"כ תוכ"ם הנ"ה סימן רל"ו סס"ח : ט והקנקן מותר ולפי' לם הוא דבר שלא הרגיש בעצה בנפילתה מיד לא לחרינן שלא לישראל הוא ה"ל יקום שלא מדעת שלא תליגן לותו ברוב עכו"ם וכולהי בל עכו"ם הם מ"ה הקנקן מותר : י ובתיחם מתנה פי' מבתתא מייחם מתנו כיון ברוב עכו"ם שם ומיהו מרוך שיהא דבר שחרגיש בו מיד בנפילתה וכמ"ם בסעיף שלפני זה : יא לם הים

הגה ועי"ל פי' רס"ב ס"ג וי"ל ח לחם לבד ספרים לבלא מייחם מיכייהו לפילו במקום שרובה עכו"ם (הגהות תרלבו רב"ם) :

ד לפיכך המוצא הביות של יין בעיר שרובה עכו"ם יינה אסור בהנאה ט והקנקן מותר ואם בא ישראל ונתן בה סימן אז וראוי של ישראל היא י ונתייאשו ממנה ומותרת למוצאה בשתייה יא אם היא בחתומה : (ועיין בי' פי' קב ע מדין זה) :

ה לא אע"פ שמן הדין במקום שרוב עכו"ם מצויים אפי' נתן ישראל בה סימן (ג) אינו חייב להחזיר טוב וישר לעשות יב לפנים משורת הדין להחזיר לישראל שנתן בה סימן : (ולם הוא עני ובעל לבילה עזיר לין כדין לעשות לפנים משורת הדין) :

ו מ מקום שרובן עכו"ם יג ורוב טבחים ישראל בהמה או עוף הנמצא שם שחוט מותר והוא של מוצאו ואם יד עוף חטוף בשר והשליכו למקום אחר אפי' אם רוב ישראל היא של מוצאו שוראי נתיאשו בעליו :

ז כ המציל מהאריה הרוב טן וזוטו של יס(פי' לשון יס הקוזר לתחוריו עבר לו ט"ו פרסלו' ושוטף כל מה שמוכן בדרך קוזרתו וכן עוזה בכל יום) " ושלוליתו של נהר (פי' כשהנהר גדל ווזכן על גדותיו ופוסט רש"י) טז הרי אלו שלו ב אפי' הבעל עומד וצווח (מ"מ ה"ל ולא יב לחזיר כתו שבתבלר בע"ף ה ולפ"ג המדינה לין חייבין לה לחזיר כ זכויות לבלו לם גזר המלך לו ב"ל יג חייב להחזיר מבם דוכת דמלבותת לו הפקר ב"ל הפקר בלבן פסקו ז"ל בפסיקה ששבעה בים בגזר המוכל גם הקהלות שבל מי שקוכה מן העכו"ם שבטלו מן הלחבילה הרוח שיחזיר יח לבעליו שבריכין להשיב ולין לו מן הבעלים בלא מה שבתן (תרלבו רים פרק בלבו מבלוות) :

הגה (ד) ולם הוא דבר בלין בו סימן לם הבעלים יכולים לבטל לבהן רודפין לחר הלבילה לו בלילו שם בחילו היו שם לפסר שהיו מבלין ק בלא זכה בהן המוכל (שור) יט לבל לם הוא דבר ° שלילו יכול לבטל מיד והוא עומד ולילו רודף לחרילו ולפי מייחם ובתמת (בלא) ר הוי ולוות (תוספות ותרלבו פ' הבל) לוזין ותרבנולין שברבו מבעליהן הוי הפקר וכל המחזיק בהן זכה בהן ולוזקן שלי לפסר לבעליהן להחזיר (ר"ן ל"ם שלות הבן) :

נהר

בשחוטה שלוה לחויה ליכה לבוקה לדרוב ישראל המלוי' לבל שחוטה מוחתים הם והרי גם כלן רוב שבתי ישראל וכמ"ם בי"ל סי' ל' ומיירי גם כן בתמלא בעינן לליכה לחוכרה מסוס בסר שבתעלם מן העין והוא כלחבר מבני עיניהו לו בבהמה לו עוף הבמלחי' ניכרים הם שלא כלו מעלמת שלא מבל ל' מבני העיר הזלת והרי כלן הם רוב שבתי ישראל ומה"כ ל"ל לבקש בהמה לו עוף הבן בעלמות' והן ניכרי' ודועי' שבל מי הם לו שרלה המוכלו מרבוק שבבלה מוד לדם ולף שלינו יודע הם מישראל לם מעבו"ם הוה ובמלמה לפילו ביוד עבו"ם והן במקום דרוב שבתי ישראל קי"ל דלא לבלה לבריכן מסוס בסר שבתעלם בלילתה בגמרא ובתבתיהו בפרישה בי"ל סי' ם"ג דלא בריך לומר שבתלבה ובלא מתקוס לחבר שלא כבהוה בקרן זוית ולא ב כבהוה ביד ל' לפילו הוא עבו"ם ע"ם ובפרישה גם שם בבי' ס"ג בתב הטור בשם הר"נם ובתמ' שם שבן הבסיס הרל"ם דלא מיירבין לחיסור בסר שבתעלם מן העין שלא בחבלה מבל"ל כבלא בלבד לו בשבלה הבוף לבמיהו והחזיהו לבירן שלבבד לו בישל מבגד עיניהו מיירבין בחת בתבלה מבל"ל בלבד לם לבבד הבם ומבלו לחיב לו שבשלה הבוף לבמיהו לבלא לחבריהן זה הבמל' בילו עתה הוא בילו בילו בלא בבלו בוד ישראל לו עבו"ם לו שרולה ל' שבמבל ובלבד ומבלבי ישראל וק"ל: יד עוף חטוף בסר מיירי שבטוף לבמיהו בסר בסר לפילו הבוד רוב ישראל ובוד מבלבד ולבם מבבתי ישראל ק"ל: יד עוף חטוף בסר מיירי שבטוף לבמיהו בסר בבעלמות' והן והבפילה בלחתה הבוד מותר לבתלבו בדרך הבוף לבוליבו לבחבוק ובחייבם תמהו הבבל מוד בבעת חבוחתו: טן וזוטו של יס' בירבי"ם לבו מבלות (דף כ"ל ע"ב) חבוחות יס בבפת הים בדרך הים לבוור לבחוכיו (נרלה דבל בוכל מחול הים בבם הים לת גבולו לבחות עומד בתוכו בקרן חוזל לבחוכיו) ר' פרסלו' לו ט"ו פרסלות בבמיים בוים ובוטף הם בחול הים בבם הים לת ל' גולל וסרוע בל' יוכי כמו בסתבו הזקנים לבלמי המלך ולבל לבלי ולבל זוטו · ובלבוליתו בל בבר דבסהוה גדול ויוכל מון לבדוחתו בולבל בבל הבמלם : טז הרי הוא אלו לפי' בת לבל הבעל לבבי ובלבל ל' בבר בבחוכיו יבלוף לה מדבתיב וכן תעבה לבבל לבבלה לבבלה ובוכה · ובלבת לחיך לבבר תלבבר מבבו ומבלת דמיתורלת ' דמתבו דרבוכן לת בלבבה היתבו ומבוייה לבבל כל לדם הוא בבבל לבבלה ובוכה · ובלבת לו מלבבלה מבבו ולבוכם מבוים לבבל כל לדם ולפילו לחר לת מייחם בה ולפי' מרבף לחר שבוחה בבבלה דבתיה לבבל דבת כל לדם הי"ל כבוות בל בילו בבבל: יז בוי' לבחוכיר מבם דוכת דמלבות' בבי' בבי"ם ו בתב בב"ג דב בבילה בהבגן מדוב"ל דמלבות' לבחוכיר לף

לחר ובוים ובוכו לבות : יח ובם ים מבבלות בבבר בו' פי' בבים לו לבבים הבבוים ומבבבים הדבר הבבל בבם מלבלך יט לבל לם הוא דבר בלילו יכול לבטל מיד והוא עומד בו' יבד ובתמת הוא ובוים לפי הבוחבת ' הבלבם בבי' לבחבוק: יט לבל לם הוא דבר בלילו יכול לבטל מיד והוא עומד בו' יבד ובתמת הוא ובוים לבלא לפי' בתמת בלא ידעבת לם בבבו דבתמת ' בוים ובוים בבבים לבבל בבבבים בבבבבים בבבבבים בב

הוא ידוע ור"ל סתמא אלא יודעינו אם היה שם וכל"ל הטור וכן מלשתי בתנה' אי"ל כתיבת ידו בהדיא כתוב שם הלי תיבת לא והשמט' כדפו' היה והשתא עולין דברי מור"ם יפה דהוויין כתבויין ומיוסדי' על דברי התו' כמ"ש בפרישה ע"ש ודוק ולא כע"ש להעתי' ל' תור"ם ולא שם לבו לא' אהלכתים שכתבתי: כ נהר שעושין כה מכר כו' פי' סתומי' שעושין כעין מחוכה במי' לספסי' בין שיש היורדים מלמעלה למט' כדי שיהו הדגי' כלודי' ועומדים שם אלא יעברו משם והלא' ומחיל' ג"כ מי שלכך דבר כ"ש היורדי' בספסן שעיפת הלכידה ועומדת שם וקולא שלא לוב ישרא' דגיליין לעבוק כאותו מחיצת הספסן אע"ג שלוב עכו"ם מלוים שכיבו' המים מ"ת ישרא' שבפל מחכו דבר לוכו מיאלא בפסו שבובר פועלים ישר לנים המלוים שם יתלא לותן ויכריחו ולתן בו פי' ומסיח וקלמר וכן מקו' שומרים כו' ול"ל וכן לחיפס' לקח במקו' שלוב ישרא' מלוים שם מ"ת לא בזומרים עכו"ם ועומדים שם בקניבו' הם ולמי שמלו המכיל' אלא הוב מ"ה מתיאלי' הישרא' שבפלו מהן הלכידה והוא שלא מולו ולוכו חייב להכריח: ויש גורסין כאן תיבת וכל במקום וכן ויתר כלקה בת"ש דשם בכ"י לא כתב לשון וכל: כא אבידת קרקע כו' בגמרא ילפינן לה מדכתיב לבל אבידת קרקע וכתבו הטו' לבית אבידת קרקע וכתבו הטו' לקמן בפי' רס"ו ע"ש:

רס א ולא היה עוולים בחזקת זה שדר בו עתה פי' לקח מידו שבתי' בזה זה ובל לבותיו ג"ל ד' דורות מכל מקום כיון שהוא יודע שלא היה שלהן ובל לבותיהן מעולם דהלכידה הבלה תלודה ומכלת מעה משה כדמסיק מ"ה לחריגן המע"ה מיכול זה המולה לותן לומר לא שלא לבותיך היה לא שלא עכו"ם לחוריים שהיו לדום מומים קדמונים במקום זה היה כן הוא לשון הגמרא וכ"ה שלא עכו"ם לחריגים כל מקום לפי מה שהוא ולפילו לא לדה כזה ומירידת דרך מעה כזה יכול להיות שחירע מכ' ג' דורות שהיה לבותיו שלא זה מ"מ כיון דמלקו דרך המעמוניות ולפסר מכח שהה מומים קדמונים והיה שלא עכו"ם המע"ה וכ"כ הטור ע"ש: ב הרי הוא שלא מולו לפי' כמלת לבד פנים לבותיל והלא לא לחריגן דיקה לו תלירו דזה הכ"ה שדר בו לע"ע בתבתי בדרושה שעיתים והעעם הפולל לבתה עכונים הוא ת"ש בפרים' בשם המדרכי בשם רבינו ברוך דלא לחריגן תלירו שלא לדם קוכה לוכלא מדעתו אלא הפקר נחוד מכל לא לכיל' לפי' היכא לדיכא ידוע כיון דלקו הוה ידע לים לא היה מפקידו וכן כלקה מתשובת הרא"ש שהביא הטור ס"ג מכל לין לדים מכם וכמ"ש בפרים' ע"ש: ג כדרך כל המעמוניו' הדומות לדיכא בשעת הכתה מוכת כחור שבכתיל לו נטפח המסיך לקרקע ולא"כ בשתקע בבותיל וגם הוגנה הקרקע מסיך פניב הבותיל בהוגן וא"ה בשתקע בתחתית הקרקע בלבד: ד שמא מוכים הם שם בפרים' כתבתי לכלקה דבזה לין תילוק בין מוכח מקניו לבד בין לבד פנים דבבותיל יש דומות דבל קתני דלין דרך מומם בו אלא שם לחוש שמא לדם מעלמא עשה שם מלחון וכתו מלקה בלשמה שלהו יכול לבטו שבמקום פי' זה ע"ש ת"ה פסק דלא יעב בו דומות לקמה וגם לוכם שלא בעל הבל והבותיל: ה מקניו ולתן כו' כלקה לקעפי' לם כמלת מעה משה כדרך המעמוניות בפ"ר: ו ולם הוא ממלא כל בבותיל כו' לפילו הוא מלוכה ל' לדיך והולך מקנה אלא קנה כיון דלא מכר לם מכר פנו' לו מלר מון הוא וכל לם ולתן לו מוקת בעלים הרא"ש בדיל לקון בפסק ממון כזה: ז ולם הם לבד פנים כל"ל ולם בוי' ול"ל

כיון

רס (א) והוא שהעלה תלודה כו' דלל"ל לא יעב בהן כן מוכח ש"ם שם סע"ו ברש"י ותוספות וכנון מאור זה הוא מקו' המשתמר שם בעובדא דלא ל"ל לפילו לא העלה תלודה כמו לכבה מדעת היא עכ"ל הנ"ל דלעיל דלא מל"ו ול"ל בלילו מתמר לנתרי כמו לכבה מדע' היא והרי היא רב יהודה זל"ל שלו ובמשתמ' קנת ע"ל ס"ו ולכריו בהגה: (ב) והוא שמלקו ולכמפרס משה מעה כו' דברי המחבר כל"ע בגמרא שם דזה ל' הטור והוא שהעלה תלודה (** לשון וכן כו' וכתב הרמב"ם ז"ל והוא לילו מדוקדק שמלקו משה מעה כו' ולכלקה וכ"ל שלריך שהרמב"ם מפר' דשתיך שפי לחיות אבל) דבש"ם שמלקו משה מעה וכן ת"ר"ם כלקה לבדיל מה' המ' דלל"ל ספי' מהל' קשה מכ"ל לרמב"ם זה ונם למה נוגלה ולטילה המים דשתיך שפי ועי"ל כתב מיחלל לבכל הטור וכתב הרמב"ם כו' מסוס ובריתא שם לבסר דפי' רש"י והרמב"ם דף ל"ח ע"ל תרוייהו לחת לבילה דכין שהעל' תלודה וכן שמלקו משה מעה שהוא בענין שכלקה מזמן הב הרי הוא בל מוכלו לבל המחבר מ"ל בסוף ל' כ"ה ולפסר לספוקי מספקת ליה בפי' ב' הטור כ"ב הש"ם לבלך פסק דבעית תרוייהו הרא"ש שם לקומלת: (ג) כדרך כל בפסקיו "פי' המעמוניות כו' עיין בסמ"ע ס"ק לף שהוא ידוע ג' מעמע מדכריו דס"ל דל"ל שהיה ביד דעתה מוכח בכותל שבקרקע לבותיו ל' זה וכן מעמע לבדיל לשון המחב"ם ג' ל' דורות בפי' המעמה ול"ל ולחמו מכל כיון שידוע בגל ובכותל ומן ובלבד שיהא שלא היה בל לוכו בכתיב הקרקע לענין לבותיו מעולם שיכול לומר שמוכו מוכח מן מרוכה ג' שם בגמ' ריש לבל לם מלקו קרוב מן הקרקע דף כ"ו ד' ל' לו מפני בבותיל ויכו כדין הכתל' הרמב"ם בלשפה עכ"ל ועיין בסמ"ע ס"ק בפ"ז מהלכו' ל': (ד) בשתקע לו הדבר הרי הוא כו' לם הוא מעמן תדם: (ה) ל"ו והבותיו לא יעב בהן: לם הוא הטור הש"ם במקום שרוב ישרא' מלוי' שם: בתשבה ל"ל (ו) מקניו ולתן כו' ירושלמי הטור כ"כ מכי מלא בין פנים מן הלנף ולתן הרא"ש ולפנים כלפנים מן הלנף ולתן בפסקיו ל' שם כלתן לם היה מפולם לפנים לפי' מקניו ולתן הרי הוא שלא בעה"כ לם היה מפולם לתן לפי' מקניו ולפנים הרי הוא שלא בתשבה מוכלו לבל עכ"ל וכן הוא בתוספתא רק שבמקום פנים לבתה שם ורש דנמ' שם ורש פנים ומפולם לבתה בזה הל' לם היה מפולם כו' לפנים לף מה דף כ"ו ט שם שמקניו ולתן שלא בעה"כ כו' ובלה לפי' מפולם שהחזר מפולם לפנים בתשבה ל"כ דהיינו שהחזר מלקה מבפנים והוא כולו מפולם לפנים ובתן הוא הרא"ש שם בתוס לפי' מה שחיו ולתן הוא שלא בעה"כ דולתי מבפנים בלא דדרך ל"ה וכן לוכבה כן כ"ל ולכך לא הביאו הפוסקי' התוספת' והירושלמי לבתים מפקו מפני שהוא פשוט • כתב המ"ע מקניו ולתן הוא כו' כלקה בבתיו ומים דלע"ל לם בתלא משה מעה כדרך המעמוניו' וכ"ל כלקה לדע"ם בבים ולבו שלבו בתלא משה מעה כו' ומ"מ ל' מכ"ל הא ולדרכה כלקה מתייחס לבוכך דהא התוספות והרא"ש והטור שבתבו כאן והוא שהעלה כ בריתא ונמ' תלודה הוכלו כן מתלי דקשיא לבו הא ולדבי הבית ולפי' בפסק שם ריש דף כ"ו הבית לא יעב בהן ועוד בבים בו פי' בוטל ומכריו ע"כ תיבו דגם ל שם בגמרא כאן מיירי דשתיך שפי לבילבו שהעלה תלודה כמו בריתא דבתבל בו לוקומתא ישן ולא"כ הרמב"ם דמפרש דשתי' שפי שבמלקו משה מעה ע"כ דמתבי' שם מפרש גם בסיפא כן דלל"כ קשה קושיות התוספות והרא"ש ולם גמרא דרב כלחר דים לו תירון לחר על קושייתם וכמ"ש הר' המ' שם מי שתיר' לפי שם דמייריו שפרלפי' הדבריים שזה ומים מדוכים שדברי' לבו כאן ומפני יתום בעבים בגנבו בה ותירון לחר דכיון שהחור פתוח בל"ה כ"ל המלקה לבבה בעיר ברוב ישרא' ע"כ כרוב עכו"ם ול"כ ברוב עכו"ם הוא הרמב"ם ז"ל כתב סתם בפסק המעמוניות עכ"ל ל"ל גם ל"ל שהעלה תלודה ע"כ מיירי ברוב ישרא' ול"ל כדרך לבדמב"ם והמחבר שמלקו משה מעה ובלקה למשמע לה בסמ"ע לבא שיך בבותיל מדם שמלקו משה מעה ועוד דל"ל היאך שיך לומר מקניו ולתן כיון שהוא בקרקע ולע"ג דהמחבר מ"ל בבותיל יאן שמלקו משה מעה ושעלה תלודה הוכו לענין שגם מה שמלקו ולפנים יהא בלו דבבה"ג מספק' לים לבמחבר לבל מה שחפו ולתן פשוט לים בבהעלה תלודה לבוד סני וכן בלקה עיקר בדעת המחבר

(ח) שהעלה תלודה כו' דלל"ל לא יעב בהן כמ"ש לעיל: (ח) לפי' לם העלם תלודה כו' שלתן בעה"כ שוכח תמלו ויוש רבים • תוספות ע"ל מי' רס"ב ס"ב: (ט) לו בים הוא מוכח כו' מעמע לפי' בתמלא כל הבות' לבלבן בתר מוכיח וכן

ח כ נהר שעושים בו סכר לצור בו דגים ופועלים ישראלים רגילים לעשותו ולתקנו כשמתקלקל המוצא בו מציאה חייב להכריז: הגה וכן *תקוס שומרים שם עכו"ם בקבע לע"פ ברוב הלכבסים ויוכלים ישרא"לים לילו חייב להכריז (כ"י פ' לקו מלילות):

ט כא אבידת קרקע גם כן חייב להשיב שאם ראה מים באים לשטוף שדה חבירו חייב לגדור בפניהם כדי להציל:

רס המוצא דבר שמוכח שהונח שם • ובו י"א סעיפים:

א המוצא בגל או בכותל ישן בשאין זוכרים מי בנאו א ולא היה *מימות עולם בחזקת זה שדר בו עתה ובחזקת אבותיו ב הרי הוא של מוצאה (א) גוהוא שהעל' חלודה לשאני אומר של עכו"ם הקדמוני' היא (ב) והוא שימצאנה משה מטה ג (ג) כדרך כל המטמוניות הישנים אבל אם מראים הדברים שהן מטמון חדש אפילו (ד) נסתפק לו הדבר הרי זה (ה) לא יגע בהם ד שמא מונחים הם שם הוכותל חדש ד הרי הוא שירוע שאבותיו של זה שהוא דר שם בנאוהו ולא יצא מרשות' ז מציאה הנמצאת בו ה (ו) מחציו לחון הוא של מוצאו ואפילו יש בו סימן ח הוא (ז) שהעלה חלודה שודאי נתיאשו בעליו ממנו כיון שארך לו שם הימים ט מחציו ולפנים של בעל הבית (ח) י אפילו אם העלה חלודה ו כ ואם הוא ממלא כל הכותל חולקים לא אפילו אם כל הכותל משופע ולא אמרינן שמקום הגבוה הוא ונתגלגל למקו' השפל: ב יבמה רבים אמורים במוכן או בנפסא שאין הוכחה מאיזה מקום בא לשם יא אבל סכין (ט) או כיס הוא מוכיח על עצמו מאיזה מקום בא שאם יד הסכין ורצועת הכיס לצד חוץ וראי מחוץ בא שם והיא של מוצאו ואפילו מחציו ולפנים ז ואם הם לצד פנים הם של בעלהבית אפילו מחציו ולחוץ:

בד"א

כלחון לם היה מפולם לפנים לפי' מקניו ולחון הרי הוא לא בעה"כ לם היה מפולם לחון לפי' מקניו ולפנים הרי הוא לא ח לוקומתא מונלוהן עכ"ל וכן הוא בתוספתא רק שבמקום פנים לוקומתא דנמ' שם ורש פנים ומפולם לוקומתא כזה הל' לם היה מפולם כולו לפנים לף מה דף כ"ו ט שם שמקניו ולחון לא בעה"כ כו' ובלה לפי' מפולם שהחזר מפולם לפנים בתשבה ל"כ דהיינו שהחזר מלקה מבפנים והוא כולו מפולם לפנים ובתן הוא הרא"ש שם בתוס לפי' מה שחיו ולחון הוא לא בעה"כ דולתי מבפנים בלא דדרך ל"ה וכן לוכבה כן כ"ל ולכך לא הביאו הפוסקי' התוספת' והירושלמי לבתים מפקו מפני שהוא פשוט • כתב המ"ע מקניו ולחון כו' כלקה בבתיו ומים דלע"ל לם בתלא משה מעה כדרך המעמוניו' וכ"ל כלקה לדע"ם בבים ולבו שלבו בתלא משה מעה כו' ומ"מ ל' מכ"ל הא ולדרכה כלקה מתייחס לבוכך דהא התוספות והרא"ש והטור שבתבו כאן והוא שהעלה כ בריתא ונמ' תלודה הוכלו כן מתלי דקשיא לבו הא ולדבי הבית ולפי' בפסק שם ריש דף כ"ו הבית לא יעב בהן ועוד בבים בו פי' בוטל ומכריו ע"כ תיבו דגם ל שם בגמרא כאן מיירי דשתיך שפי לבילבו שהעלה תלודה כמו בריתא דבתבל בו לוקומתא ישן ולא"כ הרמב"ם דמפרש דשתי' שפי שבמלקו משה מעה ע"כ דמתבי' שם מפרש גם בסיפא כן דלל"כ קשה קושיות התוספות והרא"ש ולם גמרא דרב כלחר דים לו תירון לחר על קושייתם וכמ"ש הר' המ' שם מי שתיר' לפי שם דמייריו שפרלפי' הדבריים שזה ומים מדוכים שדברי' לבו כאן ומפני יתום בעבים בגנבו בה ותירון לחר דכיון שהחור פתוח בל"ה כ"ל המלקה לבבה בעיר ברוב ישרא' ע"כ כרוב עכו"ם ול"כ ברוב עכו"ם הוא הרמב"ם ז"ל כתב סתם בפסק המעמוניות עכ"ל ל"ל גם ל"ל שהעלה תלודה ע"כ מיירי ברוב ישרא' ול"ל כדרך לבדמב"ם והמחבר שמלקו משה מעה ובלקה למשמע לה בסמ"ע לבא שיך בבותיל מדם שמלקו משה מעה ועוד דל"ל היאך שיך לומר מקניו ולחון כיון שהוא בקרקע ולע"ג דהמחבר מ"ל בבותיל יאן שמלקו משה מעה ושעלה תלודה הוכו לענין שגם מה שמלקו ולפנים יהא בלו דבבה"ג מספק' לים לבמחבר לבל מה שחפו ולחון פשוט לים בבהעלה תלודה לבוד סני וכן בלקה עיקר בדעת המחבר

(ח) שהעלה תלודה כו' דלל"ל לא יעב בהן כמ"ש לעיל: (ח) לפי' לם העלם תלודה כו' שלתן בעה"כ שוכח תמלו ויוש רבים • תוספות ע"ל מי' רס"ב ס"ב: (ט) לו בים הוא מוכח כו' מעמע לפי' בתמלא כל הבות' לבלבן בתר מוכיח וכן

ס כ"כ הרמב"ם שם דיק וכתב לי וכו' וכתב ה"ה טעם נכון דכי אמר הרי הן לבע"ה נתו משום דתקנה לו מכירו הוא דק"ל מקבלו ולכון וכו' ושעמת משום לתין מקירו קוכה לו לפי שהחור הפתות לר"ל הוה מכר מקיכה מתמכרת היא וכי אמר הרי הן לבע"ה לחיהו מקיכה שלו בע"ה לחיהו תכנעיכהו וכיון שהוא מוכה דלתו הוקמת כשל דין כך עדיס דמו ומ"ש מן הסוגיא דלתן כותבו זוכה לו כלל ע"ש וכם בחסכה פ"ק בגמ' שם ל"ב שם וכם בגמ' לוקיתת דרב מכשיל בר יעקב למתני דתכן הרי אלו שלו ולא דלא פסק כחוקיתת דרב בתתן שם דקמילו בגי' ישראל וכו' כתב ה"ה וחולו מפני שמלא פליג עליה (שם ע"ב) דחיים בשלמא בסל מנ' חמי' לית בה אלא מה ב' פרוטות שחייב לתקויר לבעל אותיפים כיכהו ה"כ בפוכלה שהשכירו לבי' ישראל כיוכל בוה הנמ' תשום לוחם כפי' וזה עיקר קטור ס"ג בשם תשובת הרש"ם ריש כלל כ"ב ר"ת משעמת דשכירות ליוחל ממכר הוא ועיין בסי' ס"ג סכן כדעת הרמב"ם שוכה המשכיר ש וכיולה שם לפי שאין זה דבר הפקר לכיוחל חכיכו זוכה לו ושוה כתב שם דלוה לוה שיהה הפקר כל זמן שאין כוח הנגב לא נקנה בחקר עד שתנוח ע"ג הקרקע ובתב הסמ"ג * משעם זה לא קנאו אחר הנכנס לשם ל"ל דזוכה בו ול"ש בזה ת לשון הרמב"ם שם ל"ד בהשכה שם דק כ"ו ע"ב

א כתב הכ"מ מכ"ל שעשאו של הבינו כיון דאמרי בגמ' מאי חריש בין כמה לשולחני וכו' אייך כתי בתנות בחלי

ב ר"א שמחציו ולפנים של בעל הבית כשהוא טוען שהוא שלו או שהיה יורש שאנו טוענין לו שמא של אביו היה ד אבל אם הורה שהם מציאה הרי היא של מוצאה ט ע לפיכך אם חיר משכיר לאחרים (י) הרי הם י (יא) של ס שוכר אחרון יא ולאם השכירו (יב) לג' עכו"ם כאחרת יב הרי עשאו פונדק וכל הנמצא בו (יג) אפילו בתוך הבית הרי הוא של מוצאו מפני שאין אחר יכול לטען שהם שלו או שהוא טמן שהרי עשאו פונדק: ד ק ראובן הדר עם שמעון בביתו ושעלה ר"ל שכר אם צבי שבור או גוזלות שלא פרחו נכנסו לתוך הבית (יד) זכו בהם שניהם (יג) (טו) ל לחוו כסבי הסותפין בחכר (עוד) מ אבל אם יד קנדר אחר מהם בו (טז) מציאה מגנב טו אין לחבירו זכות בה:

ה ת המוצא מעות בחנות אם היו טז בין תיבה להנוטי הרי הם של בעל החנות (יז) לואם מצאם

כיון שהיה לו הרלועה הן לכל פנים מורה שבעל הבית הניח שם מ"ה חפי' מחלת הסכין לו הכים מחליו ולבר חוץ הן של בע"ה ולם הוא לוקבה הן של המוכר לכל מחלת מחליו ולפנים: ח אבל אם הוה שלוח מליחה כו' העשם דכבר כתבתי דחלירו של אדם לוכו קוכה לו כדבר האבוד' לוכ שהיכו לומרי' שלו לו אל לבותיו היה והרי הוא מוד' להוח מלוח:

ט לפיכך אם היה משכיר כו' הינו כתב זה לדין בפני עלמו והחבר הענין לי' הרמב"ם בספ"ו דגזילה פל"ו לפיכך וכ"ל דה"ק כיון לאם הוא מודה שהוא מליחה הרי הוא של מוצאה אלא אם הכירו מוכה הוא יכול לומר מכירו קוכה לו מ"ה אם השכירו לג' עכו"ם לבר המלח בו הוא של מוצאו ולא הבעל הבית יכול לומר מכירו זכתה לי מה שבעל מעכו"ם ופי' זה קנת לתוקן ומ"ש: י של שוכר לאחרון פי' אם הוא ישראל דישראלים הלאחרים מליחה אם הוא ישראל לר עמהן אבל אם הוא עכו"ם ולא מהישראל יחוירו שדר עמהן ולאחר שכן מתי דעת המחבר והרמ"ם ולא שכתבו שלשה עכו"ם ל"ל קלתרו מ"ם הן פירשו הנמרא אלון פירשל לר עמהן ומ"ל מ"ל דג' דוקא קלתרו ולא אם עשם להבר ועל"ר: יב הרי עשאו פונדק ולא אם אמת הוא שהעשיהו אם הרי ולאי ייאם כפשו מהלכיה בלתרו לבעבו"ם מלאוהו: יג דהוו כשיס הסותפין כו' דשלרות ליוחל ממכר הוא: יד קנה מ"ל מהם מליחה כו' כן הוא ל"ל פשוט ולכלוה נרלה לל"ל קלתר מ"ל מהן אלא ה"ה מ"ל הנכנס לשם וקנהו אם לדל כתר שעמת לאסתוב בסיון בשם תשובת הרש"ם אלא לוחזת דמלאת נקט לאין מדרך לחרים לבנות ולקנות אם גם משום דוה הדין מעשה שהיה הוה שנאמל עליו הרש"ם והמר"ם העשר היה שקנאוהו השוכר ע"ם מיהו לוכו מוכרע כ"כ ול"ש: טו אין לתנוהו זכות כו' בתשוב הרש"ם סי' שעמו וכתב ז"ל לאין זה דבר הפקר לאם כתיבתו הבעלים לרבנן דר"ל לאמרו אתם נעוכה יהוה בעלים הרי קנאה הנגב ואי כר"ם לאמר אתם נעוכה לאו יהוה בעלים הוא הרי הוא של בעלים ומ"ל אינה הפקר ואין הכתר ובכה בה ולא אם אתה הפקר כל זמן שאין כוח הנגב לא קנה הכתר עד שתנוח ע"ג הקרקע כו' עכ"ל: טז בין התיבה לתנוהו כו' פי' דרך הכתוב להות יוכב מכסים לתנות ותיבה שכם דבריס שוכר לפנו ופתחו במקום שעומד שם ובועל אם לבוכר ולבוקר והקונים עומדים בחנות מלר התיבה ולאון ותנוהו מנית אם המעות שמקבל מהקונים לתוך התיבה וה"ה המלח בינו ובין לר פתיחת התיבה ולאי מיד הנוטה כפל והוא שלו לא כתיבתו

מתנו

ג כיון דמ"ל הכינו לבע"ה דק"ל סוף ע"ל כרלה לבדיל שהוא כולו של אתנון המשכיר ע"ם וכן מדברי הלבוש פ' הסולל: (טו) דהוו כשיס הסותפין כו' וכ"ם הכ"ח ולפעד"ב עיקר דהוא כולו של משכיר אע"פ שהשכיר לר בו לבנו והלקמן סי' שי"ג ס"ג וכמ"ש שם ע"ש: (טז) מליחה מגנב כו' כתב הרלבן פ' ל"ל נגב שנכנס לבית לחוכן לו מליחה והיה שמצון אם יוכב והיה בבר הנגב שהוא לחוכן הבעה"ב ומכר לו המליחה בין ומכו לו הבית בין שהיכו בבית יוכה לו כיתו אע"פ שהוא בית לדבסי בים בנים ולוכה משתחרת דהיכא דדעת אחרת מקנה אותו לא כעכם הנגב להקנותו ומוכיח שמצון לחזירו לו ע"ה ועי"ל סיימן רס"ח ס"ג בהג"ה: (יז) ולם מלחם על התיבה כו' בב"ח ויבה דברי הרמב"ם

בדוקק

יא ולם השכירו לג' עכו"ם כן הוא ל' הגמרא ול' העור הוא ולם היו לריס בו ב' עכו"ם וישראל ביחד כו' ועפ"ר שכתבתי שהלך בשיטת הרש"ם ומכן הוא ג"כ כוכת הקום ל"ע שכתבו דבפחות מג' לא הוה רוב ל"ג ג' עם הבע"ה הדר עמהם שהמלח דבר ראשו לקחתו מפני שולחו כתיבתיה מהו זה שנאמל מהכו כיון שדרי' שם רוב עכו"ם ומחר שהן מלחוהו ולא יחזירו לו ל"ה שתולין לומר שהם נלבל הלבריה שהן רבי' ולא מהישראל יחזיר שדר עמהן ולאחר שכן מתי דעת המחבר והרמ"ם ולא שכתבו שלשה עכו"ם ל"ל קלתרו מ"ם הן פירשו הנמרא אלון פירשל לר עמהן ומ"ל מ"ל דג' דוקא קלתרו ולא אם יב הרי עשאו פונדק ולא אם אמת הוא שהעשיהו אם הרי ולאי ייאם כפשו מהלכיה בלתרו לבעבו"ם מלאוהו: יג דהוו כשיס הסותפין כו' דשלרות ליוחל ממכר הוא: יד קנה מ"ל מהם מליחה כו' כן הוא ל' הסור ולכלוה נרלה לל"ל קלתר מ"ל מהן אלא ה"ה מ"ל הנכנס לשם וקנהו אם לדל כתר שעמת לאסתוב בסיון בשם תשובת הרש"ם אלא לוחזת דמלאת נקט לאין מדרך לחרים לבנות ולקנות אם גם משום דוה הדין מעשה שהיה הוה שנאמל עליו הרש"ם והמר"ם העשר היה שקנאוהו השוכר ע"ם מיהו לוכו מוכרע כ"כ ול"ש: טו אין לתנוהו זכות כו' בתשוב הרש"ם סי' שעמו וכתב ז"ל לאין זה דבר הפקר לאם כתיבתו הבעלים לרבנן דר"ל לאמרו אתם נעוכה יהוה בעלים הרי קנאה הנגב ואי כר"ם לאמר אתם נעוכה לאו יהוה בעלים הוא הרי הוא של בעלים ומ"ל אינה הפקר ואין הכתר ובכה בה ולא אם אתה הפקר כל זמן שאין כוח הנגב לא קנה הכתר עד שתנוח ע"ג הקרקע כו' עכ"ל: טז בין התיבה לתנוהו כו' פי' דרך הכתוב להות יוכב מכסים לתנות ותיבה שכם דבריס שוכר לפנו ופתחו במקום שעומד שם ובועל אם לבוכר ולבוקר והקונים עומדים בחנות מלר התיבה ולאון ותנוהו מנית אם המעות שמקבל מהקונים לתוך התיבה וה"ה המלח בינו ובין לר פתיחת התיבה ולאי מיד הנוטה כפל והוא שלו לא כתיבתו

מתנו

ד ראובן הדר עם שמעון בביתו ושעלה ר"ל שכר אם צבי שבור או גוזלות שלא פרחו נכנסו לתוך הבית (יד) זכו בהם שניהם (יג) (טו) ל לחוו כסבי הסותפין בחכר (עוד) מ אבל אם יד קנדר אחר מהם בו (טז) מציאה מגנב טו אין לחבירו זכות בה:

ה ת המוצא מעות בחנות אם היו טז בין תיבה להנוטי הרי הם של בעל החנות (יז) לואם מצאם

יא ולם השכירו לג' עכו"ם כן הוא ל' הגמרא ול' העור הוא ולם היו לריס בו ב' עכו"ם וישראל ביחד כו' ועפ"ר שכתבתי שהלך בשיטת הרש"ם ומכן הוא ג"כ כוכת הקום ל"ע שכתבו דבפחות מג' לא הוה רוב ל"ג ג' עם הבע"ה הדר עמהם שהמלח דבר ראשו לקחתו מפני שולחו כתיבתיה מהו זה שנאמל מהכו כיון שדרי' שם רוב עכו"ם ולאחר שכן מתי דעת המחבר והרמ"ם ולא שכתבו שלשה עכו"ם ל"ל קלתרו מ"ם הן פירשו הנמרא אלון פירשל לר עמהן ומ"ל מ"ל דג' דוקא קלתרו ולא אם יב הרי עשאו פונדק ולא אם אמת הוא שהעשיהו אם הרי ולאי ייאם כפשו מהלכיה בלתרו לבעבו"ם מלאוהו: יג דהוו כשיס הסותפין כו' דשלרות ליוחל ממכר הוא: יד קנה מ"ל מהם מליחה כו' כן הוא ל' הסור ולכלוה נרלה לל"ל קלתר מ"ל מהן אלא ה"ה מ"ל הנכנס לשם וקנהו אם לדל כתר שעמת לאסתוב בסיון בשם תשובת הרש"ם אלא לוחזת דמלאת נקט לאין מדרך לחרים לבנות ולקנות אם גם משום דוה הדין מעשה שהיה הוה שנאמל עליו הרש"ם והמר"ם העשר היה שקנאוהו השוכר ע"ם מיהו לוכו מוכרע כ"כ ול"ש: טו אין לתנוהו זכות כו' בתשוב הרש"ם סי' שעמו וכתב ז"ל לאין זה דבר הפקר לאם כתיבתו הבעלים לרבנן דר"ל לאמרו אתם נעוכה יהוה בעלים הרי קנאה הנגב ואי כר"ם לאמר אתם נעוכה לאו יהוה בעלים הוא הרי הוא של בעלים ומ"ל אינה הפקר ואין הכתר ובכה בה ולא אם אתה הפקר כל זמן שאין כוח הנגב לא קנה הכתר עד שתנוח ע"ג הקרקע כו' עכ"ל: טז בין התיבה לתנוהו כו' פי' דרך הכתוב להות יוכב מכסים לתנות ותיבה שכם דבריס שוכר לפנו ופתחו במקום שעומד שם ובועל אם לבוכר ולבוקר והקונים עומדים בחנות מלר התיבה ולאון ותנוהו מנית אם המעות שמקבל מהקונים לתוך התיבה וה"ה המלח בינו ובין לר פתיחת התיבה ולאי מיד הנוטה כפל והוא שלו לא כתיבתו

מתנות: יז ולפי"ז יש בהן פי' כן הוא דעת ר"י והרא"ש וז"ל הרא"ש מפני שישלחו הלוכד המעות מיוחס ולומר לפרי קחי מתנותי שלבתיהו ולא מהפרי לי ולזי דעתיה לעניגלה ולא מיכח לאומיהה בדיבה המשתמש ולחר לא לא לשכחה לוכבי דעיליי ויכפיר חד מזכייהו לשבחיה כו' לכל דעת רש"י הוא דלוקח בדבר דלית בהו פי' הוא על מולאו וכמ"ש הטור כשמו וכן הוא דעת הרמב"ם וכמו שפיים המחבר שהעתיק לי' בסוף פרוף זה וכתב דברוב ישראל קיים להכריו מפני שיש בהן פי' ודין שולחני ומנוכי בזה שוים הם ומו"ש שכתב לפרפרי המוכר בריש פרוף זה ז"ל לפי"ז יש בהן פי' נתן מכשול לפני הקוראים לבטוף לחמ"ם שם דברים בהן פי' חייב להכריו הלל"ל דלין חייב להכריו דלמ הייבו לומרים מלכריו תרתי קדם לבלו דברי הכל הוא לבל דיו"ל כן והשני שדין מנוכי והשולחני שיין הן בזה לריב' לשני הדעות ו"ע: יח ו"ל דעל התיבה על המנוכי לבל בנמלא על הכסף כ"ש מודו לסיים על המולא וכן הוא בגמ' וכתב הטור המולא' שביהן ז"ל לדרך הבאים להחליף ליתן מעותיהן על השלחן (מ"ה הוא על המולא) משל"ה בחנות שלין דרך הבאים לקנות ליתן מפניהן על התיבה וכ"ע: יט בין בכסף לשולחני כסף הוא רגל שהשלחן מוכח עליו ועליו הוא מתליף והוא מפני בין השולחני המחליף הנעות הבאים בחנות ובין הבאים להחליף המוחלים בחנות לקנות המכסיק בין מנוכי המוכר ובין הבאים לקנות ליתן לשולחני ובין הכסף הוא לשולחני לבל מה שעל השלחן ומולה לו על המולא מטעמי שהתבתי וק"ל: כ על הכסף לפני השולחני כי' לפי' מלחן הא לדלרכא מדברי הטום' שהם סתם ל"ו משמע שלין מולא לבלא בגירסא לבל לריכא מודה לרש"י שהרי כתבו דספיר נרסו' לרודי' מייני ברוב עכו"ם) וכן דעת כ"ו וסברת הרא"ש יש לדקות דבין לריכא לבלו דעיליי ונפקי הסם לא מייחס כרוכם ישראל מטום ולחר הא לא מקדר מנוכי מטום לחבדר לזיכא לחריכא תבסא ויחזולי בכו' וק"ל. שוב ראיתי שהרב המגיד פ"ש מה"נ"ל כתב בשם הטום' והלבו"ל בהרמב"ם וסברת הרא"ש הניח בשם הרמב"ן וכתב עליו ודוחק הוא ע"ש: (כ) מכח פירות מפחות. ע"ל סי' רס"ב ס"ו: (כא) כמו מני קב כו'

בדוחק זע"כ בשם לא כותיה ולפע"ד נראה עיקר כדברי המרב"ם (וכן נראה דעת הסמ"ג גם בספר ת"ת נראה דס"ל דתני בין עיקר בהרמב"ם ע"ש) לכן הוא לבהיה ברוב לשמי אמר ר' שיעזר תיבה לתנוכי כיני מתנוי ע"ג תיבה אלו הרי לבהיה דר' שיעזר נוכח דבש"ם לא לתנוכי דיעלן אחר לשולתי' מני לתיבה ניתנו ע"ג והא דקאמר בש"ם לפיכלו מוכחת תיבה לתנוכי עלי' השלחן הוינו מטום דדייק משמע דע"ג מילתי' מפיס' וס"ל דתנוכי סיס' התיבה הרי לגלוי ריש דחד טעמא אית הוא על מולאו לבו ולהכי גם בירושלמי נקט וכולי ב טור ר' שיעזר בכסף בריש והדר בכסף ר"ו וכן תיבה וכזה בתיוסבו דברי כתב ה"ה הרמב"ם ע"פ הז"ם כן כ"ל ודוק סם מפני עיין בספר ת"ת דף ק' ודוק: (יח) הרי הם של מולאם (יט) ר"ו חפילו יש בהן סימן (יח) הרי הם של מוצאם (יט) ר"ו חפילו יש בהן סימן (כל בטור וכ"ו) ג מצא מעות בחנות השולחני יט דבין כסא לשולחני הרי אלו של שולחני המצאו כ עד הכס לפני השולחני אפי' היו צרורין ומונחין הרי אלו של מוצאם והוא שיהיו רוב עכו"ם כא שאם לא כן חייב להכריו מפני שהם צרורים יש בהם פי': ו המוצא כב קציעות בדרך אפילו בצד שדה קציעות הרי אלו שלו וכן תאנה שהיא נוטה לדרך ונמצאו תאנים תחתיה מותרים כג שהבעלים מתיאשים מהם מפני שהתאנה וכיוצא בה כד עם נפילתה נמאסת אבל זתים וחרובים וכיוצא בהם אסורים ותמרים שמשירים הרות מותרי' שחזקתן שהבעלים מחלום לכל ארם מפני שהבהמו' והחיות אוכלים אותם כמחסת מתיקותם לואם היו של יתומים שאינם בני מחיל' אסורים וכן אם חקפיר בעל השדה כה והקיף מקום האילנות כו או תיקן מקום שיפלו בו הנובלות עד שילקטם הרי אלו אסורים שהרי גילה דעתו שלא מחל:

ז (כ) מצא פירות מפוזרוז כז במקום הגרנות אם היו כמו כח קב בחוך ר' אמות כט או ביותר על ר' אמות הרי אלו שלו מפני שאין הבעלים מטפלים באסיפתן היו מפוזרים בפחות מר' אמות לא יגע בהם שמא הבעלים הניחו שם (וכן יותר מקב כל' לחות) (טור) ל היו (כא) כמו חצי קב בב' אמות או קביים בח' אמות' או שהיה הקב מ משנים וג' סנים כגון תמרים ושומשמין כל אלו ספק ע לפיכך לא ישול ואם נטל אינו חייב להכריז הגה

הרמב"ם (וכן נראה דעת הסמ"ג) דלוקח כרוב עכו"ם הרי הוא שלו ולכך הניח מתחלה ולפי"ז יש בו פי' לכולות דתנוכי כמו בים בו סימן מייני וברוב עכו"ם כמו שלחני לפיכך וכן כ"ל עיקר לדיכא ולכן מוכח שלין לו סימן לפרפרי ותו' לפרפרי דעת רש"י (וכן נראה להליה דעת הבלעטרה) ותו' סוף דף כ"ו (ומ"ש הטור שרי' תולה על רש"י לא ידעתי מכ"ל הלו שלו ז' שם פט"ו ד"ע ו מכנה מ"ש מכ"ל הלו שלו ז' שם פט"ו ד"ע ו מכנה ל' ס"ג ל' ל' ל'

ם הוא כפי נ"ל הנמר' שלפנינו וכן דין הטומאין בעי' שם
ל שם דין י"ל מתשכח ב"ב דף כ"ג ע"ב *כ"ל המחבר בחוקיות' דנמ' שם וכדאמר רב עוקבא בר קטינא ק"ם בתשכח ר מחוקיות' דנמ' שם ריש דף כ"ל ש מוזלת דל' קטינא שם דף כ"ג ע"ב *כתב ה"ה פי' כגון שהיה תוך עשרים אמה לשובך שיוכיו מוטעין ותוך מ' לשובך שיוכיו מהלכין (לקמן סי' רס"ב) הרי הוא כמחצה ולא יבא לישלה ולא יגיע בה סימן לשובך דרכים שאין בו סימן הרי איבד ממון חבירו שהרי אין לו בה סימן להחזיר בו לך ל ואם היה דבר שיש בו סי' ה"ז השריתן לרדקא אחריה ולתת סימני לפיכך אסור לו שיגע בה לט ערשיטצאנר"ה דרך נפילה מ ג אפי' נסתפק לו הרבר ולא ידע אם דבר זה אבוד או שונה הרי זה לא יגע בו ג ואם עבר ונטלו מא אסור לו להחזירו לשם מב (כה) ואם היה דבר שאין בו סימן חייב להחזירו וכל דבר שיש בו סימן מג ה בין ספק הנתה

לף אבוד ריחוק יותר תליגן כרוב כמ"ש בעור והמחבר בסי' רכ"ט: לן בכל ענין הן של מוכלו תליגן בכרוב דעלמא אין עכו"ם ולא בקרוב לף אבוד לדרך הנתה היינו כגון שליח או קרוב כלך גדר וכמ"ש המחבר בסעיף אחר זה לדרך עובדי הקדמה להמיה שם בגדיהן וכלי עבודתן לפי שעה עד שיחזור לביתן מעבודתן ויקחו מלבושן או שיבא הע' ביום שיעשרבו לכלי מלאכתן ויקחו משם: לח ואם היה דבר שם בו סי' כו' שאל יפסידו בעליהן שהגיעו שם ע"ו לקיחתו של זה הוא לף אדעתו לישלו ולהכריזו ולהחזירו לפי שיתן בו סי' עכו"ם ונם לרוב עליהן טרחא לדרוף אחריה ליתן בה סימני עכו"ם לא יתן בה סי' שנרוסו לו הוא בכולו ודמסי' מחתב' וכתב שעתי' הלנו: לט עד שיחמנ': דרך כפילה כגון בחלה בסרטיא ודמסיון ולא אם יש בו סי' כו' ואכריו ואם אין בה סי' הרי הוא של המוכלן: מ אפי' נסתפק לו הדבר כו' פי' כגון שאבדו בחקום שהוא מאומר קנת מ"ה לנסתפק אם הניח בעליהם שם בכוונה הניח בחקום הוא מאומר קנת לו אבדו אירו ובא שם בלי כונה הניח שלו מאומר כל ברכו: מא אסור לו להחזירו לשם מדקאמר אסור להחזירו ע"כ בדבר שיש בו סי' מוריר דאין בו סימן הא הניח וכתב דוקה בו המוכלו ואין שייך לומר אסור להחזירו בדבר שהוא זכה בו ובדאה דקאי דוקא דהסמיך ליה אומר בחקום שיש לנסתפק בהיכות לו בחזיר' דלו מיד שבעלין בידו אפי' לא הלך עמו לביתו אסור לו להחזירו כשיש בו סימן לו אפי' בודאי היכות והלך עמו לביתו וכ"כ הטור ומור"ם בסמוך ומם מכתוב שעם הדבר: מב ואם היה דבר שאין בו כו' קאי אאם עבר ונטלו דקאמר דלא יחזירנו לחקומו ומסיק ובא לומר אלא מה יעבה ואמר דאם אין בו סימן ובוה נטלו זכה בו ואם יש בו סי' חייב להחזיר ועד"ר שם כתבתי דדבר' המהו על הרמב"ם בח"ם דזכה לבפשו בדבר שאין בו סי' הלא בלישולה בח לידו דה"ל אלא מדעת וכה"ל מור"ם בסמוך והכ"ם כתבו יאוב לזה ודחיתי דבריהם שם בדדיסה וכתבתי הבלע"ד דס"ל כיון דבשעה שנטלו אדעתא כתבתי דדבר' המהו על הרמב"ם בח"ם דבזה כ"ע מודי' דיחזקנו המוכלו לעבמו: מג ומ"ם בין ספק הנתה בין כו' כרמב"ם לא כתב תיבת ספק אלא ז"ל בין בדרך הנתה כו' והמחבר דקדק וכתב ספק הנתה משום דבודאי הנתה דהוא מקום המאומר קי"ל דאף אם נטלה מקום כל זמן שלא הוציאה מקום שנטלה וחיטה במקום שנטלה ואפי' בדבר שאין לו סי' וכמ"ש בעור ומור"ם בסמוך ובגירס' הרמב"ם שכתוב בו בדרך הנתה נראה לי"ש ב"ל אמקו' אין מחתר לנחרי כ"ל קנת אבל יש עניים שבכוכו' הניחם שם ואפי' בזה קאמר דנטל' ומכריו דאמרינן ודאי היה דעתו לחזור ולנטל

מסם

ובדמסיק המחבר וכתב דאם אפשר ספק ונ"ל: ל אפי' בתחרי לאחר כו' פי' אם נמצאו אבד תחרים כל' לאות והם מחולקים בגירסת הנמרא ומור"ם בסוף אחר ל' הטור והוא גרס בגמרא הרמב"ם אם ז"ל דלפי גירסת בתחרים אינו כן אלא הכוונה הוא בכל מ' נפני עלמו אי אמרי' כיון דתחרים ורישומים לית בהו מירתא בלסיפתן אהן נמין אינו מיילא הנע"ה אהן אלא יתפסם לנפשו ושומאין הן מזונין יותר מבלר פירות מבעיא לה אי אמרינן דיבא בע"ה לעדות ולסוף אבד אהן אפי' אמרי' אמרינן אין מזונין יותר מבלר פירות: לא בתוך כ' אמה בגמרא אמרו דבאמצע' כ' אמה מתלאים כריסס וחוזרת לקינה ואינה מדדת יותר כיון דאינו יכולה לפרות: לב הרי הוא של מוכלו כו' דכיון דליכא לאיתאי מאוכך נדלה ובלא אם אמרינן עובדי דרכים עבדו אם אמרינן אם הסוחרה ואם הנעים עכו"ם כיונו: לג ובסכיל של כרמי' כו' פי' רש"י ע"ל הכרמים דרכי' לנדלה אפי' און לו: לד הרי הוא של קונה פי' בשהות בתוך כ' לנסיסה אלא אם אין יותר קרוב מאחר הוא לנסי' ה"ה בסכיל של כרמים אפילו ביותר מחתים: לה הלך אחר הרוב דקי"ל כל היכא דיש לספק ולתלות בקרוב לו בדרוב

לן בכל ענין הן של מוכלו תליגן בכרוב דעלמא אין עכו"ם ולא בקרוב לף אבוד לדרך הנתה היינו כגון שליח או קרובים בלד גדר וכמ"ש המחבר בסעיף אחר זה לדרך עובדי הקדמה להמיה שם בגדיהן וכלי עבודתן לפי שעה עד שיחזור לביתן מעבודתן ויקחו מלבושן או שיבא הע' ביום שיעשרבו לכלי מלאכתן ויקחו משם: לח ואם היה דבר שם בו סי' כו' שאל יפסידו בעליהן שהגיעו שם ע"ו לקיחתו של זה הוא לף אדעתו לישלו ולהכריזו ולהחזירו לפי שיתן בו סי' עכו"ם ונם לרוב עליהן טרחא לדרוף אחריה ליתן בה סימני עכו"ם לא יתן בה סי' שנרוסו לו הוא בכולו ודמסי' מחתב' וכתב שעתי' הלנו: לט עד שיחמנ': דרך כפילה כגון בחלה בסרטיא ודמסיון ולא אם יש בו סי' כו' ואכריו ואם אין בה סי' הרי הוא של המוכלן: מ אפי' נסתפק לו הדבר כו' פי' כגון שאבדו בחקום שהוא מאומר קנת מ"ה לנסתפק אם הניח בעליהם שם בכוונה הניח בחקום הוא מאומר קנת לו אבדו אירו ובא שם בלי כונה הניח שלו מאומר כל ברכו: מא אסור לו להחזירו לשם מדקאמר אסור להחזירו ע"כ בדבר שיש בו סי' מוריר דאין בו סימן הא הניח וכתב דוקה בו המוכלו ואין שייך לומר אסור להחזירו בדבר שהוא זכה בו ובדאה דקאי דוקא דהסמיך ליה אומר בחקום שיש לנסתפק בהיכות לו בחזיר' דלו מיד שבעלין בידו אפי' לא הלך עמו לביתו אסור לו להחזירו כשיש בו סימן לו אפי' בודאי היכות והלך עמו לביתו וכ"כ הטור ומור"ם בסמוך ומם מכתוב שעם הדבר: מב ואם היה דבר שאין בו כו' קאי אאם עבר ונטלו דקאמר דלא יחזירנו לחקומו ומסיק ובא לומר אלא מה יעבה ואמר דאם אין בו סימן ובוה נטלו זכה בו ואם יש בו סי' חייב להחזיר ועד"ר שם כתבתי דדבר' המהו על הרמב"ם בח"ם דבזה בדבר שאין בו סי' הלא בלישולה בח לידו דה"ל אלא מדעת וכה"ל מור"ם בסמוך והכ"ם כתבו יאוב לזה ודחיתי דבריהם שם בדדיסה וכתבתי הבלע"ד דס"ל כיון דבשעה שנטלו אדעתא כתבתי דדבר' המהו על הרמב"ם בח"ם דבזה כ"ע מודי' דיחזקנו המוכלו לעבמו: כיון דאין בו סי' ס"ל דבזה כ"ע מודי' דיחזקנו המוכלו לעבמו: מג ומ"ם בין ספק הנתה בין כו' כרמב"ם לא כתב תיבת ספק אלא ז"ל בין בדרך הנתה כו' והמחבר דקדק וכתב ספק הנתה משום דבודאי הנתה דהוא המקום המאומר קי"ל דאף אם נטלה מקום כל זמן שלא הוציאה מקום שנטלה וחיטה במקום שנטלה ואפי' בדבר שאין לו סי' וכמ"ש בעור ומור"ם בסמוך ומור"ם בגירס' הרמב"ם שכתוב בו בדרך הנתה נראה לי"ש ב"ל אמקו' אין מחתר לנחרי כ"ל קנת אבל יש עניים שבכוכו' הניחם שם ואפי' בזה קאמר דנטל' ומכריו דאמרינן ודאי היה דעתו לחזור ולנטל

מסם

ובדיק אחר מסם כל מסם היכות לבתלה לא ישוא כון שם בם סיימן כון אחון בם סיימן קאמר בהאחיר לבאר הסוגיא ואין כאן מקום להאריך ע"ש ב מ"מ דרב אבא בר זבדא אחר דבכל מסם היכות והולי ג אם במומרת הנו' וכתב ה"ה בשם הרמב"ן והרשב"ם ז"ל וכ"כ מהורומ"מי שהעם מפני מומר שאין הבעלים בתו ולא מצאו ובתיאשו מסם ולא יאבדו לבקשו עוד ובא אחר ואם אינו אלא הלך לו ראשי להחזירה ד כתב ה"ה זה בחמת קשה ודאי והיאך ובזה הו הולי וכבר הסינו הל"ל ז"ל וכתב יעמוד עד אחר יבוא אליהו ואחת כדברי והן כתב הרמב"ן ז"ל זה לשונו ואיהו לא קני בהאי יאוה דבאיבורא אתא לידיה וכן דעת הרשב"ם ז"ל וכן דעת רבינו יונתן ז"ל ע"כ וכ"כ הטור ה כתב ה"ה זה פשוט בשעה ונטלו

משם לפי שעה מלתר שלוקו משומר לנמלי וכשהו מלקחו ונוקח לבעליהן משתמש שיקחנה משם ישראל ויכריז עליו קולם שיקחנה שכו"ם לו ישראל לא מעלי ויחזקנו לעמו :

מד כיצד כו' כל לפרש לוקחו לדרך הנחה וקאמר דהיינו בחלק שלית בלי גדר. ודרך נפילה כשמלאו בסרטאו מקום ל"ה וכבר כתבו לעשמס בסעיף שלפני זה ע"ש: **מה** מקושרים בכנפיהם כגמר' (דף כ"ה ע"ב) ובטור מפורש דקאי כי הלי לא הוי סימן דכ"ש הכי קעבר לה גם במקום ל"ה לומר בו סימן כיון דמדלין דמעלמא בדלו שם ולין כאן מי מקום דמיירי שלין שוכך סמוך לה כתוך כ' אמה והל"ל ספק הוכות שם מבעליהן בכוונה לו ספק נפילה שלא בכוונה וכל ספק הוכות במקום שלין משתמר כ"כ הוכו דלא יגע בו ולא בטל' מקומו מ"ל להרמ"ב דזכה בו המולאו מעשם שכתבתי בסעיף שלפני זה: **מו** ומ"ם הרמ"ב והמחב לחר הגדל לו לחר הנפה ונשבו לבקום שלוכו משתמר שלא קנת וכלר הגדר משבו המחבר לבקום המשתמר ברוב הסי' הוא רלוה לא"ם בסרוב' בשם ר' יהודה דוב מילוק בין כל הגדל לחקוכי הגדל ע"ם בר"ם: **מז** אבל יש מולקין בכל זה ופסיקא לה דג' מילוקי' בדבר כו' בכל ג' מילוקי' הלכו לין פלוגת' מבואר' לדברי הרמב"ם לא בתרי עניוכי' • תלא כמ"ם הרמ"ב דבמלאו במקו' שלוכו משתמ' כ"ה קנת ובטלו ולין בו סימן דהוא לל מלאו ושלר הפוסקים ס"ל דיהא מוכת בידו עד שיב שלהיה לחר הגדל לו לחר הנפה ולא יהוו בלא מלעת. והשני בספק הוכות במקום שלין משתמר כ"כ ויש בו סי' בכת' המ"ת והכ"מ דבדלה מדברי הרמב"ם דס"ל דלכתחילה לא יגע בו ושלר הפוסקים תולקים וס"ל דלא אמרו ספק הוכות לא יגע בו אלא בדבר שלין בו סי' אבל בדבר שיש בו סי' בטל ומכריז וכן מוכח פוניתיהו בגמרא שם (דף כ"ה ע"ב) ותמ"ה כת' דהיה להרמ"ב נרסא לחרת בגמרא ובדברים כתבתי ל' ולבי דבריהן ל"ל המ"ם הרמב"ם וכל דבר שיש בו סי' כו' עד דקייב להכריז אלי לוקח לעבר ובטלו דסמך ליה לפנינו וכמ"ש לעיל ולשיה לזה מדלא כתב אלא חייב להכריז ולא כתב ה"ז חייב לבטלה ולהכריז ושוב כתבתי קנת הוכחה לזה בדברים ע"ם אבל בטור לא כתב כל נתת לדברי הרמב"ם כ"ל בהלחד שכתבתי כלן בלשונה אבל פלגתה הבנייה לא כתב ועל"ר שכתבתי לשיה גם לפלגתה הבנייה: **מח** והוליכה לביתו כו' ולו מיכה לאיש שמא בא בעל אבוד ובוקש לישוב במקו' זה שהבי' שמה ולא מלאוהו ושוב לא ילך שם לבקש כמלא דיפסידו זה עתה בהנתנו שמה לבך יהיה בידו ויכריז ובלא אין בה סימן יהא מוכח כיון דבלישור בא לידן בכ"ל: **מט** לא הוליכו לביתו מי' לא הגביה ונטלו בידו אבל לא זז משם ולו לא איך טעם הב"ל להרי לשה לא בא בעל לבוקה לבקשה יחזור ויכיתנה כיון דהמקום הוא משומר:

נ לפי' ולו' היכום כו' לשתרי' מתלבה הכיתה בעליהן שם להקל מהשלם ובקום שם ובתייבאו כיון שלין בא"ן מי' לא בחפן ולא במקום שור: **נא** ובמקום שמשתמר קנת כו' כיון שלוכו משתמר בל הבורך בבל בטל ומכריז דבר שיש בו סי' ובלין בו סי' לא ישלו לשמ' בעליהן הנימן שם ויבאו ויקחו אבלן ושם ישלו ופביר לבעליהן שהרי אין בו סי' ושם בטלו לפי' בידו ולא הוליכו משם ולשה אלא בא בעליהן ליקחנו בבר בתחוב בהשבה מעלי' ולא יחזירו לבקומו כיון שלין המקום משתמר הישב:

נב לא בנוסו ולא במקום ל' העור בנון תלוות קטנות שמתבלבלין לו נוחלות מדדין לחיבה לאומר שמא בדלו בשם:

נג ה"ו לא יגע בו לחריכן המלעת הטמונים שם: **נד** בל"ל בלשפה כו' עד לבדה מלעת הוא והרי הוא בל המולאו בן הוא ל' העור והמחבר הטתין ל' הרמב"ם אלא בתב זה ובלשה דהרמב"ם

כיון דבלישורא לתי לידה גם מ"ם הב"ם לדעת הרמב"ם לשם ל"ה עלא גב דבלישורא לתי לידה מ"מ כיון לשון מתון זה יש לו בעלי' בריתא אם בולאי לוכו בדין שיהא תוכח עד שיבא לוכו אלא אמרו בך אלא אמרו רק ל"ל היבא שיש לו בעלים ולא בולע מי הוא עכ"ל לוכו מוכן לי דגם ז אם בברייתא הבא יש לו בעלים אם אלא אלא בולע מ"מ אם מי הוא ולא ל"ל דהבא אפשר ט בדמפרש דאל"ל הפקר הוא אלא נם בפלגות' רב זבד' ואמר' דלקבוי ובבא בילוה אל"מ אפשר דרב אם בב"ע בן הוא ולפי' הבי אמרי' אלא הבי מקשי הוי ילוה אלא הבדר ברור בדפי' לזה ר"בדמפרש (והמגדול עוז בלבל דבריו אלא רב עוקבא בתפסת בדרכו ולין מוכך להשיב אם ובתב על דבריו פלא): (בז) הלפי' לדעת קייב להכריז ע"ל סימן רס"ל הרב דאמילו ס"ג: (בח) מקושרין מדדים לא בכנפיהן עיין בסמ"ע ס"ק ל"ה יגע בהן עד דמיירי אלין שוכך סימן לה ולא"ל בלין בתוך כ' אמה כו' בלתה דקאי מדדים (דהוי ליה לא"כ הרי הוא אל בעל המקום סימן הבוכך וכלעיל סעיף ח' וכ"כ ב אם בתשבה בתי"ם פרק אלו מציאות ובתבם ל אם בגמרא לחק ולדרבה ברלה לבוכך לחי ולו אקיל לבו ס"ר אלין שוכך תוך כ' אמה ושבו לית לבו דהוי ספק הוכות לו בפילה אלא סימנא בבוכה ל"ב ל"ל מדדין ל"ו מיירי בנוויהו מ"נ שם שוכך קרוב תוך כ' אמה בכלן הבינו והלבו לא חייבין לבפיל' וכמ"ם הרלב"ד בל התוספות פרק לא ולפשר דף ספק הוכות כ"ג ע"ב ל"ה ולדלי מהרוה בפל ועיבוד עד כו' דבוכה דמבי' לבמר דמשוכך מיבוה בא לית לן לבתלן בבפילה כו' אליבו בדבר והבי מבתב מלו דלחריכן בב"ם שלין בו סי' אמר רב שוקבא בר אמא בהדדין ומבולר במ"ם ובפרק לא יפבור לתלא לאמר לבעל בשם רב שוקבא בר אמא בל המדלה ה"ה בבן לין מדדים יותר מ' אמה. הבמת דמיירי שם שוכך תוך כ' ומיבוכן הפוסקים מהשוכך לתי והוי בתי ספק וכמ"ם הרמ"ם

הנחה בין בדרך נפילה בין בר"הי בין בר"ה (בז) חייב להכריז:

נ מד כיצד מצא שלית או קרדום בצד הגדר הרי זה לא יגע בהם ז"ל בסרטיא (פי' דרך רחבה שהולכים שם רבים תדיר) בוטל ומכריז מ מצא גוזלות **מה** (בח) מקושרים ט בכנפיהם ' ומרדין **מו** כ אחר "הגדר (פי' גדר של אבנים) או אחר "הגפה (נפה סתומת כותל של עצים או של קנים) או בשבילין שבשדות הז"ן לא יגע בהם ל"ש אמ בעליהם הניחום שם מ ואם נטלם הרי אלו שלו ואם היו קשורים קשר שהוא סימן חייב להכריז וכן אם מצאם קבועים במקומם חייב להכריז שהמקום סימן:

הגה כל אלו דברי הרמב"ם **מז** אבל יש מולקין בכל זה וכבוכה לו דג' מילוקים בדבר (כט) דאם הבבר משתמר כגון שלית או קרדום בלר גדר (ל) והוא ספק אם הניחו בעלי' אם לא יגע בהן בין יש בו סימן בין אין בו סי'. עבר ונטלו **מח** והוליכו לביתו אם יש בו סימן יכריז (טור) אם אין בו סימן יהא מוכח עד שיבא אליהו (המגיד פט"ו דגזילה וה"ה אלו מציאות) **מט** לא הוליכו לביתו יחזור ויניחנו על מקומו ובמקום שהיו משתמר בבל אפילו ולא הוכח ולין בו סימן לא בחפן ולא במקום הוי אל מולאו. ואם יש בו סימן בטל ומכריז **נא** (לא) ובמקום משתמר קנת כגון שבילין שבשדות אפילו אפק היכות יש בו סי' בטל ומכריז ואם אין בו סי' **נב** לא בטלו ולא במקו' לא ישלו (לב) ואם בטלו רק בידו ולא הוליכו לביתו לא יחזיר אחרי אין המקום משתמר היטב ויהא מוכח עד שיבא אליהו וכן כתבה לי עיקר (טור והמגיד):

יא המצא באשפה כלי מכוסה **נג** הרי זה לא יגע בו.

הגה **נד** (לג) במה דברים אמורים באשפה שהיו עשוי לפנות בבל אבל אם מתחלה עשוי לפנות המשמרן בה

הנות הולכל ומקושרין ומבלאו אחר הגדל לו אחר הנפה וכן בהגה ב אם פי' רש"י בס"ם ואיכא לאיתר איכא לאבטעהו הולכל ומקושרין ל"ו ומם עד כאן לשונו אבל לעיל ס"ם מיירי שלין מקושרין ואין לחקשו' במשנה אחתי לא מבני בס"ם (פרק אלו מציאות) דמיירי שלין שוכך קרוב תוך כ' אמה ומשמעמ דמיירי בבפילה דלא הוי מקום סימן יש לומר דאם כן אמ"ב ישולו ויכריז דאי איכא מבטיעיהו יתן סי' במקום ואי בפלה מתנו ולאי בתיבא דמסתמא בעליו הרגישו בפבל ובלקמן סימן רס"ב ס"ג ובן בתב הרמב"ן בחדושיו פרק לא יפבור בפס ל"ם ובמוקי יוסף פ"ל לא יפבור דשמא לחון לבי' אמה ה"ה אל מולאו דהמיה בבבל מוכה מוכה בין בלית ביה סימן ואפילו תוכח דלא הרגיש בגפילתו מ"מ ישלו אהרי מי שבבלם מתנו לא ובקש עוד ולא"ב יהא בידו עד שיתברר אל מי הוא ואמאי בתני לא יגע בהן לבך מריך לאוקמא במדדין ודוק היטב:

(בט) דאם הבבר משתמר כו' כלומר אהוא במקום המשתמר ובן הוא בעור ותוספות והרא"ם דבין אהוא במקום המשתמר לגמרי אפילו יש בו סימן אינו חייב בהשבה אלבך לא יגע בהן: (ל) והוא ספק אם הניחו כו' הל' מגומגם דהא בין דיש בו סימן שמא לא יגע בהן הוא מאום אלדעת הוכח במקום המשתמר ול"ב הוי ולאי הניח הוא ובן הוא לשון הרמ"ם בבלא לאמלא דהניח במקום המשתמר בגון ולאי הניח אפילו יש בו סי' בגון עלית וקורדם בלר גדר כו' וגם לשון הטור משמע בן עיין שם: (לא) ובמקום שאינו משתמר בלל כו' גם בבאן קיבר הרב בלשונו דבשעת דבולאי הניח ולין בו סי' אפילו במקו' שאינו משתמר בלל לא הוי אל מולאו אלא יהא מוכח עד שיבא אליהו משום דהוי ילום אלא מדעת ובל"ב הוכרחו הטור והרמ"ם לפרש כמו בריבות קטנות בל"ה שלין בהם סימן לפי שמתבלבלים ברגלי בני אדם ומתבלה הניחום בעליהן אם לקחל מהשלן ובמקום ובתייבאו בגון שלין בהם סימן לא בחפן ולא במקום עד בגון לשונו רומם לומר דדוקא בבמ"ג שמסתמא מיד בתייבאו הבעלים קודם שחבלו זה והילבך בהיתר אתי לבריה אבל בעלמא היבא דהוי ילום אלא מדעת יהא מוכח עד שיבא אליהו לדעת הפוסקי' והרי"ב ע"ל סי' רס"ב ס"ב: (לב) ואם בטלו כו' ומלבדי הגי"ה והר"ן פרק אלו מציאות והרמב"ן והרשב"א והרב המגיד פט"ו מהלכות גזילה נראה להליא דבבה"ג יחזיר בגון אלא הוליכו לביתו דמ"ב אם הבעלים הניחום אם לדעתם בגון

מקום זה משתמר הוא לדעת בעלים ובבל לחזירו ולאי מעלמא אתי בגון אלו ובגון אלו המולאו בן לא יהא ראלי לבהיה המקום שבבל ובן ל"ל עיקר המשמע דהך דרב אבא בר זבדא בבס"ם דילן הייבו הך דדרוש אמר ודוק: (לג) בתם דברים אמורים שמולאו באשפה כו' עיין בסמ"ע ס"ק כ"ד שלתה עד אבידה מדעת הוא והרי היא אל המולאו בן הוא לשון העור

ם בריתא סס
וכקוקיתא
דרב פפא סס
ע כקוקיתא
דרב זכיר סס
וכתב ה"ה
פסק כשני
הקוקיתות
דס"ל דלא
פליגי להדדי
ויעקר

רסא

א אשכח בפ"ב
דב"מ דף לי
ע"ב לשון
הרמב"ם
בפט"ו מה"ג
ולכאורה וכתב
ה"ה מפורש
בסוגיא
דתמרי (סס)
אי בגילות
אכילו תלת
שעתא כמי
פי' הוי אבידה
ויעיין לשפל
בה ג"ר יהודה
דרב יהודה
אמר רב
וכלשפרש לה
בגמ' סס פי'
לו בכסף
מעוך לפנות
ערב ד סס דין
ד' קוקיתא
דרבא מדיוקא
דמתני' סס
דף לא ע"א
ה סס ו סס
בקוקיתא
הנזכר * אבל
אם רבה בין
הכרמים
שלוים לתוך
דגליים דרך
ריגת כשרשים
בזה גם בכרם
עכו"ם חייב
להחזיר משום
אבידת נוכרי
סס בגמרא
והכילו
הסמ"ע ז סס
דין ה' מסכה
סס דף לי ב
ע"ב ח כתב
ס"ה ומון
לתמוס לוקא
הא תוך התחום
אינו חייב
להחזיר וכן
מבוארים בלשון
בתרא דגמרא
סס ט כת' ה"ה
(מסכה) סס
(דף לא ע"ב) * וכלשה לשפלו מון לתחום כמון דרועה הוא ' סס בסכה דף לא ע"ב וכלשפרש רבא סס וכפי' רש"י סס וכתב הרב המגיד ורבת אפי' מון לתחום כמו כלקוקיתא בגמרא (בליסכת בתרא דרבי יצחק סס) ועיין בס"ם הרמ"ן בהגה כ בפסקיו אבא הגיה אבא לישנא קמא דרבי יצחק ל סס ברמב"ם פי"ח דין י"ח וכתב הרב המגיד זה פשוט ומפרו בפ' כ' דבכא מציעא (דף כ"ה ע"ב) גבי תשפה עשויים לינסות אבידה מדעת הוא פירוש ומין נזקקין לו מ"כתב הכי' ובכ"מ מדעת רבינו מבסניל שזה אינו לבקש על בפסיו לא בחור שהפקירם

והמחבר הצתיק לשון הרמב"ם שלא כתב זה וכראה דהרמב"ם לשעמיה אזיל כו' ולין זה מוכרח ונס ק' לפ"ו מאי פריך בפ"ם אבדה מדעת היא דילמא בריית' אשמועינן דיכול ליטלו ולהכריז ומשעם שכתבתי שם דס"ל דלעיכא דנוגע בדוזות' לא' דלישנא דנוגע ומכריז דהרמב"ם לשעמיה אזיל מאי דלא מוכרח דהרמב"ם לשעמיה אזיל כו' ולין זה מוכרח ונס ק' לפ"ו מאי פריך בפ"ם אבדה מדעת היא דילמא בריית' אשמועינן דיכול ליטלו ומכריז בדבר ולא כתב רק מה שכתבו בפ"ם לפי הראשון ולפשה שאינה עשויה לפנות עשויה לפנות לא הוכרח להני' ולפשר דלדיוק מודה להשור וזה כראה טעמו שלא מוד"ם ולא ע"ג לקמן סי' רס"ו ס"ד לא מ"ל להרמב"ם הכי מ"מ כיון שבלשונו כאן אין הכלל הנתון הר"ב דבכי השור ומוד"ם דבכי מקומות אין לחלק בין אבידה מדעת דאכל לתמס כמו שמוכרח לומר לדעת הרמב"ם סס וכמ"ם סס ולענין דינ' עיקר בהשור ומוד"ם :

רסא

(א) בגוס אין זו אבידה כו' ' עיין בסמ"ע ס"ק ב' ולא כרשב"ם שכתב המ"מ בשמו שגם בחלו בנ' יומים ולא הוי אבידה עכ"ל ולפו' ניהעלא שגם בזה דרשב"ם כ"כ אלא בלד נגר דבריות' בשמלו ג' יומים זא"ר הוי אבידה כמו בחמור ובחמור בחמלא יום לא אבידה כמו אם הוי אבידה אפילו אחר כמה ימים והרמב"ם לא מילק בין בלד נגר ום"ל דלעולם לא הוי אבידה אפילו אחר כמה ימים וזה מבוא' בה' המגיד סס וק"ל : (ב) בין הכרמים חייב כו' עכ"ל פי' רס"ג ס"ב : (ג) וא"ל דאבדה מדעת הוי כו' ואכ"ו כתב ע"ז דלאו מלת' הוא שבשני שלוטו מוכח לפקח על בפסיו לא בחור שהפקירם גם הב"ח כתב דהעיקר כהרמב"ם ולפ"ד לא יראו לם"ל השור לאין כוונת השור להנא בשבלא דיבתיה כיון שאינו מפקח על בפסיו מפקירם אלא כוונתו להנא דאבד' מדעת דאמרינן בש"ם בכל דוכתא פרוסו דהוי הפקר וכמו שמוכח נבי תשפה שאינה עשויה לפנות דקאמר בש"ם אבדה מדעת הוא והיינו ע"כ דהפקר הוי והוא אלו וכמ"ל פיין בש"ם פי"ח ה"ב מוכח בש"ם ר"פ אלו מציאות דקאמר ר"ש פירות מתחורין הרי אלו שלו הא לא ידע דבפל מיכיה אחר מר עוקבא הכא בתכשתא דבי דרי עבקי' דאבדה מדעת הוא ' פירש"י דאבדה מדעת הוא שלא בפלו מפנו ומדעת הנימוס הוי הפקר) אלא דאבדה מדעת בכל דוכתא פרוסו אמוס הפקר ולהרמב"ם צריך לומר דאבדה מדעת דתכא לין פירוסו כמו אבד' מדעת דהתם והוא דוקא גדול ומה שהפליא הב"ח מלקמן סיפן רע"ג ס"ג ומה"ה דהפקר שיאחר אדם בבסיס אלא הפקר כו' לאו מילתא הוא דודאי פ"ה בדבר שנכר מתבתו מפקירין הוי הפקר דלחלוקין לקמן סיפן רס"ד פ"ה נבי דבא ונרמה וכן בש"ם נבי פתקים אפקורי מפקר לה' ובכמה דוכתי הלבך עיקר בהשור וכן מסמע מדברי הגהת תשמי שהכאתי לעיל לים ס"ם ע"ם שוב מכאתי להריש בחוספות פ"ק דבבת דף לים ע"ב ובאלו מציאות דף לי ע"ב שכתבו ולא דקאמר גבי גנית נר וקדרה אפקורי מפקר לה' אלא אף על גב דלישלא ג' הוא מקון מהרי דהפקר לה' בלבו ע"כ :

רסב כיון

בה דבר אבידה מדעת הוא והרי הוא על מוכלה : (עור) סדאם אשפה שאינה עשויה להתפנות היא ונמלך עליה לפנותה נה אף על פי שמצאו מכוסה נוטל ומכריז ע"ו וכן אם היו כלים קטנים כגון סכין ושפור וכיוצא בהם אפילו היו מכוסים באשפה הקבועה נוטל ומכריז (אלא דבר כפסיכדו הנית הלילכן סס (עור) :

רסא דין המוצא במקום שניכר שאינה אבדה' ובוד' סעיפים :

א א המצא חמור או פרה רועים בדרך ב (א) ב ביום אין זה אבידה ג בלילה (אי אם רואה חמור וכלים הפוכין) (עור) הוי אבידה ד ג בפנות היום ה ובנשף אם ראה אותם ו שלשת ימים זה אחר זה הרי זו אבידה ונוטל ומכריז : ב לראה פרה רצה בדרך אם פניה כלפי העיר אין זו אבידה כלפי השדה הוי מצאה רועה (ב) בין הכרמים חייב להחזיר ז משום אבידת קרקע ולפיכך אם היו הכרמים ח של עכו"ם אינה אבידה ואינו חייב להחזיר ואם חשש שמא יהרגנה העכו"ם כשימצאנה מפני שהפסיד הכרם הוי אבידה ונוטל ומכריז (והיינו כמקום שפורצין קסם ומבחמו אבוצין בגדות אחרים) (ר' ירוחם כ"ב) : ג המצא פרה בר"ה ט אם עומדת בר"ה חייב להחזירו י היתה רועה בעשבים יאו שהיתה ברפת שאינה משתמרת ואינה מאבדת לא יגע בה שאין זו אבידה :

הגה ויש אשם הרפת מון לתחו' חייב להחזירו (עור וכ"כ כ הרא"ש) מיהו כ"ל דהכל לפי הענין ולפי הסכלת הרגשונה תודע אם הוא בענין אחיכה מעמדת :

ד ל המאבד ממונו לרעת אין נזקקין לו כיצד הניח פרתו ברפת שאין לה דלת ולא קשרה והלך לו (ויש לדקת לא מקרי אבידה מדעת וחייב להחזירה) (עור) השליך כיסו ברשות הרבים והלך לו הו' איבר ממונו לרעתו ' ואע"פ שאפשר לרואה דבר זה לשוב לעצמו אינו זקוק להחזי' שנא' אשר תאבד פרט למאבד לרעתו : (ג) ויש לאבידה מדעת הוי הפקר וכל הקודם זכה (עור) :

רסב על

שפי לא : ד משום אבידת קרקע שמקבל הכרס ובפקע לן מדכתיב כל אבידת אחיך לרבות אבידת קרקע וכמ"ם המחבר בש"ם רנ"ט : ח אלעכו"ם אין כריך להחזיר בגמרא איתא בהדיא דאם היתה רגה בין הכרמים אלו יש לחשוב שמתבלבלת רגליה דרך ריצתה בקוצים ובשרשי אילנו דמשויים בכרם לבזה גם בכל עכו"ם חייב להחזיר משום אבידת בהמה ישראל גם ברמב"ם כתבו בקיצור שם בפט"ו דין ג' ע"ם ובשור והמחבר השמיטוהו ועל"ר כתבתי קצת טעם על השמטתן לאותו :

ט אם עומדת ברשות הרבים כו' דכיון שהיא עומדת ברשות הרבים ברא' שהיא תותב' וכולהי תבריה מסס : י ואע"פ שאסור לרוחה דבר זה כו' גרלה לדוקא בקע רוחה דבר זה שרוחה שהאליכו כילים אבל אם מבא כים מוכח בר"ה חייב להחזיר כיון דיש בו סי' היא דבבל מבעליו ולא בתיאש מחבו אם לא בחקום דרוב עכו"ם וכלילעיל בסיפן רכ"ו ואמעם דאסור לרוח' לישולל לעצמו דס"ל לרמב"ם דאף אם זה מיהו מוסם לשמו' מחבו מ"מ מה לכן לאחרים לקחתו ולא קרקו בגמרא אבידה מדע' אלא לענין איזן המוליא חייב להחזירו לו או להכריזו וכמ"ם נ"כ דעת רמב"ם בתשפה הנעזר לפנו' בס"ם שלפני זה והנו' מולא בסיפן וס"ל דדברי הלבו ש"ה קלקן הגמרא אבידה מדעת משום דס"ל כאלו הפקירן וכל הקודם לישלו זכה בהן וזה שמסיק מוד"ם ז"ל וכת' ויש כו' :

רסב בעת

בין הכרמים שלו עכו"ם ואתרה בה דאמרי' דהוי ג"כ אבידה מדעת אע"פ שאינו חייב לשפל בה ע"מ לין לשלה עמה וכמ"ם רבינו בפי' אחר זה ומשעם שכתבתי שם דס"ל דלא' דבעל הפרה לא קבע אתמוהו מ"מ לין לאחר לישלו לעמו ה"ל לכוותי' ומ"ה לא אזיל הרמב"ם בזה והכיחה נ"כ בכלל דין אפשה שאינה עשויה לפנות ולא יגע בה ולפ"ז ק"ק דלא היל לאור"ם לערבב הדברי כאלו אין פלוגתא אלא הל לכתוב הנ"ם זו בל' ש"ח וכמ"ם שם' אחר זה בס"ל :

נה אע"פ שאמלה מכוסה כו' כיון דהשמיטה שם אינו יודע מזה בא לפנותו מ"מ עליו חוב להגיל ממונו מאבידתו :

רסא

א מצא חמור כו' בשור בת' עוד ז"ל כגון שלית בלד נגר והמחבר השמיטו וסיף אמ"ם בסימן שלפני זה בריש סעיף' : ב ביום אין זה אבידה בשור בת' ז"ל אפי' בתר יומים זה ש"ו מפני שניכר שאין זה אבידה אלא דרך בני אדם להניח ולעשות כן בכוונה וכן נראה מדעת המחבר שהוא כלשון הרמב"ם פט"ו מגזלה ולא כרשב"ם שכתב הא"מ בשמו שגם בלילה בני יומים זה לאחר זה הוה אבידה : ג הג בלילה אי אם רואה חמור וכלים כו' ה"ל אבידה חמור וכלים הכוכין כגון אוכף ומרדע שרגילין להיו' תגור על החמור ומלא שאינן מוכחין עליו כדרכן : ד בפנו' היום כן הוא לשון הרמב"ם שם פט"ו הל' כשופנה הלילה לקרו' היום והיינו בהשמה ולשון הגמרא בקדמיתא ובתשבת' ולשון השור הוא בבוקר השכם והיא היא : ה ובנשף ל"ל אם בנשף וכן בשור ול"ל אם סמוך לפנות ערב : ו אלשם יומים זה אחר זה לשון הגמ' עד ג' יומים אומר תרתווי איתמר ובפקע

רסב כיון

מדכתיב כל אבידת אחיך לרבות אבידת קרקע וכמ"ם המחבר בש"ם רנ"ט : ח אלעכו"ם אין כריך להחזיר בגמרא איתא בהדיא דאם היתה רגה בין הכרמים אלו יש לחשוב שמתבלבלת רגליה דרך ריצתה בקוצים ובשרשי אילנו דמשויים בכרם לבזה גם בכל עכו"ם חייב להחזיר משום אבידת בהמה ישראל גם ברמב"ם כתבו בקיצור שם בפט"ו דין ג' ע"ם והשור והמחבר השמיטוהו ועל"ר כתבתי קצת טעם על השמטתן לאותו :

ט אם עומדת ברשות הרבים כו' דכיון שהיא עומדת ברשות הרבים ברא' שהיא תותב' וכולהי תבריה מסס : י ואע"פ שאסור לרוחה דבר זה כו' גרלה לדוקא בקע רוחה דבר זה שרוחה שהאליכו כילים אבל אם מבא כים מוכח בר"ה חייב להחזיר כיון דיש בו סי' היא דבבל מבעליו ולא בתיאש מחבו אם לא בחקום דרוב עכו"ם וכלילעיל בסיפן רכ"ו ואמעם דאסור לרוח' לישולל לעצמו דס"ל לרמב"ם דאף אם זה מיהו מוסם לשמו' מחבו מ"מ מה לכן לאחרים לקחתו ולא קרקו בגמרא אבידה מדע' אלא לענין איזן המוליא חייב להחזירו לו או להכריזו וכמ"ם נ"כ דעת רמב"ם בתשפה הנעזר לפנו' בס"ם שלפני זה והנו' מולא בסיפן וס"ל דדברי הלבו ש"ה קלקן הגמרא אבידה מדעת משום דס"ל כאלו הפקירן וכל הקודם לישלו זכה בהן וזה שמסיק מוד"ם ז"ל וכת' ויש כו' :

רסב בעת

ויתן נזקקין לו מ"כתב הכי' ובכ"מ מדעת רבינו מבסניל שזה אינו מוסם לבקש על בפסיו לא בחור שהפקירם

רסב א בשעת אכילה ובשעת מציאה כו' יליפינן לה מדכתיב וכן תעשה לכל אבידת אחיך אשר תאבד ממנו ומלאת דבעינן שיהא עליו שם אבידה בשעת אבידה ובשעת מציאה עליה בשעת מציאתה ואין בתשמישי מצ"ה דלאו כלום הוא :

ב הוצלה אחר המציאה כלומר ולא כיון דבשעת הכרזה והחזרה לאיכו שום פרוטה לא יהא חוטל עליו להכריז קמלן כיון דחל עליו חיוב בשעת מציאתו לא פקע אף אחר שהוצלה :

ג שיורא שהן שותפין בה : ד כו' שעדיין שותפין הן בו אבל אם אחר לא היו שותפין בו אפילו שום הרבה מייאש כשהו שיאחר הלוכה הרי אמרתי לשהולכין עתי המה פעמים דבר זה אבדתי ולא אהדלו לי ולאי דעתם לנוחלו ואין כרוי לתובעם דבל ל' ואחר אבי לא מצאתיה שאל הבעלי שהלך אתו מלאו מ"ה כשהן שותפין אין הלוכה מוסר לשותפין שדעתם לנוחלו אלא שהיו מייאש כשהו שיאחר הלוכה הרי אמרתי לשהולכין עתי המה פעמים דבר זה אבדתי ולא אהדלו לי ולאי דעתם לנוחלו ואין כרוי לתובעם דבל ל' ואחר אבי לא מצאתיה שאל הבעלי שהלך אתו מלאו מ"ה כשהן שותפין אין הלוכה מוסר לשותפין שדעתם לנוחלו אלא שהיו מייאש מלבדיתו וכן כשהן אין שנים לאיכו מייאש מלבדיתו אלא שהלך אם יכפרנו זה שהלך אתו ורוצה ליטבע אלא מלאו כובל הלוכה היום לו מאר לתפוס גם אבי מצאו ואחזיק בו תחת זה שאחזיק הוא אבדתי תאר"ל ושור ועל"ר מ"ע עוד מזה :

ה אפילו בא לידו קודם שנודע אלא בלילעתו אלא מילא יין דעב"פ אין שם אבידה גלוה לאין לא בו ס"ם : ו דלא חיישינן כו' ומיים בעור לפיכך לא יפרוד אם שותפין הן אין בו ס"ם לבל"ל ואם אינן שותפין הן מתיישבין וזה שפיר"מ רמ"ל בס"ד ולוקח שזה כו' וק"ל : ז כי' במקומו ויכרון אבידה פלוני מלאתי וזה יבא ויאמר במקום פלוני מלאתיו כי שם הנחתיו : ח לו מתחת כובלו פי' והיה נושלו על נבו לו כתיפו ואחר שבפל ממנו הוקל המשא מעליו ואף שולאי לא הרגישו מיד בשע' כפילה דל"ב היה מגביהו מיד מ"מ מסתמא הרגיש הכפילה סמוך לנפילתו קודם שמלאו זה והגביהו : ט כיון שבאה לידו קודם ייאוש והוא שקרוהו חזל ייאוש אלא מדעת דלא הוי ייאוש ול"ל אף אם היה יודע מנפילתו היה מייאש ממנו מיד מ"מ הסתם דלא ידע האובד בשע' שבא ליד המוצאו הרי בלוסו בא לידו קוד שבתייאש : י שבפלה משני לו מנ"כ כבר כתבתי טעם הדב' בשני' בין הן שותפין בין אינן שותפין ולכתפל לריך להכריז שאם שותפין הן כו חבל כשבולע אחן שותפין לו אין בו אלא שום פרשה אין לריך להחזיר דמסתמא שנוס לא מחלו לאחל וכנ"ל : יא אפי' אין בו סימן דאיכו מייאש כשהו שמחו דסובר דהחולכין לתו מלאו והן ידעי שמחו כבל : יב שיש ואין לה שבאבד אלא מסתמא מייאש ממנו לאפוקי אי מלאו במקום המסתמר מייאש ממנו לאפוקי אי מלאו בדרך היכות לו אמתמון בא שמה וכתב דמה ש"ל בבעי' ג' דאם הוא דבר שיש לתלות שבעליו הרגישו בו מיד כו' הרי הוא בל מולאו לזה כתב דמה ש"ל מצות מצות לדם ממשמש בכיסו וכן לשוטות ליקרגמן הן חשיבי ועינולי דבילה וכבלות ומחזרות מילי דמיבל הוא ומשמש בהו ואינו מחר ואינו מיבל פסתן מסתת כובבן מרגיש בכפילתן וכיון שאין בהן פי' מייאש מהן שנס במקומן אין סיימן אבל אלו אין דרך לבנות ע"ג קרקע ודרך ל כאנשי שם כפילה בלו שמה ואין ידוע מקומן עכ"ל : יד ומ"ש וכבלות בל בחתוקי לאפוקי בל בעל הבית שאין מ"אופה כמו מבירו ומם לבל דלאפסקא בע"ה סיימן בלאם אפיתו : טו ואם דרך נפילה הן אלו המלבר פתם כדעת הרמב"ם שבתב העור כן בשמו ודעתו דהני מילי הלבת בוותיה ביע"ל קנ"ם

רסב (א) כיון שבא לידו כו' ומצאו כיון בזה דקני' ליה אם בא שם קודם ייאוש ולא כמתרגל כן העלייתי לקמן סימן רס"ח ס"ג ע"ש : (ב) שבפלה משנים כו' כתב בסמ"ע ס"ק י' דבפלה דוקא בשהן אותפין ולכתחלה לריך להכריז שאם אותפין הן בו בעד בלן לבל בשבידע אחין אותפין בו שהם מודים שאינם אותפין ובכל ל' לומר אלו מולאו עד בלן לאון הנחלה ובחזרה ר' יהודה לו אחין בו אלא פרוש ומקבה כיון שאינו ב' פרוטות שאינם אלא אחד ביניהם ו' ולוגה אלא אם בא לעיל ב"ם ס"ג מהא דאחר להמחבר ביאור אלא"ל ובה בו בבל אלא אלא לאי בים בתבבר אל מי הוא ולא אחרי שום פרוטה יהא שוכח שאני הכא כיון שבפל לבל אל מב' לו מנ"ים לנו' דאינו מתיאש' וכו' אם לא לעולם ומוכב לעולם שהוא אבל כ"ו ע"ש ויחזירו לו ולוק : (ד) ג כלשנה ולוקח שזה שני פרוטות כו' בתרא מסייק ובחלה לותם מבקשים לבל אם דבבל אם בלן אחרים ובעלה אחר שהם הפוסקים אחר שיבל לאחוא בכיסו ה"ו ר כתב הב"י אלו עד בלן לאון ל"ל כ"ד ח"ב ופשוט הוא והטור ובאחר לתרוצים אלא אלו אלו ה וכ"כ ס"ה בכך נראה דלא ס"ל הכי וכן בפי"ד דין בראה לי איקר ובראה שיבא לו ח' בשם לל"ו בן מרש"ו ותוספות דף כ"ו הרשב"ל ל שם ע"ב ובראה דרש"ל לא כתב שם ס"ד מבואר כן אלא לרב בחמן דלא ס"ל בחשמה ונ"ל לאמר שותפי ביניהו וכן התוספות שם דף כ"ח לא כתבו שם דבעיקן ראה ע"ל ע"ב מבקשים אלא לרב' דס"ל ילוק בהכרזה כיון דקיימא לן ייאוש אלא מדעת לא אלון בו סימן הוי ייאוש אף אלא אלו לאחוא אל אותם מבקשים ובעלה אחר שבתה' כדי שיכול לאחוא בכיסו אם סוף דף כ"ח פשוט ולא מייאש ולאחוא אותפי ביניהו ומבל אלון ולכך לא בקיק מיד אם בגמ' דף ולוק : לו כ"ג ריש ע"ב ט בעיא שם מרב שבת לו מבקל הוי פי' ופשט מברייתא דהוי סימן ומבוא מדמשבל הוי סימן מדה ומכון כמי הוי פי' כדמשני נמרא הא לתכן בתיבי עינולי דבילה וכו' הרי הן אלו אם דף כ"ח ע"ב כדמשני שם אחא לתכן מעות מעוזרו' וכו' וכן אחא לתכן ולשוטות ל אלון ל"ל דקרגמן ולכך ל כאנשי שם דלקמן אם אינו ידוע מקומן עכ"ל : טו ואם דרך נפילה הן אלו המלבר פתם כדעת הרמב"ם שבתב העור כן בשמו ודעתו דהני מילי הלבת בוותיה ביע"ל קנ"ם

רסב על איזה דבר חייב להכריז ואיזה דבר הוא של מוצאו ובו כ"א סעיפים :

א כל אבידה שאינה שוה פרוטה אבידה ובשעת מציאה אינו חייב להכריז עליה אפילו היתה שוה פרוטה בשעת אבידה והוזלה או שלא היתה שוה פרוטה בשעת אבידה והוקרה אינו חייב אבל אם היתה שוה פרוטה בשעת אבידה ובשעת מציאה אפילו ב הוזלה באמצע חייב וכן אפילו הוזלה אחר מציאה חייב להכריז :

ב אפילו אבידה ששוה הרבה ג אם היא של שותפי הרבה שאין מגיע לכל אחד שוה פרוטה אינו חייב להחזיר. בר"א ד שירוע שהם שותפים בה ה אבל בסתם שראה חפץ או מטבע שנפל משלשה ואינו שוה אלא שתי פרוטות חייב להחזיר ד דשמא שותפי הם בו ואחד מהם מחל חלקו לחבירו והרי יש בו שוה שתי פרוטות לשנים ו ואם אח"כ נודע שלא מחלו אחד לחבירו הרי הוא שלו ה אפילו בא לידו קודם שנודע ה ואם היה שוה פחות משתי פרוטות הרי הוא שלו ו דלא חיישינן דילמא שנים מחלו לאחד :

ג יאין המוצא מציאה חייב להכריז אלא בדבר שיש בו סימן בגופו או שראוי ליתן ז סימן ז במקומו או תבקשריו או ח במנינו או במדתו או במשקלו אבל אם אין בו שום ס' ואפי' במקומו כגון שניכר שלא הונח שם בכוונה אלא דרך נפילה בא שם אם הוא דבר שיש לתלות שבעליו הרגישו בו מיד כשנפל ממנו או ח מחמת כובדו או מחמת ט השיבותו ותמיד היה ממשמש בו ומרגיש כשנופל הרי הוא של מוצאו שהרי נתייאש מיד כשירגיש שנפל כיון שאין בו סימן ובא לידו בהיתר כיון שנתייאש בעליו ל ואם לא צריך להחזיר אע"פ שנתייאש אחר כך ט (א) כיון שבא לידו קודם יאוש :

ד מראה אבידה י (ב) שנפלה משנים כ"ו שלשה צריך להחזיר יא אפילו אין בו ס' שאם ראה ממי מהם נפל יחזירנו לו ואם לא ראה ממי מהם נפל אם יש בו סימן יכריז ביניהם ואם אין בו סימן יהא בידו (ג) עד שיבא אליהו (ד) ולוקח שזה שתי פרוטות כמו שנתבאר ס"ב) (טור) :

ה מצא דבר שנתייאשו הבעלי' ממנו כגון שאמרו יא לחסרון כיס אפי' יש בו סימן הוא של מוצאו ע וכן המוצא דבר שמוכיח בו יב שיש זמן רב שנאבד מבעליו ונתייאשו הבעלי' הוא של מוצאו אפילו יש סימן בגופו או במקומו :

הנה לא לחמריכן דבשאמר ו לחסרון כיס הוי ייאוש הייטו בלבידה וכו' אבל מי שיש לו חוב אבל עכ"ל אם מסתמא אינו ייאוש אינ"ם שאמר ו לחסרון כיס לא הוי ייאוש דהואי אבל אבל הוי כיס כפף לי מסתלם לי לא מספיקא אמר כך ולא גמר ומייאש (מהרי"ק שורש ל') :

ו יג פ לפיכך המוצא מעות מפוזרים ועינולי דבילה יד וכרכרות של נחתים ומחרוזות של רגים ל שאין בהם סימן לא בקשרים ולא במנינם ק והתיכות של בשר שאין בהם סי' ר ולשונות של ארגמן וגזיז צמר ש שאינם צבועים ואינם פשתן הרי אלו שלו ת שבכל אלו מסתמא הרגישו הבעלים בנפילתם וכיון שאין בהם סימן מתייאש :

ז מצא פירות מפוזרים אם דרך הנחה לא יגע בהם הם שלו : טו ואם דרך נפילה הרי המוצא

רסב א לאון הטול בר יתא פ"ב דמגיעא דף כ"ו ע"ש וכמסקנת שותפין ובכל ל' לומר אלו הוא הנמלא פרוש' הרי הוא של מוצאו עד בלן לאון שהולה וחזרה ר' יהודה לו אחין בו אלא פרוש' והקרה לוכה ביניהו ודומע שלמים : (ג) עד שיבא דהלבה כתל"ק אליהו . אף עלנב לעיל ב שם ס"ג סי' ל"ם ס"ב כתבתי דס"ל מהא דאחר להמחבר ביאור אל"ל ובה בו בבל אלא אלא לאי בים בתבבר אל מי הוא ולא אחרי שום פרושה יהא שוכח שאני הכא כיון שבפל לבל אל מב' לו מנ"ים לנו' דאינו מתיאש' וכו' אם לא לעולם ומוכב לעולם שהוא אבל כ"ו ע"ש ויחזירו לו ולוק : (ד) ג כלשנה ולוקח שזה שני פרוטות כו' בתרא מסייק ובחלה לותם מבקשים לבל אם דבבל אם בלן אחרים ובעלה אחר שבתה' הפוסקים אחר שיבל לאחוא בכיסו ה"ו ר כתב הב"י אלו עד בלן לאון ל"ל כ"ד ח"ב ופשוט הוא והטור ובאחר לתרוצים אלא אלו אלו ה וכ"כ ס"ה בכך נראה דלא ס"ל הכי וכן בפי"ד דין בראה לי איקר ובראה שיבא לו ח' בשם לל"ו בן מרש"ו ותוספות דף כ"ו הרשב"ל ל שם ע"ב ובראה דרש"ל לא כתב שם ס"ד מבואר כן אלא לרב בחמן דלא ס"ל בחשמה ונ"ל לאמר שותפי ביניהו וכן התוספות שם דף כ"ח לא כתבו שם דבעיקן ראה ע"ל ע"ב מבקשים אלא לרב' דס"ל ילוק בהכרזה כיון דקיימא לן ייאוש אלא מדעת לא אלון בו סימן הוי ייאוש אף אלא אלו לאחוא אל אותם מבקשים ובעלה אחר שבתה' כדי שיכול

לכי דכי היינו מקתי דידעינן טעמא דיקידי לכל בתר דידעינן מתני' בכל מכפי שיתוקמא ובלא שכתוכו דרך נפילה ושכ"כ הרמב"ן לדעת הרי"ף הנה וכ"כ הכ"ר ע"כ ומ"ש בדרך הנלה ולוק' לא יצא דמקי' הוי מי' והרבה אם מצא בי' שור ס"ט יב תשכה אם דף הנה כ"ה ע"ל * אם פשוט אם בנחלה ל"כ"נ ע"כ וכי הא דרבה יג בר רב הונא מתיתי לה לתנא' קרבת' וכו' ג בריתא יד אם ר"ש בתשכה ובדתפרס בג' טו אם ריש דף כ"ג תליבא דרבא דכיון דמתבלבל ברגלי לרש ובהמה לא הוי מקום מי' אם בנא ה בריתא' אם סוף דף כ"ב * לוקיות' דרב ובוק אם דף כ"ג ע"ב ד לוקיותא דתכוי אם * תשכה אם סוף דף כ"ד ז תשכה ל"כ"ל ע"ל ח הכי דיוק לה מבריותא אם דף כ"ה ע"ל ט תשכה אם סוף דף כ"ה י בריותא אם דף כ"ה ע"ל כ ובדרך זה כתב נ"כ המרכ"ם אם והוא כפירש"י ולוקי מתני' אם כפוסים מהו דתסיק ובשוש מיהא חלא וכו' ולא ידעתי למה השמיטו קתמבר כ"ל ל רמב"ם אם

פט"ו דין ב' בעלא אם כפוסים מהו וכפי פירושו ובפשטא מהא דל"ר נתמן אמר רבה בר אמוה כל אלו מכנים לה קיסם וכולי דעת הטור הוא שהוא בכלל מ"ש עשויים לתגדל כולם בעות דרבי ירמיה אם ולא כפשטו ט"ל הטור ס"ל בריותא אם ע"ב ג מיתבא דרבא אם דף כ"ו ע"ב ס ומפרש אם אמר כי הוכי לנכל מינלי דולי הכי בכל מלינא אחרינא ומשמתא מולי ע"ל לשון הרמב"ם אם בפע"ו דו"ל ובתב הרב המגיד ספק בדבי יהודה לומתני' (דף כ"ח ע"ל) דלא כרבי אמיר ובפשט המשנה ע"כ והוא בריתא הספרים שלמינו ס כתב בנות יוסף וכן בכ"מ דשעם דלעיל הרא"ש הוא משום דלא נרים דנרי רבי אמיר דלא סתם מתני' הוא והלכה כוותיה צ בריתא אם דף כ"ג ע"ב וכי הא דרבה בר רב הונא מתיתי לה וכו' ק מתמיהות הגמרא אם ר אם בגמ' דמסקא וכפי' הא' אם כרש"י אם ש לשון הרמב"ם אם רפש"ו ובתב ה"ה ופי' מנורות מולנות קטנות זהב ובריתא מסורסת אם דף כ"ד ע"ל

ובהלכות

דמיכל הוא וסמיכי על הלוכד לחמתם בהו וידע מיד בכפיליתן דומ' לעינול דבילה הכ"ל לכל הטו' הסיג עליו ע"ם בם"ש ובדרש' כתבתי טעמו דלא מסיכי מידי למיכל דם זם מילות הן תבואה וחמרים ולישים ולפמ' ונם לוכו מרגיש בכפיליתן לדרך תבואה לבשלה על עגלה לו מסום לא על נבו ע"ם שבתבתי סבן דעת התו' והרא"ש ונם הרמב"ן שבתב יאות לדעת הרמב"ם והרי"ף הוא עמנו מרלה דס"ל כדעת התו' והמתומה על שו"ר אם לא כתב דעת' לפמות בסם ו"ל : **טז** וחתיכת בשר כו' סימן דלא בכל חתיכת בשר לו דג יש בו סימן : יז כריכות קטנות של שיבלים בר"ה הלו ר"ה ל"ל הוא לא כל שמלו במקום הליכות בני אדם ר"ה מיקרי וכן מוכח מל' הטור שבתב בסי' ב' ל"ל מכל עתרי' קטני' ברה"ו כגון בשדה זרוע' אם מיכר לם מיכר כו' ' על לבל מלמן בר"ה כו' ע"מ שבל שדה שלוש' זרועה ר"ה מוקרי וכן מוכח בסי' ל"ם ס"ו ע"ב בפרישה : **יח** שהרי אין בהן סימן כו' לא מכל עלמן שבולן שוות ולא מכל מקומן מפני שמתגלגלי ברגלי בני אדם ומיהו סומך על מקום הנחתו לבא לומר במקום זה הנחתיהן מצא"כ בתלו ברה"ו דסמך על מקום הנחתו : **יט** אם הוא דרך נפילה כגון שמלו מפוזרי' ובלתלבת הדלה : ודרך הנחה הוא שמונחין יחד ומן הכל : **כ** תלויות הן כריכות גדולות דאפילו בר"ה בתקום הליכות בני אדם אין דרך בני אדם לזמן מקומן : **כא** שום בריאומן סימן פי' כל ב"ה אף שום לו לחכור כתה חבות לכולן יש רשותה לחד בתקום מנוסתן אבל אין רשות חבו' אל בע"ה זה כתו רשות חבות אל בעל הבית אחר מ"ה אם מלו קודם שנחתה הלוכות לחכור הבני' דרך להכריחו ואם יבא בע"ה ויתן פיסן רשותו מחזירו לו

כב המוצא בכרות של בעל הבית וגיזי צמר הצבועי' **טז** °וחתיכות בשר גאו דג שיש בהם סימן וכן כל דבר שיש בו סימן חייב להכריז : **יח** שהרי אין בהם סימן ואם מצאם ברשות היחיד **יט** אם דרך נפילה הרי אלו שלו ואם דרך הנחה חייב להכריז שאף על פי שאין בהם סימן המקום הוי סי' האבל אם מצא **כ** אלומות בין ברשות היחיד בין ברשות הרבים נוטל ומכריז : שמקומן סי' °ומיהו במקום שהכל מותכן אם כגון חבות בשתן הבחר לומו סי' שהכל פוקין אם המוצא חבות אל יין ושמן וכיוצ' בזה יקוים אם בתתו הלוכות חייב להכריז (שור) **כא** שום בריאומן סימן לאחר שבתתו הלוכות אין ריאומן סי' ואין חייב להכריז (שור) ודוק' אם כל החבות אוין והן מלאים אבל אם מסרים הם יש סי' במלה בתה שבהן (שם בשם ר"י) : **כב** °המוצא צבורי פירות או פירות בכלי או כלי כמות שהוא חייב להכריז : **כג** המוצא מעות מפוזרים הרי אלו שלו °אפילו היו מקצת מטבעות זה על גב זה הרי הם כמפוזרי' °אבל אם מצא **כד** צבור מעות חייב להכריז : °מצא שלשה מטבעות זה על גב זה והם **כה** עשויים בטגדל דהיינו הרוחב לאמה והאמצעי רחב מן העליון לו שהיו מוכיחים כפולים דהיינו רוכו של אמצעי על גבי תחתון **כו** ורוכו של עליון על גבי האמצעי (כ"ם ור') : לאו שהיו אחר מכאן ואחר מכאן ואחר על גביהם כדי שאם יכנים קיסם ביניהם יבטלו בבת אחת חייב להכריז היו עשוין **כז** °כשיר (פי' כתבבה שהוא ענול רש"י) או כשורה או °כחצובה (פי' כנ' רבנו הקיקן כל ל' בכנגד אויר של שני רש"י) הרי זה ספק ולא יטול : °במה דברים אמורים שמחזירי' משבע בסימנים שאמרנו אבל אם אין בו סימנים הללו אפילו אמר רשומה היא בחותם מלך פלו' או אפילו אמר שמי כתוב עליה אין מחזירין לו מפני שמטבע ניתן להוצאה ושמא הוציאה ומאחר נפלו (**כח** וי"ל דכסדק במטבע הוי סימן) (כ"ו וב"י בשם רי"ן) : **כט** °ראה שנפל מטבע מתברו בתוך החול או בתוך העפר מותר לקחתו שודאי נתייאש ואפילו ראהו שהביא כברה לכבור החול או העפר לחפשו **כט** °אין חוששין לו : °מצא עיגול ובתוכו חרש כבר **ל** ובתוכו מעות (וי"ל דסימן הבא מלילו לא הוי סימן) (שור בשם הר"לק ב) **לא** °חתיכת בשר משונה בחיתוכו דג נשוך וכן כל כיוצא כאלו הואיל ויש בהם שינוי חייב להכריז שלא עשאם בעל היקן אלא לסימן אבל חתיכת בשר שאינו משונה בחיתוכו הרי הוא שלו °שאפילו יכוין זה ויאמר מהירך חיא או מהצואר אינו סימן : **לב** °המוצא מחטים וצינורות ומסמרים וכיוצא בהם אם מצאם אחת אחת הרי אלו שלו שנים שנים

ואין מוסיפין אחר מכרו והלוקח כבל והבעל הבית הוטע מקום' לבל סימן רשומתו כיון דעדיין לא הגיע הזמן למכור וכן אם יבא ל' ואחר אני לקחתי מבלוני זה אמלאת וסימן זה יש בו ברשומה מלמוכין לו ולא אחרי' דמהמוכר בפל' ל"כ אלא ידע הוא הסימן ולא מוסיפין כמו אמר הוא לקח מבות ממנו ומבתו בידו ומזה ידע סימן מבות אל בע"ה ונם אחר קנה מב"ה זה ומתנו בכל חה לתלי הוא ואחר דמידו בכל לבוין דלא הגיע זמן מכירת החבות לא מוסיפין אחר עוד לאחרים מבל"ל אלא עוד מזה : **כב** לבשאם לבל אין מחזירין אותו לא לבע"ה המוכר ולא לבלוקח בסימן הראשה ועכ"ר ודרשה מ"ם עוד מזה : **כג** ביבולי פירות כו' לאין דרך לדלות לפירות והוא מקומן סימן : **כה** עשוים כמגדל ל' הטור וכן אם מבא ג' משבעות מונחים זו ע"ג זו עשוין כמגדל התחתון רחב מהעליון אחלי כך הוכחו אם ויכריז משבעות מבלתי ונה ולאמר ג' הן ול"ל אילמר עשוין כמגדל עכ"ל וכ"ל כיון שאבלן מונחים בלוחן זה כמגדל ולאו דרך בפילה בלה אמה בלקלקלו לא לא דרך הלחה בכיון ה"ה לריך להכריז (לבל שנים מונחים זה על זה בדרך לא לין מזה לרחים וכמ"ש בסתוך והטעם לשאל לתרמי ובפלו כך) ויכריז משבעות מבלתי והוא לאחר סימן מכון ותפני שמיעות רוב שנים והריגם הוא הכריז משבעות מבלתי ל' רבינו ת"ה בשנים לא הוה סי' בל אילמר ג' הן והמחבר העתיק לשון הרמב"ם אם מכריז ומלי סימן מוהן בו ורצל"ר אם בתבתי המשנה מדבריו לס"ל לסימן מגלל הוא סימן : **כו** ורוכו של עליון ע"ג האמצעי בטור מסיק וכתב ז"ל לבל מבא כ' לפילו עשויין כמגדל לו לפילו ג' ולאין עשויין כמגדל : **כז** בשיר פי' בעינול לו לבלוקפי הבלוקפי כי' מקלתו בל זה ע"ג זה ומקלתו בל זה ע"ג הקלקע הרי הן בלו בל כלן לבוכו : **כח** וי"ל דבסדק במטבע הוא סימן הבינוקי יוסף כ"ב כתבה הוא כלי שום לו ג' רבנים כוה : בשעתו ז"ל אחרי המטבע לענין זה בשאר כל הבלים עכ"ל וכ"ה הרמב"ן הביאו הכ"ר וכתב ז"ל ולא"ג דשעתם הוה מצום לסיתן לאולמה ומאל הוכיחה ה"ק אחת הוכיחה ומאחר בפל והוא לבל אחרת כיוכל כו והרי הוא כדבר אחרן בו סימן הא ל"ה אין מוסיפין בשם אחרן לאחרים ; **כט** אין מוסיפין ל' הטור אולחי נתיילם ומה שבוכר בחוכל אין כוונתו על לחשוב מבל"ב בשים סימן מוחר לא אחרן לאחרים : זה הבלע לא אמוסיפ אולי לאחרים עכ"ל ולשון הגמרא הוא שבוכר בשם שבבל מתנו בל הלבוך אין בלונת' הוא בפירש"י ולולי לאחרים מהן : **ל** ובתוכו מעות בלוחר לבוכו בלוחר בלוחר בלוחר

מוכחי' זונות זונות וה"ה אם מכח ג' מוכחי' יחד ודלוע שהוכחו כאן
מייב להכריז דאיכא סימן במקום ועל"ד שהלרכתי בזה: לג
מתנן סימן וכתב כל"מ הטעם דהכריזו אלו אינן מטיין אבל בכי
אדם מ"ה כל שנוסף אבלו מאלו הכרזו' יודע מהנכסים משל"כ משבע
וכבל"ל פי"ב לדעת הרמב"ם ע"ש:

לד אם גרוזי' הם פי' מגרוזים המעות ומוכחי' בפני
עצמן: לה שהקשר סימן פי' כשהוא קשור בקשר משונה
וה"ה מתן המעות הוא פי' אפי' אינו קשור בקשר משונה אלא כיון
שעכ"פ צריך לומר שיהיו המעות מוכחי' גרוזי' דאל"כ אינה מעות
כפולות בלא שום כתיבה הכעלים מ"ה קשור דאם גרוזי בקשר
משונה אפי' אינ' ליה, פי' מתן
צריך להכריזו: לו וה"ה
אם התנר עצמו כו' והא דנקט
בריש שקלים מהתנר אע"פי
שמשמע כשקנה מהתנר כבר
עבר זמן שהייב כדי שיחזור
לערבם כשלו כדי לגלמידיכו
דבקנה מבע"ה אפילו שהה הרבה
צריך להחזיר וכדמשמע: לז
אם שהו בידו כו' פי' שהו בידו
קודם שמלאן זה כדי כו' דאז
בשעה שמלאן כבר נתייאש ממנו
אלו בדו דאם מלאן קודם שהה
בידו כ"כ אין היו יאוש אלא מדע'
וצריך להפוי' כשיבא בעל המעו'
ויתן פיון אפילו אחר זמן מרובה
וה"ה צריך להכריז עליהן או
להחזירו מעצמו אם יודע אל מי
הוא ובל"ל: לח עבדיו
ושפחותיו הכנעני' דמה שקנה
ענד קנה רבו: לט ואם
היו אוכים לכלי ל' הער אותנו':

מ היה נשאר מהן בתוכו
בגד מילא בין בני ופירי לבוכא
וכיוצא וכתבו הטור וכתב מיליף
פי' דרש"י ור"י ע"ש וכפריש וכן
פסק הרא"ש לחומרא והמחבר
כמשך אחר דברי הרמב"ם דס"ל
דרב פסא פליג אדב זביד ולא
פילא בהכי ואתיאש על מו"לם
שהמשיו מלכתוב דעת' בלשון
י"א כיון שהוא מומרא להחזיר
אבידה שהוא מבוה דאוריתא
וכמ"ש הרא"ש דאזלינן בו
לחומרא: מא אם כלי אדם

(ה) או יותר חייב להכריז לג שמנין סימן:
ין ת הלוקח פירות מחבירו או ששגרם לו חבירו ומצא
בהם מעות לד אם צרורים הם חייב להכריז
לה (ו) ח שהקשר סימן ואם הם מפוזרים הרי
אלו שלו · בר"א בלוקח מהתגר או מבעל הבית
שלקחה מהתגר. לו (ז) ג והוא הדין אם התגר
עצמו מצאם לז (ח) אם שהו (ט) בידו
כדי שיוכל לערבם עם פירותיו (ופשיטא יודע אל מי הוא
דבבר נתייאש ממנו הבעלים (כ"י סס) ג אבל אם לקחם
מב"ח שרש הפירות בעצמו או על ידי לח עבדיו
ושפחותיו הכנעניים חייב להחזיר ·
יח ד מצא חמור ואוכף עליו הנותן סימן באוכף
מחזירין לזנם החמור:
יט ח מצא כלי ולפניו פירות הפירות שלו והכלי
נוטל ומכריז שאני אומר הכלי של אחר והפירות
של אחר והרי אין בהם סי' ואם מראים הדברים שהם
של אדם אחר חייב להכריז כיצד היו אחורי הכלי לפני
הפירות הרי אלו שלו היו פני הכלי לפני הפירות
הוששין שמא מן הכלי נשפכו לט ואם היו
[* אוגנים] (פירוש שפת הכלי כפולים לתוכו סי"ל)
לכלי אף על פי שפניו כלפי הפירות הרי אלו שלו
שאילו נשפכו מהכלי מ היה נשאר מהם בתוכו
מפני האוגנים היו מקצת הפירות בכלי ומקצתם בארץ
חייב להכריז:
כ ימצא כיס ולפניו מעות מפוזרים הרי אלו שלו
ואם מראים הדברים שהכיס ומעות של אדם אחר
ומהכיס נפלו חייב להכריז:
כא אם ד המוצא כלי מכלים שצורת כולם שוה מא
אם כלי חדש הוא הרי הוא שלו ואם הרי
מב * שטבעתו הענין מג חייב להכריז שאם
יבא הלמיד חכם ויאמר אף על פי שאינו יכול ליתן
בכלל זה סימן יש לו בו טביעות עין חייב להראותו לו
אם מכירו ואמר שלו הוא מחזירין אותו · תבמרא
דברים אמורים בתלמיד ותיק שאינו משנה בדיבורו
כלל אלא בדברי שלום מד או במסכתא (פירוש
אם יאמר לו על מסכתא אחת אם היא בדורה גדולו ענה לו
ע דרך עצה) או * בפוריא * פירוש אם אמר לו מכוריו
מסכת על מעה זו · יאמר לא כן ירלו בה קרי ותענה ·
תוס' וכן כתב הרמב"ם) או * באשאיזא (פי' כלאמרינן
בערכין מבדך דעתו בקול גדול ונומר קללה תחזר לו אל
יסדר בשנתו אקבלוהו בסבר פנים יפות בין כני אדם אחיכם
שהונגים אל יקפלו עליו ויכלו ממונו (תוספות) מה
(י) ' ובשהו' מקפיד על חלוקו להפכו בענין שלא
יראו התפירות המגונו': הגה

(ה) או יותר חייב להכריז בכ"מ שבכרכו ועיין בכ"מ דאם
מ"ם ובל"ד לכ' משבעות כו' כיון דאכריז כו' לא יבא עדיין הכ"מ
י"ת דהא מ"מ הוי מקום סימן וכמ"ם הרא"ש גבי משבעות אלא
ע"כ כ"ל דאתרמי אף דרך כפילא"ל כ"ב נס בב' כדי י"ל כן וק"ל
ומ"ל דה"פ כיון דכפלו כמה
זונות יחד לא אתרמי דרך כפילה
בכך וכך מכוחר כל' הב"ח וכ"כ
בסמ"ע וק"ל עיין בספר ח"ם דף
ק"ח ע"ח: (ו) שהקשר
סי' · וה"ה מתן המעות הוא
פי' אפי' אינו קשור בקשר משונה
עכ"ל סמ"ע וכן משמע בדש"
ולא כמסקנת כ"י: (ז)
וה"ה אם התגר כו' אף על פי
שהתגר קנ' מעכשיו ב' עיין בסמ"ע
פ"ק ל"ד · ובחכם דקק שם
דנקט בריש קבלו מהתגר ליסנ'
דס"ם וס"ם נקט מלתא פסיקא
דקנאו מהתגר לעולם אלו כמ"ש
תוספות עיין שם: (ח) אם
שהו בידו כו' וה"ה אם התגר
עצמו מצאם אחר שהה כדי
לחבור לאחרים דמתיאש בעה"כ
שבבר שבבר מבר התגר ואין
הקונה יודע למי יחזיר כ"כ
התוספות ריש דף כ"ו וכן נראה
מדברי הרב המגיד פט"ו מהלכו'
גזל' דין ז' בשם הרמב"ן והרשב"ם
וכן נראה מדברי כ"י ע"ש
(ט) בידו כו' כת' המ"ע
פ"ק ל"ו דאם מלאן קודם שהה
בידו כ"כ כו' אז הוי יאוש אלא
מדעת וצריך להחזיר כשיבא
בעל המעות ויתן פיון אפילו
אחר זמן מרובה וה"ה צריך
להכריז עליהן או להחזירו
מעצמו אם יודע אל מי הוא עכ"ל
לא נקבלשון ריאו' אלא לא אייך
אלא בדבר אחין כו פי' דבשם
כו מי' לא מייאש כלל ועוד דהכ'
ע"כ מיירי בפירות מפוזרו'
ובמ"ג אחין בו סימן אלא הל"
למיימר דהוי יאוש אלא ולריך
להחזיר אם יודע אל מי הוא
וק"ל: (י) ובהוא מקפיד
על חלוקו כו' עיין בסמ"ע פ"ק
מ"ה שכתב לריכות דברים
מגומגמים אלא בדקדוק כלל
וק"ל:

ת"ל הטור
סט"ו מבשם
אם דף כו
ע"ב א וכתב
הב"ריותר כ"ל
דבדוקא בקט
רבינו קבר
לאינ"ג בקלא'
מבין אם לא
שהם גרוזים
פי' אפי' אינו קשור בקשר משונה
אין מחזירין
ואם אחר שהם
גרוזים אף
ע"ג דלא
קאחר מבין
מחזירין אותו
ב כן כתבו
התוספות ריש
דף כ"ו
והרא"ש אם
בפסקיו ג אם
תני תנא קמי'
דרב נחמן
וכלא"ל
תרגום
שמעתיך וכולי
ד אם פי"ת
מיחלא דרבא
אם דף כו ע"ל
ויליף לה מקר'
ה"ל הרמב"ם
אם פס"ו דין
י"ג ו"ל
אם בגמ' דף
כה ע"ל
מדיוק דמתני'
ותני' מאי הכי
וכאוקימתא
דרב פפא
וכתרי ליסנא
°כן הוא אם
בגמ' ובהרמב"ם
ושוה ל' אם פר'
ע"ז דין ג'
מפורש
בבריתא אם
ובסוגיא הרב
המגיד ז פרק
י"ל דין י"ב

הוא כו' אלו אין צריך כו טביעת עין אפילו לת"ח כיון שעליון לא היה רגיל כו: מב שטבעתו הענין ל' ע בטיעת עין: מג
חייב להכריז אלא יבא ת"ח כו' אלמון זה דייק הפ"י והכ"מ שחייב להכריז אף במקום אחין ת"ח יוזכין אבל המ"ת פירשו דגם הרמ"ם
פ"ל דל"ל להכריז כ"ל אמנם במקום אחת"ח יוזכין וכן נראה דעת מו"רם שמשיק וכתב ז"ל ודוקא אם מלאו במקום אחת"ח מטוי' כו'
ולא כתבו בלשון פלונת' וכ"ל הטור אלא פלונת' ע"ש כתב מילתא בטעמ' ז"ל המובא במקו' אחת"ח מלוי' אם כגון בבית המדרש
חייב להכריז אלא בתיאש הבעלי' (פי' ת"ח הלוכלו לומר וסוכר בדעתו) שהמוכלו במקום אחת"ח
מלוי' אם יוכר אחת"ח בפלו ומשוכו לו הנשל ומכריז עכ"ל: מד אי במסכת כו' ל' הרמב"ם אם כיבר הוא עוסק במסכת
בדה ואם מקומו אי שוכה כדי אלא יאמר לו בענין בדה אי שיון במשה ו ואם' כו אי יכון אחת אם קרי · אי מתאחרת אל
אחון ואחר אל לחוכן אי מתאחרת כדי אלא ישרית על זה מתאחרת אלו אי אהבית אלוס בין אדם לחבירו והוסיף ונרא כדי לחבנן
זה לזה עכ"ל ומ"ל פי' מסכת' ופוריא אם זוכיות בענין אחר פתבריהו בפרישה ע"ש ובדרישה כתבתי הכ"מ בין פירש"י לפירש הרמ"ם
דלפי' הרמ"ם ליית בהשיכו כל מבוה אלא מותר לשמות בהן כי הן דרך ארץ לבך כתב בשלחן ואחר משל"ב לפירש"י דיש בהן כל
מבוה בטיעות ועבוה ועוד דלפי' הרמב"ם הא דמשבח בלשון יוחא דוקא בעת שמתאבדן הוא אבל
אם ויהיה שיריאת בשניהן אבל בעל הבית ת"ל מ"ה מבשה ואל"ל אבל אמנם אי מתאחרת ואחר לו לאחר כן אף אם מתאחרת אבל
אמנם לא יהיה לו שיריאת לחבנן כ"ל בחורת ת' בחורת אל אדם מדרכו לבהבים אורת משל"ב לפירש"י דפירוש דלא יבאתנו דהוא אבל דרב יהודה
לפירושו אפי' בשעה אשיבו מתאחרת אבלו ע"ש מ"ם עוד מזה · * ובע"ם כתב ז"ל בלשון אי מתאחרת אבל אמנם ואחר אבל לאחר לאחר אמר שמואל
כו' ול' הרמב"ם שהעתיק המחבר ס"ב מתבו אי אי אבל אמר אבל ז"ל לחוכן ואפשר דס"ל לע"ם דיש"ל בשיבו ל' אבל לאחר ולא אי אבל לאחר אבל וכלאחר עלה
אותו לאחר בשמו לא"ל אותו לאחר ובא"ל כוונתו דע"ם דבריו לא בסירין לי דאין זה מדרך הלשון דהא זה אותלו הוכן לאחר אל אחר ושרא
מתאחרת וצריך להשיבו ע"ם שאלתו לפרש ולומר אבל פלוני ונם קושייתו מעיקרא ליתא דאין זה עורבא מיקרי לאמנון ואל"ל ונ"ל בפקא מינה
ועפ"ר שם כתבתי סימן להתיר שיטוי' הבלו לת"ל אלא פיך לומר אי אי אלא יודע דהלא הוא נוטריקון לוסיפתא לומר פוריא אבל אי לאהלוי
לומר ר"ל לומר פיך לומר אי אי אלא יודע כלומר אלא יאמר הקמת: מה ובהוא מקפיד על חלוקו להפכו כו' הוא מיחלא דר' כפ' תבדא' וכולי
אלו שם ריש דף כד

ש ובתבו התוספות דהכא בבא לבמותו אם יודע מותר לבשות ולומר לא לאמתי זה * אבל אם הבא לבשות לדין אי הוראה בפרק קמא
לקידושין ל"ב ע"ש ובשבת שיהיו דברי תורה מתודדי' בפיך וכו' אלא אומר לו מיד והרמב"ם כיבר כיבר היא עוסק במסכת בדה ואמר בחקוקות אי אבו'
אדי אלא ישאלוהו אחלות בענין בדה ובלע"ל דהרמב"ם אי אי לענין הוראה ובמקום שיש נדול ממנו °הרמב"ם כיבר אתתרת אבל אמנון ואמר אבל
לאוכן אי מתאחרת אדי אלא ישרית על זה אתתרת אבלו יב"ל שם בשם הגה' אלאי שם והוא מיחלא דר' ויחכן בפ' ע"ו דשבת דף קיד ע"ש

ל"וכן כתב הרב המגיד סס כסס הרמב"ן וכה"מ כתב סס שמכסש דברי רבינו פרלה שאינו מסח במקום שאין ת"ל מלון לס כש ת"ל ותחר יש לישעיהו שין בכלי שאבדתי מיהב להיאותו לו שכאחרים שאבד לו מתיאים יש"ב שלין בו סימן לבי שסוח חודע שיחזירו לו בטביעת עין

רסג א"ל הרשב"ם פי"ל מהלכות גזילה ואבידה דין י"ג ומשם פרק ב' דבבא מציעא דף כט ע"ב ב"מיאל לרבא סס דף ל"ע"ל וזהו פירושו ב"נעיל סס ולא לאיפשעא ומסק לתומל' דסס דין ל"ל מיתרל לרבא סס ועובדא דאבוי לא הוה ידע קמיה דרבא הסס דיקי"ן מעובל' דרבי ישמעאל ב"ר יוסי פנע בהוה וכו' ומיסיק רבו ומשמעאל לענים מסורת הדין הוא דעבר

רסד א"ל לשון הטור וכ"כ הרשב"ם פי"ב מה' גזילה ואבידה מהגהה כ"כ דמגיעא דף ל"ג ע"ל ב כתב הלה פי' שלא יחזרו אבידתו קודם ביון שהוא יכול להשיב מיהן ומפני הוא ב"סס מהגהה ד' מוחלא דרב יהולל אחל רב סס ה"ל מיתרל לרב יהולה אל"ל סס וכמו שבולב"ל סס ז' סס בהגהה ז' בריתא סס ורבנו יהולה ה"ל לשון הרמב"ם סס ל"ג מהגהה פ"ו דכ"ל דף קע"ו ע"ב

רסג (א) הרשב"ם פי' ע"ל סוף הל"ס ב:

רסד (א) ועיין בי"ל פי' רמ"ב סס כת' ד"ל לחייבו דוקא ברבו שלמל עמו בתכס אבל אם אביו אזכר לו רבנו שלמל אבינו קודם לכל דבר ומכן ס"ל עיקר מוה"ם סס והוא מכ' מכוחים סי' תקפ"ה מביאו ג"כ בסמ"ג וכתב עוד בס מכוחים סס דה"ה אם אחר שאינו אביו אבינו בשמכיר לו שלמל אבינו אבל אם אביו אינו מכיר לו אינו חייב לחזיר (ב) אבל אם הרשב"ם לו ' עיין בתוספת פ"ה

מצא בהמה והכישה נתחייב לישפל בה ולהחזיר אע"פ שאינה לפי כבודו ד שהרי

(א) ההחיל במצוה:

ג ה ההולך בדרך הטוב והישר ועושה לפנים משורת הדין מחזיר את האבידה בכל

מקום ואף על פי שאינה לפי כבודו:

הגה ויש חולקין ה ומוסרין להחזיר הוא לפי כבודו אלא אם רוצה ליכנס לפנים מן הסורה ו ישלם מכיסו (טור בסס הרשב"ם רע"ב):

רסד אבידתו קודמת לכל אדם אבידת רבו ואבידת אביו של מי קודמת • ובו ח' סעיפים:

א מי שאבדה לו אבידה ופגע באבידתו ובאבידת חבירו ב אם יכול לחזיר אז

שתיהן חייב להחזירם (אם לא יחזיר את שלו ג שאבידתו קודמת אפילו לאבידת

אביו ורבו ל כדרך שיבא ד מאפס לא יהיה בך אביון ה ואע"פ כן ישלו לאדם

ליכנס לפנים משורת הדין ב ולא לרקדק ולומר שלי קודם אם לא בהפסד מרובה

ואם תמיד מדקדק פורק ממנו עול גמילות חסדים ג וסוף שיצטרך לבריות:

ב ד פגע באבידת אביו ובאבידת רבו אם היה אביו שקול כנגד רבו של אביו קודמת

ואם לאו ד של רבו קודמת ז והוא שיהיה רבו מובחק שרוב חכמתו של

תורה למד ממנו: (ה (א) ועיין בי"ל פיקן מ"כ כל"ל):

ג ח הניח אבידתו והחזיר אבידת חבירו אין לו (ב) אלא שכר הראוי לו

ביצור שפך נהר חמורו וחמור חבירו ו שלו שחה מנוח ושל חבירו קח חני

שלו והציל של חבירו אין לו ז אלא שכר הראוי לו ואם אמר לו אציל את שלך

ואתה

הגה ולוקח אם מצאו במקום שתלמידי חכמים מצויים כגון בבית המדרש אבל בלאו הכי אינו חייב להכריח (כשור) מן ואבל ת"ל מן הוא בחזקת מסנה (כי אם) כדברי המגיד לעיל עד שיבא המוצא לידיה שאינו מהר (הגהות אשרי פ' הנזכר):

רסג המוצא אבידה שמתביישלהשיבה • ובו ג' סעי':

א ח מצא שק או קופה אם היה חכם או זקן מבוגר שאין דרכו לישאל כלים אלו בידו א אינו חייב לישפל בהם ב ג ואומר דעתו אילו היה שלו אם היה מחזיר לעצמו כך חייב להחזיר של חברו ואם לא היה מוחל על כבודו אפי' היו שלו כך בשל חבירו אינו חייב להחזיר:

ב ד היה דרכו להחזיר כלים כאלו בשדה ואין דרכו להחזיר בעיר המצאן בעיר אינו חייב להחזיר מצאם בשדה חייב להחזיר עד שיגיעו לרשות הבעלים

ג ואע"פ שהרי נכנס בהם לעיר ואין דרכו בכך

(ויש לנו לחזיר בעיר אלא יכנסה מן הדלת לעיר ויחזיר) (טור בסס הרשב"ם) ד וכן אם מצאה בהמה והכישה נתחייב לישפל בה ולהחזיר אע"פ שאינה לפי כבודו ד שהרי

(א) ההחיל במצוה:

ג ה ההולך בדרך הטוב והישר ועושה לפנים משורת הדין מחזיר את האבידה בכל

מקום ואף על פי שאינה לפי כבודו:

הגה ויש חולקין ה ומוסרין להחזיר הוא לפי כבודו אלא אם רוצה ליכנס לפנים מן הסורה ו ישלם מכיסו (טור בסס הרשב"ם רע"ב):

לאחר לטרוח טירחא כזה ולהטיל חמור כזה מהמי וכסר כזה עכ"פ יטול ויתן בו מעות דמי הבגדים אבילה אלא נראה זה ממה שיש לו מלאכה לחיבו חייב לתביע מלאכה שלו ולעשות בהבגדים והלא כמו הוא לבטיו מלאכת הבגדים חמור שלו הפסד חמורו דה"ל להתנות עם חבירו ולומר אם תצלם לי דמי חמורי אטיל את שלך ומלאכת הבגדים שלי מחל לו אם מעות ליכול חבירו לומר אם לא היית מטילו לי היתי מהדר אחר אם לא אחר בהבגדים כחילו התנה דמי (טור) ועיין לקמן סי' רס"ה:

ד ירד להציל ולא הציל אין לו אלא שכרו הראוי לו:

הגה יא וזוקא שהתנה עם הבעלים אבל לא התנה עם הבעלים וירד להטיל ולא הטיל אפילו שכרו אין לו דהא לא הוציל לו יב (ד) וכן אם עלה חמורו מחליו אבל אם הטיל לא יוכל בעל החמור לומר חמורי היה עולה בעדי אלא אם כן חייב ליתן לו שכרו וכן שנים שנתפסו וקוניא אחד הוכחות (ה) אם הבטיחו אין המחסר כלום אבל אם הבטיחו אין חייב ליתן לחבירו כלום הוציל ולא התנה עמו ואם לא לא יפה רק עי' הבטחות אחר לא יוכל לומר לא הייתי צריך להבטחתך כי ידי תקיפה יג אעפ"ש שהחמת אתו מ"מ חייב ליתן לו כפי מה שנהנה לפי ראות ב"ד כן נראה לי (ועיין בתרומת הגנוזל בתרא מהר"ם ולא כתב"ם פסקו"ת סי' ס"ג) ואם נראה לב"ד שלא הוצרך להרבות בהוצאה בשבילו יד אפילו בשבילו לבדו היה צריך לכל הוכחות אלו אינו חייב ליתן לו כלום דזה נהנה וזה אינו חבר: לכן יש מי שפסק מי שהטיל בספריו ובספרי חבירו אם לא הוצרך להרבות הוכחות בשביל חבירו אין חבירו חייב לשלם לו כלום (הגהות אלפסי פ' הגנוזל) וכ"ל דווקא שירדו תחלה להטיל אבל אם אחר שהטיל גם כן אם חבירו עמו אבל אם ירד לעת שניהן חייב ליתן לו מה שנהנה מאחר שהטיל אל חבירו וכמו שהתבאר כן כ"ל וכן כל אדם שעושה עם חבירו פעולה אז עושה לא אבל לזולת בתנאים עמדי הוציל ולא בזולתך אבל אם צריך ליתן לו שכרו (ר"ן פ' שני דייני גזירות):

ה (ו) לזכן שנים שהיו באים בדרך זה בחבית של יין וזה בכד של דבש טו ונסרק הכד של דבש וקורס שישפך הדבש לארץ שפך זה יינו והציל הדבש לתוך החבית טז אין לו אלא שכרו הראוי לו ואם אל אציל אתה שלך ואתה נותן לי דמי שלי כ"ו אם שהתנה כן בפני ב"ד הרי זה חייב ליתן לו (יז. ובעל היין חייב לספוק יינו כדי להטיל לכם חבירו הוציל והנעלים אומרים לנו (עור בסימן רע"ד בסס הרא"ש) יח (ז) ויש אומרים (סס בסס הרי"ף והרמ"ם) ואם נשפך הדבש לארץ הרי זה הפקר וכל המציל לעצמו מציל:

הגה ויש אפילו לא נשפך הדבש אבל אם נשבר הכד כל כך שאינה נשפך אם לא המציל זה הוי הפקר (עור) ס"ו כ"ו בסס רש"י) והיה בכיולת כזה כגון שהיה סריפה בעיר וברחו היהודים מן העיר מפחד הליקה והטיל אחד מהם אבני הוא אלו (ח) להוי כזה מן הפקר (מרדכי פרק הגנוזל בתרא):

ו ט היה זה בא בכד של דבש וזה בא בקנקנים ריקנים ונסדק כד הדבש ואמר לו בעל הקנקנים אני מציל לך דבש זה בקנקני עד שתתן לי חצי או שלישו או כך וכך דינרים וקבל עליו בעל הדבש ואמר לו הן הרי זה שחק בו ואינו נותן לו אלא שכרו

אתה נותן דמי שלי ח אם שהתנה כן בפני בית דין חייב ליתן לו דמי שלו ואף על פי שעל המחרו מאיליו ט זכה במה שהתנה עמו:

הגה י (ג) מי הוא הפקר וכל הקודם בו זכה (כ"ו פרק הגנוזל בתרא) ואם אין הבעלים שם אף ע"פ אלא התנה כחילו התנה דמי (עור) ועיין לקמן סי' רס"ה:

ד ירד להציל ולא הציל אין לו אלא שכרו הראוי לו:

הגה יא וזוקא שהתנה עם הבעלים אבל לא התנה עם הבעלים וירד להטיל ולא הטיל אפילו שכרו אין לו דהא לא הוציל לו יב (ד) וכן אם עלה חמורו מחליו אבל אם הטיל לא יוכל בעל החמור לומר חמורי היה עולה בעדי אלא אם כן חייב ליתן לו שכרו וכן שנים שנתפסו וקוניא אחד הוכחות (ה) אם הבטיחו אין המחסר כלום אבל אם הבטיחו אין חייב ליתן לחבירו כלום הוציל ולא התנה עמו ואם לא לא יפה רק עי' הבטחות אחר לא יוכל לומר לא הייתי צריך להבטחתך כי ידי תקיפה יג אעפ"ש שהחמת אתו מ"מ חייב ליתן לו כפי מה שנהנה לפי ראות ב"ד כן נראה לי (ועיין בתרומת הגנוזל בתרא מהר"ם ולא כתב"ם פסקו"ת סי' ס"ג) ואם נראה לב"ד שלא הוצרך להרבות בהוצאה בשבילו יד אפילו בשבילו לבדו היה צריך לכל הוכחות אלו אינו חייב ליתן לו כלום דזה נהנה וזה אינו חבר: לכן יש מי שפסק מי שהטיל בספריו ובספרי חבירו אם לא הוצרך להרבות הוכחות בשביל חבירו אין חבירו חייב לשלם לו כלום (הגהות אלפסי פ' הגנוזל) וכ"ל דווקא שירדו תחלה להטיל אבל אם אחר שהטיל גם כן אם חבירו עמו אבל אם ירד לעת שניהן חייב ליתן לו מה שנהנה מאחר שהטיל אל חבירו וכמו שהתבאר כן כ"ל וכן כל אדם שעושה עם חבירו פעולה אז עושה לא אבל לזולת בתנאים עמדי הוציל ולא בזולתך אבל אם צריך ליתן לו שכרו (ר"ן פ' שני דייני גזירות):

ה (ו) לזכן שנים שהיו באים בדרך זה בחבית של יין וזה בכד של דבש טו ונסרק הכד של דבש וקורס שישפך הדבש לארץ שפך זה יינו והציל הדבש לתוך החבית טז אין לו אלא שכרו הראוי לו ואם אל אציל אתה שלך ואתה נותן לי דמי שלי כ"ו אם שהתנה כן בפני ב"ד הרי זה חייב ליתן לו (יז. ובעל היין חייב לספוק יינו כדי להטיל לכם חבירו הוציל והנעלים אומרים לנו (עור בסימן רע"ד בסס הרא"ש) יח (ז) ויש אומרים (סס בסס הרי"ף והרמ"ם) ואם נשפך הדבש לארץ הרי זה הפקר וכל המציל לעצמו מציל:

הגה ויש אפילו לא נשפך הדבש אבל אם נשבר הכד כל כך שאינה נשפך אם לא המציל זה הוי הפקר (עור) ס"ו כ"ו בסס רש"י) והיה בכיולת כזה כגון שהיה סריפה בעיר וברחו היהודים מן העיר מפחד הליקה והטיל אחד מהם אבני הוא אלו (ח) להוי כזה מן הפקר (מרדכי פרק הגנוזל בתרא):

ו ט היה זה בא בכד של דבש וזה בא בקנקנים ריקנים ונסדק כד הדבש ואמר לו בעל הקנקנים אני מציל לך דבש זה בקנקני עד שתתן לי חצי או שלישו או כך וכך דינרים וקבל עליו בעל הדבש ואמר לו הן הרי זה שחק בו ואינו נותן לו אלא שכרו

(ובתשובתי כתבתי עוד הוכחו אחרו מהגמר ע"ש) ואם אינו כתבה עמו ולא התנה כלל ליתן לו אם הוציל לו אפילו הטיל לבל חבירו ומחורו בפסד ע"ו הבלת חבירו אין לו אלא שכרו כאחר אפילו בפסד ולא הטיל לא בטל אפילו אלא הוציל לא הוציל לו כלום בקות אל לנגד לאחר שכרו אין לו אלא שכרו בפסד ולא הטיל לא בטל אל חבירו ג"כ דיבר הכי לאחר אם התנה עמו הוצרך להטיל כדי שישלם לו דמי חמורו ומחורו חבירו עלה אפילו ג"כ אין לו אלא שכירתו כאחר אחר דאין בפירוש ע"ו הבלה כ"ו בפירוש לבל ואם לא התנה עם חבירו אם אינו דין תחלה אפילו אבירות אין לו אף דים לו בפירוש על ולו וכלין ירד להטיל ולא הטיל כ"ב מוהר"ם פל"ו בתשובותיו סימן ס"ג • מיהו נראה דגם בדינים הבלו דירד להטיל ולא הטיל אז אעלה מחליו אם לא היו הבעלים שם אף אלא התנה כחילו התנה עמהם דמי וכריך ליתן דמי אבירתו כמו לאים אחר לבחות ועיין בתשובתי אחרלכתי ובערכתי מערלכת אול מערכה בגד דבלי מוהר"ם ומוהר"ם פל"ו ז"ל אבנות לאים מהבגדים לדון לאם אם התנה עמו ובאלה מחליו אין לו אלא שכרו ולאייתם אינה לאייה לעיל ובגדים לדון לבגד לעלה מחליו אחר התבלו והיה לו פסידא ע"ו הבלתו אריך לבטל לו כל דמי חמורו ע"ש ולוק: יג אף על פי שהחמת אתו אחר מכל מקום חייב כו' עיין בד"מ אהקשה על דברי מוהר"ם פל"ו מהמרדכי דהגנוזל בתרא סימן קס"ו בשני שותפין במשכון אחד ולקח הבר של אחד המשכון אחיה בידו והוטיח עליו הוכחות עד שהוציא מתחת ידו ושותף השני לא רצה ליתן לו להוכחה כלום כי אמר אשר אלו ידו תקיפה על הבר של אחר אבל נכח בתנאים וכתב דאינו לא אלא כדי שכרו דמשמע הא כדי שכרו יש לו ומשני לאחר לאחר אתה לאחר להיה אחסר לבר אלו היה יכול להוציאו מכל מקום עדיין לא הוציאו מידו אם אחין כן בגדון זה אבבר יכול מחליו ו"ם מוה"ם ואם לא ולא כ"ש ע"ו הבלתו אל אחר אל אחר אם אחמת אתו כו' כן כ"ל עכ"ל ול"ל מכח קושי' זו וק"ל: יד דאפילו בשבילו לבדו היה צריך כו' כ"כ מוהר"ם פל"ו בסוף תשובה הכ"ל על עבין אחר לומה לזה ע"ש: טו ונסדק הכד כו' קאחר בנסדק לאין כאן הבסד גמור ליש תקון להטילו מ"ה לא תחלין בו לכל הקודם זכה בו: טז אין לא אלא שכרו כו' גם בזה מבואר בגמרא ובטור הבעם לחבירו בבעל הדבש היה אם והיה לו להתנות עמו אע"מ שישלם לו דמי חמורו אם אם לא לא אבל אם אינו הוא אם אם לא אבל אם אינו הוא אם אם לא אבל אם אינו הוא אם אם

הגלי: (ט) שכרו הראוי כו' ע"ל סי' רס"ה הנ"ה כ': (י) וכן מי שברח עיין בתשו' ר"ם כהן ס"ב סי' פ': (יא) י"ל כו' עיין בתשו' ר"ן לב פ"ל כלל י"ו סי' כ"ט ובתשובות רי"ל סי' פ"ו דף קע"ו ובתשו' מהר"ם סי' כ"ו וכסלתי הסנוים סי' ס"ל ונכם' ס"ל דף ק"ל ע"ג: (יב) הסכמת שדוס כו' ע"ל בי"ד סי' שלו"ס ג': (יג) ובשדכנות ע"ל סי' קפ"ה ס"ו בהגה"ה: (יד) תלמ"ל שכרו • וכן הדין בסרסור ולמ"ל כמ"ש בתשו' דבדי ריבות סי' שנ"ו ובתשו' ר"ן לב כתב ג"כ דדוקא שדכן ולא סרסור ע"ש ולעת' וק"ל: (טו) לעת לו הרבה • ומהרש"ל פ"ק דב"ק סי' ל"ח פסק דנותן לו כל מה שהתנה עמו ומ"ל דלא פליגי ומהרש"ל איירי במקום דאין בשדכנו קבלה וכן כרלה מדברו שם ע"ש:

רסה (א) וי"מ כו' סי' זה תיכו עיקר בעיכו בש"ם דל"כ יהיה סי' כפועל בטל שלא לאותה מלאכה דבטל מיכה דס' תלו מכיחות תיכו כפי' פועל בטל שלא לאותה מלאכה דבטל מיכה דס' תיחזה כאן דהלא תניא אמרה להו בחד ליבר ומה שדקו התוספות כס' ק"ל והסי"ג עמין פ"ב דף פ"ח בשם ר' שמשון לה' אמלי דפרוך כס' תלו מלאכות והלא לאו בטל הוא כלפע"ל דלדרכה לפירושם לא אתי שפיר דהיכא פריך הכי בפשיטות כיון דקי"ל דלמור ליתן שכר על הסכת אבדה אלא בלפע"ל דכס' ל"מ פריך מי' מלאכה לאשוכה ולאמתני' קאי דקתני היה בטל מן הכלע דאמל' לו שכרו כפועל בטל' וקס"ל כאלו בטל היה מלאכה לאשוכה ולכן פריך והא לאו בטל הוא מלאכה לאשוכה ומשני דמשלם לו מה שבטל מלאכה לאשוכה כיומא וכטל עתה לנאמני (תדע דכע"כ כ"ל כן בש"ם לפי נירסת הרא"ש ס"פ עד כמה כ"ם הכא דתני כמתני' היה בטל מן הכלע דוקא) והשתא ניחא דאיהו מקבל שכר על הסכ' אבדה כדמוכח בש"ם פ' הכונס וכס"ם אלו מכיחות נבי פריק' דהסכת אבדה בתנא כמלא דכס' אלו מכיחות וכס' ל"ה בבכורות פ' ע"כ כ"ו בטל פירוזא שוה וכן מפרשים התוספות פ' עד כמה הך דפ' א"מ ודבכורות ודפ' ל"ה וכן הכסיס בס' ת"פ' ל"ה אלא שקלת דבריו דמוקים שם ולפי מ"ש אתי הכל שפיר וכן מפרש הרמב"ם בפי' המשנה בבכורות רק שכב"ו בע"ד ל"ם קע"ו לא כ"כ בשם הרמב"ם בפי' המשנה ולא ידעתי לפוף דעתו גם הרא"ש נופ' בבכורות פ"ם ע"ב מפרש כן וכבר הניח בס' מעבלי תלך פ' ל"ח דבריו בל"ע ועיין מ"ש בזה בספרי בקורת הכסף סי' ר"ב • עוד כתב ה' המ' פ' י"ב מה' גזלה וא"ל פירוש בפ"ב מלותה מלאכה פירוש פעלים [שהמלאכה מרובה והיא מיוקר ובעלים] שהמלאכה מועטת והפועלים בטלים ולאותו שעה משתכרים בזול כדי שלא יבטל בטלי' ולכן הסוזר זה לת הלכה בשעה שהמלאכה מרובה ובשתה בחוזרת כדי שיהא מרויח מלע לא ולאחר תן לו מלע שהפסדתי בחוזרתה תלא מוחן בשעה שהמלאכה מועטת והוא יוצא ובטל שהיה משתכר מלע מלע כדי שלא יהא יוצא ובטל כך פי' ל"ח והרא"ש והרב מלבים ז"ל עכ"ל הרשב"ל וזה הסכים הרמב"ן עכ"ל ה' המ' ונם פי' זה כהן דהשת' לפי זה פי' כפ"ב בכל מקום הוא שוה ואינ"ם בכ"י בי"ד ל"ם קע"ז כתב בשם תלמידי רשב"ל כ"ל וכן פירש הערוך ערך פעל ולפי פי' זה ג"כ איכו מתלאכה הסכיים ואתי כמו שפיר לריכות' דס' דפרק א"ל ועיין בספרי בקורת הכסף ריש פי' קע"ז: (ב) היינו שלין הבעלים כו'

(ט) שכרו הראוי לו יט שהרי לא הפסידו כלום:

ז (י) ח וכן מי שברח מבית האסורים והיתה מעבורת לפניו וא"ל העבירני ואני נותן לך דינר והעבירו אין לו אלא שכרו הראוי לו ואם היה צריך ואמר ליה בטל ומצורתך והעבירני נותן לו כ כל מה שהתנה עמו וכן כל כיוצא בזה:

הגה (יא) י"ל הא לתין לו תלמ שכרו הייכו בדבר שאין רגילות ליתן עליו הרבה אבל בדבר שדרך ליתן הרבה כגון (יב) הסכמת שדוס לו ° רפואה חייב ליתן לו כל מה שהתנה עמו (תוספות והרא"ש פ' מלות קלינה) (יג) ובשדכנות יתן לו (יד) תלמ שכרו אף על פי שהתנה עמו (טו) לעת לו הרבה (הרא"ש כלל ק"ם סי' ל' והרדכי הנוזל בתרא בשם תוספ"ם):

ח ט במה דברים אמורים בשלא נתן לו אבל אם נתן לו בבל אלו הדברים אינו יכול להוציא מידו:

רסה אין ליטול שכר על האבידה • וב' סע' אחד:

א ל הרואה אבידה חייב להחזיר בתנם אם הוא בטל ממלאכתו ששוה דינר והחזיר אברה ששוה מאה דינר לא יאמר לו תן לי דינר שהפסדתי אלא נותן לו שכרו

ב כפועל בטל ג שיבטל מאותה מלאכה שהיה עוסק בה:

הגה (א) ויש מפרשי' כפועל בטל' כפי' מה שרגיל לבטל ולהתעסק בהשבתה כגון שהיה עוסק במלאכה שמותנין עליה ד' דינרין ולא היה בטל לגמרי כולא דינר ולהתעסק בהשבתה כולא שני דינרין ליתן לו ג' דינרין תע"ם שמגיע לו דינר בשכר ההשבה ד ולא שכר ההשבה הוא יותר ממלאכתו ל"כ ליתן לו רק ב כדי שכר מלאכתו והא דמותר ליקח שכר השבה (ב) היינו שלין הבעלים שם ועשה מעצמו והשיב אבל אם הבעלים ולא התנה לו דלפסדיו תנמנים ולין לו ד תלמ כפועל בטל לגמרי ולא

רסה א אבל אם היה עוסק במלאכה כו' עד לא יחזר תן לו דינר כו' לשון המחבר בכתן הוא מנחתם דס"ל להקדים ולכתוב דאם עוסק במלאכה היינו מלאכתו ולהשיב בתנם ומשעם שמתאחר בר"ם אלפני זה דאפשר לא יהיה כך אלא כתיב ואחר זה ה"ל לכתוב ומיהו ל"ל ליתן לו כל שכרו ולא ל"ל שמתאחר פשע ליה זה מה"ם בסי' שקול' זה מ"ל לא ה"ל לכתוב דין זה בלשון אבל אם כו' אלא אם היה עוסק כו' וכרמב"ם פי"ב דאבידה דין ד' שהועתק דין זה מהם מפורר בע"ל וה"ם וע"ז:

ב כפועל בטל שיבטל מלות מלאכה שהיה כו' כן פי' כתי הרמב"ם ויתחבר כפועל בטל' המוכר בני ריבית בסני שותפין בי"ד ל"ם קע"ז ונמלא דלפ"ז היינו טולא שכר על ההשבה כלל אלא כמה היה רוצה פועל זה לבטל מלאכתו שעוסק בה ולשכר בטל לגמרי אבל אבל הטור והוא הי"ל שהגיה מור"ם ז"ל סי' כיון דמלות השבה אינה מושלת לפועל בריבית לשלם לו ג"כ שכר ההשבה ולא ע"ם אלענין ריבית ל"ם קע"ז פי' הטור כפועל בטל בעניין אחר והיינו כמה רוצה ליטול אדם הבטל לגמרי לעשות בעסק שותפות הבוא בתנתי שעמו שם וכפרש' דאתי לענין ריבית דבאותה מקום בטל כיון שמקבל עיסקא בזה כיון שמקבל מני הריוח אלא הריוח שיש בו איסור ריבית ל"ם אחרו אבני מכסי מה שאין כן בפועל' זה אלא כיון ליה לינטל מלאכתו ע"ש: ג כדי שכר מלאכתו לכיון לפועל' הבטל אף שיש לו טירח יותר בבשר מהעסק במלאכתו ע"ז מלוה ועומד לקיים מלות השבת אבידה ולקבל לו ליטול שכר עליה:

ד אלא כפועל בטל לגמרי היינו כפי' פועל בטל' הבחבר בריש סעי' זה כמה היה פועל פועל כזה לחיות יוצא בטל לגמרי וכ"כ בהדיא בטור בס"ם זה וגרא"ר שם כתבתי שעם לאה אחרו בזה דס"ל להתנות ולא התנה ולין פועל שכרו על ההשבה כלל אלא

שכר כשיעלתו ושלקח הכל ליכול להתבטל ולאחר כיוצא לו בין אלו: יט שהרי לא הפסידו כלום: מ"מ שכר הראוי לו דהיינו שכר הטוחלת ושכר הכלים נרוך ליתן לו דמוזרו בלים הנשבר לאחרים לעשות בכלים מלאכת אחרים ושכר בטילתו וטרחת לבלי שיעבוק בזה היה עוסק בסחורת אחרת ולין עליו לבטל מלאכתו בתכ' בטבל הבלת מחון על זה וכן הטעם כמעבורת אחר זה ועוד מרלה לאחר' אם יודע אלא היה לו עסק אחר לע"ע לעסוק בו וה"ם לבטל מעבורת אלא היה לו לע"ע מי לבעבורו מ"מ נרוך ליתן לו שכרו כאחר כיון דכל הטבה בשבת אחר ומבקש מחנו לבעבורו לו לעשות לו בכלע מלאכה כזו לו קלה לו בכיר' ממה' שדרכן ליתן עליה שכר לינו מן הדין מחמת זה עדיף מעמו טורך הבלת מחונו לו גופו מ"מ נרוך עכ"ם ליתן לו שכר כאינ' דעלמא: ך כל מה שהתנה עמו עפ"ל ודלישה שם הוכחתי מדברי הרא"ש והטור והרמב"ם דכל מלי לבבן עמו מתם קאמר אפי' אין נרלה לעינים שהיה לו ריוח כ"כ אם היה טורח דנים מ"מ כיון דעכ"פ היה לו לטול דנים ואפשר שהיה עול' בחלוקתו כ"כ דנים כשיעור פסוקתו שכר זה מ"ה נרוך ליתן לו כל שכרו ע"ש ודוק • (הנ"ה וכתב מהרי"ק טורם קל"ג נדין לאוכן שהבטיח לשמעון להשתדל בעדו בעבור מה בחנם וכתבם שבגאר הדבר חוזרו ורוב שכר והוטרך שמעון לתת לו שכר ולא"כ בא מצות לאוכן ליד שמעון ואחר לקחת לת אלו אלא כדין כי אנוס הייתי בשה שפייסתיך ופסק הדין עם לאוכן עכ"ל ל"ם ס"ם אל"ל וכ"כ בהגמ"ר דקידושין לענין אם טען אחת' ירלה הבטיח ליתן לו ל"ם ס"ם אלי':

יט (ט) שכרו הראוי לו יט שהרי לא הפסידו כלום: (י) ח וכן מי שברח מבית האסורים והיתה מעבורת לפניו וא"ל העבירני ואני נותן לך דינר והעבירו אין לו אלא שכרו הראוי לו ואם היה צריך ואמר ליה בטל ומצורתך והעבירני נותן לו כל מה שהתנה עמו וכן כל כיוצא בזה:

הגה (יא) י"ל הא לתין לו תלמ שכרו הייכו בדבר שאין רגילות ליתן עליו הרבה אבל בדבר שדרך ליתן הרבה כגון (יב) הסכמת שדוס לו ° רפואה חייב ליתן לו כל מה שהתנה עמו (תוספות והרא"ש פ' מלות קלינה) (יג) ובשדכנות יתן לו (יד) תלמ שכרו אף על פי שהתנה עמו (טו) לעת לו הרבה (הרא"ש כלל ק"ם סי' ל' והרדכי הנוזל בתרא בשם תוספ"ם):

ח ט במה דברים אמורים בשלא נתן לו אבל אם נתן לו בבל אלו הדברים אינו יכול להוציא מידו:

רסה אין ליטול שכר על האבידה • וב' סע' אחד:

א ל הרואה אבידה חייב להחזיר בתנם אם הוא בטל ממלאכתו ששוה דינר והחזיר אברה ששוה מאה דינר לא יאמר לו תן לי דינר שהפסדתי אלא נותן לו שכרו

ב כפועל בטל ג שיבטל מאותה מלאכה שהיה עוסק בה:

הגה (א) ויש מפרשי' כפועל בטל' כפי' מה שרגיל לבטל ולהתעסק בהשבתה כגון שהיה עוסק במלאכה שמותנין עליה ד' דינרין ולא היה בטל לגמרי כולא דינר ולהתעסק בהשבתה כולא שני דינרין ליתן לו ג' דינרין תע"ם שמגיע לו דינר בשכר ההשבה ד ולא שכר ההשבה הוא יותר ממלאכתו ל"כ ליתן לו רק ב כדי שכר מלאכתו והא דמותר ליקח שכר השבה (ב) היינו שלין הבעלים שם ועשה מעצמו והשיב אבל אם הבעלים ולא התנה לו דלפסדיו תנמנים ולין לו ד תלמ כפועל בטל לגמרי ולא

רסה א אבל אם היה עוסק במלאכה כו' עד לא יחזר תן לו דינר כו' לשון המחבר בכתן הוא מנחתם דס"ל להקדים ולכתוב דאם עוסק במלאכה היינו מלאכתו ולהשיב בתנם ומשעם שמתאחר בר"ם אלפני זה דאפשר לא יהיה כך אלא כתיב ואחר זה ה"ל לכתוב ומיהו ל"ל ליתן לו כל שכרו ולא ל"ל שמתאחר פשע ליה זה מה"ם בסי' שקול' זה מ"ל לא ה"ל לכתוב דין זה בלשון אבל אם כו' אלא אם היה עוסק כו' וכרמב"ם פי"ב דאבידה דין ד' שהועתק דין זה מהם מפורר בע"ל וה"ם וע"ז:

ב כפועל בטל שיבטל מלות מלאכה שהיה כו' כן פי' כתי הרמב"ם ויתחבר כפועל בטל' המוכר בני ריבית בסני שותפין בי"ד ל"ם קע"ז ונמלא דלפ"ז היינו טולא שכר על ההשבה כלל אלא כמה היה רוצה פועל זה לבטל מלאכתו שעוסק בה ולשכר בטל לגמרי אבל הטור והוא הי"ל שהגיה מור"ם ז"ל סי' כיון דמלות השבה אינה מושלת לפועל בריבית לשלם לו ג"כ שכר ההשבה ולא ע"ם אלענין ריבית ל"ם קע"ז פי' הטור כפועל בטל בעניין אחר והיינו כמה רוצה ליטול אדם הבטל לגמרי לעשות בעסק שותפות הבוא בתנתי שעמו שם וכפרש' דאתי לענין ריבית דבאותה מקום בטל כיון שמקבל עיסקא בזה כיון שמקבל מני הריוח אלא הריוח שיש בו איסור ריבית ל"ם אחרו אבני מכסי מה שאין כן בפועל' זה אלא כיון ליה לינטל מלאכתו ע"ש: ג כדי שכר מלאכתו לכיון לפועל' הבטל אף שיש לו טירח יותר בבשר מהעסק במלאכתו ע"ז מלוה ועומד לקיים מלות השבת אבידה ולקבל לו ליטול שכר עליה:

ד אלא כפועל בטל לגמרי היינו כפי' פועל בטל' הבחבר בריש סעי' זה כמה היה פועל פועל כזה לחיות יוצא בטל לגמרי וכ"כ בהדיא בטור בס"ם זה וגרא"ר שם כתבתי שעם לאה אחרו בזה דס"ל להתנות ולא התנה ולין פועל שכרו על ההשבה כלל אלא

כו'

כי אנוס הייתי במה שפייסתיך ופסק הדין עם לאוכן וכ"כ בהגמ"ר דקידושין לענין אם טען מפני הירא' הבטיח ליתן לו ס"מ"ע בשם ל"מ ועיין במהרי"ק טורם קנ"ג אם כתבו בסנועה על הוצאות השחלים רסה א"ל הטור ב"ל הרמב"ם בפי"ב מה' גזלה ואבידה דין ל' תשבה בפ"ב דל"מ ל"ע ג שם בגמ' דף ל"ח ע"ב ד וה"ה כתב בשם הרשב"ם אם החזי' לת הלבידה בשעה שהמלאכה מרובה ונשתהה בחוזרת כדי שיהא מרויח מלע וכו' אין כותבין לו אלא נותן לו בשעה שהמלאכה מועטת ויוצא ויוצא ובטל כך פי' ל"ח ולא"ל

ובהרי"ף ובשה הסכים הרמב"ן ז"ל

אלא על בטילתו מלאכתו וכסיפן שלפני זה ס"ג בירר מעצמו והבטיל לת על מכירו והבטיח שלו להיות בשעת אחרו לפיכך דמוטל שכר על ה מפורש
ההשבה אחור אבירו ואינו כוטל שכר אבידת אחרו מן הטעם דאין הדין לא היה לו לזה ליתן שום דבר כיון דבעל האבידה במשנה אם
היה אם ולא התנה עמו יכול בעל האבידה להתבטל ולומר לא לא ירדת מעצמך להבטל אני הייתי יורד להבטל אחור שלי אלא אחר שלי בב"מ דף ל'
אחרו דעת הבריות דמתחלה אלא אומדן דעת מ"ה אין כותבין לו לעולם אלא המיעוט וכאן מיירי בשכר הפסד הביטול הוא מועט לו שזה לשכר ההשבה ובכי' שלפני זה מ"ג דשם בשעה אחור המבטל שכר הפסידו הוא יותר משכר ההשבה מ"ה נותנין לו הפחות עיין שם ודוק: ה שיטול מה שיפסיד בביטול מלאכתו כי לא ניתן לזה להיות פועל בעל כי צריך לברכם בכי ציתו לעבוד ולקבל עליה שכר הרבה: ו הרי זה נוטל פי' הרשות בידו ליטול וחייב שבגדו ליתן לו ואין כו עבירה שמקבל שכר ההשבה אלא חייבתו התורה בתקום פטילת וכל' אלא אמתת' אחרו מ"ל דניחא ליה לאל' בכבוד משכירתו לבהיות בטל והרי זה גילה דעתו אלא ניחא לו בזה: ז ואפילו פסקו לו יותר מן הרגיל כן הוא כמי לשון הטור ושם כתבתי והוכחתי דל"ל יותר מתה שרצו לאדם אחר לטול פחות מדמי מלאכתו כדי ליטב בטל ומשעם שכתבתי לפני זה אבל אם פסקו לו יותר מדמי מלאכתו ולא יותר מ"ל ליתנו לו כי יאמר לו מעשה היתי בך אפי' לדבר הרשו' וכ"ש בזה לו חלות שאנו השבה עליו לקיימו ע"ש: ח ואם אין שם בעלים כו' ול"ל מ"מ מוכ"ם בסימן שלפני זה בס"ם ג' והוא מדברי הר"ף והטור בורלו אלא דאם אין הבעלי' שם אעפ"י שלא אתנו כאלו אתנו דמי דשלחו מ"מ לאחר בתוך' מלאכתו הבבילה ולעבוד' בהשבה לעכו"ם הוא עושה כן אלא זו ולקבל פחות מדמי מלאכתו וזה הפועל למייבי ביה כאן הטור והיתכר לא ניחא ליה במנוחה אלא בטירחא ובהרבה שכר כדי מלאכתו ואם יזיב בלא תבלי לא יאמרו לו בעל אבידה בזה אלא יאמרו שהוא אם מסתם בכי אדם ולא יתנו לו אלא הפועל בטל מ"ה נתנו בטעוות לו רשות לעמוד במלאכתו ולהכיח ההשבה אליהו מושלת עליו בכה"ג מצא"כ לעניל בשעתא בהר תמורו ותמור תבירו והבינו אלו והבטיל עליהם ומ"ש הרמ"בם אתקל תמור אבידה דם"ל דמירו אלו בהבלת תמור אלו ומסתמא ובשום הוא שניחא לאדם להבטיל לת אלו אבל תבירו אם לא נעשה בשביל השכר אחרו ואלם לו עכ"ם דמי תמור אלו והיותר מ"ה אמרו אם דה"ל כאלו התנה עמו ופריך לשלם הטעם מפני שהוא מחזיר

לו כל דמי אמורו אם לא אחבירו היה אם והיה יכול להתבות עמו ולא התבה עיין שם ודוק:

רסו א אבידת עכו"ם מותרת ולא יפלא אבידת עכו"ם מותרת ולא יפלא מדכתב לכל אבידת אחיך ואבידת אחיך: **ב** מפני שמחזיק ידי עוברי עבירה רש"י כתב שעם אחר מפני שאבלה בזה אם אין מבות השבה תשובה עליו למבות בולו אם אחרה רבם אם שהיו אם אינה נם לעכו"ם שאינו מבות עליה ועפ"ר אם כתבתי לשון הגמ' דיליף מדכתיב לשון אחיך ואחיך ל"ל אחיך ל"ל אחיך דם"ל דלא לו ופירש"י לעכו"ם שהם אבנים ואינם מתים לעבוד וכוכבים בקרקעות כן ויש"ל ודומיה' מתים לעבוד' ל"ל שאינה השבת אבידת לעכו"ם אלא בעכו"ם אבל אבידת אבידה לישראל ולפי' הרמב"ם נראה דם"ל דמירוש כתרגו' דפי' שאבדה בישראל עוזבות אבנות על עוזבות זרוכות ה"ל ישראל זה עובדי עכו"ם ולא בעכו"ם להשבת אבידה לישראל ולפי' הרמב"ם נראה דם"ל דמירוש כתרגו' דפי' שאבדה בישראל עוזבות אבנות על עוזבות זרוכות ה"ל ישראל זה מחזיר אבידה לעכו"ם מחזיר לו לעבודת אבנה אלין כוכתו לעשות עבירה והוא עשה עבירה בזה שמחזיר בחזרתו ידי עוברי עבירה שבמזון ויתוסף לו עבירה אבנה זו על זרוכות שעשה כבר ועמ"ש עוד: **ג** ובמקום אום תילול הם הכ"ו כתב דהיינו שמלאה במקום אבוד ישראל ובעכו"ם לא יפלא אבור אבל מתנו הבאבידה אלא ישראל מפני הנגבים עם כלי ישראל מפני דרכי אלום ועפ"ר אם כתבתי דבריה התורה אלא בבורא עולם ובכל מקום מכניסי' כליהם מפני הנגבים עם כלי ישראל מפני דרכי אלום ומשלמין מזונותיהם בשבת אבידת הבכל מבעל העכו"ם כלי ידיבתו ואינו יודע בתיתה מקום בכל ולד מי הגיע אמלאה מאל"כ מי שהכיח כליו ומשלמין בבאינו או כיולא בכיון ולא עלה על דעתו אותלכד מאל. ולהישראל מתוודע לו מנגבים יבואו לעשיר ומנגבותו מאם אני כיון לתין אם לתחזיר אבידה עליו מותר לו להכנסו למקום האשתחר מפני הנגבים מפני דרכי אלום והרמב"ם בדפוס נדול אעיש אלא כתב תיבת מפני הנגבים ג משובחת הנגבים (לבל בדפוס כסף משנה כתבו) ונם הירושלמי הם' הכיזיקין לכתב האי דיכא לא הזכיר תיבת מפני הנגבים מ"מ כתמייהו דשמעון בן כפירושו דמי דלשון מכניסין לכתבו אמאבן לתיכ הלי"ל מזיכון והטור לתוספ' ביאור כתב מפני הנגבים ולא"ה קשה מאי אריא דשמעון בן דמיסיכן מפני הנגבים הא אפי' לכ"ע אריכא למיעם איקחהו ויתקנו בו כיון לתיכן יודעין אל מי הוא ויורה היתה לכפסם לומר שכבר שמת דחיאלו הבעלי' אמלו ובו' מ"ש כתבו הטור כאן אחי ליכא דמפני הנגבי' יותר מבכל הלבו' אבידה אלא מקוורת' כדכתבינ' מעיקר' בירושל' (שם כתיאלו הבעלי' אמלו ובו' מ"ש כתבו הטור כאן אחי ליכא דמפני הנגבי' יותר מבכל הלבו' אבידה אלא מקוורת' כדכתבינ' מעיקר' בירושל' (שם ומ"ל כתבו דאותר בכל מקום פי' אפי' היכא דליכא מעוש קדוש הכסף ותע"נ דאפי' בשל ישראל נתבאר בכו' כ"ב דב"מ) ר"ש ורמ"ב דבהיטו בבוב"מקו' מיוסר ח"ל לתחזיר הא נתבאר אם דהיינו דוקא דעליין מבתמר אם מבא"ל היכא דבאו לבקוף נגבים ומבמה עובדי ואם דכתב הטור עם כלי ישראל ולא כתבו הרמב"ם והירושלמי הכ"ל ונם הטור לא כתבם כי"ד בס"ם קנ"ח ונם בתיבך מקומו' פעמי' אם ואיתא כתבו ופעמים לא כתבו הכל יבאתי בדבריהם בס"ה ע"ש והכבל דם"ל לתטור בבכל מקום דהוא עושה אפני דרכי אלו ולות בזה דרכי בתדבם תילים אלום מותרע': **ה** אפי' הוא בעל אבידה רשע כו' ולפיכן לה מדכתב לכל אבידת אחיך ולרשיכן לכל אחיך אפי' הוא רשע ונם כי' ר"ב מעשה דרשיכן לכל אבידת לרבות אפי' אבידת קרקע אלא רשה מים בתים לשוף שלה תבירו חייב לגדור בפניהן כדי להבטל וכתבו הטור בתיבר אחד אפי' זה והתחבר בס"ם רכ"ט ע"ש: **ו** ועכו"ם מישראל ומקלני שבת בפרהסיא עפ"ר דכתבתי דהאי פרהסיא גם לעכו"ם אפי' אלא לא אם אם אחזיר אבידת עבדה אלא פעם אחת גרוך להיות שעבדה בפרהסיא וכן כתב התוספות והמרדכי פ"ק דחולין: **ז** נתבאר בי"ד סי' רכ"ח נם תשובה בפי' זה כתבו הטור והתחבר לזל לשעמו שכתב בב"ו דאין דברי הטור שבכאן מכוונים אבל בפריסה כתבתי דמכוונים הם ולא כתב הטור למערוכה כאן אלא הגריך לדין הבשת אבידה וכי' ד סי' רכ"ח דאיירי בהל' בדרים שם כתב הדין בכל פרטיו ועפ"ר: **ח** כל המוכלו הורגו בנמ' אחת וכולו אחת' ואמרה אלו אחת' ואמרה אלו אחת' ואמרה אל

ס מצה בפרק כ' דבבא מציעא דף ל"ב ע"ב

רסז

א לשון הרמב"ם בפרק י"ד מהלכות גזילה ואבידה דין י"ד ודברי מבואריים בפ"ו דב"ק דף כ"ו ע"ב ב אם דין ע"ו קוביתא דבריתא אם ג בריתא ומפקת הנמלא אם כיון שאינומל' היה לבלת בעי מטורות יתירתא ד מפקת הנמלא אם זכרי' לשון ואולי אם ה אם דיל מסנה ב"מ דף ל' ע"ב ו אם בנמלא דף לא ע"ב ז בריתא אם דף נח ע"ב וכ"כ הרמב"ם בפי"ג דין ט' והטור ס"ג ח וכת' הסמ"ע * שה שנוהגין להכריז כין אסרי ליבת בגיין לא שפי' עבדו להפסי' ביטיהם אלא יכריז קודם אסרי ויותר עוד להכריז לאחר התפלה ט לי הרמב"ם אם ל"ב וכתב ה"ה פסק כב' נמצא אם וכן בהלכות י וכתב הרלב"ד אם לאמוקי עורי ומוחק

רסז

א (א) אבל בבעלי חיים כו' עיין בתוספו' דבנגבה פטור לבבא אמילו בלקטו טינרי בריתא ועיין בטיפי מוהרקי' כו' עיין בסמ"ע ס"ק ז' עד וסי' אלוך ונן ומסקל כו' וכ"כ בס"ק ט' ושעות הוא לאלוך ונן לא הוי סי' כבל וכן הוא בהדיא בס' המ' ובהרא"ש וכן מוכח בס"ם ע"ש ועיין עד בחומר בקב יש בכל אות פ' כו' ולי נראה דזה תלוי בבלותא דהרמב"ם והרא"ש שהביא הטור והן הי' לא שהביא הרב"ם ו' ולענין דינא לא כל כיון שאין בדברי הרא"ש הכרח כ"כ וי"ל דהרא"ש מיירי בשאר בני אדם האידכו' ואפי' אי' לא דפשט לשון הרא"ש משמע דמיירי אף בידוע שהוא רמאי מ"מ פשט לי' הרמב"ם משמע דלרמאי אין מחזירין בשום סי' רק בעדים וכ"כ ה"ה שזהו דעת הרמב"ם והרלב"ד וכ"כ הב"ח לדעת הרמב"ם וכן משמע בהגה' אשרי מא"ז פ' א' לאפי' האידנא בשתם אין מחזירין בשום סי' אלא בעדים שהוא שלו ואפשר לומ' דגם דעת הרלב"ד דאף לרמאי מחזירין בשותף סי' מוכחא לגמרי וע"כ כתב הרלב"ד דברי אמ"ם הרמב"ם עד שיבא עדים שהיא שלו אלא אם סי' מוכחא לגמרי לי' הוי כעדים וכ"כ הב"ח לדעת הרלב"ד ואפשר דס"ל להרלב"ד דגם דעת הרמב"ם יכול להיו כן וכ"כ בעל מגדל עוז וז"ל כת' הרלב"ד ז"ל סי' מוכחא לגמרי ואמי אומ' אין לאן מכורכם אם קורא לפי' מוכחא לגמרי עדים אם אם ל"ל אף ע"פ שיתן סי' מוכחא לא יועיל ע"כ ל"ל להכריע דבסי' מוכחא לגמרי כגון בקב יש בכל אות פ' וכה"ג מחזירין אבידה לבני אדם אפי' מוכחא דמה ומסקל אין מחזירין אבל בסי' מוכחא לגמרי אם אינו רמאי אם אינו מוכר מדלבנן אבל בידוע שהוא רמאי אין מחזירין אפי' בסי' מוכחא לגמרי וצריך דוקא להביא עדים שהיא שלו וכדאה דאף האידכו' יש דין ת"ח לענין זה אף לרמאי דבסתם' בסמ"ע לעיל סי' רס"ב אם יש דין ת"ח האידכו' לענין אבידה אינו דוקא אם אם דמיון אין מחזירין לבל אדם אבל הכא דמדיון מחזירין לבל אדם אלא דמשרנו הרמאי אתקינו כך כיון שהוא ת"ח בני בחבי אף האידכו' לאמוקי מחזקת רמאי כן ל"ל. עיין בב"ח מה שפלפל בדברי התוספו' ומה שאלא עליה' אינו מכון כבל ברא"ש ס"ב ותמה הילך אם"ל לרמאי לא יחזור אלא בסימנים מבלל כי דא"כ לא"ל בעלמא מכריז כו' לקים לאמ"ר בעלמא מכריז הוה ס"ל דה"ל מאי לאו בסימנים כבלמר דבוה דורשים אותו אם הוא רמאי אי לאו לעולם אין מחזירין אלא בסימנים ואפילו לאינו רמאי אין מחזירין אלא בסימנים מאילא אם הוא כתן סימנים ביכר אינו רמאי ועוד דהשתא דבעי לאסמא דס' לאוריתא ס"ל דאבידה מכריז וא"ל בעלמא מכריז ס"ל כמ"ל דדרשהו הייבו בעדי' וא"ל אכן קושיתם תיבקי' אין לסם התפלה כו' תמיהני עליו דזהו מתם תירוצים ולדרבה תירוצים יותר נכון דלפי דברי לא אתי שפיר מה דקאמר דרשהו בסימנים דמשמע אם נותן סימנים מותני' לו ואין מוצאין שהוא רמאי אבל לתירוץ התוס' ס"ל דה"ק דדרשהו אם הוא רמאי דכשנתן סי' אינו רמאי ונותנים לו אבל אם ידוע שהוא רמאי לא מועיל סימני' ובלקתני מתני' גם מה שאלא על דברי התוספות ול"ל דאף לאינו רמאי אין נותנין אלא בסי' מוכחא לגמרי כיון דסימנים לאו לאוריתא אינו נכון כבל ולפע"ד לישתמיטתיה ס"ם דס' סטם לוחזין (סוף דף י"ח) וס' כל הגם (דף כ"ו ע"ב) נבי הא דקאמר התם רב אחי אחר כגון דקאמר בקב יש בכל אות פ' אבל בקב בעלמא לא רב אחי מספקא ליה אי סימני לאוריתא אי דרבנן מוכח להדיא דבאבידה לא"ל לא בעינן סי' מוכחא לגמרי והכי מוכח נמי פ' א"מ גבי הא דאמרי' אי בעית אימא סי' דרבנן והכא בשותא סי' מוכחא מסמלני כו' משמע להדיא דבאבידה אינו סימן מוכחא לגמרי לא"ל ואלא היתה בלי מפק כוונת התוספו' שכתבו לעקמן לאו סי' מוכחא לגמרי קאמר (ואף שכתבתי דבגלה דהרמב"ם סובר דסי' מוכחא לגמרי קאמר אין

ב (ב) עד שיתן אבל בבעלי חיים כו' בסמ"ע ס"ק ז' עד וסי' אלוך ונן ומסקל כו' וכ"כ בס"ק ט' ושעות הוא לאלוך ונן לא הוי סי' כבל וכן הוא בהדיא בס' המ' ובהרא"ש וכן מוכח בס"ם ע"ש ועיין עד בחומר בקב יש בכל אות פ' כו' ולי נראה דזה תלוי בבלותא דהרמב"ם והרא"ש שהביא הטור והן הי' לא שהביא הרב"ם ו' ולענין דינא לא כל כיון שאין בדברי הרא"ש הכרח כ"כ וי"ל דהרא"ש מיירי בשאר בני אדם האידכו' ואפי' אי' לא דפשט לשון הרא"ש משמע דמיירי אף בידוע שהוא רמאי מ"מ פשט לי' הרמב"ם משמע דלרמאי אין מחזירין בשום סי' רק בעדים וכ"כ ה"ה שזהו דעת הרמב"ם והרלב"ד וכ"כ הב"ח לדעת הרמב"ם וכן משמע בהגה' אשרי מא"ז פ' א' לאפי' האידנא בשתם אין מחזירין בשום סי' אלא בעדים שהוא שלו ואפשר לומ' דגם דעת הרלב"ד דאף לרמאי מחזירין בשותף סי' מוכחא לגמרי וע"כ כתב הרלב"ד דברי אמ"ם הרמב"ם עד שיבא עדים שהיא שלו אלא אם סי' מוכחא לגמרי לי' הוי כעדים וכ"כ הב"ח לדעת הרלב"ד ואפשר דס"ל להרלב"ד דגם דעת הרמב"ם יכול להיו כן וכ"כ בעל מגדל עוז וז"ל כת' הרלב"ד ז"ל סי' מוכחא לגמרי ואמי אומ' אין לאן מכורכם אם קורא לפי' מוכחא לגמרי עדים אם אם ל"ל אף ע"פ שיתן סי' מוכחא לא יועיל ע"כ ל"ל להכריע דבסי' מוכחא לגמרי כגון בקב יש בכל אות פ' וכה"ג מחזירין אבידה לבני אדם אפי' מוכחא דמה ומסקל אין מחזירין אבל בסי' מוכחא לגמרי אינו רמאי אם אינו מוכר מדלבנן אבל בידוע שהוא רמאי אין מחזירין אפי' בסי' מוכחא לגמרי וצריך דוקא להביא עדים שהיא שלו ואלא האידכו' יש דין ת"ח לענין זה אף לרמאי דבסתם' בסמ"ע לעיל סי' רס"ב אם יש דין ת"ח האידכו' לענין אבידה הייבו דוקא אם אם דמיון אין מחזירין לבל אדם אבל הכא דמדיון מחזירין לבל אדם אלא דמשרנו הרמאי אתקינו כך כיון שהוא ת"ח בני בחבי אף האידכו' לאמוקי מחזקת רמאי כן ל"ל. עיין בב"ח מה שפלפל בדברי התוספו' ומה שאלא עליה' אינו נכון כבל ברא"ש ס"ב ותמה הילך אם"ל לרמאי לא יחזור אלא בסימנים מבלל כי דא"כ לא"ל בעלמא מכריז כו' לקים לאמ"ר בעלמא מכריז הוה ס"ל דה"ל מאי לאו בסימנים כבלמר דבוה דורשים אותו אם הוא רמאי אי לאו לעולם אין מחזירין אלא בסימנים ואפילו לאינו רמאי אין מחזירין אלא בסימנים מאילא אם הוא כתן סימנים ביכר אינו רמאי ועוד דהשתא דבעי לאסמא דס' לאוריתא ס"ל דאבידה מכריז וא"ל בעלמא מכריז ס"ל כמ"ל דדרשהו הייבו בעדי' וא"ל אכן קושיתם תיבקי' אין לסם התפלה כו' תמיהני עליו דזהו מתם תירוצים ולדרבה תירוצים יותר נכון דלפי דברי לא אתי שפיר מה דקאמר דרשהו בסימנים דמשמע אם נותן סימנים מותני' לו ואין מוצאין שהוא רמאי אבל בלקתני מתני' גם מה שאלא על דברי התוספות ול"ל דאף לאינו רמאי אין נותנין אלא בסי' מוכחא לגמרי כיון דסימנים לאו לאוריתא אינו נכון כבל ולפע"ד לישתמיטתיה ס"ם דס' סטם לוחזין (סוף דף י"ח) וס' כל הגם (דף כ"ו ע"ב) נבי הא דקאמר התם רב אחי אחר כגון דקאמר

לחזיר לו בסימנים מובהקים: סימני עדים שהוא אלו בסעיף אלא זה כתב מור"ם דבסי' מובהק מחזירין אפי' בזמן הזה כו' ואם כתבתי לי' הרא"ש דמוכח מיהא דאפי' לולאי דמאי מחזירין בסימנים מובהקים ומ"ש מור"ם אם בזמן הזה כ"ל לי"ל אלא בזמן הזה שהכל הם בחזקת ספק דמאי' אלא אף בולאי דמאי דיכ' הכי ומ"ש כאן דולאי דמאי כריך להגיה דאיה הוא דעת הרמב"ם לחוד: ט וי"ל דבסי' מובהק מחזירין כו' אי"ל לי"ם אמ"ם בבריותא ובפוסקים בהדיא דמדברו הרמאים התקינו אל"ל הבא עדים אלא רמאי דמאי את ושול אלא הם לי"ל דאפילו לרמאי גמור מחזירו בסימן מובהק דאריך ונון לו מלה ומשקל וסכירא לה דבראשונה היו מחזירין לבתם בני אדם אפי' בסי' חיוור דאיתא דאיכו מאבהק כלל וממילא גם עתה אם מכיר אי' שאינו רמאי לו אחוק בחזק טרבא מדבנן מחזירין לו בסימן אריך ונון וכמ"ם בסעיף שאח"ז ושעם פלוגתא תלויה בביאור הגמ' בתמיהו בדריסה ע"ם שהבאתי דאייה לזה ומ"ם תלמד שהאי י"ל שכתב מור"ם ז"ל לפלוגתא דאי נ"ב אמ"ם נם"ם שלפני זה והרמאי אע"פ כו' עד סיבא אלו וק"ל: י סימנים מובהקים הן פי' ומומכין עליהן גם לדע' הרמב"ם והמחבר לפי שהבית עדים שאינו רמאי לו אחוק לורבא מדבנן שמפתתא אינו רמאי וכ"כ ר' יהוסף: יא זה נתן סימני אבידה כו' הם אם שניהם הבאיו עדי': יב העד ק' כמי שאינו כו' ר"ל דאינ' נאמנ' אלא דאם הבא העד כיון דאפי' לאחר הגבוה אין בוחנין לזה שנבא עיין ל"מ:

יג שדה רחבה אפשר לשערו כו' אבל לא מדת ארכה אזוש דדרך בני נאמנ' ושלית אלא אם הבו מבסין בהן היה רוחב הבגד לקומת איש ואורכו היה מעושף בסביבו כדרך שליחות אל מלוה אלא ומ"ה יכול לשער הרוחב על בני הים מאל"כ האורך שהוא מעושף ומחוסה כו' ול' המחבר הוא כל' הרמב"ם ורש"י והרא"ש אבל לי' הטור הוא קצת בע"ח ועפ"ר: יד יתן למי שכיון משקלה לי' הטור לפי שאין דרך לשקול השלי' לפיכך הוא פי' מובהק אבל וכתבו מור"ם בהגה"ה בסי"ל ויתור הוא לבבר כתבו המחבר כאן בפי"ג ולא בשנל' הטעם כלי לגמול מתבו דבבר דדרך לשוקלו ולא

טיב להגיה עדים שהוא אינו רמאי ומ"ח הוא מובהק בעצמו: (ה) בלו שנים כו' כתב בשלטי גבורים בהלכות בעיני אלא אחר אם ר' לבקרו לו תשבע אחה אחיה אלו לבלקה ביניהם שומעין לבם וכן אם הודה ר' מהם אל שומעין לו עכ"ל ונראה אם אחד אחר לומר לבסף ונגיע: (ו) הבא זה עדים וזה עדים וסימנים כו' כ"כ ר"ת סימן בלתי בסם הגה מרדכי ריש ב' איחזון ובפע"ל הגי"הם אם לא מיירי אלא מדין שמיירי בס"ם וכתבו הטור בסעיף אחר"ו אבל דין זה לא נזכר בבל ואחר דכיון דהאי לא ידע סימני מוכח מילתא דסהדי בשוקל' טבהו ר"ל אהוא בענין דלא הי"ל ליידע ובל"ע: (ז) ע"כ מאמע נתן הא' סומנים כו' אחי' מובהקים ביותר וכן מאמע מדברי מהרש"ל בס"ם דף מ"ם מהרש"ל אם דדעת רש"י לא נראה כן לא נהיגת לי אלא כ"ל דא"ל רש"י אחי"ל פי' דאורייתא רבותא בקש לאפי' דאורייתא אפ"ה לא הלא"ל עדים עליפי עכ"ל דפשיטא אי סימנים לאו דאורייתא וא"כ אפי' מובהק בלא לא נזכר בתוד' דבסי' מובהק בלום אם כן פשיטא דעדים שהוזכר להגיה בתורה והוא נ"כ סברת דעדיפי אלא אפי' דאורייתא וא"כ אפי' מובהק אמת שהוא לנמרי אין התורה נ"כ ר"ל דתשובה אמ"ל דעדיפי עדיפי וכיון דעדיפי מבי' מובהקים אמת ר"כ עדיפי נ"כ מבי' מובהק ביותר דהא מחזירין כיון דסי' דאורייתא אין אלון אלו: (ח) שהוא אלו כו' מקוקי' ליה בחזקתו ולא אמרי' מאכרה: (ט) ויגיע כו' ואפי' לרמאי וכ"כ הנע מעיר שלמה שבאל הרא"ם ושור עיין בתשו' מיי' בס"מ עפ"ק ו"כ שכתב הכי ע"ח כמי אינו • ר"ל הכ"ח מ"ם דאינ"ל נגד הנע כיון דאפי' לאחר שבאבע אין כותבין לזה שבאבע עכ"ל וכן דעת הי"ו כ"ם הכ"ח וכן משמע בהגה מרדכי ריש שבוס דיר בריותא לוקון • גם מהר"ם מינקלטין כתב בגליון הא"ל אפי' ולא כפי' הרא"ם כו' וכן עיקר: (י) שדה רחבה אפשר לשערו כו' אם ג"ם בס"ח כתב דהייבו דוקא בזמן התלמוד אבל עכשיו הוא לא אפשר לשערו וכן משמע לבלורה בסמ"ע פ"ק י"ג ומדברי כפי"ח דין ה' כל הפוסקים והאחרונים ל"כ כן ונראה שוה תלוי בראיות עיני הדיין ולפי התלבוש ודרך הלבושה: (יא) יתן למי שכיון משקל' ותבואה אם כ"כ דב"ת

דף כב ע"ב ומיבתיו גם כן לעיל סימן רפ"ב ס"ג ס אם ל"ו מימרא דרבא אם ל' כת ע"ח וכתב ה"ה פירוש כשנתן פי' תשוב כתבילו אבל אם היה נרוש לא ע אם ומם בגמ' פ עור ס"ח כן כתב הרא"ם אם כפסקיו צ לשון הרמב"ם אם ומם בגמרא ק אם ל"ו ומם בגמרא ר אם ומם בגמרא והעשם וכתב ה"ה שנראה מכאן * אלא אין כאן אלא ת' אחר כולה אלו ואין קולק עליו ואתן מדת רחבה לבבר מתיירין אותה לו ולולאי וכולי ש אם ומם בגמרא

ח והרמאי אינ"פ כו' עד פי' לחזירותא לו דדבנן ולא ידעתי לי"ל כל הפלפול הזה לחלבי' אמתא אם לא דם לי' סימנים לחזירותא אם אמרינן כפ' כ' לוחזין ופ' כל הנע דבר אפי' מספקא ליה אי סימנים לחזירותא לו דבבנן ופשיטא דקי"ל כבר אפי' נגד רב' וכ"כ הבמ"ג עמין ע"ל דף קכ"ג ע"ח: (ג) וי"ל דבסי' מובהקי מובהקה כו' עיין בסמ"ע פ"ק ס' עד אלא דם לי' לחפי' לרמאי נקב יש בו בגל גמור מחזירין בפי' מובהק כו' אות פלוגי וכל מה שכתב בס"ק זה אינו וכיונא בזה ולדבנה מוכח להגיה בהרא"ם ואלו הסימנ' דאף ברא"שונה אלא היו מחזירין לבתם בני אדם בפי' דאוור עליהם אבל דבר תורה ומוסק ואריך ונון אלא בפי' דמדם ומשקל ובה"ג ולרמאי וכן לדברי הכל אינו אלא בסימנים אלו אין והרי הם מחזירין אלא בפי' מובהק כעדים סימני' שמושל גם בעצמה דהייבו בנון נקב יש בגל אות פ' דבבה"ג מחזירין לרמאי כ"ג מוכח ומדת לחבו בהרא"ם להרי' ע"ם בהרא"ם וכן מסקלו ובמ"ם פ' ח' (דף כ"ו וכ"ח) וכיונא בזה ופ' שנים אותנין (דף י"ח) מחזירין ודו"ק וכ"כ הכ"ח לדעת הרא"ם עליהן אבילה ונראה שהמ"ב בסדר אחר דברי השור והר"ב שאחר שהביאו דברי הרא"ם כתבו המדה והמשקל כו' סימני' גרועי' סימנים מובהקים הן ומשמע מדברים לבחור דהייבו לחזיר מחזירין בהן אף לרמאי אבל כי דייקת עליהם אבילה אפיר תראה אין כוונתם אלא לומר שסימנים מובהקים הם לענין אבילה להחזיר כמדובר אינו אלא לרמאי לאחרי אחוק ואריך ונון דאף שאינו מדתן ל וכת' וכיונא בזה אינו מדברי הרא"ם עדים שאינו רמאי לא מהני כדמוכח בתשרי ה"ה אם ומ"ח הר"ל ז"ל אמו' לומ' דשם פוסק יבנור להחזיר (סוכר) לרמאי דמדם ומשקל דהא קי"ל אע"פ שנתן כרב בתמן בדוקי דעליהם מכריו סי' מובהק וכמ"ם כל הפוסקי' וכהו שנתבא' כגון בקב יש בם ד' ולרב נתמן פריך לאחרי מתני' לאחר האבדה ולא נתן סימנים דהייבו אלא אחר פי' אינם מובהקים ולא נתן פי' מובהקים אם לבהגה אם לבהגה וכמו שנתבאר ס"ו פי' מובהקים לבל הפרוסים עכ"פ כלו לחזירות' הוא מדם ומשקל וכה"ג לחזיר ומוסק ואריך ונון לא הוי פי' כלל כרמאי ואין מחזירין בהן אפילו לידוע אינו רמאי אי"כ מוכח להגיה דלרמאי אין מחזירין בפי' דמדם ומשקל לבל הפוסקים ודברי הבמ"ע בל"ע: (ד) פי' מובהקים כו' עיין בסמ"ע פ"ק י' שכתב שמומכים עליהם אפי' לדעת הרמב"ם ומחבר לתו שהבינו עדים שהוא אינו רמאי לו אחוק לורבא מדבנן וכ"כ ר"י עכ"ל לא מלאתי לבר מזה בר"י ונם לא מלאתי בשום מקום שבורב' תדרבנן בתוב בהגה ת' לבקרו לו תשבע אחה אחיה אלו לבלקה ביניהם שומעין לבם וכן אם הודה ר' מהם על אחיה אלו שומעין לו עכ"ל ונראה אם אחד אחר לומר לבסף ונגיע: (ו) הבא זה עדים וזה עדים וסימנים כו' כ"כ ר' מובהקי בלא בסם הגה מרדכי ריש ב' איחזון ובפע"ל הגי"הם אם לא מיירי אלא מדין שמיירי בס"ם וכתבו הטור בסעיף אחר"ו אבל דין זה לא נזכר בבל ואחר דכיון דהאי לא ידע סימני מוכח מילתא דסהדי בשוקל' טבהו ר"ל ליידע ובל"ע: (ז) ע"כ מאמע נתן הא' סומנים כו' אחי' מובהקים ביותר וכן מאמע מדברי מהרש"ל בס"ם דף מ"ם דדעת רש"י אינו אלא אם דר"ל דבשיטת אי סימנים לאו דאורייתא ומ"ל דאפי' מובהקים לא נזכר בתוד' דבסי' מובהק בלום אם כן בשיטת דעדיפי אלא אפי' דאורייתא וא"כ אפי' מובהק אמת שהוא לנמרי אין התורה נ"כ ר"ל דתשובה אמ"ל דעדיפי עדיפי וכיון דעדיפי מבי' מובהקים אמת ר"כ עדיפי נ"כ מבי' מובהק ביותר דהא מחזירין כיון דסי' דאורייתא אין אלון אלו: (ח) שהוא אלו כו' מקוקי' ליה בחזקתו ולא אמרי' מאכרה: (ט) ויגיע כו' ואפי' לרמאי וכ"כ הנע מעיר שלמה שבאל הרא"ם ושור עיין בתשו' מיי' בס"מ עפ"ק ו"כ שכתב הכי ע"ח כמי אינו • ר"ל הכ"ח מ"ם דאינ"ל נגד הנע כיון דאפי' לאחר שבאבע אין כותבין לזה שבאבע עכ"ל וכן דעת הי"ו כ"ם הכ"ח וכן משמע בהגה מרדכי ריש שבוס דיר בריותא לוקון • גם מהר"ם מינקלטין כתב בגליון הא"ל אפי' ולא כפי' הרא"ם כו' וכן עיקר: (י) שדה רחבה אפשר לשערו כו' אם ג"ם בס"ח כתב דהייבו דוקא בזמן התלמוד אבל עכשיו הוא לא אפשר לשערו וכן משמע בלבורה בסמ"ע פ"ק י"ג ומדברי כפי"ח דין ה' כל הפוסקים והאחרונים ל"כ כן ונראה שוה תלוי בראיות עיני הדיין ולפי התלבוש ודרך הלבושה: (יא) יתן למי שכיון משקל' ותבואה אם כ"כ דב"ת

ח טור סי' כ"ז וסמ"ג כתוספות דף כ"ג ע"ב: (יב) זה אומר כך ארכה וזה אומר כך רחבה וזה אומר כך ארכה ורחבה. אבל אינו יודע כמה באורך וכמה ברוחב. יכול לומר כך ארכה וכך רחבה:

יד (יב) ט זה אומר כך ארכה וכך רחבה וזה אומר ארכה ורחבה כך וכך אבל אינו יודע כמה באורך וכמה ברוחב יכול לומר כך ארכה וכך רחבה:

טו (יג) י אחד אחר מדת אורכה ורחבה ואחד אומר המשקל יכול לבעל המשקל שאין לך לקיבל עליו לפיכך הוי סימן תוכלין (טור):

טו (יד) כ הכריז ולא באו הבעלים ג' תהא המציאה "מונחת אצלו עד (יג) שיבא "אליהו:

יז (טו) ל כל זמן שהאבידה אצלו אם נגנב או אבדה חייב באחריותה טז כיון שומר שכר:

הגה (טו) יא"ל דשומר אבידה הוא לא אומר תכסה (טור בשם ר"י ה הרא"ש) ועיין לעיל סימן ע"ב סעיף כ":

יח (טו) כיצד נקישין לענין משכון (יד) והוא הדין כאן:

יט (טו) יב כל זמן שחי' אצלו יח חייב להשפל בה שלא תפסד ולהשביחה כגון לגזוז הצאן ואפילו גיזת זנב השור שהוא דבר מועט (טו) חייב לישפל בו:

יח ח וצריך לברקה ולברקה כדי שלא תפסד כיצד מצא כסות של ט צמר מנערה יט אחרת לשלשים יום כ ולא ינערנה במקל ולא בשני בני אדם ל ושוטחה על גבי מטה לצרכה בלבד יא"ב בני אדם ל ושוטחה על גבי מטה לצרכה בלבד יא"ב

כא לא לצרכה ולצרכו ג נודמנו אורחים לא ישטחנה בפניהם ואפילו לצורכה כ שמא תנגב:

יט ע מצא כלי עץ משתמש בהם לצורכן מעט כדי שלא ירקבו כלי נחשת כב משתמש בהם בחמין כג פאבל לא ישים הכלי על גבי האור מפני שמשחיקן כד ב בלי כסף משתמש בהן בצונן

ולא מודדו הוה הדין לאיבדה וכמ"ש הכלי כפ"מ והכיולו בל"מ ה"ל לכתבו כאן לדברי המחבר ולא לאחרי' ולכתבו בבא בפני עצמו * וכדלקה דמוכ"ם לגבי אשה כתבה אם מפני שהוא ז"ל מסיק לחר ל' וכמ"ש ומשקל לחר דין זה לאורך הטור והטור סידר דין זה לאורך וכמ"ש כך לרחבה כו' וכבר לקה מור"ם שהמחבר לא כתבו לחר דין זה בכר שהמשיגו וכתבו הוא והמחבר נמשך לחר סדר דברי הרמב"ם שכתב בלשון סדר לא"ע שלא נזכר אם הלי דינא בפי' המחבר כתבו ע"פ פי"ב מ"ר אם בפי"ג דין ז' מ"ם הרמב"ם אם זה כתן מדת הלחיריות שכה דהיינו לומר שכתן מדת לאורך ולרוחב הלחיריות שכה דהיינו שפה הכנה ע"ב ותחלה: טו המציאה מוכרת לבעל אבד' ואם לא קרב אליך לחיך ולא ידעתו ולקטתו אל תוך ביתך: טז כדין אומר שכר פלונתא בזה כנגד לחיכה לא"ל דהוה עליה ב"ש חשוב לחייב ליטפל בלחיכה בגיעור ושיעור הכסות שלא תתקלקלה ובאחר לחיכה ג"כ כל ל' כפי טרחו וכמ"ש הטור והמחבר בסעיפים אח"ז ובזמן שמפן בתיקון הלחיכה אם כל עני ומבקש מעמו דבר בדקה אז אם לחם הוא פטור מליתן לו להעמיק בחלוה פטור מן המלות וזהו שכרו מ"ה ל"ל בחיוב נגיעה ולחיכה כאחר ב"ש ולחיכה מ"ל לחולה ע"ז וכ"ל כיון דלא שכיח הוא לחיכה עכו כתוחו עת דשומר בלדברי הלחיכה ולא לית שכר כלל על שאיר הלחיכה מ"ה לא היה דינו על אחיריתו כיצד נקשין לענין משכון והוא הדין כאן עיין שם דבמשכון כפנר אשותיו שהלוה לו כתבלר שם בטור ובדברי מור"ם לקמ"ע מחבר כ"ש לחלו הטור דכתב רחמנא לבנו' ניות נגנבה ולחיכה כאיטור חוכו ולא כע"ל לחלו הטור דכתב רחמנא לבנו' ניות זכנו תנ"ג לית בה שום פרושה כדי איטור ויגלל ויהיה בו שום פרושה ודברי הן ע"פ' התוס' והרא"ש לקמ"ל עכ"ל עכון לחר הוא לת"ש בגמרא (דף כ"ל ע"ב) טור דכתב המחבר לגיות זכנו וכמ"ש הטור והמחבר ס"ע לחר זה ולדברי' * דע"ש תמוהין הן שם לדברנו הדברים דברי הרמב"ם ותוס' יחד וכתן שם פשוטן לדבר אתו שם לא ס"ל דינא הטור גם כת' תירוצי' מסברתו שלא הוכרך לבן ע"פ הטור ע"ש ותמלא: יט לחת לבעלים יום אבל שפי לא אפני אחתקלקל עוד: כ ולא יערבנה בתנו בני לדם (מפני שהתחין לותה וקורעין לה) ל"הטור לא ינערה בידו כל"ל בשל פתן לבל בשל מחר הגיעו' ק' לה כן פי' רש"י ויהי"ל פי' לחמך דבשל פתן הגיעור קשה עכ"ל הטו' והרמב"ם כתב בפי"ג ל"ב דבבפי' של מחר יגער ויהיה בהרי"ף ולחלוה

משך המחבר: כא לא לגזרכה ולגרכו הטעם אחת שכת ע"ג המשה ויגנב ולא"ג דבסברים תתיר לקרות בהן כאן אחת ג"כ לגזרכה אחני התם דעבוד מעשה בידים לא קרייתן מעבוד בזמנו לעבוד בה בזה שלא תתירו חז"ל ומתורה בטור ובמחוך מ"ך מבח"כ בטיטו' בסות דיסכתו אם כלי מעשה ועשה מ"ם שאל ביאור זה: כב מבתמה בהן בחיוון וכ"ם בלון: כג לבל לא ישים הכלי ע"ג אלור הן הוא לשון רש"י בגמ' והטור מבוא ל"רש"י אפי' שלא יהה החיון ע"ג הלו' עכ"ל ובאורה מבמע אחיו' לסור לבל בתינה חוטעת אחי לבל בפריסה כתבתו דל"ר אחיה קלחר ע"ג וגם הרמב"ם פ"ו' ובתב בלשון המחבר: כד כלי נכסף כו' פירש"י מפני שמשיחתן נקרקע הלבן מבתמה בהן לפרקים הרי שלא יתעסקו אם מטוטא מלבוטו דבזמן שאינן

ב ברמב"ם אם נפי"ל מה דהיכא לחיכה דין' לחיכה הכרח לו הודיע וכן הוא בטור ד"מ"ל לעיל כעיף ג' בזמן שיש לחכים וכו' ג כתב הכלי פטור בפ' אלו מציאות (דף כ"ח ע"ב) (** מכ"ל אם לא לקרוב אליך לחיך ולא ידעתו ולקטתו וכו') (** מכאן נראה לא זכה בה ונקט דבמי"ל ס"ל ט' כתב בהלי' המחבר דזכה בה ולינו חייב להחזירו ולכן' לא לא לחתם מיירי בדבר שאין בו סימן אבל הכל מיירי בדבר שיש בו סי' לחיכה לא מיקר שמא יבא בעליו בכל ארגע לבך יבא שוקם עד ש יבא אליהו וכן פי' הב"ח ד אם ברמב"ם וכיון ה"ה פסק כדבר יוסף לחמר שאל לחיכה כשאר בהכונם (דף כ"ו ע"ב) וכ"ם בהלכות ו"ל לאחר כפ"ח ודעת הרב עיקר ה עיין בכ"ל שכתב שכל דעת הרא"ש שסוסק כדבר יוסף וכתב"ם בתשובת הרא"ש ד לשון הטור שם"ו מבמה שם ע"ב ז אם דף כ"ו ע"ל ולעיל לה מקרת ח ל"ר הרמב"ם שם ר"ל מבמה שם דף כ"ט ע"ב ט לחוקיומתא בתרת שם בגמ' י אם כחוקיומתא שם כ לם בתמה ובריומתא שם דף ל"ל ע"א מ בעיק לא כפשטא שם ולאומרא ג בריומתא שם ס כטעמא בתרת שם בגמ' ע"ל הטור וכ"ל הרמב"ם שם בריומתא שם פ כן פי' רש"י שם בבריומתא

ב"ל הלכות אבידה ומציאה

ל"ל מ"ל הלכות אבידה ומציאה

ל"ל מ"ל הלכות אבידה ומציאה

ל"ל מ"ל הלכות אבידה ומציאה

שאינן שוחטין אותן בקרקע לא יגע בהן ואל זהב אף בשעתה בקרקע מטין לא יגע בהן ומשעה דזהב הוא מתכת היותר גלול ואינו מתעבד משעה שנזדקק לעולם וכסף לאינו גלול כ"כ מתעבד בהיותו עמון בקרקע לא בהיותו ע"ג קרקע וכלי בקוסת מתעבדין אפי' ע"ג הקרקע והטור והמחבר וגם אחר מחברים לא הזכירו זה דעמון קרקע משמע אבל אבנים בזה: כה מגרשות פירש"י עצויים לגרוף הכורות ולהפרים תלמי' המדוקות: כו מפני שזפחיתן פי' שכפגמים מחמו: כז לא יגע בהן כלי זהב אינו מתעבד וכל"ל וכלי זכוכית שיתבר: כח דבר אבל לא לגדו מעולם כ"כ נ"כ הרמב"ם גם בפי"ג בדין י"ג וכתב אם המ"ל ז"ל מיהו כתב הרשב"ם ז"ל בזה הרמב"ן ז"ל אבל לא איתמר אלא דיבר אבל לא אבל אם בכיאים וכתובי שמי ארגיל בהן בהן אינו לגעב בהן כלל ואם אינו ארגיל בהן מוגע ומוסך אילך ואילך ויש לחוש שמא יקרע אבל עכשיו שבנגנו לכתוב גמרא הזאת פרקו מאלה פעמי' ומי שלא ראה אותו מעולם אין לו לגעב ולמשמש לפי שאות פריך מקשה יתירה ולמוד לכתלה עכ"ל רשב"ם ואע"פ אבל לא כתבו הרב אבל כדין הזה"ל ארל"ז שה"ם לאכילה ס"ע עכ"ל המ"ל: והנ"ל הבי"ז הם ד' ל"ת בדיני מציאה דברי הרשב"ם הבאו ולא בפסק כלל אם יש לחלק בין מציאה להאוכל והמתמשל אבל הזכירו המחבר ולא חוזר: ז"ל כאן ובל"ם הכיאו ע"ש: כט אבל קורין בעבין אחד כ"כ הרמב"ם אבל רש"י פי' בהמשך דבשני ענינים קורין דבל"ח קורין מעבין שעומד לפניו ולא מעבין ל"ז אזה מוסך כאן וזה כאן ויקרא: ל אם לאיתן ומכיתן עליו פי' מקזיק לעצמו ומכיתן עליו דלא כאן ידי מכו' תפילין אם ילמד לקוחות לעצמו דודאי בעליהן לא יקפידו דהם מכוים לקוחין אבל סופרים והרמב"ם מסיים בזה אם בדין י"ג ז"ל ואינן עשויין אלא לאותן בלבד עכ"ל משמע מלשון זה דבאחר דכרים אף מכוים לקוחות מ"מ מכיב לאדם דבר ארגיל בו מאלא"כ תפילין לאין אדם רגיל להקפיד אם יוצא בחלי אם כאלו אם גם אם בחזקת כשרות אבל התור לא כתב אלא כל' המחבר ועי"ש בטור לכתב ז"ל וכן פירות שהתחילו לרקוב וכן כל כיוצא בזה מוכרן מיד עכ"ל ומתמיה למה הקשה בעלי הש"ע: לא אם לאיתן עליו פי' עושה אותו כמה הוא שהם ובכך יקבלנו עליה לחיות אותה בו עם בעל האכילה שיחלקו בהשכירות וכשאר שכח שיהיה בו ושלם יחות אי יעבב יהיה בהפסד גם כן לאמצע כל זה הוא דעת הרמב"ם והטור וכתב עוד דעות אחרות בזה ע"ש: לב כדין כל הזה מתבארו עניין כי"ד מי קע"ז ובדברי הטור והמחבר: לג ובשיטי אל רעי כו' כן הוא נ"כ לשון הרמב"ם וכו' אם אינו צריך לפשוטן בביתו אלא מדלכן לדעות ולהשכיר בדרייה שירק ובשב תשלה חזרו' ותרגנולים שכרים נדולים אשפל כו' ומ"ש שכרים אינו אם הרמב"ם וגם בטור אבל אלא לשון רש"ע הגמר' הוא ומוכרח לפרי' כן לאי נקבו' בכר כתבאר נפ"כ הכיון דיש מהן בטים מוכר הנגנים ומלכיגן בדין בהמה העוזה ואוכלת: לה קטנים ביותר כו' ג' ימים כן הוא נ"כ הרמב"ם אם אבל רש"י פי' אם והודה אליו אינו אם כתב כאן דמשמעותם כמ"ם בפ"ם כ"כ הכיון להם שכרים לית בהו ומאי שותפות שייך בהו ובראה דגם בפ"כ דהשם בהנגות ויש הבנתה לשותפות ובפ"ח כשם התפילין לעצמו סבירא ליה לדבריך בהן שומת בית דין ואם כן ק"ק דהוה ליה לרמב"ם לבתבו אם: פירושים לן לאין צריך ב"ד כו' ולוקחן כו' ולא"נ דנבאי הפורש תעות לזיכרון אמרו דבפרטין לאחרים ולא לעצמו מעוש מחל וכן מאשכר אחרים ה אם מאכון (העושה שכר הרבה ואינו תפלית הרבה) לעובת המתוכן אמרו דמשכירו לאחרים ולא לעצמו וכמ"ש הטור והמחבר דין ע"ז בעיל ל"ם ע"כ"ם אחנו אבידה אבידה אם בחזקת כשרות ואין מוסדין אותן: לח לפיכך אם נתנו אם שכיר בהרמב"ם לוקיותת

דנתרלא אם ז' פי' רש"י בחלון מרעה ובעת הלאה אחין טיפולא מרובה ז אם וכרייתות ולוקיותת דנתרלא אם כפי פירושו אם ורש"י פירש בהפוך ה"ם
* ברמב"ם ושור לית תיבת ביותר ח וכן הוא גירס' הרי"ף בבריתת אם וכן כתב הטור סכ"ב בשם רש"י והקרמ"ל ט אם דין ר"ו כתב הרב המגיד
מפורש בתשנה ונתרלא אם (דף כ"ח וכ"ט) וברבי שרפון וכלעת רב יוסף דאמר כב"ם דמי ותבואר בהלכות אם

בצונן אבל לא בחמין מפני שמשחיתן מצא כה
* מגרשות (פי' כלים שנוקפין ומסיירין בהם הדשן)
* וקרדומות (פירוש כלים שחוקעים בהם עצים) משתמ' בהן ברך אבל לא בקשה כו מפני שמפחיתן מצא כלי זהב וכלי זכוכית ק וכסות של פשתן ה"ז כז לא יגע בהן עד שיבא אליהו:

כ למצא ספרים קורא בהם אחת לשלשים יום ואם אינו יודע לקרות גוללן כל ל' יום ולעולם לא ילמ' בהם כח ד דבר שלא למד מעולם ולא יקרא פרש' וישנה ולא יקראפרשה ויתרגם ולא יפתח בו יותר משלשה דפין ת ולא יהיו שנים קורין בשני ענינים כט אבל קורין בענין אחר שנים דרוקא אבל לא ג': כא ה מצא תפילין ל (טז) שם דמיהן ומניחן עליו מיד אם ירצה ב שדבר מצוי הוא לקנות בכל שעה:

כב ג מצא דבר שיש בו רוח חיים שהרי הוא צריך להאכילו אם היה דבר שעושה ואוכל כגון פרה וחמור מיטפל בהם י"ב חדש מיום המציאה ושוכרן ולוקח שכרן ומאכילן ואם היה שכרן יותר על אכילתם הרי היתר לבעלים וכן התרנגולת מוכר ביציהן ומאכילן כל שנים עשר חדש מכאן ואילך לא לשם דמיהן עליו והרי הם שלו ושל בעלים בשותפות לב כרגן כל השם מחבירו: כג ה מצא עגלים לג וסייחים של ירעי מיטפ' בהם ג' חדשים ושל פטם ל' יום: כד לד ז אווזים ותרנגולים זכרים (גדולים) מיטפל בהם שלשים יום לה קטנים * ביותר וכל דבר ששיפולו מרובה משכרו מיטפל בהם ג' ימים לן מכאן ואילך ח מוכרן בב"ר: (וי"ל לז דאין צריך כ"ד ויכול לשוחן ולקחתן כאותן הדמים) (שור בשם רי"ו והרא"ש):

כה ט מה יעשה ברמים ינתנו למוצא ויש לו רשות להשתמש בהם לח (יז) לפיכך אם נאנסו חייב לשלם ואף על פי שלא נשתמש בהם שכיון

שש

להתעסק כדי להשבית האבדה עוזה לא הוכיר הרמב"ם הכל רק כתב ב"ל ר"ל ולמה פרש שור ומה לחחזיר אפי' נגזת הבית לו נ מה שהוסיף וכן עכ"ל ויש לפרש דברי ג"כ כמו הרב כלי ספי' הע"ם דברי תוספות ולא"ל דקיימו אע"פ שחייב לגזוזה אע"פ פשתן פשוט אאין בו מה פרושה כדי שיבשיל הוא מסתיל לאחר כך מוי אמיכא דזה הגיזה דלעולם (דף שאינו שוה פרוטה לא יטטרך כ"ט ע"ב) לחחזיר אע"פ שבאה מלבר אם כ"ב דבעור קמי כיון שבדין נזז קמ"ל דבריך ליה ר אם לחחזיר כיון שבאה מלבר אחרה דל"ג ונם ס"ם ודברי הע"ם מתמע לחלוק במשנה ש"ל בכ"ו ז"ל לגנו' ובכו אחב"ם אאין השור וכן פי' בו ס"ם ומתעשין לקנין מהשבה ה"ה דברי הינו כשאין ס"ם בכולה אבל הרמב"ם ס"ם בעיקרא מחייב לאהדור' שהעתיק לשון כ"כ הרמב"ם ז"ל ובתוס' דייקא המשנה לא מהכא דמלאינטרך קרא לגזות ילמוד בהן זכו אע"פ שאין בו ס"ם שמעינן לבתחלה וכת' מחייב לאתעסק בשבת אבלה עוד בשם ולנוו וכו' לבסיגיא לידי ניזה הרשב"ם בשם כדי שנדל ויחזיר ויגנו דאל"כ הרמב"ן לא פחות מז"פ לאו כר השבה הוא לאתר הלי ולפ"ם נמי לא כריך דהא בפשוט דיבא אלא אל"כ מ"ל דלהכי הוא דלתי וכ"כ בפ"ת בכיאים הרשב"ם ז"ל עכ"ל וכך הם דברי וכתובים שמי הע"ם רק מ"ם הע"ם בשעיף ארגיל בהם אלא' וכיון דילפינן מקרא אינ"ל בהם אבריך המוטיל ליטפל בהבלה כלל וכו' אחז"ל אבריך לבקרה ולבודקה * אבל עכשיו כדי אלא תפסד כיבר מלא כפות שהנו לכתוב כו' מ"ל לכוונתו דילפינן מקרא גמרא הזאת דוקשות לו ולא הוכר' לבהזכירו פרקו ק"פעמי' דכיון דבבר בלמד מיתורא דשור ומי שלא ראה דמחויב לטולו להשבתה כ"ם אותו מעולם אלא תפסד ומ"ם אחי' אבריך אוין כו לגעב לבקלה כו' ל"ל אמרו חז"ל דלמשמש לפי כיבל יהא הביקור וכדתפרש שהוא בריך ולוקל כיבר מלא כפות כו' ע"ם מחשבה יתירה ודוק: (טז) אם דיינן ולמוד כו' עיין בסמ"ע ס"ק ל"ם מ"ש לפי משמש לבתחלה ע"ה מלשון זה כו' לפנ"ל דם"ם ה כן פי' הרמב"ם אם הוא לא לאכוס אם מוכרו ויעבד בהן שכוה מה"ל כבאחר נו"ל מהלכות לבריס: ע"ם ומתמיה למה הסמיטוהו בעלי הש"ע לפעל"ב נו"ל ולא בהבירה דלא קשה מילי דשמש דבירות שהתחילו לרקב הוא מאוס ד"ג הלא דשמש שטיפולו מרובה משכרו וכ"ש הוא מתמה וכן משמע להריש לא קשה כאן ברמב"ם פי"ג מה' גזלה וסמ"ג עשין ע"ד דף קנ"ג ע"ד שבתנו ז"ל בעניין אחד כל דבר שטיפולו מרובה משכל בהן ג' ימים מכאן ואילך מוכרן וכו' אם בכ"ל וכן פירו' שהתחילו להרקיב וכיוצא בהן מוכרן בב"ל עכ"ל דין ר"ל מומרא ולא"כ כיון שכתב המחבר בסכ"ל כל דבר שטיפולו מרובה משכרו דשמוטל אם מוכרו כו' לא הוכרך לכתוב דין פירות שהתחילו לרקב דפשוט דף כ"ט ע"ב הוא וכ"ם הוא מהתם כן בלפנ"ל: (יז) לפיכך אם נאנסו ב הרמב"ם כו' עיין בסמ"ע ס"ק ל"ם עד מעצינן ליה חד דרג כו' ובכרל אבוי אם זו המעצינן חד דרגא כבר דקוהו התוספות פרק הכונס דף ט"ו ג אם דין ע"ו ע"כ ופ' ל"ח דף כ"ט ע"ח ופ' שבועות הדיוטים דף ח"ל ע"ח מבואר בשבת והרא"ש אם וכמ"ם המקשה תיהו גם הסמ"ג ורי"ו אפקו כתן בדמי ובריותות אם אבלה דלא הוזרק ב"ש (וכ"ם מהרש"ל מ"הכונס פי"ו) דף כ"ח ע"ב והיינו מעשה כיון דשומר אבדה כש"ת אל"כ אין אנו מוכרחים ד כתב ה"ה זה לומר דמיירי במתני' לענין חובים אלא מתני' לאחוזיקן בדמי פי' מ"ם בנמר' אבדה דהוי"ם ולמה נוטלת המשנה מפשט' וגם כוונת הטור ע"כ אם דמיהן כן הוא ואולי גם כוונת הסמ"ע הוא כן אלא אלאזונו לא משמע הרב ז"ל אותה הכי ולי"ק: רסה ולא זו לאבקה

ג' ימים כן הוא נ"כ הרמב"ם אם אבל רש"י פי' אם ל"ן מכאן ואילך מוכרן בב"ל וכן הוא הרמב"ם אם ולא הר"ן ז"ל כתב כאן דמשמעותם כמ"ם בפ"ם כ"כ הכיון להם שכרים לית בהו ומאי שותפות שייך בהו ובראה דגם בפ"כ דהשם בהנגות ויש הבנתה לשותפות ובפ"ח כשם התפילין לעצמו סבירא ליה לדבריך בהן שומת בית דין ואם כן ק"ק דהוה ליה לרמב"ם לבתבו אם: פירושים לן לאין צריך ב"ד כו' ולוקחן כו' ולא"נ דנבאי הפורש תעות לזיכרון אמרו דבפרטין לאחרים ולא לעצמו מעוש מחל וכן מאשכר אחרים ה אם מאכון (העושה שכר הרבה ואינו תפלית הרבה) לעובת המתוכן אמרו דמשכירו לאחרים ולא לעצמו וכמ"ש הטור והמחבר דין ע"ז בעיל ל"ם ע"כ"ם אחנו אבידה אבידה אם בחזקת כשרות ואין מוסדין אותן: לח לפיכך אם נאנסו בלשם כ"ב בריותות הרמב"ם לוקיותת

דנתרלא אם ז' פי' רש"י בחלון מרעה ובעת הלאה אחין טיפולא מרובה ז אם וכרייתות ולוקיותת דנתרלא אם כפי פירושו אם ורש"י פירש בהפוך ה"ם
* ברמב"ם ושור לית תיבת ביותר ח וכן הוא גירס' הרי"ף בבריתת אם וכן כתב הטור סכ"ב בשם רש"י והקרמ"ל ט אם דין ר"ו כתב הרב המגיד
מפורש בתשנה ונתרלא אם (דף כ"ח וכ"ט) וברבי שרפון וכלעת רב יוסף דאמר כב"ם דמי ותבואר בהלכות אם

יסם דין י"ח עובדת כוד
ראבה וכולי
לקמיה דרב
יוסף וכדאמר
ליה לחבי וכו'
סם דף כ"ט
ע"ב כ סם דין
י"ט וכתב ה"ה
זה פשוט (סם
בנמ' סוף דף
כ"ח) לכתב
ה"ה וזה עיקר
ודומה לכך
דאמריכן
דהמוכר
מציאה לא
יפנע ומנוכר
בסעיף
שאחריו
כ סם פי"ג
מה' גזילה
ואבידה ל"כ
מסנה בפ"ה
דבגשין דף
מ"ה ע"ב
ג כתב ה"ה
ז"ל בפסק הרב
המסנה ולא
הרבי יצחק
בנמ' סם דף
כ"ח ע"ח דאמ'
כתבא
דבריתא וכן
דעת הרי"ף
בהלכות שלא
הביא המסנה כלבד
שאף על פי
שפסק כר"מ
(סם ע"ב)
לא הביאו
סתום דר' יסמ'
ובאוקימתא
אחריתי סם
ויעקר

רסח

א ל' הרמב"ם
ריש פי"ו מה'
גזילה ואבידה
ב מסנה סם
דף י"ט ע"ח
וכתב ה"ם
ועבדינן עלה
בגמרא כ'
אוקימתא
וכולי ולבינו
ז"ל אתם
סומך על
האוקימתא
דאמנה סם
(כיון דבפל
גלי לדעתיה
דבגפילה
כיתה ליה
לאחו' לא כיתה בלו עד כאן לשון
ליה לבקי)
דמשמע שאף במקום שר' אחות קוטות כשבפל לא קנה דהוייא אוקימתא דגמ' וכו'
ד סם דין ע' ובאוקימתא דרב אסת סם ה כתב הרב התנא זה כתב דבינו בפירוש שדה דעלמא הנזכר בגמרא סם
קנינא סם דף י"ח ע"ח

רסח (א) ולא כי"ח • הוא הדין וגם ל' המגיד כת' שכן דעת הרמב"ם וכבר הגיג עליו הכ"מ ר"פ דמאכ"ס ולשעמיה אזיל דפסק דכל אומר אבידה הוא ס"ס וכמ"ש לשונו בסי' זה סי"ו מ"ה בהכי דמיים דמותר להשתמש ולהנות מהן מעליהן ליה קד דרגא וחייב באונסין ומ"ה פיים נמי וכת' הרמב"ם והמקבל דאם מכא מצות אלו אסור להשתמש בהן דבשתיהו עליהן כשאר אומרי אבידה אבידה הוא ס"ס וכמ"ש דמה שמיים מור"ם וכת' סם עלה דיש חולקין וס"ל דאינו אלא כס"ס דבמקא אבידה ואכרה דאו אותר לשמש בדמים אינו אלא ס"ס ותע"ג דמותר להשתמש מ"מ כל זמן שלא שמש בהון לא מקשה כשאל להתחייב באונסין וכ"כ העור בהדיא ותור"ם קיצר במה שלא כתבו בהדיא ואפשר שסמך על מ"ש דין אומר אבידה בסי' אבל מ"מ הלא גם זה כדי שלא כשעה ונאמר דדין אונס אינו אלא כין דכל הכאה שלו הוא לא משמה לדו לקנותה ודוקא לומ' דמ"ה לא כתבו תשוב דלא ס"ל כהחולקין בזה מה"ש ובל"ע :

לט אבל אם מכא מצות כו' ל' העור וכן מי שהפקידו בידו מצות לא ישתמש בהן כו' וכן הובא בגמרא ובעוסקים ומתיחס שלא כתבו רמב"ם והמחבר ותור"ם ז"ל כאן ועי"ל בסי' רל"ב ס"ו : מ טושל מהבעלים בלא שבועה פירוש אינ' דבשאר עניניה אין לדם מוליח מיד שבגנבו בלא שבועה כאן שהוליח בראות טושל בלא שבועה וכמ"ש לעיל סי' ל"ח ס"ג וכ"ג סט"ו וכ"ש דאם שכרן ותבשל שקיבל האבידה לאין בעל האבידה יכול להחזיר כמה קיבל וכמה הוליח ופשוט הוא :

מא מפני תיקון העולם מפורש בסעיף אחר זה :

מב ושען בעל האבידה שני כיסים כו' ואם שען ראיתי שהנבחת שני כיסי' אלו ברחה אחרן זה כדין אבידה ומציאה לא בשאר שונן ושען אריך לישבע אלא מכל אלא אחד :

רסח א כמקום שר' אחות קוטות כו' בסעי' אחר זה מבואר בחתם מקום קוטות ושבמן : ב ודלא כים מולקין המולקין ס"ל כיון דבפל עליו אלי דשתיה דלא מיתא ליה לדקני ליה ל' אחותיו כ"ח הבמילה ועל"מ : ג הרי אלו קוטים לו מז"ל כתבו לל' אחות הללו דין מבר אלו דקוטה לאדם כשנמוך בכלו אע"פי שאינו מאומר מדין יד המחוכה לו וכמ"ש בסעיף אחר זה ובשור כתב דהרמב"ם כתב אלא תקנו ל' אחות אלא כשומר אבל לא בתהלך והרמ"ם היה אומר שאין מילוק שבל"ל ולא דכאן אין אייך לומר מבר המהלכת לא קנו כמ"ש הטור ולא המבר בסי' ל"ב דהא הקרקע אל ל' אחות קונה לו והוא אינה מהלכת אלא שבעינן עומד בכל' לאחות כדדו המשוכ"ו ומה לו עומד לו מהלך מ"מ ל"ל דלא תקנו ל' אחות כשמהלך אבל ולא כשעומד בחקום ל' : ד בסימטא לו בסדרו ל"ם סימטא פרש"י מקום זוויות המשוכ' לרלים והוא הפקר לרבים לאמוך לתוכה הבריכים לבלות מפני הדחק וכן לדדי ל"ה ובוכו מה שהוא כנגד הבתים מה"ש : ה אבל השומר בר"ה כו' הטעם משום הרבה בני אדם רגילים לעמוד שם ואין לאדם שם ל' אחות מיוחדת : ו תמרו אל אדם קונה לו כו' פי' אפי' אינו עומד בלו כיון שהוא משתמרת ואינ' לה בגמרא מדין אינאות דיל שלו

שיש לו רשות להשתמש בהם הרי הם אצלו כשאלה ל' בר"א שיש לו רשות להשתמש בהם ברמי אבידה מפני שטרח להטפל בה לט אבל אם מצא מעות לא ישתמש בהם לפיכך אם אבדו באונס פטור שאינו עליהם אלא כשומר שכר :

הגה וכבר כתבתי סעיף ט"ו דיש חולקין וסבירא להו דלאינו אלא שומר חנם :

כו כל אותם הימים שמיטפל באבידה קודם שימכרנה בבית דין אם האבילן משלו מ נוטל מהבעלים בלא שבועה מא מפני תיקון העולם :

כז המוצא מציאה לא ישבע מפני תיקון העולם שאם אתה אומר ישבע יניח המציאה וילך לו כדי שלא ישבע אפילו מצא כיס מב ושען בעל המציאה ששני כיסים קשורים היו ואי אפשר שימצא האחד אא"כ נמצא האחר הקשור עמו הרי זה לא ישבע:

רסח דין קנייה בחצרו ובר אמותיו • ובוה' סעיפים :

א לכל מציאה שאמרנו שהיא של מוצאה אינו זוכה בה עד שתגיע לידו או לרשותו ב אבל אם ראה את המציאה אפילו נפל עליה ובא אחר והחזיק בה זה שהחזיק בה זכה בה :

הגה ודווקא כר"ה תכ"ל א במקום שאר כבא לאחות קוטות ולא נרע משום דבפל עליה (טור וכ"ו בסס הר"ף והר"אש וכן כ"ל דעת הרמ"בס ור"ן בסס הר"ה) ב (א) ולא כים חולקין • (ל"ן בסס הרא"ש וכ"ו פ"ב דמציעא והמ"מ בפ"ו לדעת הרמ"בס) :

ב ג ארבע אמות של ארם שהוא עומר בצדן ג הרי אלו קונים לו ואם הגיע המציאה לתוך ארבע אמות שלו זוכה בה חכמים תקנו דבר זה כדי שלא יריבו המוצאים זה עם זה ד בר"א ד בסימטא או בצידי רשות הרבים שאין הרבים רוחקים בהם או בשדה הנשאין לה בעלים ה אבל העומר ברשות הרבים או בתוך שדה חבירו אין ר' אמות קונות לו ואינו קונה שם עד שתגיע מציאה לידו :

הגה סנים שבאו כאחד לתוך ל' אחות לו שומרים שניהם ובפלה המציאה תוך ל' אחותיהן קנו שניהן (טור) :

ג ן (ב) ו חצירו של ארם (ג) קונה לו שלא מדעתו ואם נפלה בה מציא' הרי היא של בעל החצ' במה

שיש לו רשות להשתמש בהם הרי הם אצלו כשאלה ל' בר"א שיש לו רשות להשתמש בהם ברמי אבידה מפני שטרח להטפל בה לט אבל אם מצא מעות לא ישתמש בהם לפיכך אם אבדו באונס פטור שאינו עליהם אלא כשומר שכר :

הגה וכבר כתבתי סעיף ט"ו דיש חולקין וסבירא להו דלאינו אלא כשומר חנם :

כו כל אותם הימים שמיטפל באבידה קודם שימכרנה בבית דין אם האבילן משלו מ נוטל מהבעלים בלא שבועה מא מפני תיקון העולם :

כז המוצא מציאה לא ישבע מפני תיקון העולם שאם אתה אומר ישבע יניח המציאה וילך לו כדי שלא ישבע אפילו מצא כיס מב ושען בעל המציאה ששני כיסים קשורים היו ואי אפשר שימצא האחד אא"כ נמצא האחר הקשור עמו הרי זה לא ישבע:

רסח דין קנייה בחצרו ובר אמותיו • ובוה' סעיפים :

א לכל מציאה שאמרנו שהיא של מוצאה אינו זוכה בה עד שתגיע לידו או לרשותו ב אבל אם ראה את המציאה אפילו נפל עליה ובא אחר והחזיק בה זה שהחזיק בה זכה בה :

הגה ודווקא כר"ה תכ"ל א במקום שאר כבא לאחות קוטות קבה ולא נרע משום דבפל עליה (טור וכ"ו בסס הר"ף והר"אש וכן כ"ל דעת הרמ"בס ור"ן בסס הר"ה) ב (א) ולא כים חולקין • (ל"ן בסס הרא"ש וכ"ו פ"ב דמציעא והמ"מ בפ"ו לדעת הרמ"בס) :

ב ג ארבע אמות של ארם שהוא עומר בצדן ג הרי אלו קונים לו ואם הגיע המציאה לתוך ארבע אמות שלו זוכה בה חכמים תקנו דבר זה כדי שלא יריבו המוצאים זה עם זה ד בר"א ד בסימטא או בצידי רשות הרבים שאין הרבים רוחקים בהם או בשדה הנשאין לה בעלים ה אבל העומר ברשות הרבים או בתוך שדה חבירו אין ר' אמות קונות לו ואינו קונה שם עד שתגיע מציאה לידו :

הגה סנים שבאו כאחד לתוך ל' אחות לו שומרים שניהם ובפלה המציאה תוך ל' אחותיהן קנו שניהן (טור) :

ג ן (ב) ו חצירו של ארם (ג) קונה לו שלא מדעתו ואם נפלה בה מציא' הרי היא של בעל החצ' במה

שלוקו הוה כידו ילקחנו לו כדבר שהו' זכו' לו: ן אבל בדבר שאינו
רגיל לבא כו' כבר כתבתי ברים פי' ל"ם דמה"ר כמשמעון יען
המבקש בכותב דאיכא למיתני אל אמוריו' היה הוא אל שוכלו
ולא אמרינן דביתו ותינו אל אדם בבמקום' בו המשמעון קונה לו
ומ"מ נמי כתבתי אם וכתב
המרדכי ג"כ דאם אבד העכו"ם
חצות בבית ישראל דלא קנה לו
מדינו כיון דאינו רגיל להיות
ולא ידע מזה עליל בפי' ל"ם
ובל"מ כאן: ח ועיל סימן
רל"ב סעיף י"ח ע"ש דכתב' מור"ם
והו' מדברי המרדכי דאם קנה
מרסור חעכו"ם דבר בחזקת
בדיל ומכרו לאחר ואח"כ מודע
אחי' בו אבד לו זכה זכה הלוקח
ולא הסרסור לאהוי מקח טעות
הוא"ל ולא ידע בו כאהים בידו:
ט שאינה מציאה נאומרם
כו' ל"ל המרדכי אם בא לאבי"ה
דאבי מציאה דלית בה מסרון
קניין ומצות אבל הכא דלמא לא
הוה מתרמי ליה זוזי למקני' כו'
ומאוס דיבא דעני המהפך
בחרדה ליבא במציאה אפי' אם
אמר המוכר אם מוצאיב' המאבדה
לדיבך מזכיבא ותקנה לא קנה
הוא"ל ולא פסק עמו המצות
וכיון דלא קנה המאבדה לא קנה
גם הרוות עכ"ל ועיל פי' ל"ם
שכתב הטור בסם הרא"ש
והמחבר בס"ד דהמוכר בית
מקבירו ובא אם לבי אבו' אמריבן
בזה דאבירות ליומא מאבר הוא
הי"ל כתבר לו הבית המאותף
לאיהן דהמציאה לאיהן ואם
נכנס אם נכב ונטבה בידו בזה
לא אמרינן דוכה המבר לבעל
הבית אלא כל אבודה וקנהו
אבה בו ע"ש בפרים' כתבתי לי
מילתא בטעמא: ט ואם אמ"כ
בא מאור' פי' אחר אבבר בא
מאורה לביתו דאמעון וקנהו
ראובן והלך לו עם המאורה בא
בבורה אחרת לבית ראובן וקנהו
אמעון ושונן אל ראובן מה"ב
כו' פי' לו הבבה כמ"ד (הכ"ל)
אם"ל אמבר קונה גם בבאורה
בזול א"כ הדין עתה בבאורה
האבייה תן לי הראשונה אנם ביתו
קנאה לי ואם הבבה כמ"ד דאינו
קונה הבית בזה א"כ הנה הדיות
מבאורה האבייה אבביתך והוא אמרה בת"ה סימן ל"ו עיין אם
בדברי מי: יב כריך ראובן ליתן לאמעון באורה אמ"ב דומה
לוקח בבראות מוכר וכליו אל מוכר בראות לוקח לו מתרמי תרוייהו נבי אד מוכר ואד לוקח דיבא הוא אדת לוקח עליה מה"מ ומפיק
אד מיבייהו כו' ומכאן יש לאמור בסם נ"כ דאי כבר נתפסק הדין בראשון דאחרינן בהאבי המע"ה ועיל בטור ל"ם קנ"ו בנמל
בהתנה ותמור בתאיבה דאיבא אד מיבייהו לא קנה וה"ב אם ועיל בטור ל"ם אין מ"ם בבאבה ובאחתה וה"ב אם: יג אם קיימא אלא
היה עומד בבל אדיהו כבר כתבתי דבל הטומד בבל אדיהו הי"ל הזדה אבו בידו וקונה לו דבר הבתן לתוכו אם הוא דבר אחיהו זו אדן אחרינן
ומקומו כנון בבות וכלים דהרי הוא מאומר ע"י עמיקתו אם: יד ואלו היה רן היה מגיען כו' הטור כתב הטעם דה"ל ע"ו זה ואין מגיען
בשחרים בתוכו ע"ש: טו ואמר זכת' לי אדי כו' לפי הי"ל בתב מור"ם בסעיף אלפני זה גם כאן לא בעיבן אמר זכ"ב אבור הוא אבל אבור בהדיא מ"ו אבו בכ"ו אדיבה ובתב דבלבו אבור אדי בהדיא דבלבו אבור הוא הבבו והגזל
הטור בהדיא מ"ו אבו בכ"ו אדיבה ובתב דבלבו אבור אדי בהדיא דבלבו אבור הוא הבבו והגזל
לאמר זכתה לי אדי והבאיהו הל"מ ע"ש וי"ל דמה"ש לא בתב מור"ם כאן דעת הי"ל: טז הוא"ל ואמר הקנס לו כיון דדעת הנותן אינו מסריח
רוצה להקנות לו אלא קניותו ובקנהו מבאיהו אע"פי שאינו יכול להגיעו: הנ"ה ובתב כ"י פ' ל"מ ומה"ש ל' הפקיר דבר ונתקו הא לאו הכי
לתוך תבר מבאיהו דינו כמתנ' ונתבה לו מבאיהו אע"פי אדן אחרינו ואינו מגיעו עכ"ל ל"מ ו': יז ואם היה בני רן כדרכו כו' בטור אפי' בתתנה
בתב עוד אם עמד בקרוב לו שיכול לתופסו אלא ירון מהבד' בקנהו נ"כ אע"פי שאינו אבור דמקרי לו מאומר בזה: יח קטנה יש לא קנה
לה מבר כבר כתבתי מילתא בטעמא בזה בס"ם רמ"ג: ע"ד דין אם

רסט א המגביה מציאה לחבירו כו' פי' לאמעון שאחר בטעה שמגביה המציאה מע"ג קרקע הריני מגביה מציאה זו כדי לזכות רשותו של
כו' לאמעון קנאה שמעון ואין לאמעון יכול לחזור בו ועמ"ש בס"ם זה: ב שנים שהגביהו מציאה כו' פי' הן מגביהו אדם קונה לו
כל' הן שבא הראשון תפלה והגביה אם הא' ואפ"כ בא הבני והגביה אם הבני עור: ג קנאוה שניהם דבהגבה ראם מ"מ ע"ג לענין שאין
קרקע לא קנה אלא מה שבידו עד שיגביה כולו מע"ג קרקע וכאן אין שום מ' מהן הגביהו כולו ואחריהן דמסתמא כיון לזכות לו אחר לבדו
מ' שלוקו של מבידו כדי לזכות כל מ' בהבאיה ואיהו דאחריהן הגביה הרי אם שבידו גם לגורך שמעון אם אלו הגביהו שמעון וכן לקנות בסוד'
שמעון שהבאיה בסוד'
סם עיין בת"ה בפי' ש"ו ובכל בו פי' קכ"ג דין ע' ומרדכי פ"ק דמציאה ועיל ס"ג בהגה ד מוחרא דרבי יוחנן אל"ר ע"ב ולתרי
לוקיתתא סם רים דף י"ח גם ר"ל ס"ל הכי וכ"ם הרי"ף סם וכתב הרא"ש דהייבו כל"ב"ל בתרייתא דאר אמר אדא ואחר אמ'
אדא ולא פליגי רסט א"ל הרמ"ב פי' מה' גזילה ואבידה מוחרא דאחר בר מאמ פ"ק דמציאה דף מ' ע"ח וכ"ם הפוסקים ב"כן מאמר בגמרא שם
ג סם וכ"ב הרא"ש אמוחרא הנזכר כ"ם בהגביהו שניהם כאחד אקנאוהו ד סם דין ל' וכתב ה"ה זה מתבאר מלותה אלגביהו הגביהם אדם ובקש

(ד) בל"ח בתבר המשתמרת כו' מאמע דבתבר המשתמרת ז כדמוקי לה בגמרא סם
לבע"ע ל"ב אחר וכתה לי אדי דהא קונה אלא מדעתו ומ"ה הטור
ה המעבה הי' בעכו"ם אם בעכו"ם
כלום וגם הרמב"ם לא קאי רק אבתר לו מענ'
בשיבו מאמר ועומד בכמו וגם בנית ישראל
הכ"ם כתב דס"ם הוא: (ה) ומכאן ישראל
אלא ביודע כו' עיין בראבי"ן ס"פ לאחר ט מצנה
שנים אוחזין דף כ"ג ע"ד: (ו) אם י כדמפר'
אין מבאיהו קונה כו' וה"ה ידו אינו לה רב יהודה
קונה לו אל"מ בכה"ג כן מוכח אחר שאינו
בפוסקים שאתם מקור דין זה אם כ אם
וכן מאמע לעיל פי' רל"ב פי"ב במשנה וכתב
בהגה (עיין בתשובו' מהרש"ם הי"ם פי' מה'
פי' קל"ח וכס' ח"ח דף ק"ב ע"ח: אבידה ל"ח
(ז) אם בבר בפסק כו' דתתי בעינן
זהו מתר"ה הל פי' ש"י שהבי' ראיה בתבר שאינה
מפ' הטולן (דף ל"ו) ועיין מאמרת
בספרי תקפו כהן בסוגיה שהגנתי עוראר בבל
על מ"ה בזה מן הסברא ומן הנמ' שהבו ואיחאר
והוכחתי לדרבא מן הי"ם אם זכתה לי אדי
דאל"ם שנפסק הדין בריך ליתן וכן מוכיח
לו בטורה מ"מ"ב ודוק"כ שאירעו פשט המשנה
שני המעבדי"בים מ' [אבל מי] ונחלק וכן
שבא מכח אים אחר כיון דב"גברי מבורים בפי'
בינהו אין קומרים מה"ב על הירוש"למי וכן
הנבסים ואין מי"אין בין בפסק פירוש רוב
הדין מ' לא ע"ש שהתרכתי בזה: המסרגי' ולא
(ה) וי"ל דבעומד' ומ"ה דמי לר' אמו'
הרב המגיד דבירוש"למי אינתא דרבבן דקונו'
אבריך איחאר זכתה לי אדי ליתא אפי' לא אחר
לבע"ל דבירוש"למי אינתא הך דס' אחי' התם
הוא"ל דף ק"ב ע"ח ע"ש: כיון איבול
(ט) הוא"ל כו' ואם אחד לבעות עבינו
הפקיר דבר וזרק לתוך אבר ולישלם ליתא
תבר דינו כתתנה וזכתה לו אם ל אם
תבר אע"פ אבן אחרינו ואינו די"ל תזכה
מגיע עכ"ל ל"מ בסם כ"י ומביאו אם אי"ל ע"ח
בהגה' מ"ע וכ"ב הרא"ש ונרם ע מיחרא דרב
בתבעי' ופקרי' ולא כמ"ש יהודה אחר
התום' אם ועיין בטור ס"ם רמ"ג אחר
עיין בח"ח דף ק"ח ע"ד: (י) אחר אחר אם
קשנה כו' עמ"ש לעיל פי' רמ"ג ג מיחרא דרבי
סס"ב וכ"ג מדיני' אלו: ירמיה אחר ר'
רסט (א) המגביה מציאה יוחנן אם ע"ב
כו' פי' לאחר ס בעיא דר'
שאחר בשעה שמגביה המציאה ירמיה ובפשט'
כו' עכ"ל מ"ע ול"ב דאפילו לא אם וכתב ה"ם
ח יר כלום אם אודה שהיתה וסוכר הרב
כוונתו לבך וכן מאמע מדברי דאפי' מתנה
הפוסקים אם היו
מהבכין לו
(ב) אם שנים שהגביה מציאה ערתין כרבן
לא קנה וכן
מוכיח בגמרא
כפי' דבעי' לא
(ג) אם קיימא אלא
אחרינו אם זו
ואין מגיען
אבל אבור הוא
הבני והגזל
אינו מסריח
הא לאו הכי
אפי' בתתנה
(ד) אם קטנה יש לא קנה
ע דין אם

רסט א המגביה מציאה לחבירו כו' פי' לאחר בשעה שמגביה המציאה מע"ג קרקע הריני מגביה מציאה זו כדי לזכות רשותו של
כו' לאמעון קנאה שמעון ואין לאמעון יכול לחזור בו ועמ"ש בס"ם זה: ב שנים שהגביהו מציאה כו' פי' הן מגביהו אדם קונה לו
כל' הן שבא הראשון תפלה והגביה אם הא' ואפ"כ בא הבני והגביה אם הבני עור: ג קנאוה שניהם דבהגבה ראם מ"מ ע"ג לענין שאין
קרקע לא קנה אלא מה שבידו עד שיגביה כולו מע"ג קרקע וכאן אין שום מ' מהן הגביהו כולו ואחריהן דמסתמא כיון לזכות לו אחר לבדו
מ' שלוקו של מבידו כדי לזכות כל מ' בהבאיה ואיהו דאחריהן הגביה הרי אם שבידו גם לגורך שמעון אם אלו הגביהו שמעון וכן לקנות בסוד'
שמעון
סם עיין בת"ה בפי' ש"ו ובכל בו פי' קכ"ג דין ע' ומרדכי פ"ק דמציאה ועיל ס"ג בהגה ד מוחרא דרבי יוחנן אל"ר ע"ב ולתרי
לוקיתתא סם רים דף י"ח גם ר"ל ס"ל הכי וכ"ם הרי"ף סם וכתב הרא"ש דהייבו כל"ב"ל בתרייתא דאר אמר אדא ואחר אמ'
אדא ולא פליגי רסט א"ל הרמ"ב פי' מה' גזילה ואבידה מוחרא דאחר בר מאמ פ"ק דמציאה דף מ' ע"ח וכ"ם הפוסקים ב"כן מאמר בגמרא שם
ג סם וכ"ב הרא"ש אמוחרא הנזכר כ"ם בהגביהו שניהם כאחד אקנאוהו ד סם דין ל' וכתב ה"ה זה מתבאר מלותה אלגביהו הגביהם אדם ובקש

וכו' כל' אבן כאן אחין כאן פקח והחרש מגביהה לגזול הפקח וכן מתחלה בסוגי' ה מבוחר אם בחסקים ל"כ' ל' וכן הוא ברמב"ם וכנמ' אם ופירש"י דלגבי פקח הוי ראשה שהגביה החרש כמוכח ע"ג קרקע ז' טור פ"ג מהל' ר"ל אמי זה קנה אחו' וכית פנים והקנה מה שתפוס בידו אם דף ס' ע"ח ה מבוחר אם בגמ' דף ק ע"ח הרין הקשעם ש עור ס"ד כ"כ הרא"ש אם בפסקיו אלא לאחריכן אם דף ע' ע"ח עלית שהיה מונחה וכו' ומ"ם אתו' אם בל"ה הוחיל ויכול וכו' ר"ם ס"ם והרא"ש אם בפסקיו כ"כ אתו' אם מעובדא דלוי בר סיסין חולין ד' קח"ל ע"ב בלשון הרמב"ם אם ל"ב מומלא דל' חייה בר אבא ח"ר ויחקן אם דף ר' ע"ח ל כתב הים ור"שעם כיון שאחר זכה בא שתף הרי זה מגביה מטה ה לאחרו ונקנה ה בידו כ מבנה אם דף ש' ע"ב וכתב פ"ה כון דלא בעשה שלוחו לזכות בו בהגבתו אלא ליתנה לו וזכן פי' רש"י אם דף ר' ע"ח ב אם בחבנה וכתו אפי' רש"י הטעם אם ויאחר אם דלו לא לאחר לאחרים אם היה יכול לירד מן החמור ולזכות בו ע"ז ויצין בסי' קפ"ג ס"ד אם אתה אפי' יכול לחז

ער א לכל שכירות של קטן וכיוצא בו מוציאין מידם
ז"ל הרשב"ם ול"מ הכיחו לכל בדעת לחזרת
מקנה לו לו שהו שהרויח הרי הוא שלו גמור (פי' ומוציאים
בדיינים מידה הכח לקחתו מידו וכ"ם ב' ותבאר דכשאוכל עם
חביו ה"ז של חביו) עכ"ל וכע"ם
כתב ז"ל לכל שכירות של קטן
לו כיוצא בו שחייב לחזר
ולקחתו לו מוציאין בדיינים
עכ"ל מ"ם להקנותו לו ל"ל קחזר
חלא ר"ל שחייב לחזר ליתן לו:
ב הסמוכים על שלחנו
אף על פי כו' עד"ר שכתבתי
הטעם שכך היה נראה ישר
לחכמים לבלתי השוב לעושה עמו
טוב שמזון לותו לעם ר' שחיבו
חיי' לפרנסתו כ"ל עד ר' שנים
חזל"כ לחין המפרנסי לחותיהן
לחר מיתת לחיהם המקוריבו'
לפרנסם מ"ה מניחתם לעמון
וכמ"ם העור והמחבר כל"ע פי'
קי"כ ס"ם: ג ומציאת כתו
בעבה לעם' כו' בפריסה כתבתי
דבעבה לרבותה כתב דלעם'
שחיבה ברשות לחבה לחכרה
בעבודותיה כדילפינן מדכתיב
וילקח חנם לין כסף לפ"ם תקנו
שיהא מניחתה לחביה לחביה חשוב לחיב'
ובין לחבה לחוכרה בע"כ לחנוו'
ומוכה שחין (חזל"כ כתו בוגרת
דיכלת מרשות לחבה לחתרי מ"ה
בעיקן דוקא שהקה המוכה על
שלחן לחביה) וכ"ם כתו הקטנה
לף לחיבה המוכה על שלחן לחבי'
המניחתה לחביה לחיבה בה
חשוב לחיבה בתרתי חלק דיכול
לחוכרה לפתה והשני לחסרה
להנשה לחנוו' ומוכה שחין ע"ם
ונעור כתב עוד ז"ל ולחבי' הוחה
מכורה לחחר לחמה עכ"ל וכ"כ
הרמב"ם בספי' דנזילה והמחבר השמיטו וגם מור"ם ז"ל לא כתבו ולפי מ"ם בפריסה ניקא דלחין דין יוכל בזה לפי הלחמת מלחי
דקי"ל דהלכה יש לו כח לחכרה לחיות לחנוו' ומוכה שחין לף לחחר שחכרה כבר לחמה ויולה בשם וכיוכל בקשבותה לו מיד שהביחה דרך בפל
סימנים יוכלה מיכלחון שחכרה לו ע"ם בפריסה: ד ומניחת עבדו כו' ולחתו כו' דיקן כיד רבן ובעלה וכל מהשקהו
בחלו כחלן רבן ובעלה: ה מת לחיבו מורים מלחכת כו' פי' אם מת הלב לף שכבר הרויחו בשמורה לו שכבר בעשה המלחכה
מכל מקום הוחיל ועליין בידו והוא מת לחיבו מורים וכיוכל בזה כתב ב' ס"ם קע"ו דלף המניחה שחכל בחיי לחיי ולא תעבו לחיבו עפי' נ"ע
בחיין בשמת לחיבו המניחה לעמון: ו לכל מניחת בנו לחיבו כו' כל' זה כתב נ"כ הרמב"ם לכל בטור כתבו' כלן ז"ל לכל
מניחת בנו ובתו לחיבו כו' ועפ"ר שכתבתי דכ"ל דהיינו דוקא בתו הקטנה דהיא דומיא לבנו דלין לחבה רשות עליה כגון שהניחה
בקטנותה ונתחלמה לו בתגרשה מן הנשואין ע"ם ול"ה נראה דהשמיטו הרמב"ם והמחבר ע"ם ודו"ק: ז ומניחת עבדו ושפחתו
כו' יעד לחיבם שלו בפריסה מפורש דמ"ה כתב הרמב"ם. והמחבר ל' לחיבו שלו דהיינו של לחין דשפחה ולא כתב הרי הוא שלהן של
עבד ושפחה ולחינך חשוב לדין זה כחלק לחם לחבה שחכרה לשפחה מי בשעה שחכרה המניחה • המניחה היא של ח"ל רמב"ם
לחבה ולא של עלמה ולם לחיבו מי המניחה היא של עלמה ועכ"פ לחיבו שלו הלחדון ועיין עוד מ"ם שם שכן הוא דעת הטור ולא שמיך
לחמ"ם לפני לחפי' היתה מכורה ע"ם: ח לכל לא בנו הגדול דלחיבה לחמיר הנותן הקביל לחיות דוקא של הבן חשיב
בנתן לבנו הקטן דמשמתא לחיבו חשוב בידו זולת דעת לחיבו הסומרו ונתנו לקטן דלעתא דלבוה: ט יתוס הסמוך כו' ה"ע
דלם לא יזונו הוא יזונו לחחרי' דחשוב מבוה ר"ם מלוי' לזונו ומ"ה נראה להמשמרנו: י לעפ"י שחיל
עשה עמו מלאכה כו' ר"ל לעפ"י שבכרו סתם ולא פרש לו מלאכה מיוחדת וה"ל לכל דבר שכרו: יא כגון שחבר הנהר כו' כן
הוא ל' הגמרא והטור ובלו לחרן הלא הוא מדרך הטובים לבחבר לו פועלים לבקוש מניחות לחיבם בחיבו': יב ויל"ל דה"ה
לם שכרו סתם כו' עד"ר ובפריסה שבוכתתי דלית מחן דפלגי בהם ומ"ם לפני זה דמניחת פועל לעמון הייבו כשבכרו סתם והפועל
מלא מניחות לעמון לכל שוכרו סתם והבע"ה הבוכרו מדלה לו מקום המניחה ומבקש ממנו מילקטן הרי הוא כחלו שכרו מתחלה
לכך בפירוש וכ"כ הב"י ולחבר דכ"כ לחפוקי מדעת המרבים הביחו הבית יוסף עיין שם:

רעא א לו שהיה מ' מנהיג ולחד מושך כו' והו קלי לחמור לבד וכדמבחין וכתב בל"ל בחמור כו' ודוקא בשניהן מנהיגין בנחל
קנו שניהן בשויים בקנין משל"כ הנהגה במקום מבוכה דקנין של המבוכה קונה להרמב"ם בין במכר בין במתנה בין ב
במניחה ל"ם בנחל ל"ם בחמור זולתי לם לחד מושך לבנחל ולחד מנהיגו דלו מושך קונה מנהיג לא קונה עכ"ל ודעת הרמ"ם והטור שם
בחיין קנ"ו בנחל בהנהגה וחמור במבוכה לוכל חד מיוחיו דל"ל ולא ידעינן מי מיוחיו קנה והי מנהיגו לא קנה הלבך במכר ומתנ'
לא קנה חד מיוחיו לחוקי מחוכל לחזקת מרא קמל ומניחה והפקר קנו שניהן עכ"ל ולא לכתב הטור בסיון זה שקניים מהפקר אוה
לקנייה דמכירה כתבתי בפריסה דל"ל מיכי דיש קנין גמור ולא בחני הנהגה בנחל ומבוכה בחמור לחיות בהו ספיקא ובייב בהו לומר
לחוקי מחוכל בחזקת מרא קמל בחמור מבוכה ל"ל: ג בהמת מניחה כו' עד בנכסי הנר הטעם דבשניהן לין דעת לחרת הרמ"ה כיון
מקנה לחוקן משל"כ במכר ומתנה ע"ל פי' קי"ו וקנ"ח: ד לכל קנה המוכרה הא דקנה כולה מבוכה בידו לבוכה כולל לחיו מרא
הנהמה משל"כ בסעיף לחחר זה בל' רוכב כו' כיון דרוכב קנה הבהמה בעילה המוכרה מה שהוא קבוע ברלא הבהמה בנו הבהמה
וכיון דלא קנה כולו גם מה שבנו בינו לא קנה כיון דלא הנהיגו כ"ל רלא לחד ולא השני ה"ל כמוכה ע"ג קרקע ועי"ל מיון קנ"ו מניחות בכלל
בחחלה הוא כ"ו ועי"ל ס"ם קפ"ל רעא א לשון הרמב"ם פי"ו מה' גזילה ולחבירה ל"ה וכתב ה"ה והכוונה שבנחל נופיה לם היו שנים מנהיגים קנו
שניהם לכל לחד מנהיג ולחד מושך המושך קנה ולא המנהיג כלומר בתרל דגמ"ם ל"ק דמציעא (דף ע"ל) לוכל דלמרי הנהגה בנחל לא קנו ופירוש
בחקום מבוכה ובריותא היא שם ופי' הרב בה פי' נכון ב שם ל"ו מימרא דלמורלו שם והכי תניא לידי שם דף ח' ע"ב ג מבוכה שם ריש כ"ח ד שם ע"ב
בימרא דרב תלבו ל"ר הוכח מתני שלין שם דעת לחרת מקנה ה מבריותא ולוקיימתא דגמ' שם ל"ו ע"ל ו שם ריש ז' וכתב ה"ה בריותא ולוקיימתא
דרב לקמי שם וכדעת הרי"ף דרכוב בלא הנהגה קנה

(ג) הסמוכים על שלחנו כו' עיין בלח"מ סי' שם ס"ט: (ד) וה"ה לם הרויחו כו' וכן משמע בתוספות פ' הפועלים בשמעתא דקונין לדם ע"י עלמו כו' ע"ש עיין בתוכות ר"ש בהן ס"כ סי' רי"ל: (ה) ולם בתנו בתתנה כו' וכן הוא בחלוטו הרשב"ם רפ"ק דמציעא בשם הרמב"ן:

רעא (א) בהמת מניחה כו' עיין בתשו' ר"י לבית לוי סי' מ"ו ומי' ס': (ב) לכל קנה המוסירה לבדה הא דקנה כולה משום דבידו לחוסבה כו' חליו מרלם הבהמה משל"כ בסעיף שלם ל"ל בא' רוכב כו' עכ"ל הסמ"ע ותימה שהוא נגד הש"ם פ"ק דמציעא דף ט' ע"ל מוכח שם דלא קנה מעשה דיכול לבתקו חלבו וכלעיל סי' רס"ט ס"ה ול"כ ל"ל דכתן קנה המוסירה מה שתשם בידו וכן הוא בסמ"ג עשין ע"ל דף קנ"ל ריש ע"ג ובהגהו' מוי' פי"ו מה' גזילה להלוח ע"ם ועיין מ"ם לעיל סימן קנ"ה ס"ל:

ערב על (ויש לומרים דהוא הדין שכרו שתם ע"ומרלה לו בלקח מניחות (עור בשם הר"מה):

רעא מציאת בהמה ושטר חוב ושובר וגט אשה • ובו ה' סעיפים:

א ח"ב שראו גמל או חמור של מציאה וקרמו שניה' והנהיגוהו או משכוהו
או שהיה אחר מנהיג ואחר מושך קנו שניהם בד"א בחמור אבל בגמל אם היה
אחר מנהיג ואחר מושך המושך קנה ב אבל לא המנהיג:

ב ג (א) כ בהמת מציאה שקדם אחד ואחז במוסיר' לא קנה ג עד שימשוך
או ינהיג ד וכן בנכסי הגר ד (ב) ה אבל קנה המוסיר' לבדו:

ג ה ו היה א' רוכב וא' אוחז במוסירה הרוכב קנה הבהמה והמוסירה שעל לחיי
הבהמה בלבד וזר שאחז המוסירה קנה ממנה מה שאחז בידו ושאר המוסירה
לא קנה שום אחד מהם: הגה

(ג) הסמוכים על שלחנו כו' עיין בלח"מ סי' שם ס"ט:
(ד) וה"ה לם הרויחו כו' וכן משמע בתוספות פ' הפועלים בשמעתא דקונין לדם ע"י עלמו כו' ע"ש עיין בתוכות ר"ש בהן ס"כ סי' רי"ל: (ה) ולם בתנו בתתנה כו' וכן הוא בחלוטו הרשב"ם רפ"ק דמציעא בשם הרמב"ן:

ג לי' הרמב"ם שם דיי"ג מזכה בפ"ק דב"מ דף י"ב ע"ל דכלל"ר חייל ל"ר יוחנן שם

• כתב ה"ה מפורש בגמרא שם בפירו' וכי קאמר ר' יוחנן קנין וחיבו סומך על שולח' לבו שהו גדול פי' ומניחתו שלו דוקא קנין לבד בערה וקבלה לבחיה הוא ה"ה בחשבה לבחיה לבחיה ה"ה בחשבה ל"ם בחשבה ובלבד"ר חייל בר לבחיה ל"ר יוחנן המזכה לעיל ל"ם בחשבה וכתב ה"ה ובלוקיימתא דרב פפא דבחם פועל לבו לבחיות שכרו ועבד לין בתתו לבקע מניחות ולא לבא בחיה בחרת והוא בחרת בחיה ל"ע ל"ע • פי' בפק מנורשת ובלמוקי לבה בגמרא ע"ב ח"ל רמב"ם שם ע"ב מבלבו' שכירות וכתב ה"ה בריותא הוכחה פ"ק דב"מ (שם) ופסק כרב פפא דאמר הכי ל"ל דקאמר מניחתו לבו לבקע מניחות דוקא כשכרו לבקע מניחות ל"ל בחרת בחיה ל"ע ל"ע הרמ"ה כיון בחרת בחיה ל"ע ל"ע בחרת בחיה ל"ע ל"ע בחרת בחיה ל"ע ל"ע

ערב

א״ל הרמב״ם ריש פ״ג מה׳ גזילה ואבידה בפרק ב׳ ופרק ג׳ רב״מ דף ל״ג ע״ב בראשונה לי הגלילי קושר שם היה עליו אחר מחשבו וכו׳ ומשחיב דלכאן פליגי עליה וכן איתא שם בגמ׳ ע״כ ופסק כוותייהו * נראיתא שם ליה דף ל״ג ואכתב הגי׳ והרי״ף והרמב״ם השמיטו זה דלקה על נב דפטורים כלומר מעשה פריקה חייב בתם חסוי בעד כ״ח בסיוף פעיף ח׳ וט׳ ג שם דין כ׳ ושם בגמרא ד שם דין ג׳ שם במשנה ה שם משנה שם דף כ״ט ע״ב לעניין הזבת אבידה ובגמר׳ ד׳ ל״ ע״ב לענין פריקה ושעינה דמבואר בח״מ סי׳ רס״ג סי׳ ל״ד ס״ק ד׳ ו שם ל״ה משנה שם דף ל״ג ע״ב ז נראיתא שם דף ל״ג ע״ב ר״ שם ל״ד ב בן הוה שם ובטור ל״ד שם ל״ו משנה שם וכדמפרש לה שם בגמרא ובראיתא שם ופסק כת״ק מ מוסרא דרבנן כ״ב מקום שם דף ל״ג ע״ב ל״ד ג שם ל״ד ע״ב ובלמד מהה שיבא בסיוף ס שם בסמ״ע

ורש״ט: ה היה אחד רוכב כו׳ סתם מוכר״ס כאן כדעת הרמב״ם דס״ל דכרטיגה לבד אמרי׳ לא הסתגה ברגליו ואין כן דעת הרא״ש וכמ״ם לעיל סימן קל״ו וקל״ז:

ערב א כון שהיה עליה יותר ממשאה כגון לאוקי ממ״ל דדרך מדכתיב בפ׳ משפטים כי תראה חמור שונאך רובץ תחת משאו וקללת מעזוב לו עזוב תעזוב עמו תחת משאו הרלוי לו: ב דרך הנסתה לרכוב כו׳ דדרכיכן רוכב ולא רכבן רוכב ולא עומד: ג אלא יקום עמו ויחזור ויעשון פירוש כשהוא רוכב תחת משאו אחמת שניתן המשא מחקומו שהניחו מתחלה ע״ג החמור לוי יפרוק המשא מלאותו המקום ויחזור ויעמוד ויניחו על המקום התחור שרגילין להניח בו המשא: ד כישל מלות עשה ל״ל עזוב תעזוב הקים תקים הל״ל: ה היה כהן וכן אם היה זקן כו׳ כל זה ולפיכן מדכתיב וקללת מעזוב לו פעמים אחה מתעלם: ו ויש מולקין בזה כמ״ם בפי׳ רס״ג שם כתב דאם רכה לבכות לבניה מצורת הדין ומל״ל מכוסו ולא יבזה נפשו כי בזה מבזה כבוד התורה ולא אמרו אלא אם׳ שמחל על כבודו בכבודו אבל כבודו דוקא ולא שיבזה את נפשו ונמ״ם בפריסה ובסמ״ע ועפ״ר כאן שהכתיב דאם מפריקה בשור אף לעבר ב״ת דאוריתא א״ס ועמ״ם בסוף בסמ״ע ס״ט על מ״ם מור״ם בהג״ה וכן כ״מ כו׳: (הנה הגי׳ כת׳ בס״ם רס״ג דלהרמב״ם יל״ל אלא מוקמי אלוא נבוה כ״ל בכבוד שמים מאחר דאין דלכו לעבות כן בשלו ומשמל בשל מכיכו לבטים מצורת הדין):

ז שלאמר עזוב תעזוב לא מוקמת ולכל דעזוב תעזוב הקם תקים דלא כן אלא עזוב והקם משמע אבי׳ ק׳ פעמים ותעזוב ותקי׳ לרשיכן בגמרא לגמר אתא דאמרי׳ אין בעלו עמו קיים להקים עמו וכמ״ם המחבר בסוף בס״ד ועפ״ר: ח עד פרסה כן אותה בגמרא ובפוסקים ובטור כתב עד מיל ועפ״ר שם כתבתי שגרלה הטור גרים בגמרא מיל וכתבתי טוב טעם לדבריו: ט כמו אבידה ע״ל פי׳ רס״ם שם נתבאר דמובא לשון שכר וכתב ושוא וכתב פרשי דיבים מזה גם פה בפריסה כתבתיהו ע״ש: י אבל לעניין כו׳ בגמרא הוכיח כן דאלי״ב קשה לא לכתוב דאמנא פריק דהא אלפינן לה בק״ו מעשיכה דליה בה בער ב״ת אלא בה חסרון כים ותייביכן בה התורה ק״ו בפריקה דאית בה חסרון כים ונער ב״ת אלא מסוס דבעעיר מותר לקבל עליה שכר וכדי שלא יאמר דיו לבא מן הדין לבות כגון לבות בסכון לבות בשכר קטלין: יא וכן בשעה שהדהה עמו כו׳ ואמר׳ הולך מסוס פריקה מותר לקבל עליה שכר ועפ״ר: יב אינו זקוק לה עפ״ר שם כתבתי דהרמב״ם לא חייבי כאן אלא מעשיכה ומ״ה אין זקוק לה דזמות טעיל לא בכשוה ישראל על אל עכו״ם אבל לפרוק מהבהמה גם הרמב״ם ס״ל דחייב עליה מדאוריתא מסוס צער ישראל אבל בהמת עכו״ם ומשאו אינו חייב להשפל בו אלא משום איבה: יג אם היתה הבהמה שם ומשאו אינו חייב לפרוק ולטעון ר משום צער ישראל אבל בהמת עכו״ם ומשאו אינו חייב להשפל בו אלא משום איבה: הגה טו ומ״ל לפרוק חייב אפילו אין העכו״ם שם מסוס צער כעלי הקוראיתא וכן

הגה היו שנים רוכבין קטן שביניהן ה היה אחד רוכב ואחד מנהיג קטן שביניהם ויפלו קו (עוד סימן קל״ז):

ד דין מציאת שטרות ושוברים נתבאר בסימן ס״ה:

ה דין מציאת גטין נתבאר בטור א״ה סימן קל״ב וסימן קנ״ג:

הלכות פריקה וטעינה ודין הולכי דרכים:

ערב דיקבהמות או ספינות שפגעו זה בזה • ובו״ח סעיפים:

א ל״ מי שפגע בחבירו בדרך ובהסתו רובצת תחת משאה בין שרוה עליה משא הוראוי לה א כ״ בין שהיה עליה יותר ממשאו הרי זה מצוה לפרוק מעליה שנ׳ עזוב תעזוב עמו (הוה ב דרך הבהמה לרבנן תמיד תחת משאה לו אחות עומדת תחת משאה לוקו חייב (* טור) ג ולא יפרוק ויניחנו נבהל וילך ג אלא יקים עמו ויטעון משאו עליה שנאמר הקם תקים ואם הניחו נבהל ולא פרק ולא טען ד ביטל מצו׳ עשה ועבר על מצות לא תעשה שנ׳ לא תראה את חמו׳ אחיך:

ב ה ל״ היה כהן והבהמה רובצת בין הקברות אינו ממא לה:

ג ה וכן אם היה זקן שאין דרכו לפרוק ולטעון הואיל ואינה לפי כבודו פטור ו זה הכלל כל שאילו היתה שלו הרי פורק וטוענה ז חייב לטעון ולפרוק בשל חבירו ז ואם היה חסיד ועושה לפנים משורה הדין אפילו היה הנשיא הגדול וראה בהמת חבירו רובצת תחת משאה של תבן או של קנים וכיוצא בהם פורק וטוען עמו (ו ויש מולקין בזה כמו שכתבתי לעיל סוף סימן רס״ג):

ד ח פרק וטען והזרה ונפלה חייב לטעון ולפרוק פעם אחרת אפילו מאה פעמים

ז שנ׳ עזוב תעזוב הקם תקים עמו ט לפיכך צריך לדורות עמו ח (א) עד פרסה אא״כ אומר לו בעל המשא אינו צריך לך:

ה י מאימתי יתחייב לפרוק ולטעון עמו משיראהו ראיה [כ שהיא] כפגיעה שהרי נאמר כי תראה ונאמר כי תפגע וכמה שיערו חכמים שיהיה בינהם רס״ו אמה וב׳ שלישי אמה שהוא אחר מז׳ ונחצה בסיל היה רחוק ממנו יותר מזה אינו זקוק לו:

ו ל מצוה מן התורה לפרוק עמו בהנם (ט כמו בקבילה וע״ל סי׳ רס״ה) אבל לטעון עליה״ז מצוה ונוטל שכרו יא מ״ וכן בשעה שמורדה עמו עד פרסה יש לו שכר:

ז כ מצא בהמת חבירו רבוצה אע״פי שאין הבעלים עמה מצוה לפרוק מעליה ולטעון עליה שנאמר עזוב תעזוב הקם תקים מ״מ א״כ למה נאמר עמו ס משום היה בעל הבהמה שם והלך וישב לו ואמר לזה שפגע בו הואיל ועליך מצוה אם רצית לפרוק לברך פרוק הרי זה פטור שנאמר עמו ע ואם היה בעל הבהמה זקן או חולה חייב לטעון ולפרוק לבדו:

ח פ בהמת עכו״ם והמשא של ישראל אם היה העכו״ם מחמר אחר בהמתו יב כ אינו זקוק לה ואם לאו חייב לפרוק ולטעון יג משום צער ישראל:

ט יד ק וכן אם היתה הבהמה של ישראל והמשאו של עכו״ם חייב לפרוק ולטעון ר משום צער ישראל אבל בהמת עכו״ם ומשאו ש אינו חייב להשפל בו אלא משום איבה:

הגה טו ומ״ל לפרוק חייב אפילו אין העכו״ם שם מסוס צער כעלי הקוראיתא וכן

פה בפריסה כתבתיהו ע״ש: י אבל לעניין כו׳ בגמרא הוכיח כן דאלי״ב קשה לא לכתוב דאמנא פריק דהא אלפינן לה בק״ו מעשיכה דליה בה בער ב״ת אלא בה חסרון כים ותייביכן בה התורה ק״ו בפריקה דאית בה חסרון כים ונער ב״ת אלא מסוס דבעעיר מותר לקבל עליה שכר וכדי שלא יאמר דיו לבא מן הדין לבות כגון לבות בסכון לבות בשכר קטלין: יא וכן בשעה שהדהה עמו כו׳ ואמר׳ הולך מסוס פריקה מותר לקבל עליה שכר ועפ״ר: יב אינו זקוק לה עפ״ר שם כתבתי דהרמב״ם לא חייבי כאן אלא מעשיכה ומ״ה אין זקוק לה דזמות טעיל לא בכשוה ישראל על אל עכו״ם אבל לפרוק מהבהמה גם הרמב״ם ס״ל דחייב עליה מדאוריתא מסוס ומ״ה אין זקוק לה דזמות טעיל לא בכשוה ישראל על אל עכו״ם אבל לפרוק מהבהמה גם הרמב״ם ס״ל דחייב עליה מדאוריתא מסוס צער ב״ת אלא דומה לבקל עליה שכר ומ״ש אחר וכ״ל ומ״ש לא חייב לפרוק ולטעון כו׳ ה״ק ומ״ש שם חייב בשעיב כמו שהוא חייב בפריקה כלו׳ ובפריק פשוטא דחייב וגם מ״ב בסיפא שבהמתה ומשא תדוייהו של עכו״ם אלינו חייב לטפל בה אלא מסוס איבה חייבי נ״ב בטעיב לחוד והא דכתב כאן אינו זקוק לה מסוס איבה דזוקק לה דכיון דהמים של ישראל ואינו מחייבו לטעון בשבי משא דישראל לו ביהאשר חיב הא אלא מחייבו בטעיב ומו׳ בהמתו אלא מחמת דרות׳ דאינו מחייבו בהמתו משא״כ בשבוקן של העכו״ם וכ״כ כ״ו כזה אבל הרו״ם ס״ל דגם בכה״ג שי״חיב וה״ה הרמב״ם גם בזה ע״ש לגרמב״ם דלא נרע לצר ישראל מלצר בל״ם דבהמה וכ״ם הוא: ומיהו מותר לקבל עליה נ״ב שכר ונקט לצר ישראל ולא נקט לצר ב״ת דבהמה מסוס לבטעיבה לית בה צער ב״ת דבהמה וק״ל: יד וכן אם היתה הבהמה כו׳ כלל דמלות פריקה שחייב לפרוק בחנם אינו אלא בבשבוקן של ישראל הבהמה והמשא ומ״ש כתב לחיוב מסוס צער ישראל ומ״ל ומותר לקבל עליה שכר אבל השור הוא בהמתו אלא דבבה״ג הבהמה של ישראל חייב לפרוק בחנם מסוס מלות פריקה ע״ש ובלריש כל זה כתבתי כאן ובלריש לפי מה שנראה מדברי הטור בהגנת דברי הרמב״ם אבל ממש שבים הרמב״ם שם וכתב המחבר גם כן בס״ל נראה דס״ל דמלות פריקה ושעינה הוא מסוס צער ישראל עיין שם ומו״ק: טו ומ״ל לפרוק חייב אפילו אין העכו״ם שם נראה דקאי אתאי דמשיך הרמב״ם וכתב

דאם

א נ״ז שם בסיפא ב שם דין ס׳ בראיתא ותקומת דנמ״ם דף ל״ג ע״ב ג וכתב הכ״מ שם ומאתי לאמרי שם על רבנן ור״ם מדברי שניהם כלאור לצר ב״ת לאוריתא ותע״ג לאותיב עליה אלא שם כל אתי לאוקמי וכו׳ וכן פי׳ הרי״ף והגאונים ומ״ם דבריהו אינו זקוק לה הייבו דוקא לעטון אבל לפרוק חייב מסוס לצר ב״ת דאוריתא ודאי שבתם אלא לפרוק ולטעון לאשמע אבל בריאת אינו חייב בתרוייהו אלא בחדא דהייבו לטעון ומשך על ה״ם בסוף הסוגע בסוס אבוה לפרוק פתחלה מסוס לצר ב״ת והתריך עוד לבאוכים אחרן לאמר דלצר ב״ת אלא ע״ה לאמר שהוא פוסק בדבנן דלצר ב״ת לאוריתא ק בראיתא ותקומתא דנמ״ם ר חייב אף בטעינה אבל בפריק חייב מסוס לצר ב״ת ש בטעינה אבל בפריקה חייב מסוס לצר ב״ת וכמ״ם לעיל בסוס הכ״מ וכיוצא בזה כתב הכמ״ש

ער א לכל שכירות של קטן וכיוצא בו מוציאין מידם
ז"ל הרשב"ם ול"מ הכיחו לכל בדעת לחזרת
מקנה לו לו שהו שהרויח הרי הוא שלו גמור (פי' ומוציאים
בדיינים מידה הכח לקחתו מידו וכ"ם ב' ותבאר דכשאוכל עם
חביו ה"ז של חביו) עכ"ל וכע"ם
כתב ז"ל לכל שכירות של קטן
לו כיוצא בו שחייב לחזר
ולקחתו לו מוציאין בדיינים
עכ"ל מ"ם להקנותו לו ל"ל קחזר
חלא ר"ל שחייב לחזר ליתן לו:
ב הסמוכים על שלחנו
אף על פי כו' עד"ר שכתבתי
הטעם שכך היה נראה ישר
לחכמים לבלתי השוב לעושה עמו
טוב שמזון לותו לעם ר' שחיבו
חיי' לפרנסתו כ"ל עד ר' שנים
חזל"כ לחין המפרנסי לחותיהן
לחר מיתת לחיהם המקוריבו'
לפרנסם מ"ה מניחתם לעמון
וכמ"ם העור והמחבר כל"ע פי'
קי"כ ס"ם: ג ומציאת כתו
בעבה לעם' כו' בפריסה כתבתי
דבעבה לרבותה כתב דלעם'
שחיבה ברשות לחבה לחכרה
בעבודותיה כדילפינן מדכתיב
וילקח חנם לין כסף לפ"ם תקנו
שיהא מניחתה לחביה לחביה חשוב לחיב'
ובין לחבה לחוכרה בע"כ לחנוו'
ומוכה שחין (חזל"כ כתו בוגרת
דיכלת מרשות לחבה לחתרי מ"ה
בעיקן דוקא שהקה המוכה על
שלחן לחביה) וכ"ם כתו הקטנה
לף לחיבה המוכה על שלחן לחבי'
המניחתה לחביה לחיבה בה
חשוב לחיבה בתרתי חלק דיכול
לחוכרה לפתה והשני לחסרה
להנשה לחנוו' ומוכה שחין ע"ם
ונעור כתב עוד ז"ל ולחבי' הוחה
מכורה לחחר לחמה עכ"ל וכ"כ
הרמב"ם בספי' דנזילה והמחבר השמיטו וגם מור"ם ז"ל לא כתבו ולפי מ"ם בפריסה ניקא דלחין דין יוכל בזה לפי הלחמת מלחי
דקי"ל דהלכה יש לו כח לחכרה לחיות לחנוו' ומוכה שחין לף לחחר שחכרה כבר לחמה ויולה בשם וכיוכל בקשבותה לו מיד שהביחה דרך בפל
סימנים יוכלה מיכלחון שחכרה לו ע"ם בפריסה: ד ומניחת עבדו כו' ולחתו כו' דיקן כיד רבן ובעלה וכל מהשקהו
בחלו כחלן רבן ובעלה: ה מת לחיבו מורים מלחכת כו' פי' אם מת הלב לף שכבר הרויחו בשמורה לו שכבר בעשה המלחכה
מכל מקום הוחיל ועליין בידו והוא מת לחיבו מורים וכיוכל בזה כתב ב' ס"ם קע"ו דלף המניחה שחכל בחיי לחיי ולא תעבו לחיבו עפי' נ"ע
בחיין בשמת לחיבו המניחה לעמון: ו לכל מניחת בנו לחיבו כו' כל' זה כתב נ"כ הרמב"ם לכל בטור כתבו' כלן ז"ל לכל
מניחת בנו ובתו לחיבו כו' ועפ"ר שכתבתי דכ"ל דהיינו דוקא בתו הקטנה דהיא דומיא לבנו דלין לחבה רשות עליה כגון שהניחה
בקטנותה ונתחלמה לו בתגרשה מן הנשואין ע"ם ול"ה נראה דהשמיטו הרמב"ם והמחבר ע"ם ודו"ק: ז ומניחת עבדו ושפחתו
כו' יעד לחיבם שלו בפריסה מפורש דמ"ה כתב הרמב"ם. והמחבר ל' לחיבו שלו דהיינו של לחין דשפחה ולא כתב הרי הוא שלהן של
עבד ושפחה ולחינך חשוב לדין זה כחלק לחם לחבה שחכרה לשפחה מי בשעה שחכרה המניחה • המניחה היא של ח"ל רמב"ם
לחבה ולא של עלמה ולם לחיבו מי המניחה היא של עלמה ועכ"פ לחיבו שלו הלחדון ועיין עוד מ"ם שם שכן הוא דעת הטור ולא שמיך
לחמ"ם לפני לחפי' היתה מכורה ע"ם: ח לכל לא בנו הגדול דלחיבה לחמיר הנותן הקביל לחיות דוקא של הבן חשיב
בנתן לבנו הקטן דמשמתא לחיבו חשוב בידו זולת דעת לחיבו הסומרו ונתנו לקטן דלעתא דלבוה: ט יתוס הסמוך כו' ה"ע
דלם לא יזונו הוא יזונו לחחרי' דחשוב מבוה ר"ם מלוי' לזונו ומ"ה נראה להמשמרנו: י לעפ"י שחיל
עשה עמו מלאכה כו' ר"ל לעפ"י שבכרו סתם ולא פרש לו מלאכה מיוחדת וה"ל לכל דבר שכרו: יא כגון שחבר הנהר כו' כן
הוא ל' הגמרא והטור ובלו לחרן הלא הוא מדרך הטובים לבחבר לו פועלים לבקוש מניחות לחיבם בחיבו': יב ויל"ל דה"ה
לם שכרו סתם כו' עד"ר ובפריסה שבוכתתי דלית מחן דפלגי בהם ומ"ם לפני זה דמניחת פועל לעמון הייבו כשבכרו סתם והפועל
מלא מניחות לעמון לכל שוכרו סתם והבע"ה הבוכרו מדלה לו מקום המניחה ומבקש ממנו מילקטן הרי הוא כחלו שכרו מתחלה
לכך בפירוש וכ"כ הב"י ולחבר דכ"כ לחפוקי מדעת המרבים הביחו הבית יוסף עיין שם:

רעא א לו שהיה מ' מנהיג ולחד מושך כו' והו קלי לחמור לבד וכדמבחין וכתב בל"ל בחמור כו' ודוקא בשניהן מנהיגין בנחל
קנו שניהן בשויים בקנין משל"כ הנהגה במקום מבוכה דקנין של המבוכה קונה להרמב"ם בין במכר בין במתנה בין ב
במניחה ל"ם בנחל ל"ם בחמור זולתי לם לחד מושך לבנחל ולחד מנהיגו דלו מושך קונה מנהיג לא קונה עכ"ל ודעת הרמ"ם והטור שם
בחיין קנ"ו בנחל בהנהגה וחמור במבוכה לוכל חד מיוחיו דל"ל ולא ידעינן מי מיוחיו קנה והי מנהיגו לא קנה הלבך במכר ומתנ'
לא קנה חד מיוחיו לחוקי מחוכל לחזקת מרא קמל ומניחה והפקר קנו שניהן עכ"ל ולא לכתב הטור בסיון זה שקניים מהפקר אוה
לקנייה דמכירה כתבתי בפריסה דל"ל מיכי דיש קנין גמור ולא בחני הנהגה בנחל ומבוכה בחמור לחיות בהו ספיקא ובייב בהו לומר
לחוקי מחוכל בחזקת מרא קמל בחמור מבוכה ל"ל: ג בהמת מניחה כו' עד בנכסי הנר הטעם דבשניהן לין דעת לחרת הרמ"ה כיון
מקנה לחוקן משל"כ במכר ומתנה ע"ל פי' קי"ו וקנ"ח: ד לכל קנה המוכרה הא דקנה כולה מבוכה בידו לבוכה כולל לחיו מרא
הנהמה משל"כ בסעיף לחחר זה בל' רוכב כו' כיון דרוכב קנה הבהמה בעילה המוכרה מה שהוא קבוע ברלא הבהמה בנו הבהמה
וכיון דלא קנה כולו גם מה שבנו בינו לא קנה כיון דלא הנהיגו כ"ל רלא לחד ולא השני ה"ל כמוכה ע"ג קרקע ועי"ל מיון קנ"ו מניחות בכלל
בחחלה הוא כ"ו ועי"ל ס"ם קפ"ל רעא א לשון הרמב"ם פי"ו מה' גזילה ולחבירה ל"ה וכתב ה"ה והכוונה שבנחל נופיה לם היו שנים מנהיגים קנו
שניהם לכל לחד מנהיג ולחד מושך המושך קנה ולא המנהיג כלומר בתרל דגמ"ם ל"ק דמציעא (דף ע"ל) לוכל דלמרי הנהגה בנחל לא קנו ופירוש
בחקום מבוכה ובריותא היא שם ופי' הרב בה פי' נכון ב שם ל"ו מימרא דלמורלו שם והכי תניא לידי שם דף ח' ע"ב ג מבוכה שם ריש כ"ח ד שם ע"ב
בימרא דרב תלבו ל"ר הוכח מתני שלין שם דעת לחרת מקנה ה מבריותא ולוקיימתא דגמ' שם ל"ו ע"ל ו שם ריש ז' וכתב ה"ה בריותא ולוקיימתא
דרב לקמי שם וכדעת הרי"ף דרכוב בלא הנהגה קנה

(ג) הסמוכים על שלחנו כו' עיין בלח"מ סי' שם ס"ט: (ד) וה"ה לם הרויחו כו' וכן משמע בתוספות פ' הפועלים בשמעתא דקונין לדם ע"י עלמו כו' ע"ש עיין בתוכות ר"ש בהן ס"כ סי' רי"ל: (ה) ולם בתנו בתתנה כו' וכן הוא בחלוטו הרשב"ם רפ"ק דמציעא בשם הרמב"ן:

רעא (א) בהמת מניחה כו' עיין בתשו' ר"י לבית לוי סי' מ"ו ומי' ס': (ב) לכל קנה המוסירה לבדה הא דקנה כולה משום דבידו לחוסבה כו' חליו מרלם הבהמה משל"כ בסעיף שלם ל"ל בא' רוכב כו' עכ"ל הסמ"ע ותימה שהוא נגד הש"ם פ"ק דמציעא דף ט' ע"ל מוכח שם דלא קנה מעשה דיכול לבתקו חלבו וכלעיל סי' רס"ט ס"ה ול"כ ל"ל דכתן קנה המוסירה מה שתשם בידו וכן הוא בסמ"ג עשין ע"ל דף קנ"ל ריש ע"ג ובהגהו' מוי' פי"ו מה' גזילה להלוח ע"ם ועיין מ"ם לעיל סימן קנ"ה ס"ל:

ערב על (ויש לומרים דהוא הדין שכרו שתם ע"ומרלה לו בלקח מניחות (עור בשם הר"מה):

רעא מציאת בהמה ושטר חוב ושובר וגט אשה • ובו ה' סעיפים:

א ח"ב שראו גמל או חמור של מציאה וקרמו שניה' והנהיגוהו או משכוהו
או שהיה אחר מנהיג ואחר מושך קנו שניהם בד"א בחמור אבל בגמל אם היה
אחר מנהיג ואחר מושך המושך קנה ב אבל לא המנהיג:

ב ג (א) כ בהמת מציאה שקדם אחד ואחז במוסיר' לא קנה ג עד שימשוך
או ינהיג ד וכן בנכסי הגר ד (ב) ה אבל קנה המוסיר' לבדו:

ג ה ו היה א' רוכב וא' אוחז במוסירה הרוכב קנה הבהמה והמוסירה שעל לחיי
הבהמה בלבד וזר שאחז המוסירה קנה ממנה מה שאחז בידו ושאר המוסירה
לא קנה שום אחד מהם: הגה

(ג) הסמוכים על שלחנו כו' עיין בלח"מ סי' שם ס"ט:
(ד) וה"ה לם הרויחו כו' וכן משמע בתוספות פ' הפועלים בשמעתא דקונין לדם ע"י עלמו כו' ע"ש עיין בתוכות ר"ש בהן ס"כ סי' רי"ל: (ה) ולם בתנו בתתנה כו' וכן הוא בחלוטו הרשב"ם רפ"ק דמציעא בשם הרמב"ן:

ג לי' הרמב"ם שם דיי"ג מזכה בפ"ק דב"מ דף י"ב ע"ל דכלל"ר חייל ל"ר יוחנן שם

• כתב ה"ה מפורש בגמרא שם בפירו' וכי קאמר ר' יוחנן קנין וחיבו סומך על שולח' לבו שהו גדול פי' ומניחתו שלו דוקא קנין לבד בערה וקבלה לבחיה הוא ה"ה בחשבה לבחיה לבחיה ה"ה בחשבה ל"ם בחשבה ובלבד"ר חייל בר לבחיה ל"ר יוחנן המזכה לעיל ל"ם בחשבה וכתב ה"ה ובלוקיימתא דרב פפא דבחם פועל לבו לבחיות שכרו ועבד לין בתתו לבקע מניחות ולא לבא בחיה בחרת והוא בחרת בחיה ל"ע ל"ע • פי' בפק מנורשת ובלמוקי לבה בגמרא ע"ב ח"ל רמב"ם שם ע"ב מבלבו' שכירות וכתב ה"ה בריותא הוכחה פ"ק דב"מ (שם) ופסק כרב פפא דאמר הכי ל"ל דקאמר מניחתו לבו לבקע מניחות דוקא כשכרו לבקע מניחות ל"ל בחרת בחיה ל"ע ל"ע הרמ"ה כיון בחרת בחיה ל"ע ל"ע בחרת בחיה ל"ע ל"ע בחרת בחיה ל"ע ל"ע

וכו' כל' אבן כאן אחין כאן פקח והחרש מגביהה לגזול הפקח וכן מתחלה בסוגי' ה מבוחר אם בחסקים ל"כ' ל' וכן הוא ברמב"ם וכנמ' אם ופירש"י דלגבי פקח הוי ראשה שהגביה החרש כמוכח ע"ג קרקע ז' טור פ"ג מהל' ר"ל אמי זה קנה אחו' וכית פנים והקנה מה שתפוס בידו אם דף ס' ע"ח ה מבוחר אם בגמ' דף ק ע"ח הרין הקשעם ש עור ס"ד כ"כ הרא"ש אם בפסקיו אלא לאחריכן אם דף ע' ע"ח עלית שהיה מונחה וכו' ומ"ם אתו' אם בל"ה הוחיל ויכול וכו' ר"ם ס"ם והרא"ש אם בפסקיו כ"כ אתו' אם מעובדא דלוי בר סיסין חולין ד' קח"ל ע"ב בלשון הרמב"ם אם ל"ב מומלא דל' חייה בר אבא ח"ר ויחקן אם דף ר' ע"ח ל כתב הים ור"שעם כיון שאחר זכה בא שתף הרי זה מגביה מטה ה לאחרו ונקנה ה בידו כ מבנה אם דף ש' ע"ב וכתב פ"ה כון דלא בעשה שלוחו לזכות בו בהגבתו אלא ליתנה לו וזכן פי' רש"י אם דף ר' ע"ח ב אם בחבנה וכתו אפי' רש"י הטעם אם ויאחר אם דלו לא לאחר לאחרים אם היה יכול לירד מן החמור ולזכות בו ע"ז ויצין בסי' קפ"ג ס"ד אם אתה אפי' יכול לחז

שלוקו הוה כידו ילקחנו לו כדבר שהו' זכו' לו: ן אבל בדבר שאינו
רגיל לבא כו' כבר כתבתי ברים פי' ל"ם דמה"ר כמשמעון יען
המבקש בכותב דאיכא למיתני אל אמוריו' היה הוא אל שוכלו
ולא אמרינן דביתו ותינו אל אדם בבמקום' בו המשמעון קונה לו
ומ"מ נמי כתבתי אם וכתב
המרדכי ג"כ דאם אבד העכו"ם
חצות בבית ישראל דלא קנה לו
מדינו כיון דאינו רגיל להיות
ולא ידע מזה עליל בפי' ל"ם
ובל"מ כאן: ח ועיל סימן
רל"ב סעיף י"ח ע"ש דכתב' מור"ם
והו' מדברי המרדכי דאם קנה
מרסור חעכו"ם דבר בחזקת
בדיל ומכרו לאחר ואח"כ מודע
אחי' בו אבד לו זכה זכה הלוקח
ולא הסרסור לאהוי מקח טעות
הוא"ל ולא ידע בו כאהים בידו:
ט שאינה מציאה נאומרם
כו' ל"ל המרדכי אם בא לאבי"ה
דאבי מציאה דלית בה מסרון
קניין ומצות אבל הכא דלמא לא
הוה מתרמי ליה זוזי למקני' כו'
ומאוס דיבא דעני המהפך
בחרדה ליבא במציאה אפי' אם
אמר המוכר אם מוצאיב' המאבדה
לדיבך מזכיבא ותקנה לא קנה
הוא"ל ולא פסק עמו המצות
וכיון דלא קנה המאבדה לא קנה
גם הרוות עכ"ל ועיל פי' ל"ם
שכתב הטור בסם הרא"ש
והמחבר בס"ד דהמוכר בית
מקבירו ובא אם לבי אבו' אמריבן
בזה דאבירות ליומא מאבר הוא
הי"ל כתבר לו הבית המאותף
לאיהן דהמציאה לאיהן ואם
נכנס אם נכב ונטבה בידו בזה
לא אמרינן דוכה המבר לבעל
הבית אלא כל אבודה וקנהו
אבה בו ע"ש בפרים' כתבתי לי
מילתא בטעמא: ט ואם אמ"כ
בא מאור' פי' אחר אבבר בא
מאורה לביתו דאמעון וקנהו
ראובן והלך לו עם המאורה בא
בבורה אחרת לבית ראובן וקנהו
אמעון ושונן אל ראובן מה"ב
כו' פי' לו הבבה כמ"ד (הכ"ל)
אם"ל אמבר קונה גם בבאורה
בזול א"כ הדין עתה בבאורה
האבייה תן לי הראשונה אנם ביתו
קנאה לי ואם הבבה כמ"ד דאינו
קונה הבית בזה א"כ הנה הדיות
מבאורה האבייה אבביתך והוא אמרה בת"ה סימן ל"ו עיין אם
בדברי מי: יב כריך ראובן ליתן לאמעון באורה אמ"ב דומה
לוקח בבראות מוכר וכליו אל מוכר בראות לוקח לו מתרמי תרוייהו נבי אד מוכר ואד לוקח דיבא הוא אדת לוקח עליה מה"מ ומפיק
אד מיבייהו כו' ומכאן יש לאמור בסם נ"כ דאי כבר נתפסק הדין בראשון דאחרינן בהאבי המע"ה ועיל בטור ל"ם קנ"ו בנמל
בהתנה ותמור בתאיבה דאיבא אד מיבייהו לא קנה וה"ב אם ועיל בטור ל"ם אין מ"ם בבאבה ובאחתה וה"ב אם: יג אם קיימא אלא
היה עומד בבל אדיהו כבר כתבתי דבל הטומד בבל אדיהו הי"ל הזדה אבו בידו וקונה לו דבר הבתן לתוכו אם הוא דבר אחיהו זו אדן אחרינן
ומקומו כנון בבות וכלים דהרי הוא מאומר ע"י עמיקתו אם: יד ואלו היה רן היה מגיען כו' הטור כתב הטעם דה"ל ע"ו זה ואין מגיען
בשחרים בתוכו ע"ש: טו ואמר זכת' לי אדי כו' לפי הי"ל בתב מור"ם בסעיף אלפני זה גם כאן לא בעיבן אמר זכ"ב אבור הוא אבל אבור בהדיא מ"ו אבו בכ"ו אדיבה ובתב דבלבו אבור אדי בהדיא דבלבו אבור הוא הבבו והגזל
הטור בהדיא מ"ו אבו בכ"ו אדיבה ובתב דבלבו אבור אדי בהדיא דבלבו אבור הוא הבבו והגזל
לאמר זכתה לי אדי והבאיהו הל"מ ע"ש וי"ל דמה"ש לא בתב מור"ם כאן דעת הי"ל: טז הוא"ל ואמר הקנס לו כיון דדעת הנותן אינו מסריח
רוצה להקנות לו אלא קניותו ובקנהו מבאיהו אע"פי שאינו יכול להגיעו: הנ"ה ובתב כ"י פ' ל"מ ומה"ש ל' הפקיר דבר ונתקו הא לאו הכי
לתוך תבר מבאיהו דינו כמתנ' ונתבה לו מבאיהו אע"פי אדן אחרינו ואינו מגיעו עכ"ל ל"מ ו': יז ואם היה בני רן כדרכו כו' בטור אפי' בתתנה
בתב עוד אם עמד בקרוב לו שיכול לתופסו אלא ירון מהבד' בקנהו נ"כ אע"פי שאינו אבור דמקרי לו מאומר בזה: יח קטנה יש לא קנה
לה מבר כבר כתבתי מילתא בטעמא בזה בס"ם רמ"ג: ע"ד דין אם

רסט א המגביה מציאה לחבירו כו' פי' לאמעון שאחר בטעה שמגביה המציאה מע"ג קרקע הריני מגביה מציאה זו כדי לזכות רשותו של
כו' לאמעון קנאה שמעון ואין לאמעון יכול לחזור בו ועמ"ש בס"ם זה: ב שנים שהגביהו מציאה כו' פי' הן מגביהו אדם קונה לו
כל' הן שבא הראשון תפלה והגביה אם הא' ואפ"כ בא הבני והגביה אם הבני עור: ג קנאוה שניהם דבהגבה ראם מ"מ ע"ג לענין שאין
קרקע לא קנה אלא מה שבידו עד שיגביה כולו מע"ג קרקע וכאן אין שום מ' מהן הגביהו כולו ואחריהן דמסתמא כיון לזכות לו אחר לבדו
מ' שלוקו של מבידו כדי לזכות כל מ' בהבאיה ואיהו דאחריהן הגביה הרי אם שבידו גם לגורך שמעון אם אלו הגביהו שמעון וכן לקנות בסוד'
שמעון שהבאיה בסוד'
סם עיין בת"ה בפי' ש"ו ובכל בו פי' קכ"ג דין ע' ומרדכי פ"ק דמציאה ועיל ס"ג בהגה ד מוחרא דרבי יוחנן אל"ר ע"ב ולתרי
לוקיתתא סם רים דף י"ח גם ר"ל ס"ל הכי וכ"ם הרי"ף סם וכתב הרא"ש דהייבו כל"ב"ל בתרייתא דאר אמר אדא ואחר אמ'
אדא ולא פליגי רסט א"ל הרמ"ב פי' מה' גזילה ואבידה מוחרא דאחר בר מאמ פ"ק דמציאה דף מ' ע"ח וכ"ם הפוסקים ב"כן מאמר בגמרא שם
ג סם וכ"ב הרא"ש אמוחרא הנזכר כ"ם בהגביהו שניהם כאחד אקנאוהו ד סם דין ל' וכתב ה"ה זה מתבאר מלותה אלגביהו הגביהם אדם ובקש

(ד) בל"ח בתבר המשתמרת כו' מאמע דבתבר המשתמרת ז כדמוקי לה בגמרא סם
לבע"ע ל"ב אחר וכתה לי אדי דהא קונה אלא מדעתו ומ"ה הטור
ה המעבה הי' בעכו"ם אם בעכו"ם
כלום וגם הרמב"ם לא קאי רק אבתר לו מענ'
בשיבו מאמר ועומד בכמו וגם בנית ישראל
הכ"ם כתב דס"ם הוא: (ה) ומכאן ישראל
אלא ביודע כו' עיין בראבי"ן ס"פ לאחר ט מצנה
שנים אוחזין דף כ"ג ע"ד: (ו) אם י כדמפר'
אין מבאיהו קונה כו' וה"ה ידו אינו לה רב יהודה
קונה לו אל"מ בכה"ג כן מוכח אחר שאינו
בפוסקים שאתם מקור דין זה אם כ אם
וכן מאמע לעיל פי' רל"ב פי"ב במשנה וכתב
בהגה (עיין בתשובו' מהרש"ם הי"ם פי' מה'
פי' קל"ח וכס' ח"ח דף ק"ב ע"ח: אבידה ל"ח
(ז) אם בבר בפסק כו' דתתי בעינן
זהו מתר"ה הל פי' ש"י שהבי' ראיה בתבר שאינה
מפ' הטולן (דף ל"ו) ועיין מאמרת
בספרי תקפו כהן בסוגיה שהגנתי עוראר בבל
על מ"ה בזה מן הסברא ומן הנמ' שהבו ואיחאר
והוכחתי לדרבא מן הי"ם אם זכתה לי אדי
דאל"ם שנפסק הדין בריך ליתן וכן מוכיח
לו בטורה מ"מ"ב ודוק"כ שאירעו פשט המשנה
שני המעבדי"בים מ' [אבל מי] ונחלק וכן
שבא מכח אים אחר כיון דב"גברי מבורים בפי'
בינהו אין קומרים מה"ב על הירוש"למי וכן
הנבסים ואין מי"אין בין בפסק פירוש רוב
הדין מ' לא ע"ש שהתרכתי בזה: המסרגי' ולא
(ה) וי"ל דבעומד' ומ"ה דמי לר' אמו'
הרב המגיד דבירוש"למי אינתא דרבבן דקונו'
אבריך איחאר זכתה לי אדי ליתא אפי' לא אחר
לבע"ל דבירוש"למי אינתא הך דס' אחי' התם
הוא"ל דף ק"ב ע"ח ע"ש: כיון איבול
(ט) הוא"ל כו' ואם אחד לבעות עבינו
הפקיר דבר וזרק לתוך אבר ולישלם ליתא
תבר דינו כתתנה וזכתה לו אם ל אם
תבר אע"פ אבן אחרינו ואינו די"ל תזכה
מגיע עכ"ל ל"מ בסם כ"י ומביאו אם אי"ל ע"ח
בהגה' מ"ע וכ"ב הרא"ש ונרם ע מיחרא דרב
בתבעי' ופקרי' ולא כמ"ש יהודה אחר
התום' אם ועיין בטור ס"ם רמ"ג אחר
עיין בח"ח דף ק"ח ע"ד: (י) אחר אחר אם
קשנה כו' עמ"ש לעיל פי' רמ"ג ג מיחרא דרבי
סס"ב וכ"ג מדיני' אלו: ירמיה אחר ר'
רסט (א) המגביה מציאה יוחנן אם ע"ב
כו' פי' לאחר ס בעיא דר'
שאחר בשעה שמגביה המציאה ירמיה ובפשט'
כו' עכ"ל מ"ע ול"ב דאפילו לא אם וכתב ה"ם
ח יר כלום אם אודה שהיתה וסוכר הרב
כוונתו לבך וכן מאמע מדברי דאפי' מתנה
הפוסקים אם היו
מהבכין לו
(ב) אם שנים שהגביה מציאה ערתין כרבן
לא קנה וכן
מוכיח בגמרא
כפי' דבעי' לא
(ג) אם קיימא אלא
אחרינו אם זו
ואין מגיען
אבל אבור הוא
הבני והגזל
אינו מסריח
הא לאו הכי
אפי' בתתנה
(ד) אם קטנה יש לא קנה
ע דין אם

רסט א המגביה מציאה לחבירו כו' פי' לאחר בשעה שמגביה המציאה מע"ג קרקע הריני מגביה מציאה זו כדי לזכות רשותו של
כו' לאמעון קנאה שמעון ואין לאמעון יכול לחזור בו ועמ"ש בס"ם זה: ב שנים שהגביהו מציאה כו' פי' הן מגביהו אדם קונה לו
כל' הן שבא הראשון תפלה והגביה אם הא' ואפ"כ בא הבני והגביה אם הבני עור: ג קנאוה שניהם דבהגבה ראם מ"מ ע"ג לענין שאין
קרקע לא קנה אלא מה שבידו עד שיגביה כולו מע"ג קרקע וכאן אין שום מ' מהן הגביהו כולו ואחריהן דמסתמא כיון לזכות לו אחר לבדו
מ' שלוקו של מבידו כדי לזכות כל מ' בהבאיה ואיהו דאחריהן הגביה הרי אם שבידו גם לגורך שמעון אם אלו הגביהו שמעון וכן לקנות בסוד'
שמעון
סם עיין בת"ה בפי' ש"ו ובכל בו פי' קכ"ג דין ע' ומרדכי פ"ק דמציאה ועיל ס"ג בהגה ד מוחרא דרבי יוחנן אל"ר ע"ב ולתרי
לוקיתתא סם רים דף י"ח גם ר"ל ס"ל הכי וכ"ם הרי"ף סם וכתב הרא"ש דהייבו כל"ב"ל בתרייתא דאר אמר אדא ואחר אמ'
אדא ולא פליגי רסט א"ל הרמ"ב פי' מה' גזילה ואבידה מוחרא דאחר בר מאמ פ"ק דמציאה דף מ' ע"ח וכ"ם הפוסקים ב"כן מאמר בגמרא שם
ג סם וכ"ב הרא"ש אמוחרא הנזכר כ"ם בהגביהו שניהם כאחד אקנאוהו ד סם דין ל' וכתב ה"ה זה מתבאר מלותה אלגביהו הגביהם אדם ובקש

יסם דין י"ח עובדת כוד
ראבה וכולי
לקמיה דרב
יוסף וכדאמר
ליה לחבי וכו'
סם דף כ"ט
ע"ב כ סם דין
י"ט וכתב ה"ה
זה פשוט (סם
בנמ' סוף דף
כ"ח) לכתב
ה"ה וזה עיקר
ודומה לכך
דאמריכן
דהמוכר
מציאה לא
יפנע ומנוכר
בסעיף
שאחריו
כ סם פי"ג
מה' גזילה
ואבידה ל"כ
מסנה בפ"ה
דבגשין דף
מ"ה ע"ב
ג כתב ה"ה
ז"ל בפסק הרב
המסנה ולא
הרבי יצחק
בנמ' סם דף
כ"ח ע"ח דאמ'
כתבא
דבריתא וכן
דעת הרי"ף
בהלכות שלא
הביא המסנה כלבד
שאף על פי
שפסק כר"מ
(סם ע"ב)
לא הביאו
סתום דר' יסמ'
ובאוקימתא
אחריתי סם
ויעקר

רסח

א ל' הרמב"ם
ריש פי"ו מה'
גזילה ואבידה
ב מסנה סם
דף י"ט ע"ח
וכתב ה"ם
ועבדינן עלה
בגמרא כ'
אוקימתא
וכולי ולבינו
ז"ל אתם
סומך על
האוקימתא
דאמנה סם
(כיון דבפל
גלי לדעתיה
דבגפילה
כיתה ליה
לאחו' לא כיתה בלו עד כאן לשון
ליה לבקי)
דמשמע שאף במקום שר' אחות קוטות כשבפל לא קנה דהוייא אוקימתא דגמ' וכו'
ד סם דין ע' ובאוקימתא דרב אסת סם ה כתב הרב התנא זה כתב דבינו בפירוש שדה דעלמא הנזכר בגמרא סם
קנינא סם דף י"ח ע"ח

רסח (א) ולא כי"ח • הוא הדין וגם ל' המגיד כת' שכן דעת הרמב"ם וכבר הגיג עליו הכ"מ ר"פ דמאכ"ס ולשעמיה אזיל דפסק דכל אומר אבידה הוא ס"ס וכמ"ש לשונו בסי' זה סי"ו מ"ה בהכי דמיים דמותר להשתמש ולהנות מהן מעליהן ליה קד דרגא וחייב באונסין ומ"ה פיים נמי וכת' הרמב"ם והמקבל דאם מכא מצות אלו אסור להשתמש בהן דבשתיהו עליהן כשאר אומרי אבידה אבידה הוא ס"ס וכמ"ש דמה שמיים מור"ם וכת' סם עלה דיש חולקין וס"ל דאינו אלא כס"ס דבמקא אבידה ואכרה דאו אותר לשמש בדמים אינו אלא ס"ס ותע"ג דמותר להשתמש מ"מ כל זמן שלא שמש בהון לא מקשה כשאל להתחייב באונסין וכ"כ העור בהדיא ותור"ם קיצר במה שלא כתבו בהדיא ואפשר שסמך על מ"ש דין אומר אבידה בסי' אבל מ"מ הלא גם זה כדי שלא כשעה ונאמר דדין אונס אינו אלא כין דכל הכאה שלו הוא לא משמה לדו לקנותה ודוקא לומ' דמ"ה לא כתבו תשוב דלא ס"ל כהחולקין בזה מה"ש ובל"ע :

לט אבל אם מכא מצות כו' ל' העור וכן מי שהפקידו בידו מצות לא ישתמש בהן כו' וכן הובא בגמרא ובעוסקים ומתיחס שלא כתבו רמב"ם והמחבר ותור"ם ז"ל כאן ועי"ל בסי' רל"ב ס"ו : מ טושל מהבעלים בלא שבועה פירוש אינ' דבשאר עניניה אין לדם מוליח מיד שבגנבו בלא שבועה כאן שהוליח בראות טושל בלא שבועה וכמ"ש לעיל סי' ל"ח ס"ג וכ"ג סט"ו וכ"ש דאם שכרן ותבשל שקיבל האבידה לאין בעל האבידה יכול להחזיר כמה קיבל וכמה הוליח ופשוט הוא :

מא מפני תיקון העולם מפורש בסעיף אחר זה :

מב ושען בעל האבידה שני כיסים כו' ואם שען ראיתי שהנבחת שני כיסי' אלו ברחה אחרן זה כדין אבידה ומציאה לא בשאר שונן ושען אריך לישבע אלא מכל אלא אחד :

רסח א כמקום שר' אחות קוטות כו' בסעי' אחר זה מבואר בחתם מקום קוטות ושבמן : ב ודלא כים מולקין המולקין ס"ל כיון דבפל עליו אלי דשתיה דלא מיתא ליה לדקני ליה ל' אחותיו כ"ח הבמילה ועל"מ : ג הרי אלו קוטים לו מז"ל כתבו לל' אחות הללו דין מבר אלו דקוטה לאדם כשנמוך בכלו אע"פי שאינו מאומר מדין יד המחוכה לו וכמ"ש בסעיף אחר זה ובשור כתב דהרמב"ם כתב אלא תקנו ל' אחות אלא כשומר אבל לא בתהלך והרמ"ם היה אומר שאין מילוק שבל"ל ולא דכאן אין אייך לומר מבר המהלכת לא קנו כמ"ש הטור ולא המבר בסי' ל"ב דהא הקרקע אל ל' אחות קונה לו והוא אינה מהלכת אלא שבעינן עומד בכל' לאחות כדדו המשוכ"ו ומה לו עומד לו מהלך מ"מ ל"ל דלא תקנו ל' אחות כשמהלך אבל ולא כשעומד בחקום ל' : ד בסימטא לו בסדרו ל"ם סימטא פרש"י מקום זוויות המשוכ' לרלים והוא הפקר לרבים לאמוך לתוכה הבריכים לבלות מפני הדחק וכן לדדי ל"ה ובוכו מה שהוא כנגד הבתים מה"ש : ה אבל השומר בר"ה כו' הטעם משום הרבה בני אדם רגילים לעמוד שם ואין לאדם שם ל' אחות מיוחדת : ו תמרו אל אדם קונה לו כו' פי' אפי' אינו עומד בלו כיון שהוא משתמרת ואינ' לה בגמרא מדין אינאות דיל שלו

שיש לו רשות להשתמש בהם הרי הם אצלו כשאלה ל' בר"א שיש לו רשות להשתמש בהם ברמי אבידה מפני שטרח להטפל בה לט אבל אם מצא מעות לא ישתמש בהם לפיכך אם אבדו באונס פטור שאינו עליהם אלא כשומר שכר :

הגה וכבר כתבתי סעיף ט"ו דיש חולקין וסבירא להו דלאינו אלא שומר חנם :

כו כל אותם הימים שמיטפל באבידה קודם שימכרנה בבית דין אם האבילן משלו מ נוטל מהבעלים בלא שבועה מא מפני תיקון העולם :

כז המוצא מציאה לא ישבע מפני תיקון העולם שאם אתה אומר ישבע יניח המציאה וילך לו כדי שלא ישבע אפילו מצא כיס מב ושען בעל המציאה ששני כיסים קשורים היו ואי אפשר שימצא האחד אא"כ נמצא האחר הקשור עמו הרי זה לא ישבע:

רסח דין קנייה בחצרו ובר אמותיו • ובוה' סעיפים :

א לכל מציאה שאמרנו שהיא של מוצאה אינו זוכה בה עד שתגיע לידו או לרשותו ב אבל אם ראה את המציאה אפילו נפל עליה ובא אחר והחזיק בה זה שהחזיק בה זכה בה :

הגה ודווקא כר"ה תכ"ל א במקום שאר כבא לאחות קוטות ולא נרע משום דבפל עליה (טור וכ"ו בסס הר"ף והר"אש וכן כ"ל דעת הרמ"בס ור"ן בסס הר"ה) ב (א) ולא כים חולקין • (ל"ן בסס הרא"ש וכ"ו פ"ב דמציעא והמ"מ בפ"ו לדעת הרמ"בס) :

ב ג ארבע אמות של ארם שהוא עומר בצדן ג הרי אלו קונים לו ואם הגיע המציאה לתוך ארבע אמות שלו זוכה בה חכמים תקנו דבר זה כדי שלא יריבו המוצאים זה עם זה ד בר"א ד בסימטא או בצידי רשות הרבים שאין הרבים רוחקים בהם או בשדה הנשאין לה בעלים ה אבל העומר ברשות הרבים או בתוך שדה חבירו אין ר' אמות קונות לו ואינו קונה שם עד שתגיע מציאה לידו :

הגה סנים שבאו כאחד לתוך ל' אחות לו שומרים שניהם ובפלה המציאה תוך ל' אחותיהן קנו שניהן (טור) :

ג ן (ב) ו חצירו של ארם (ג) קונה לו שלא מדעתו ואם נפלה בה מציא' הרי היא של בעל החצ' במה

שיש לו רשות להשתמש בהם הרי הם אצלו כשאלה ל' בר"א שיש לו רשות להשתמש בהם ברמי אבידה מפני שטרח להטפל בה לט אבל אם מצא מעות לא ישתמש בהם לפיכך אם אבדו באונס פטור שאינו עליהם אלא כשומר שכר :

הגה וכבר כתבתי סעיף ט"ו דיש חולקין וסבירא להו דלאינו אלא כשומר חנם :

כו כל אותם הימים שמיטפל באבידה קודם שימכרנה בבית דין אם האבילן משלו מ נוטל מהבעלים בלא שבועה מא מפני תיקון העולם :

כז המוצא מציאה לא ישבע מפני תיקון העולם שאם אתה אומר ישבע יניח המציאה וילך לו כדי שלא ישבע אפילו מצא כיס מב ושען בעל המציאה ששני כיסים קשורים היו ואי אפשר שימצא האחד אא"כ נמצא האחר הקשור עמו הרי זה לא ישבע:

רסח דין קנייה בחצרו ובר אמותיו • ובוה' סעיפים :

א לכל מציאה שאמרנו שהיא של מוצאה אינו זוכה בה עד שתגיע לידו או לרשותו ב אבל אם ראה את המציאה אפילו נפל עליה ובא אחר והחזיק בה זה שהחזיק בה זכה בה :

הגה ודווקא כר"ה תכ"ל א במקום שאר כבא לאחות קוטות קבה ולא נרע משום דבפל עליה (טור וכ"ו בסס הר"ף והר"אש וכן כ"ל דעת הרמ"בס ור"ן בסס הר"ה) ב (א) ולא כים חולקין • (ל"ן בסס הרא"ש וכ"ו פ"ב דמציעא והמ"מ בפ"ו לדעת הרמ"בס) :

ב ג ארבע אמות של ארם שהוא עומר בצדן ג הרי אלו קונים לו ואם הגיע המציאה לתוך ארבע אמות שלו זוכה בה חכמים תקנו דבר זה כדי שלא יריבו המוצאים זה עם זה ד בר"א ד בסימטא או בצידי רשות הרבים שאין הרבים רוחקים בהם או בשדה הנשאין לה בעלים ה אבל העומר ברשות הרבים או בתוך שדה חבירו אין ר' אמות קונות לו ואינו קונה שם עד שתגיע מציאה לידו :

הגה סנים שבאו כאחד לתוך ל' אחות לו שומרים שניהם ובפלה המציאה תוך ל' אחותיהן קנו שניהן (טור) :

ג ן (ב) ו חצירו של ארם (ג) קונה לו שלא מדעתו ואם נפלה בה מציא' הרי היא של בעל החצ' במה

אלא על בטילתו מלאכתו וכסיפן שלפני זה ס"ג בירר מעצמו והבטיל לת על מכירו והבטיח שלו להיות בשעת אחרו לפיכך דמוטל שכר על ה מפורש
ההשבה אחור אבירו ואינו כוטל שכר אבידת אחרו מן הטעם דאין הדין לא היה לו לזה ליתן שום דבר כיון דבעל האבידה במשנה אם
היה אם ולא התנה עמו יכול בעל האבידה להתבטל ולומר לא לא ירדת מעצמך להבטל אני הייתי יורד להבטל אחור שלי אלא אחר שלי בב"מ דף ל'
אחרו דעת הבריות דמתחלה אלא אומדן דעת מ"ה אין כותבין לו לעולם אלא המיעוט וכאן מיירי בשכר הפסד הביטול הוא מועט לו שזה לשכר ההשבה ובכי' שלפני זה מ"ג דשם בשעה אחור המבטל שכר הפסידו הוא יותר משכר ההשבה מ"ה נותנין לו הפחות עיין שם ודוק: ה שיטול מה שיפסיד בביטול מלאכתו כי לא ניתן לזה להיות פועל בעל כי צריך לברכם בכי ציתו לעבוד ולקבל עליה שכר הרבה: ו הרי זה נוטל פי' הרשות בידו ליטול וחייב שבגדו ליתן לו ואין כו עבירה שמקבל שכר ההשבה אלא חייבתו התורה בתקום פטילת וכל' אלא אמתת' אחרו מ"ל דניחא ליה לאל' בכבוד משכירתו לבהיות בטל והרי זה גילה דעתו אלא ניחא לו בזה: ז ואפילו פסקו לו יותר מן הרגיל כן הוא כמי לשון הטור ושם כתבתי והוכחתי דל"ל יותר מתה שרצו לאדם אחר לטול פחות מדמי מלאכתו כדי ליטב בטל ומשעם שכתבתי לפני זה אבל אם פסקו לו יותר מדמי מלאכתו ולא יותר מ"ל ליתנו לו כי יאמר לו מעשה היתי בך אפי' לדבר הרשו' וכ"ש בזה לו חלות שאנו השבה עליו לקיימו ע"ש: ח ואם אין שם בעלים כו' ול"ל מ"מ מוכ"ם בסימן שלפני זה בס"ם ג' והוא מדברי הר"ף והטור בורלו אלא דאם אין הבעלי' שם אעפ"י שלא אתנו כאלו אתנו דמי דשלחו מ"מ לאחר בתוך' מלאכתו הבבילה ולעבוד' בהשבה לעכו"ם הוא עושה כן אלא זו ולקבל פחות מדמי מלאכתו וזה הפועל למייבי ביה כאן הטור והיתכר לא ניחא ליה במנוחה אלא בטירחא ובהרבה שכר כדי מלאכתו ואם יזיב בלא תבלי לא יאמרו לו בעל אבידה בזה אלא יאמרו שהוא אם מסתם בכי אדם ולא יתנו לו אלא הפועל בטל מ"ה נתנו בטעוות לו רשות לעמוד במלאכתו ולהכיח ההשבה אליהו מושלת עליו בכה"ג מצא"כ לעניל בשעתא בהר תמורו ותמור תבירו והבינו אלו והבטיל עליהם ומ"ש הרמ"בם אתקל תמור אבידה דם"ל דמירו אלו בהבלת תמור אלו ומסתמא ובשום הוא שניחא לאדם להבטיל לת אלו אבל תבירו אם לא נעשה בשביל השכר אחרו ואלם לו עכ"ם דמי תמור אלו והיותר מ"ה אמרו אם דה"ל כאלו התנה עמו ופריך לשלם הטעם מפני שהוא מחזיר

לו כל דמי אמורו אם לא אחבירו היה אם והיה יכול להתבות עמו ולא התבה עיין שם ודוק:

רסו א אבידת עכו"ם מותרת ולא יפלא אבידת עכו"ם מותרת ולא יפלא מדכתב לכל אבידת אחיך ואבידת אחיך: **ב** מפני שמחזיק ידי עוברי עבירה רש"י כתב שעם אחר מפני שאבלה בזה אם אין מבות השבה תשובה עליו למבות בולו אם אחרה רבם אם שהיו אם אינה נם לעכו"ם שאינו מבות עליה ועפ"ר אם כתבתי לשון הגמ' דיליף מדכתיב לשון אחיך ואחיך ל"ל אחיך ל"ל אחיך דם"ל דלא לו ופירש"י לעכו"ם שהם אבנים ואינם מתים לעבוד וכוכבים בקרקעות כן ויש"ל ודומיה' מתים לעבוד' ל"ל שאינה השבת אבידת לעכו"ם אלא בעכו"ם אבל אבידת אבידה לישראל ולפי' הרמב"ם נראה דם"ל דמירוש כתרגו' דפי' שאבדה בישראל עוזבות אבנות על עוזבות זרוכות ה"ל ישראל זה עובדי עכו"ם ולא בעכו"ם להשבת אבידה לישראל ולפי' הרמב"ם נראה דם"ל דמירוש כתרגו' דפי' שאבדה בישראל עוזבות אבנות על עוזבות זרוכות ה"ל ישראל זה מחזיר אבידה לעכו"ם מחזיר לו לעבודת אבנה אלין כוכתו לעשות עבירה והוא עשה עבירה בזה שמחזיר בחזרתו ידי עוברי עבירה שבמזון ויתוסף לו עבירה אבנה זו על זרוכות שעשה כבר ועמ"ש עוד: **ג** ובמקום אום תילול הם הכ"ו כתב דהיינו שמלאה במקום אבוד ישראל ובעכו"ם לא יפלא אבור אבל מתנו הבאבידה אלא ישראל מפני הנגבים עם כלי ישראל מפני דרכי אלום ועפ"ר אם כתבתי דבריה התורה אלא בבורא עולם ובכל מקום מכניסי' כליהם מפני הנגבים עם כלי ישראל מפני דרכי אלום ומשלמין מזונותיהם בשבת אבידת הבכל מבעל העכו"ם כלי ידיבתו ואינו יודע בתיתה מקום בכל ולד מי הגיע אמלאה מאל"כ מי שהכיח כליו ומשלמין בבאינו או כיולא בכיון ולא עלה על דעתו אותלכד מאל. ולהישראל מתוודע לו מנגבים יבואו לעשיר ומנגבותו מאם אני כיון לתין אם לתחזיר אבידה עליו מותר לו להכנסו למקום האשתחר מפני הנגבים מפני דרכי אלום והרמב"ם בדפוס נדול אעיש אלא כתב תיבת מפני הנגבים ג משובחת הנגבים (לבל בדפוס כסף משנה כתבו) ונם הירושלמי הם' הכיזיקין לכתב האי דיכא לא הזכיר תיבת מפני הנגבים מ"מ כתמייהו דשמעון בן כפירושו דמי דלשון מכניסין לכתבו אמאבן לתיכ הלי"ל מזיכון והטור לתוספ' ביאור כתב מפני הנגבים ולא"ה קשה מאי אריא דשמעון בן דמיסיכן מפני הנגבים הא אפי' לכ"ע אריכא למיעם איקחהו ויתקנו בו כיון לתיכן יודעין אל מי הוא ויורה היתה לכפסם לומר שכבר שמת דחיאלו הבעלי' אמלו ובו' מ"ש כתבו הטור כאן אחי ליכא דמפני הנגבי' יותר מבכל הלבו' אבידה אלא מקוורת' כדכתבינ' מעיקר' בירושל' (שם כתיאלו הבעלי' אמלו ובו' מ"ש כתבו הטור כאן אחי ליכא דמפני הנגבי' יותר מבכל הלבו' אבידה אלא מקוורת' כדכתבינ' מעיקר' בירושל' (שם ומ"ל כתבו דאותר בכל מקום פי' אפי' היכא דליכא מעוש קדוש הכסף ותע"נ דאפי' בשל ישראל נתבאר בכו' כ"ב דב"מ) ר"ש ורמ"ב דבהיטו בבוב"מקו' מיוסר ח"ל לתחזיר הא נתבאר אם דהיינו דוקא דעליין מבתמר אם מבא"ל היכא דבאו לבקוף נגבים ומבמה עובדי ואם דכתב הטור עם כלי ישראל ולא כתבו הרמב"ם והירושלמי הכ"ל ונם הטור לא כתבם כי"ד בס"ם קנ"ח ונם בתיבך מקומו' פעמי' אם ואיתא כתבו ופעמים לא כתבו הכל יבאתי בדבריהם בס"ה ע"ש והכבל דם"ל לתטור בבכל מקום דהוא עושה אפני דרכי אלו ולות בזה דרכי בתדבם תילים אלום מותרע': **ה** אפי' הוא בעל אבידה רשע כו' ולפיכן לה מדכתב לכל אבידת אחיך ולרשיכן לכל אחיך אפי' הוא רשע ונם כי' ר"ב מעשה דרשיכן לכל אבידת לרבות אפי' אבידת קרקע אלא רשה מים בתים לשוף שלה תבירו חייב לגדור בפניהן כדי להבטל וכתבו הטור בתיבר אחד אפי' זה והתחבר בס"ם רכ"ט ע"ש: **ו** ועכו"ם מישראל ומקלני שבת בפרהסיא עפ"ר דכתבתי דהאי פרהסיא גם לעכו"ם אפי' אלא לא אם אם אחזיר אבידת עבדה אלא פעם אחת גרוך להיות שעבדה בפרהסיא וכן כתב התוספות והמרדכי פ"ק דחולין: **ז** נתבאר בי"ד סי' רכ"ח נם תשובה בפי' זה כתבו הטור והתחבר לזל לשעמו שכתב בב"ו דאין דברי הטור שבכאן מכוונים אבל בפריסה כתבתי דמכוונים הם ולא כתב הטור למערוכה כאן אלא הגריך לדין הבשת אבידה וכי' ד סי' רכ"ח דאיירי בהל' בדרים שם כתב הדין בכל פרטיו ועפ"ר: **ח** כל המוכלו הורגו בנמ' אחת וכולו אחת' ואמרה אלו אחת' ואמרה אלו אחת' ואמרה אל

הגלי: (ט) שכרו הראוי כו' ע"ל סי' רס"ה הנ"ה כ': (י) וכן מי שברח עיין בתשו' ר"ם כהן ס"ב סי' פ': (יא) י"ל כו' עיין בתשו' ר"ן לב פ"ל כלל י"ו סי' כ"ט ובתשובות רי"ל סי' פ"ו דף קע"ו ובתשו' מהר"ם סי' כ"ו וכסלתי הסנוים סי' ס"ל ונכם' ס"ל דף ק"ל ע"ג: (יב) הסכמת שדוס כו' ע"ל בי"ד סי' שלו"ס ג': (יג) ובשדכנות ע"ל סי' קפ"ה ס"ו בהגה"ה: (יד) תלמ"ל שכרו • וכן הדין בסרסור ולמ"ל כמ"ש בתשו' דבדי ריבות סי' שנ"ו ובתשו' ר"ן לב כתב ג"כ דדוקא שדכן ולא סרסור ע"ש ולעת' וק"ל: (טו) לעת לו הרבה • ומהרש"ל פ"ק דב"ק סי' ל"ח פסק דנותן לו כל מה שהתנה עמו ומ"ל דלא פליגי ומהרש"ל איירי במקום דאין בשדכנו קבלה וכן כרלה מדברו שם ע"ש:

רסה (א) וי"מ כו' סי' זה תיכו עיקר בעיכו בש"ם דל"כ יהיה סי' כפועל בטל שלא לאותה מלאכה דבטל מיכה דס' תלו מכיחות תיכו כפי' פועל בטל שלא לאותה מלאכה דבטל מיכה דס' תיחזה כאן דהלא תניא אמרה להו בחד ליבר ומה שדקו התוספות כס' ק"ל והסי"ג עמין פ"ב דף פ"ח בשם ר' שמשון לה' אמלי דפרוך כס' תלו מלאכות והלא לאו בטל הוא כלפע"ל דלדרכה לפירושם לא אתי שפיר דהיכא פריך הכי בפשיטות כיון דקי"ל דלמור ליתן שכר על הסכת אבדה אלא בלפע"ל דכס' ל"מ פריך מי' מלאכה לאשוכה ולאמתני' קאי דקתני היה בטל מן הכלע דאמל' לו שכרו כפועל בטל' וקס"ל כאלו בטל היה מלאכה לאשוכה ולכן פריך והא לאו בטל הוא מלאכה לאשוכה ומשני דמשלם לו מה שבטל מלאכה לאשוכה כיומא וכטל עתה לנאמני (תדע דכע"כ כ"ל כן בש"ם לפי נירסת הרא"ש ס"פ עד כמה כ"ם הכא דתני כמתני' היה בטל מן הכלע דוקא) והשתא ניחא דאיהו מקבל שכר על הסכ' אבדה כדמוכח בש"ם פ' הכונס וכס"ם אלו מכיחות נבי פריק' דהסכת אבדה בתנא כמלא דכס' אלו מכיחות וכס' ל"ה בבכורות פ' ע"כ כ"ו בטל פירוזא שוה וכן מפרשים התוספות פ' עד כמה הך דפ' א"מ ודבכורות ודפ' ל"ה וכן הכסיס בס' ת"פ' ל"ה אלא שקלת דבריו דמוקים שם ולפי מ"ש אתי הכל שפיר וכן מפרש הרמב"ם בפי' המשנה בבכורות רק שכב"ו בע"ד ל"ם קע"ו לא כ"כ בשם הרמב"ם בפי' המשנה ולא ידעתי לפוף דעתו גם הרא"ש נופ' בבכורות פ"ם ע"ב מפרש כן וכבר הניח בס' מעבלי תלך פ' ל"ח דבריו בל"ע ועיין מ"ש בזה בספרי בקורת הכסף סי' ר"ב • עוד כתב ה' המ' פ' י"ב מה' גזלה וא"ל פירוש בפ"ב מלותה מלאכה פירוש פעלים [שהמלאכה מרובה והיא מיוקר ובעלים] שהמלאכה מועטת והפועלים בטלים ולאותו שעה משתכרים בזול כדי שלא יבטל בטלי' ולכן הסוזר זה לת הלכה בשעה שהמלאכה מרובה ובשתה בחוזרת כדי שיהא מרויח מלע לא ולאחר תן לו מלע שהפסדתי בחוזרתה תלא מוחן בשעה שהמלאכה מועטת והוא יוצא ובטל שהיה משתכר מלע מלע כדי שלא יהא יוצא ובטל כך פי' ל"ח והרא"ש והרב מלבים ז"ל עכ"ל הרשב"ל וזה הסכים הרמב"ן עכ"ל ה' המ' ונם פי' זה כהן דהשת' לפי זה פי' כפ"ב בכל מקום הוא שוה ואינ"ם בכ"י בי"ד ל"ם קע"ז כתב בשם תלמידי רשב"ל כ"ל וכן פירש הערוך ערך פעל ולפי פי' זה ג"כ איכו מתלאכה הסכיים ואתי כמו שפיר לריכות' דס' דפרק א"ל ועיין בספרי בקורת הכסף ריש פי' קע"ז: (ב) היינו שלין הבעלים כו'

(ט) שכרו הראוי לו יט שהרי לא הפסידו כלום:

ז (י) ח וכן מי שברח מבית האסורים והיתה מעבורת לפניו וא"ל העבירני ואני נותן לך דינר והעבירו אין לו אלא שכרו הראוי לו ואם היה צריך ואמר ליה בטל ומצורתך והעבירני נותן לו כ כל מה שהתנה עמו וכן כל כיוצא בזה:

הגה (יא) י"ל הא לתין לו תלמ שכרו הייכו בדבר שאין רגילות ליתן עליו הרבה אבל בדבר שדרך ליתן הרבה כגון (יב) הסכמת שדוס לו ° רפואה חייב ליתן לו כל מה שהתנה עמו (תוספות והרא"ש פ' מלות קלינה) (יג) ובשדכנות יתן לו (יד) תלמ שכרו אף על פי שהתנה עמו (טו) לעת לו הרבה (הרא"ש כלל ק"ם סי' ל' והרדכי הנוזל בתרא בשם תוספ"ם):

ח ט במה דברים אמורים בשלא נתן לו אבל אם נתן לו בבל אלו הדברים אינו יכול להוציא מידו:

רסה אין ליטול שכר על האבידה • וב' סע' אחד:

א ל הרואה אבידה חייב להחזיר בתנם אם הוא בטל ממלאכתו ששוה דינר והחזיר אברה ששוה מאה דינר לא יאמר לו תן לי דינר שהפסדתי אלא נותן לו שכרו

ב כפועל בטל ג שיבטל מאותה מלאכה שהיה עוסק בה:

הגה (א) ויש מפרשי' כפועל בטל' כפי' מה שרגיל לבטל ולהתעסק בהשבתה כגון שהיה עוסק במלאכה שמותנין עליה ד' דינרין ולא היה בטל לגמרי כולא דינר ולהתעסק בהשבתה כולא שני דינרין ליתן לו ג' דינרין תע"ם שמגיע לו דינר בשכר ההשבה ד ולא שכר ההשבה הוא יותר ממלאכתו ל"כ ליתן לו רק ב כדי שכר מלאכתו והא דמותר ליקח שכר השבה (ב) היינו שלין הבעלים שם ועשה מעצמו והשיב אבל אם הבעלים ולא התנה לו דלפסדיו תנמנים ולין לו ד תלמ כפועל בטל לגמרי ולא

רסה א אבל אם היה עוסק במלאכה כו' עד לא יחזר תן לו דינר כו' לשון המחבר בכתן הוא מנחתם דס"ל להקדים ולכתוב דאם עוסק במלאכה היינו מלאכתו ולהשיב בתנם ומשעם שמתאחר בר"ם אלפני זה דאפשר לא יהיה כך אלא כתיב ואחר זה ה"ל לכתוב ומיהו ל"ל ליתן לו כל שכרו ולא ל"ל שמתאחר פשע ליה זה מה"ם בסי' שקול' זה מ"ל לא ה"ל לכתוב דין זה בלשון אבל אם כו' אלא אם היה עוסק כו' וכרמב"ם פי"ב דאבידה דין ד' שהועתק דין זה מהם מפורר בע"ל וה"ם וע"ז:

ב כפועל בטל שיבטל מלות מלאכה שהיה כו' כן פי' כתי הרמב"ם ויתחבר כפועל בטל' המוכר בני ריבית בסני שותפין בי"ד ל"ם קע"ז ונמלא דלפ"ז היינו טולא שכר על ההשבה כלל אלא כמה היה רוצה פועל זה לבטל מלאכתו שעוסק בה ולשכר בטל לגמרי אבל אבל הטור והוא הי"ל שהגיה מור"ם ז"ל סי' כיון דמלות השבה אינה מושלת לפועל בריבית לשלם לו ג"כ שכר ההשבה ולא ע"ם אלענין ריבית ל"ם קע"ז פי' הטור כפועל בטל בעניין אחר והיינו כמה רוצה ליטול אדם הבטל לגמרי לעשות בעסק שותפות הבוא בתנתי שעמו שם וכפרש' דאתי לענין ריבית דבאותה מקום בטל כיון שמקבל עיסקא בזה כיון שמקבל מני הריוח אלא הריוח שיש בו איסור ריבית ל"ם אחרו אבני מכסי מה שאין כן בפועל' זה אלא כיון ליה לינטל מלאכתו ע"ש: ג כדי שכר מלאכתו לכיון לפועל' הבטל אף שיש לו טירח יותר בבשר מהעסק במלאכתו ע"ז מלוה ועומד לקיים מלות השבת אבידה ולקבל לו ליטול שכר עליה:

ד אלא כפועל בטל לגמרי היינו כפי' פועל בטל' הבחבר בריש סעי' זה כמה היה פועל פועל כזה לחיות יוצא בטל לגמרי וכ"כ בהדיא בטור בס"ם זה וגרא"ר שם כתבתי שעם לאה אחרו בזה דס"ל להתנות ולא התנה ולין פועל שכרו על ההשבה כלל אלא

שכר כשיעלתו ושלקח הכל ליכול להתבטל ולאחר כיוצא לו בין אלו: יט שהרי לא הפסידו כלום: מ"מ שכר הראוי לו דהיינו שכר הטוחלת ושכר הכלים נרוך ליתן לו דמוזרו בלים הנשבר לאחרים לעשות בכלים מלאכת אחרים ושכר בטילתו וטרחת לבלי שיעבוק בזה היה עוסק בסחורת אחרת ולין עליו לבטל מלאכתו בתכ' בטבל הבלת מחון על זה וכן הטעם כמעבורת אחר זה ועוד מרלה לאחר' אם יודע אלא היה לו עסק אחר לע"ע לעסוק בו וה"ם לבטל מעבורת אלא היה לו לע"ע מי לבעבורו מ"מ נרוך ליתן לו שכרו כאחר כיון דכל הטבה בשבת אחר ומבקש מחנו לבעבורו לו לעשות לו בכלע מלאכה כזו לו קלה לו בכיר' ממה' שדרכן ליתן עליה שכר לינו מן הדין מחמת זה עדיף מעמו טורך הבלת מחונו לו גופו מ"מ נרוך עכ"ם ליתן לו שכר כאינ' דעלמא: ך כל מה שהתנה עמו עפ"ל ודלישה שם הוכחתי מדברי הרא"ש והטור והרמב"ם דכל מלי לבבן עמו מתם קאמר אפי' אין נרלה לעינים שהיה לו ריוח כ"כ אם היה טורח דנים מ"מ כיון דעכ"פ היה לו לטול דנים ואפשר שהיה עול' בחלוקתו כ"כ דנים כשיעור פסוקתו שכר זה מ"ה נרוך ליתן לו כל שכרו ע"ש ודוק • (הנ"ה וכתב מהרי"ק טורם קל"ג נדין לאוכן שהבטיח לשמעון להשתדל בעדו בעבור מה בחנם וכתבם שבגאר הדבר חוזרו ורוב שכר והוטרך שמעון לתת לו שכר ולא"כ בא מצות לאוכן ליד שמעון ואחר לקחת לת אלו אלא כדין כי אנוס הייתי בשה שפייסתיך ופסק הדין עם לאוכן עכ"ל ל"ם ס"ם אל"ל וכ"כ בהגמ"ר דקידושין לענין אם טען אחת' ירלה הבטיח ליתן לו ל"ם ס"ם אלי':

יט (ט) שכרו הראוי לו יט שהרי לא הפסידו כלום: (י) ח וכן מי שברח מבית האסורים והיתה מעבורת לפניו וא"ל העבירני ואני נותן לך דינר והעבירו אין לו אלא שכרו הראוי לו ואם היה צריך ואמר ליה בטל ומצורתך והעבירני נותן לו כל מה שהתנה עמו וכן כל כיוצא בזה:

הגה (יא) י"ל הא לתין לו תלמ שכרו הייכו בדבר שאין רגילות ליתן עליו הרבה אבל בדבר שדרך ליתן הרבה כגון (יב) הסכמת שדוס לו ° רפואה חייב ליתן לו כל מה שהתנה עמו (תוספות והרא"ש פ' מלות קלינה) (יג) ובשדכנות יתן לו (יד) תלמ שכרו אף על פי שהתנה עמו (טו) לעת לו הרבה (הרא"ש כלל ק"ם סי' ל' והרדכי הנוזל בתרא בשם תוספ"ם):

ח ט במה דברים אמורים בשלא נתן לו אבל אם נתן לו בבל אלו הדברים אינו יכול להוציא מידו:

רסה אין ליטול שכר על האבידה • וב' סע' אחד:

א ל הרואה אבידה חייב להחזיר בתנם אם הוא בטל ממלאכתו ששוה דינר והחזיר אברה ששוה מאה דינר לא יאמר לו תן לי דינר שהפסדתי אלא נותן לו שכרו

ב כפועל בטל ג שיבטל מאותה מלאכה שהיה עוסק בה:

הגה (א) ויש מפרשי' כפועל בטל' כפי' מה שרגיל לבטל ולהתעסק בהשבתה כגון שהיה עוסק במלאכה שמותנין עליה ד' דינרין ולא היה בטל לגמרי כולא דינר ולהתעסק בהשבתה כולא שני דינרין ליתן לו ג' דינרין תע"ם שמגיע לו דינר בשכר ההשבה ד ולא שכר ההשבה הוא יותר ממלאכתו ל"כ ליתן לו רק ב כדי שכר מלאכתו והא דמותר ליקח שכר השבה (ב) היינו שלין הבעלים שם ועשה מעצמו והשיב אבל אם הבעלים ולא התנה לו דלפסדיו תנמנים ולין לו ד תלמ כפועל בטל לגמרי ולא

רסה א אבל אם היה עוסק במלאכה כו' עד לא יחזר תן לו דינר כו' לשון המחבר בכתן הוא מנחתם דס"ל להקדים ולכתוב דאם עוסק במלאכה היינו מלאכתו ולהשיב בתנם ומשעם שמתאחר בר"ם אלפני זה דאפשר לא יהיה כך אלא כתיב ואחר זה ה"ל לכתוב ומיהו ל"ל ליתן לו כל שכרו ולא ל"ל שמתאחר פשע ליה זה מה"ם בסי' שקול' זה מ"ל לא ה"ל לכתוב דין זה בלשון אבל אם כו' אלא אם היה עוסק כו' וכרמב"ם פי"ב דאבידה דין ד' שהועתק דין זה מהם מפורר בע"ל וה"ם וע"ז:

ב כפועל בטל שיבטל מלות מלאכה שהיה כו' כן פי' כתי הרמב"ם ויתחבר כפועל בטל' המוכר בני ריבית בסני שותפין בי"ד ל"ם קע"ז ונמלא דלפ"ז היינו טולא שכר על ההשבה כלל אלא כמה היה רוצה פועל זה לבטל מלאכתו שעוסק בה ולשכר בטל לגמרי אבל הטור והוא הי"ל שהגיה מור"ם ז"ל סי' כיון דמלות השבה אינה מושלת לפועל בריבית לשלם לו ג"כ שכר ההשבה ולא ע"ם אלענין ריבית ל"ם קע"ז פי' הטור כפועל בטל בעניין אחר והיינו כמה רוצה ליטול אדם הבטל לגמרי לעשות בעסק שותפות הבוא בתנתי שעמו שם וכפרש' דאתי לענין ריבית דבאותה מקום בטל כיון שמקבל עיסקא בזה כיון שמקבל מני הריוח אלא הריוח שיש בו איסור ריבית ל"ם אחרו אבני מכסי מה שאין כן בפועל' זה אלא כיון ליה לינטל מלאכתו ע"ש: ג כדי שכר מלאכתו לכיון לפועל' הבטל אף שיש לו טירח יותר בבשר מהעסק במלאכתו ע"ז מלוה ועומד לקיים מלות השבת אבידה ולקבל לו ליטול שכר עליה:

ד אלא כפועל בטל לגמרי היינו כפי' פועל בטל' הבחבר בריש סעי' זה כמה היה פועל פועל כזה לחיות יוצא בטל לגמרי וכ"כ בהדיא בטור בס"ם זה וגרא"ר שם כתבתי שעם לאה אחרו בזה דס"ל להתנות ולא התנה ולין פועל שכרו על ההשבה כלל אלא

כו'

כי אנוס הייתי במה שפייסתיך ופסק הדין עם לאוכן וכ"כ בהגמ"ר דקידושין לענין אם טען מפני הירא' הבטיח ליתן לו ס"מ"ע בשם ל"מ ועיין במהרי"ק טורם קנ"ג אם כתבו בסנועה על הוצאות השחלים רסה א"ל הטור ב"ל הרמב"ם בפי"ב מה' גזלה ואבידה דין ל' תשבה בפ"ב דל"מ ל"ע ג שם בגמ' דף ל"ח ע"ב ד וה"ה כתב בשם הרשב"ם אם החזי' לת הלבידה בשעה שהמלאכה מרובה ונשתהה בחוזרת כדי שיהא מרויח מלע וכו' אין כותבין לו אלא נותן לו בשעה שהמלאכה מועטת ויוצא ויוצא ובטל כך פי' ל"ח ולא"ל

ובהרי"ף ובשה הסכים הרמב"ן ז"ל

ל"וכן כתב הרב המגיד סס כסס הרמב"ן וכה"מ כתב סס שמכסש דברי רבינו פרלה שאינו מסח במקום שאין ת"ל מלון לס כש ת"ל ותחר יש לישעיהו שין בכלי שאבדתי מיהב להיאותו לו שכאחרים שאבד לו מתיאים יש"ב שלין בו סימן לבי שסוח חודע שיחזירו לו בטביעת עין

רסג א"ל הרשב"ם פי"ל מהלכות גזילה ואבידה דין י"ג ומשם פרק ב' דבבא מציעא דף כט ע"ב ב"מיאל לרבא סס דף ל"ע"ל וזהו פירושו ב"נעיל סס ולא לאיפשעא ומסק לתומל' דסס דין ל"ל מיתרל לרבא סס ועובדא דאבוי לא הוה ידע קמיה דרבא הסס דיקי"ן מעובל' דרבי ישמעאל ב"ר יוסי פנע בהוה וכו' ומיסיק רבו ומשמעאל לענים מסורת הדין הוא דעבר

רסד א"ל לשון הטור וכ"כ הרשב"ם פי"ב מה' גזילה ואבידה מהגהה כ"כ דמגיעא דף ל"ג ע"ל ב כתב הלה פי' שלא יחזרו אבידתו קודם ביון שהוא יכול להשיב מיהן ומפני הוא ב"סס מהגהה ד' מוחלא דרב יהולל אחל רב סס ה"ל מיתרל לרב יהולה אל"ל סס וכמו שבולב"ל סס ז' סס בהגהה ז' בריתא סס ורבנו יהולה ה"ל לשון הרמב"ם סס ל"ג מהגהה פ"ו דכ"ל דף קע"ו ע"ב

רסג (א) הרשב"ם פי' ע"ל סוף הל"ס ב:

רסד (א) ועיין בי"ל פי' רמ"ב סס כת' ד"ל לחייבו דוקא ברבו שלמל עמו בתכס אבל אם אביו אזכר לו רבנו שלמל אבינו קודם לכל דבר ומכן ס"ל עיקר מוה"ם סס והוא מכ' מכוחים סי' תקפ"ה מביאו ג"כ בסמ"ג וכתב עוד בס מכוחים סס דה"ה אם אחר שאינו אביו אבינו בשמכיר לו שלמל אבינו אבל אם אביו אינו מכיר לו אינו חייב לחזיר (ב) אבל אם הרשב"ם לו ' עיין בתוספת פ"ה

מצא בהמה והכישה נתחייב לישפל בה ולהחזיר אע"פ שאינה לפי כבודו ד שהרי

(א) ההחיל במצוה:

ג ה ההולך בדרך הטוב והישר ועושה לפנים משורת הדין מחזיר את האבידה בכל

מקום ואף על פי שאינה לפי כבודו:

הגה ויש חולקין ה ומוסרין להחזיר הוא לפי כבודו אלא אם רוצה ליכנס לפנים מן הסורה ו ישלם מכיסו (טור בסס הרשב"ם רע"ב):

רסד אבידתו קודמת לכל אדם אבידת רבו ואבידת אביו של מי קודמת • ובו ח' סעיפים:

א מי שאבדה לו אבידה ופגע באבידתו ובאבידת חבירו ב אם יכול לחזיר אז

שתיהן חייב להחזירם (אם לא יחזיר את שלו ג שאבידתו קודמת אפילו לאבידת

אביו ורבו ל כדרך שיבא ד מאפס לא יהיה בך אביון ה ואע"פ כן ישלו לאדם

ליכנס לפנים משורת הדין ב ולא לרקדק ולומר שלי קודם אם לא בהפסד מרובה

ואם תמיד מדקדק פורק ממנו עול גמילות חסדים ג וסוף שיצטרך לבריות:

ב ד פגע באבידת אביו ובאבידת רבו אם היה אביו שקול כנגד רבו של אביו קודמת

ואם לאו ד של רבו קודמת ז והוא שיהיה רבו מובחק שרוב חכמתו של

תורה למד ממנו: (ה (א) ועיין בי"ל פיקן מ"כ כל"ל):

ג ח הניח אבידתו והחזיר אבידת חבירו אין לו (ב) אלא שכר הראוי לו

ביצור שפך נהר חמורו וחמור חבירו ו שלו שחה מנוח ושל חבירו קח חני

שלו והציל של חבירו אין לו ז אלא שכר הראוי לו ואם אמר לו אציל את שלך

ואתה

הגה ולוקח אם מצאו במקום שתלמידי חכמים מצויים כגון בבית המדרש אבל בלאו הכי אינו חייב להכריח (כשור) מן ואבל ת"ל מן הוא בחזקת מסנה (כי אם) כדברי המגיד לעיל עד שיבא המוצא לידיה שאינו מהר (הגהות אשרי פ' הנזכר):

רסג המוצא אבידה שמתביישלהשיבה • ובו ג' סעי':

א ח מצא שק או קופה אם היה חכם או זקן מבוגר שאין דרכו לישאל כלים אלו בידו א אינו חייב לישפל בהם ב ג ואומר דעתו אילו היה שלו אם היה מחזיר לעצמו כך חייב להחזיר של חברו ואם לא היה מוחל על כבודו אפי' היו שלו כך בשל חבירו אינו חייב להחזיר:

ב ד היה דרכו להחזיר כלים כאלו בשדה ואין דרכו להחזיר בעיר המצאן בעיר אינו חייב להחזיר מצאם בשדה חייב להחזיר עד שיגיעו לרשות הבעלים

ג ואע"פ שהרי נכנס בהם לעיר ואין דרכו בכך

(ויש לנו לחזיר בעיר אלא יכנסה מן הדלת לעיר ויחזיר) (טור בסס הרשב"ם) ד וכן אם מצאה בהמה והכישה נתחייב לישפל בה ולהחזיר אע"פ שאינה לפי כבודו ד שהרי

(א) ההחיל במצוה:

ג ה ההולך בדרך הטוב והישר ועושה לפנים משורת הדין מחזיר את האבידה בכל

מקום ואף על פי שאינה לפי כבודו:

הגה ויש חולקין ה ומוסרין להחזיר הוא לפי כבודו אלא אם רוצה ליכנס לפנים מן הסורה ו ישלם מכיסו (טור בסס הרשב"ם רע"ב):

ם בריתא סס
וכקוקיתא
דרב פפא סס
ע כקוקיתא
דרב זכיר סס
וכתב ה"ה
פסק כשני
הקוקיתות
דס"ל דלא
פליגי להדדי
ויעקר

רסא

א אשכח בפ"ב
דב"מ דף לי
ע"ב לשון
הרמב"ם
בפט"ו מה"ג
ולכאורה וכתב
ה"ה מפורש
בסוגיא
דתמרי (סס)
אי בגילות
אכילו תלת
שעתא כמי
פי' הוי אבידה
ויעיין לשפל
בה ג"ר יהודה
דרב יהודה
אמר רב
וכלשפרש לה
בגמ' סס פי'
לו בכסף
מעוך לפנות
ערב ד סס דין
ד' קוקיתא
דרבא מדיוקא
דמתני' סס
דף לא ע"א
ה סס ו סס
בקוקיתא
הנזכר * אבל
אם רבה בין
הכרמים
שלוים לתוך
דגליים דרך
ריגת כשרשים
בזה גם בכרם
עכו"ם חייב
להחזיר משום
אבידת נוכרי
סס בגמרא
והכילו
הסמ"ע ז סס
דין ה' מסכה
סס דף לי ב
ע"ב ח כתב
ס"ה ומון
לתמוס לוקא
הא תוך התחום
אינו חייב
להחזיר וכן
מבוארים בלשון
בתרא דגמרא
סס ט כת' ה"ה
(מסכה) סס
(דף לא ע"ב) * וכלשה לשפלו מון לתחום כמון דרועה הוא ' סס בסכה דף לא ע"ב וכלשפרש רבא סס וכפי' רש"י סס וכתב הרב המגיד ורבת אפי' מון לתחום כמו כלקוקיתא בגמרא (בליסכת בתרא דרבי יצחק סס) ועיין בס"ם הרמ"ן בהגה כ בפסקיו אבא הגיה אבא לישנא קמא דרבי יצחק ל סס ברמב"ם פי"ח דין י"ח וכתב הרב המגיד זה פשוט ומפרו בפ' כ' דבכא מציעא (דף כ"ה ע"ב) גבי תשפה עשויים לינסות אבידה מדעת הוא פירוש ומין נזקקין לו מ"כתב הכי' ובכ"מ מדעת רבינו מבסניל שזה אינו לבקש על בפסיו לא בחור שהפקירם

והמחבר הצתיק לשון הרמב"ם שלא כתב זה וכראה דהרמב"ם לשעמיה אזיל כו' ולין זה מוכרח ונס ק' לפ"ו מאי פריך בפ"ם אבדה מדעת היא דילמא בריית' אשמועינן דיכול ליטלו ולהכריז ומשעם שכתבתי שם דס"ל דלעיכא דנוגע בדוזות' לא' דלישנא דנוגע ומכריז דהרמב"ם לשעמיה אזיל מאי דלא מוכרח דהרמב"ם לשעמיה אזיל כו' ולין זה מוכרח ונס ק' לפ"ו מאי פריך בפ"ם אבדה מדעת היא דילמא בריית' אשמועינן דיכול ליטלו ומכריז בדבר ולא כתב רק מה שכתבו בפ"ם לפי הראשון ולפשה שאינה עשויה לפנות עשויה לפנות לא הוכרח להני' ולפשר דלדיוק מודה להשור וזה כראה טעמו שלא מוד"ם ולא ע"ג לקמן סי' רס"ו ס"ד לא מ"ל להרמב"ם הכי מ"מ כיון שבלשונו כאן אין הכלל הנתון הר"ב דבכי השור ומוד"ם דבכי מקומות אין לחלק בין אבידה מדעת דאכל לתמס כמו שמוכרח לומר לדעת הרמב"ם סס וכמ"ם סס ולענין דינ' עיקר בהשור ומוד"ם :

רסא

(א) בגוס אין זו אבידה כו' ' עיין בסמ"ע ס"ק ב' ולא כרשב"ם שכתב המ"מ בשמו שגם בחלו בנ' יומים ולא הוי אבידה עכ"ל ולפו' ניהעלא שגם בזה דרשב"ם כ"כ אלא בלד נגר דבריות' בשמלו ג' יומים זא"ר הוי אבידה כמו בחמור ובחמור בחמלא יום לא אבידה כמו אם הוי אבידה אפילו אחר כמה ימים והרמב"ם לא מילק בין בלד נגר ום"ל דלעולם לא הוי אבידה אפילו אחר כמה ימים וזה מבוא' בה' המגיד סס וק"ל : (ב) בין הכרמים חייב כו' עכ"ל פי' רס"ג ס"ב : (ג) וא"ל דאבדה מדעת הוי כו' ואכ"ו כתב ע"ז דלאו מלת' הוא שבשני שלוטו מוכח לפקח על בפסיו לא בחור שהפקירם גם הב"ח כתב דהעיקר כהרמב"ם ולפ"ד לא יראו לם"ל השור לאין כוונת השור להנא בשבלא דיבתיה כיון שאינו מפקח על בפסיו מפקירם אלא כוונתו להנא דאבד' מדעת דאמרינן בש"ם בכל דוכתא פרוסו דהוי הפקר וכמו שמוכח נבי תשפה שאינה עשויה לפנות דקאמר בש"ם אבדה מדעת הוא והיינו ע"כ דהפקר הוי והוא אלו וכמ"ל פיין בש"ם פי"ח ה"ב מוכח בש"ם ר"פ אלו מציאות דקאמר ר"ש פירות מתחורין הרי אלו שלו הא לא ידע דבפל מיכיה אחר מר עוקבא הכא בתכשתא דבי דרי עבקי' דאבדה מדעת הוא ' פירש"י דאבדה מדעת הוא שלא בפלו מפנו ומדעת הנימוס הוי הפקר) אלא דאבדה מדעת בכל דוכתא פרוסו אמוס הפקר ולהרמב"ם צריך לומר דאבדה מדעת דתכא לין פירוסו כמו אבד' מדעת דהתם והוא דוקא גדול ומה שהפליא הב"ח מלקמן סיפן רע"ג ס"ג ומה"ה דהפקר שיאחר אדם בבסיס אלא הפקר כו' לאו מילתא הוא דודאי פ"ה בדבר שנכר מתבתו מפקירין הוי הפקר דלחלוקין לקמן סיפן רס"ד פ"ה נבי דבא ונרמה וכן בש"ם נבי פתקים אפקורי מפקר לה' ובכמה דוכתי הלבך עיקר בהשור וכן מסמע מדברי הגהת תשמי שהכאתי לעיל לים ס"ם ע"ם שוב מכאתי להריש בחוספות פ"ק דבבת דף לים ע"ב ובאלו מציאות דף לי ע"ב שכתבו ולא דקאמר גבי גנית נר וקדרה אפקורי מפקר לה' אלא אף על גב דלישלא ג' הוא מקון מהרי דהפקר לה' בלבו ע"כ :

רסב כיון

בה דבר אבידה מדעת הוא והרי הוא על מוכלה : (עור) סדאם אשפה שאינה עשויה להתפנות היא ונמלך עליה לפנותה נה אף על פי שמצאו מכוסה נוטל ומכריז ע"ו וכן אם היו כלים קטנים כגון סכין ושפור וכיוצא בהם אפילו היו מכוסים באשפה הקבועה נוטל ומכריז (אלא דבר כפסיכדו הנית הלילכן סס (עור) :

רסא דין המוצא במקום שניכר שאינה אבדה' ובוד' סעיפים :

א א המצא חמור או פרה רועים בדרך ב (א) ב ביום אין זה אבידה ג בלילה (אי אם רואה חמור וכלים הפוכין) (עור) הוי אבידה ד ג בפנות היום ה ובנשף אם ראה אותם ו שלשת ימים זה אחר זה הרי זו אבידה ונוטל ומכריז : ב לראה פרה רצה בדרך אם פניה כלפי העיר אין זו אבידה כלפי השדה הוי מצאה רועה (ב) בין הכרמים חייב להחזיר ז משום אבידת קרקע ולפיכך אם היו הכרמים ח של עכו"ם אינה אבידה ואינו חייב להחזיר ואם חשש שמא יהרגנה העכו"ם כשימצאנה מפני שהפסיד הכרם הוי אבידה ונוטל ומכריז (והיינו כמקום שפורצין קסם ומבחמו אבוצין בגדות אחרים) (ר' ירוחם כ"ב) : ג המצא פרה בר"ה ט אם עומדת בר"ה חייב להחזירו י היתה רועה בעשבים יאו שהיתה ברפת שאינה משתמרת ואינה מאבדת לא יגע בה שאין זו אבידה :

הגה ויש אשם הרפת מון לתחו' חייב להחזירו (עור וכ"כ כ הרא"ש) מיהו כ"ל דהכל לפי הענין ולפי הסכלת הרגשונה תודע אם הוא בענין אחיכה מעמדת :

ד ל המאבד ממונו לרעת אין נזקקין לו כיצד הניח פרתו ברפת שאין לה דלת ולא קשרה והלך לו (ויש לדקת לא מקרי אבידה מדעת וחייב להחזירה) (עור) השליך כיסו ברשות הרבים והלך לו הו' איבר ממונו לרעתו ' ואע"פ שאפשר לרואה דבר זה לשוב לעצמו אינו זקוק להחזי' שנא' אשר תאבד פרט למאבד לרעתו : (ג) ויש לאבידה מדעת הוי הפקר וכל הקודם זכה (עור) :

רסב על

שפי לא : ד משום אבידת קרקע שמקבל הכרס ובפקע לן מדכתיב כל אבידת אחיך לרבות אבידת קרקע וכמ"ם המחבר בש"ם רנ"ט : ח אלעכו"ם אין כריך להחזיר בגמרא איתא בהדיא דאם היתה רגה בין הכרמים אלו יש לחשוב שמתבלבלת רגליה דרך ריצתה בקוצים ובשרשי אילנו דמשויים בכרם לבזה גם בכל עכו"ם חייב להחזיר משום אבידת בהמה ישראל גם ברמב"ם כתבו בקיצור שם בפט"ו דין ג' ע"ם ובשור והמחבר השמיטוהו ועל"ר כתבתי קצת טעם על השמטתן לאותו :

ט אם עומדת ברשות הרבים כו' דכיון שהיא עומדת ברשות הרבים ברא' שהיא תותב' וכולהי תבריה מסס : י ואע"פ שאסור לרוחה דבר זה כו' גרלה לדוקא בקע רוחה דבר זה שרוחה שהאליכו כילים אבל אם מבא כים מוכח בר"ה חייב להחזיר כיון דיש בו סי' היא דבבל מבעליו ולא בתיאש מחבו אם לא בחקום דרוב עכו"ם וכלילעיל בסיפן רכ"ו ואמעם דאסור לרוח' לישולל לעצמו דס"ל לרמב"ם דאף אם זה מיהו מוסם לשמו' מחבו מ"מ מה לכן לאחרים לקחתו ולא קרקו בגמרא אבידה מדע' אלא לענין איזן המוליא חייב להחזירו לו או להכריזו וכמ"ם נ"כ דעת רמב"ם בתשפה הנעזר לפנו' בס"ם שלפני זה והנו' מולא בסיפן וס"ל דדברי הלבו ש"ה קלקן הגמרא אבידה מדעת משום דס"ל כאלו הפקירן וכל הקודם לישלו זכה בהן וזה שמסיק מוד"ם ז"ל וכת' ויש כו' :

רסב בעת

בין הכרמים שלו עכו"ם ואתרה בה דאמרי' דהוי ג"כ אבידה מדעת אע"פ שאינו חייב לשפל בה ע"מ לין לשלה עמה וכמ"ם רבינו בפי' אחר זה ומשעם שכתבתי שם דס"ל דלא' דבעל הפרה לא קבע אתמוהו מ"מ לין לאחר לישלו לעמו ה"ל לכוותי' ומ"ה לא אזיל הרמב"ם בזה והכיחה נ"כ בכלל דין אפשה שאינה עשויה לפנות ולא יגע בה ולפ"ז ק"ק דלא היל לאור"ם לערבב הדברי כאלו אין פלוגתא אלא הל לכתוב הנ"ם זו בל' ש"ח וכמ"ם שם' אחר זה בס"ל :

נה אע"פ שאמלה מכוסה כו' כיון דהשמיטה שם אינו יודע מזה בא לפנותו מ"מ עליו חוב להגיל ממונו מאבידתו :

רסא

א מצא חמור כו' בשור בת' עוד ז"ל כגון שלית בלד נגר והמחבר השמיטו וסיף אמ"ם בסימן שלפני זה בריש סעיף' : ב ביום אין זה אבידה בשור בת' ז"ל אפי' בתר יומים זה ש"ו מפני שניכר שאין זה אבידה אלא דרך בני אדם להניח ולעשות כן בכוונה וכן נראה מדעת המחבר שהוא כלשון הרמב"ם פט"ו מגזלה ולא כרשב"ם שכתב הא"מ בשמו שגם בלילה בני יומים זה לאחר זה הוה אבידה : ג הג בלילה אי אם רואה חמור וכלים כו' ה"ל אבידה חמור וכלים הכוכין כגון אוכף ומרדע שרגילין להיו' תגור על החמור ומלא שאינן מוכחין עליו כדרכן : ד בפנו' היום כן הוא לשון הרמב"ם שם פט"ו הל' כשופנה הלילה לקרו' היום והיינו בהשמה ולשון הגמרא בקדמיתא ובתשבת' ולשון השור הוא בבוקר השכם והיא היא : ה ובנשף ל"ל אם בנשף וכן בשור ול"ל אם סמוך לפנות ערב : ו אלשם יומים זה אחר זה לשון הגמ' עד ג' יומים אומר תרתווי איתמר ובפקע

רסב כיון

מדכתיב כל אבידת אחיך לרבות אבידת קרקע וכמ"ם המחבר בש"ם רנ"ט : ח אלעכו"ם אין כריך להחזיר בגמרא איתא בהדיא דאם היתה רגה בין הכרמים אלו יש לחשוב שמתבלבלת רגליה דרך ריצתה בקוצים ובשרשי אילנו דמשויים בכרם לבזה גם בכל עכו"ם חייב להחזיר משום אבידת בהמה ישראל גם ברמב"ם כתבו בקיצור שם בפט"ו דין ג' ע"ם והשור והמחבר השמיטוהו ועל"ר כתבתי קצת טעם על השמטתן לאותו :

ט אם עומדת ברשות הרבים כו' דכיון שהיא עומדת ברשות הרבים ברא' שהיא תותב' וכולהי תבריה מסס : י ואע"פ שאסור לרוחה דבר זה כו' גרלה לדוקא בקע רוחה דבר זה שרוחה שהאליכו כילים אבל אם מבא כים מוכח בר"ה חייב להחזיר כיון דיש בו סי' היא דבבל מבעליו ולא בתיאש מחבו אם לא בחקום דרוב עכו"ם וכלילעיל בסיפן רכ"ו ואמעם דאסור לרוח' לישולל לעצמו דס"ל לרמב"ם דאף אם זה מיהו מוסם לשמו' מחבו מ"מ מה לכן לאחרים לקחתו ולא קרקו בגמרא אבידה מדע' אלא לענין איזן המוליא חייב להחזירו לו או להכריזו וכמ"ם נ"כ דעת רמב"ם בתשפה הנעזר לפנו' בס"ם שלפני זה והנו' מולא בסיפן וס"ל דדברי הלבו ש"ה קלקן הגמרא אבידה מדעת משום דס"ל כאלו הפקירן וכל הקודם לישלו זכה בהן וזה שמסיק מוד"ם ז"ל וכת' ויש כו' :

רסב בעת

ויתן נזקקין לו מ"כתב הכי' ובכ"מ מדעת רבינו מבסניל שזה אינו מוסם לבקש על בפסיו לא בחור שהפקירם

הוא ידוע ור"ל סתמא אלא יודעינו אם היה שם וכל"ל הטור וכן מלשתי בתנה' אי"ל כתיבת ידו בהדיא כתוב שם הלי תיבת לא והשמט' כדפו' היה והשתא עולין דברי מור"ם יפה דהוויין כתבויין ומיוסדי' על דברי התו' כמ"ש בפרישה ע"ש ודוק ולא כע"ש להעתי' ל' תור"ם ולא שם לבו לא' אהלכתים שכתבתי: כ נהר שעושין כה מכר כו' פי' סתומי' שעושין כעין מחוכה במי' לספסי' בין שיש היורדים מלמעלה למט' כדי שיהו הדגי' כלודי' ועומדים שם אלא יעברו משם והלא' ומחיל' ג"כ מי שלכך דבר כ"ש היורדי' בספסן שעיפת הלכידה ועומדת שם וקולא שלא לוב ישרא' דגיליין לעבוק כאותו מחיצת הספסן אע"ג שלוב עכו"ם מלוים שכיבו' המים מ"ת ישרא' שבפל מחכו דבר לוכו מיאלא בפסו שבובר פועלים ישר לנים המלוים שם יתלא לותן ויכריחו ולתן בו פי' ומסיח וקלמר וכן מקו' שומרים כו' ול"ל וכן לחיפס' לקח במקו' שלוב ישרא' מלוים שם מ"ת לא בזומרים עכו"ם ועומדים שם בקניבו' הם ולמי שמלו המכיל' אלא הוב מ"ה מתיאלי' הישרא' שבפלו מהן הלכידה והוא שלא מולו ולוכו חייב להכריח: ויש גורסין כאן תיבת וכל במקום וכן ויתר כלקה בת"ש דשם בכ"י לא כתב לשון וכל: כא אבידת קרקע כו' בגמרא ילפינן לה מדכתיב לבל אבידת קרקע וכתבו הטו' לבית אבידת קרקע וכתבו הטו' לקמן בפי' רס"ו ע"ש:

רס א ולא היה עוולים בחזקת זה שדר בו עתה פי' לקח מידו שבתי' בזה זה ובל לבותיו ג"ל ד' דורות מכל מקום כיון שהוא יודע שלא היה שלהן ובל לבותיהן מעולם דהלכידה הבלה תלודה ומכלת מעה משה כדמסיק מ"ה לחריגן המע"ה מיכול זה המולה לותן לומר לא שלא לבותיך היה לא שלא עכו"ם לחוריים שהיו לדום מומים קדמונים במקום זה היה כן הוא לשון הגמרא וכ"ה שלא עכו"ם לחריגים כל מקום לפי מה שהוא ולפילו לא לדה כזה ומירידת דרך מעה כזה יכול להיות שחירע מכ' ג' דורות שהיה לבותיו שלא זה מ"מ כיון דמלקו דרך המעמוניות ולפסר מכח שהה מומים קדמונים והיה שלא עכו"ם המע"ה וכ"כ הטור ע"ש: ב הרי הוא שלא מולו לפי' כמלת לבד פנים לבותיל והלא לא לחריגן דיקה לו תלירו דזה הכ"ה שדר בו לע"ע בתבתי בדרושה שעיתים והעעם הפולל לבתה עכונים הוא ת"ש בפרים' בשם המדרכי בשם רבינו ברוך דלא לחריגן תלירו שלא לדם קוכה לוכלא מדעתו אלא הפקר נחוד מכל לא לכיל' לפי' היכא לדיכא ידוע כיון דלקו הוה ידע לים לא היה מפקידו וכן כלקה מתשובת הרא"ש שהביא הטור ס"ג מכל לין לדים מכם וכמ"ש בפרים' ע"ש: ג כדרך כל המעמוניו' הדומות לדיכא בשעת הכתה מוכת כחור שבכתיל לו נטפח המסיך לקרקע ולא"כ בשתקע בבותיל וגם הוגנה הקרקע מסיך פניב הבותיל בהוגן וא"ה בשתקע בתחתית הקרקע בלבד: ד שמא מוכים הם שם בפרים' כתבתי לכלקה דבזה לין תילוק בין מוכח מקניו לבד בין לבד פנים דבבותיל יש דומות דבל קתני דלין דרך מומם בו אלא שם לחוש שמא לדם מעלמא עשה שם מלחון וכתו מלקה בלשמה שלהו יכול לבטו שבמקום פי' זה ע"ש ת"ה פסק דלא יעב בו דומות לקמה וגם לוכם שלא בעל הבל והבותיל: ה מקניו ולתן כו' כלקה לקעפי' לם כמלת מעה משה כדרך המעמוניות בפ"ר: ו ולם הוא ממלא כל בבותיל כו' לפילו הוא מלוכה ל' לדיך והולך מקנה אלא קנה כיון דלא מכר לם מכר פנו' לו מלר מון הוא וכל לם ולתן לו מוקת בעלים הרא"ש בדיל לקון בפסק ממון כזה: ז ולם הם לבד פנים כל"ל ולם בוי' ול"ל

כיון

רס (א) והוא שהעלה תלודה כו' דלל"ל לא יעב בהן כן מוכח ש"ם שם סע"ו ברש"י ותוספות וכנון מאור זה הוא מקו' המשתמר שם בעובדא דלא ל"ל לפילו לא העלה תלודה כמו לכבה מדעת היא עכ"ל הנ"ל דלעיל דלא מל"ו ול"ל בלילו מתמר לנתרי כמו לכבה מדע' היא והרי היא רב יהודה זל"ל שלו ובמשתמ' קנת ע"ל ס"ו ולכריו בהגה: (ב) והוא שמלקו ולכמפרס משה מעה כו' דברי המחבר כל"ע בגמרא שם דזה ל' הטור והוא שהעלה תלודה (** לשון וכן כו' וכתב הרמב"ם ז"ל והוא לילו מדוקדק שמלקו משה מעה כו' ולכלקה וכ"ל שלריך שהרמב"ם מפר' דשתיך שפי לחיות אבל) דבש"ם שמלקו משה מעה וכן ת"ר"ם כלקה לבדיל מה' המ' דלל"ל ספי' מהל' קשה מכ"ל לרמב"ם זה ונם למה נוגלה ולטילה המים דשתיך שפי ועי"ל כתב מיחלל לבכל הטור וכתב הרמב"ם כו' מסוס ובריתא שם לבסר דפי' רש"י והרמב"ם דף ל"ח ע"ל תרוייהו לחת לבילה דכין שהעל' תלודה וכן שמלקו משה מעה שהוא בענין שכלקה מזמן הב הרי הוא בל מוכלו לבל המחבר מ"ל בסוף ל' כ"ה ולפסר לספוקי מספקת ליה בפי' ב' הטור כ"ב הש"ם לבלך פסק דבעית תרוייהו הרא"ש שם לקומלת: (ג) כדרך כל בפסקיו "פי' המעמוניות כו' עיין בסמ"ע ס"ק לף שהוא ידוע ג' מעמע מדכריו דס"ל דל"ל שהיה ביד דעתה מוכח בכותל שבקרקע לבותיו ל' זה וכן מעמע לבדיל לשון המחב"ם ג' ל' דורות בפי' המעמה ול"ל ולחמו מכל כיון שידוע בגל ובכותל ומן ובלבד שיהא שלא היה בל לוכו בכתיב הקרקע לענין לבותיו מעולם שיכול לומר שמוכו מוכח מן מרוכה ג' שם בגמ' ריש לבל לם מלקו קרוב מן הקרקע דף כ"ו ד' ל' לו מפני בבותיל ויכו כדין הכתל' הרמב"ם בלשפה עכ"ל ועיין בסמ"ע ס"ק בפ"ז מהלכו' ל': (ד) בשתקע לו הדבר הרי הוא כו' לם הוא מעמן תדם: (ה) ל"ו והבותיו לא יעב בהן: לם הוא הטור הש"ם במקום שרוב ישרא' מלוי' שם: בתשבה ל"ל (ו) מקניו ולתן כו' ירושלמי הטור כ"כ מכי מלא בין פנים מן הלנף ולתן הרא"ש ולפנים כלפנים מן הלנף ולתן בפסקיו ל' שם כלתן לם היה מפולם לפנים לפי' מקניו ולתן הרי הוא שלא בעה"כ לם היה מפולם לתן לפי' מקניו ולפנים הרי הוא שלא בתשבה מוכלו לבל עכ"ל וכן הוא בתוספתא רק שבמקום פנים לבתה שם ורש דנמ' שם ורש פנים ומפולם לבתה בזה הל' לם היה מפולם כו' לפנים לף מה דף כ"ו ט שם שמקניו ולתן שלא בעה"כ כו' ובלה לפי' מפולם שהחזר מפולם לפנים בתשבה ל"כ דהיינו שהחזר מלקה מבפנים והוא כולו מפולם לפנים ובתן הוא הרא"ש שם בתוס לפי' מה שחיו ולתן הוא שלא בעה"כ דולתי מבפנים בלא דדרך ל"ה וכן לוכבה כן כ"ל ולכך לא הביאו הפוסקי' התוספת' והירושלמי לבתים מפקו מפני שהוא פשוט • כתב המ"ע מקניו ולתן הוא כו' כלקה בבתיו ומים דלע"ל לם בתלא משה מעה כדרך המעמוניו' וכ"ל כלקה לדע"ם בבים ולבו שלבו בתלא משה מעה כו' ומ"מ ל' מכ"ל הא ולדרכה כלקה מתייחס לבוכך דהא התוספות והרא"ש והטור שבתבו כאן והוא שהעלה כ בריתא ונמ' תלודה הוכלו כן מתלי דקשיא לבו הא ולדבי הבית ולפי' בפסק שם ריש דף כ"ו הבית לא יעב בהן ועוד בבים בו פי' בוטל ומכריו ע"כ תיבו דגם ל שם בגמרא כאן מיירי דשתיך שפי לבילבו שהעלה תלודה כמו בריתא דבתבל בו לוקומתא ישן ולא"כ הרמב"ם דמפרש דשתי' שפי שבמלקו משה מעה ע"כ דמתבי' שם מפרש גם בסיפא כן דלל"כ קשה קושיות התוספות והרא"ש ולם גמרא דרב כלחר דים לו תירון לחר על קושייתם וכמ"ש הר' המ' שם מי שתיר' לפי שם דמייריו שפרלפי' הדבריים שזה ומים מדוכים שדברי' לבו כאן ומפני יתום בעבים בגנבו בה ותירון לחר דכיון שהחור פתוח בל"ה כ"ל המלקה לבבה בעיר ברוב ישרא' ע"כ כרוב עכו"ם ול"כ ברוב עכו"ם הוא הרמב"ם ז"ל כתב סתם בפסק המעמוניות עכ"ל ל"ל גם ל"ל שהעלה תלודה ע"כ מיירי ברוב ישרא' ול"ל כדרך לבדמב"ם והמחבר שמלקו משה מעה ובלקה למשמע לה בסמ"ע לבא שיך בבותיל מדם שמלקו משה מעה ועוד דל"ל היאך שיך לומר מקניו ולתן כיון שהוא בקרקע ולע"ג דהמחבר מ"ל בבותיל יאן שמלקו משה מעה ושעלה תלודה הוכו לענין שגם מה שמלקו ולפנים יהא בלו דבבה"ג מספק' לים לבמחבר לבל מה שחפו ולתן פשוט לים בבהעלה תלודה לבוד סני וכן בלקה עיקר בדעת המחבר

(ח) שהעלה תלודה כו' דלל"ל לא יעב בהן כמ"ש לעיל: (ח) לפי' לם העלם תלודה כו' שלתן בעה"כ שוכח תמלו ויוש רבים • תוספות ע"ל מי' רס"ב ס"ב: (ט) לו בים הוא מוכח כו' מעמע לפי' בתמלא כל הבות' לבלבן בתר מוכיח וכן

ח כ נהר שעושים בו סכר לצור בו דגים ופועלים ישראלים רגילים לעשותו ולתקנו כשמתקלקל המוצא בו מציאה חייב להכריז: הגה וכן *תקוס שומרים שם עכו"ם בקבע לע"פ ברוב הלכבסים ויוכלים ישרא"לים לילו חייב להכריז (כ"י פ' לקו מלילות):

ט כא אבידת קרקע גם כן חייב להשיב שאם ראה מים באים לשטוף שדה חבירו חייב לגדור בפניהם כדי להציל:

רס המוצא דבר שמוכח שהונח שם • ובו י"א סעיפים:

א המוצא בגל או בכותל ישן בשאין זוכרים מי בנאו א ולא היה *מימות עולם בחזקת זה שדר בו עתה ובחזקת אבותיו ב הרי הוא של מוצאה (א) גוהוא שהעל' חלודה לשאני אומר של עכו"ם הקדמוני' היא (ב) והוא שימצאנה משה מטה ג (ג) כדרך כל המטמוניות הישנים אבל אם מראים הדברים שהן מטמון חדש אפילו (ד) נסתפק לו הדבר הרי זה (ה) לא יגע בהם ד שמא מונחים הם שם הוכותל חדש ד הרי הוא שירוע שאבותיו של זה שהוא דר שם בנאוהו ולא יצא מרשות' ז מציאה הנמצאת בו ה (ו) מחציו לחון הוא של מוצאו ואפילו יש בו סימן ח הוא (ז) שהעלה חלודה שודאי נתיאשו בעליו ממנו כיון שארך לו שם הימים ט מחציו ולפנים של בעל הבית (ח) י אפילו אם העלה חלודה ו כ ואם הוא ממלא כל הכותל חולקים לא אפילו אם כל הכותל משופע ולא אמרינן שמקום הגבוה הוא ונתגלגל למקו' השפל: ב יבמה רבים אמורים במוכן או בנפסא שאין הוכחה מאיזה מקום בא לשם יא אבל סכין (ט) או כיס הוא מוכיח על עצמו מאיזה מקום בא שאם יד הסכין ורצועת הכיס לצד חוץ וראי מחוץ בא שם והיא של מוצאו ואפילו מחציו ולפנים ז ואם הם לצד פנים הם של בעלהבית אפילו מחציו ולחוץ:

בד"א

כלחון לם היה מפולם לפנים לפי' מקניו ולחון הרי הוא לא בעה"כ לם היה מפולם לחון לפי' מקניו ולפנים הרי הוא לא ח לוקומתא מונלוהן עכ"ל וכן הוא בתוספתא רק שבמקום פנים לוקומתא דנמ' שם ורש פנים ומפולם לוקומתא כזה הל' לם היה מפולם כולו לפנים לף מה דף כ"ו ט שם שמקניו ולחון לא בעה"כ כו' ובלה לפי' מפולם שהחזר מפולם לפנים בתשבה ל"כ דהיינו שהחזר מלקה מבפנים והוא כולו מפולם לפנים ובתן הוא הרא"ש שם בתוס לפי' מה שחיו ולחון הוא לא בעה"כ דולתי מבפנים בלא דדרך ל"ה וכן לוכבה כן כ"ל ולכך לא הביאו הפוסקי' התוספת' והירושלמי לבתים מפקו מפני שהוא פשוט • כתב המ"ע מקניו ולחון כו' כלקה בבתיו ומים דלע"ל לם בתלא משה מעה כדרך המעמוניו' וכ"ל כלקה לדע"ם בבים ולבו שלבו בתלא משה מעה כו' ומ"מ ל' מכ"ל הא ולדרכה כלקה מתייחס לבוכך דהא התוספות והרא"ש והטור שבתבו כאן והוא שהעלה כ בריתא ונמ' תלודה הוכלו כן מתלי דקשיא לבו הא ולדבי הבית ולפי' בפסק שם ריש דף כ"ו הבית לא יעב בהן ועוד בבים בו פי' בוטל ומכריו ע"כ תיבו דגם ל שם בגמרא כאן מיירי דשתיך שפי לבילבו שהעלה תלודה כמו בריתא דבתבל בו לוקומתא ישן ולא"כ הרמב"ם דמפרש דשתי' שפי שבמלקו משה מעה ע"כ דמתבי' שם מפרש גם בסיפא כן דלל"כ קשה קושיות התוספות והרא"ש ולם גמרא דרב כלחר דים לו תירון לחר על קושייתם וכמ"ש הר' המ' שם מי שתיר' לפי שם דמייריו שפרלפי' הדבריים שזה ומים מדוכים שדברי' לבו כאן ומפני יתום בעבים בגנבו בה ותירון לחר דכיון שהחור פתוח בל"ה כ"ל המלקה לבבה בעיר ברוב ישרא' ע"כ כרוב עכו"ם ול"כ ברוב עכו"ם הוא הרמב"ם ז"ל כתב סתם בפסק המעמוניות עכ"ל ל"ל גם ל"ל שהעלה תלודה ע"כ מיירי ברוב ישרא' ול"ל כדרך לבדמב"ם והמחבר שמלקו משה מעה ובלקה למשמע לה בסמ"ע לבא שיך בבותיל מדם שמלקו משה מעה ועוד דל"ל היאך שיך לומר מקניו ולחון כיון שהוא בקרקע ולע"ג דהמחבר מ"ל בבותיל יאן שמלקו משה מעה ושעלה תלודה הוכו לענין שגם מה שמלקו ולפנים יהא בלו דבבה"ג מספק' לים לבמחבר לבל מה שחפו ולחון פשוט לים בבהעלה תלודה לבוד סני וכן בלקה עיקר בדעת המחבר

(ח) שהעלה תלודה כו' דלל"ל לא יעב בהן כמ"ש לעיל: (ח) לפי' לם העלם תלודה כו' שלתן בעה"כ שוכח תמלו ויוש רבים • תוספות ע"ל מי' רס"ב ס"ב: (ט) לו בים הוא מוכח כו' מעמע לפי' בתמלא כל הבות' לבלבן בתר מוכיח וכן